Agrárminisztérium, Vadgazdálkodási Tájegységi Főosztály

Tisza-tavi
vadgazdálkodási tájegység
(311)

A vadgazdálkodási tájegység tervének elkészítéséhez felhasznált vadgazdálkodási alapadatok, az azokat bemutató grafikonok és térképek, valamint azok szöveges értékelése egységes szerkezetben.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.08.31.

Vadgazdálkodási tájegységi terv tartalomjegyzék

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

- A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása
- A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői
- A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

- A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- Az őz állománya, hasznosítása és minősége
- A muflon állománya, hasznosítása és minősége
- A vaddisznó állománya és hasznosítása
- A mezei nyúl állománya és hasznosítása
- A fácán állománya és hasznosítása
- A hasznos apróvad hasznosítása
- Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

3.1. Nagyvadgazdálkodás

- A gímszarvas gazdálkodás alapvonalai
- A dámszarvas gazdálkodás alapvonalai
- Az őzgazdálkodás alapvonalai

- A muflongazdálkodás alapvonalai
- A vaddisznó gazdálkodás alapvonalai

3.2. Apróvadgazdálkodás

- A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai
- A fácángazdálkodás alapvonalai
- A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
- A ragadozó-gazdálkodás alapvonalai

4. Mellékletek

- A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe
- A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke
- A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján
- A különleges rendeltetésű vadászterületek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között
- A vadaskertek vadgazdálkodási tájegységek közötti megoszlása
- A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei
- Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

	VGTE kódszáma:	**311**
	VGTE neve:	**Tisza-tavi**

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása

A Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység túlnyomó része Heves és Jász-Nagykun-Szolnok megyében helyezkedik el, közel megegyező arányban. Területének kb. 96 %-a vadgazdálkodásra alkalmas. A vadgazdálkodási tájegység területének mintegy háromnegyedét (75.2%) borítják szántó és gyepterületek, az erdő aránya 7.6%. Jellegzetes alföldi, mezőgazdasági területeken, kifejezetten apróvadas és őzes tájnak tekinthető. Az alacsony erdősültségi arány nem teszi lehetővé más nagyvadfajok szabad területei megtelepülését, ennek ellenére a vaddisznó fokozatosan terjeszkedik.

A vadgazdálkodási tájegység megyék közötti megoszlása:

- Borsod-Abaúj-Zemplén: **5,385 ha** (5.8%)
- Heves: **45,250 ha** (49.1%)
- Jász-Nagykun-Szolnok: **41,453 ha** (45.0%)

A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői

A művelési ágak megoszlása a Corine Landcover adatbázis alapján (ha)

erdő	szántó	rét	szőlő	nádas	tó	alkalmatlan	összesen
7,030	59,091	10,197	132	3,241	8,358	4,038	92,088
7.6%	64.2%	11.1%	0.1%	3.5%	9.1%	4.4%	100.0%

A mezőgazdasági területek jellemzője jelenleg is az intenzív, nagy táblákon folyó növénytermesztés. A fő termesztett növények az őszi gabonák, búza, kukorica, napraforgó és repce. A modern gépesítés és vegyszerhasználat következtében a mezei nyúl és a fácán számára álló feltételek folyamatosan romlottak, ami a termesztéstechnológia miatt bekövetkező térbeli és a biológiai diverzitás csökkenésével magyarázható.

A tájegység 12.6%-át vizes területek (tó és nádas) teszi ki, ez részben fontos vízivad élőhely (és védett természeti érték), részben azonban rendkívül megne-

A vadgazdálkodási tájegység leírása

hezíti a rohamosan szaporodó vaddisznó állomány hatékony kezelését.

A vadgazdálkodási tájegységben elhelyezkedő erdőterület nagyságát és fafajok szerinti megoszlását a csatolt táblázat sorolja fel és a térkép szemlélteti.

A vadgazdálkodási tájegységben térített mezőgazdasági és erdei kár alakulása a megelőző időszakban (1998-2014)

- A térített mezőgazdasági vadkár nagysága a vadgazdálkodási tájegységi rangsor alapján elhanyagolható. Az 1998-2014 közötti időszakban a folyó-értéken tekintett károk időközi ingadozásokkal növekedtek, 0,2-0,7 millió Ft-ról 0,5-1 millió Ft-ra.
- A térített erdei károk nagysága szintén elhanyagolható.

A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység Nemzeti Park Igazgatóságok (NPI) közötti megoszlása:

- Bükki NPI: **42,077 ha** (45.7%)
- Hortobágyi NPI: **50,011 ha** (54.3%)

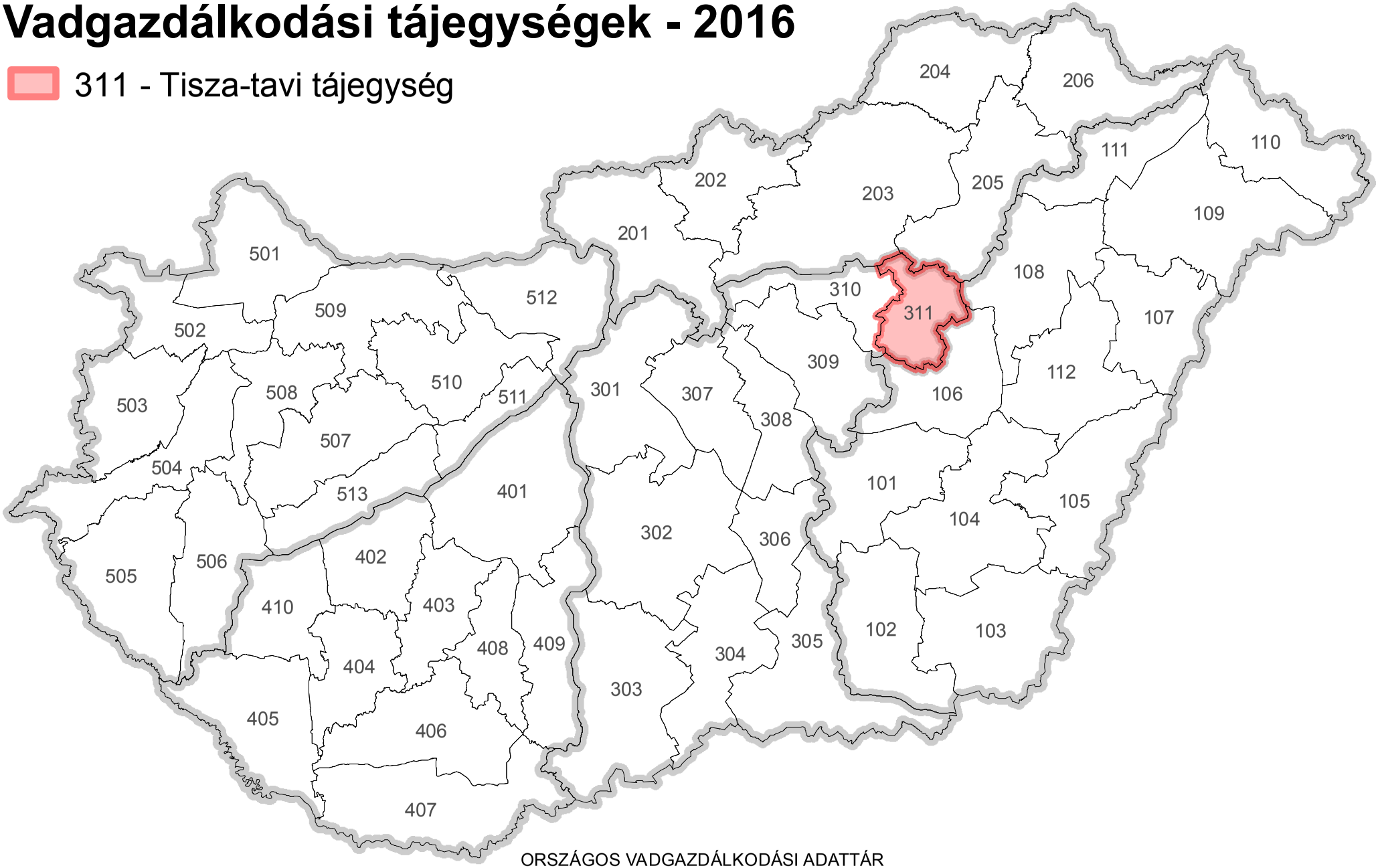
A vadgazdálkodási tájegység nemzeti parki igazgatóságok közötti megoszlását és a vadgazdálkodási tájegységben található Natura 2000 területeket a csatolt táblázatok sorolják fel és térképek mutatják.

A vadgazdálkodási tájegységben található Ramsari vizes élőhelyek területe és a tájegység részesedése az adott élőhelyből (táblázat és térkép):

- Borsodi-Mezőség Ramsari Terület: **81 ha** (0.4%)
- Hortobágyi Ramsari Terület: **8,131 ha** (24.6%)

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

311 - Tisza-tavi tájegység

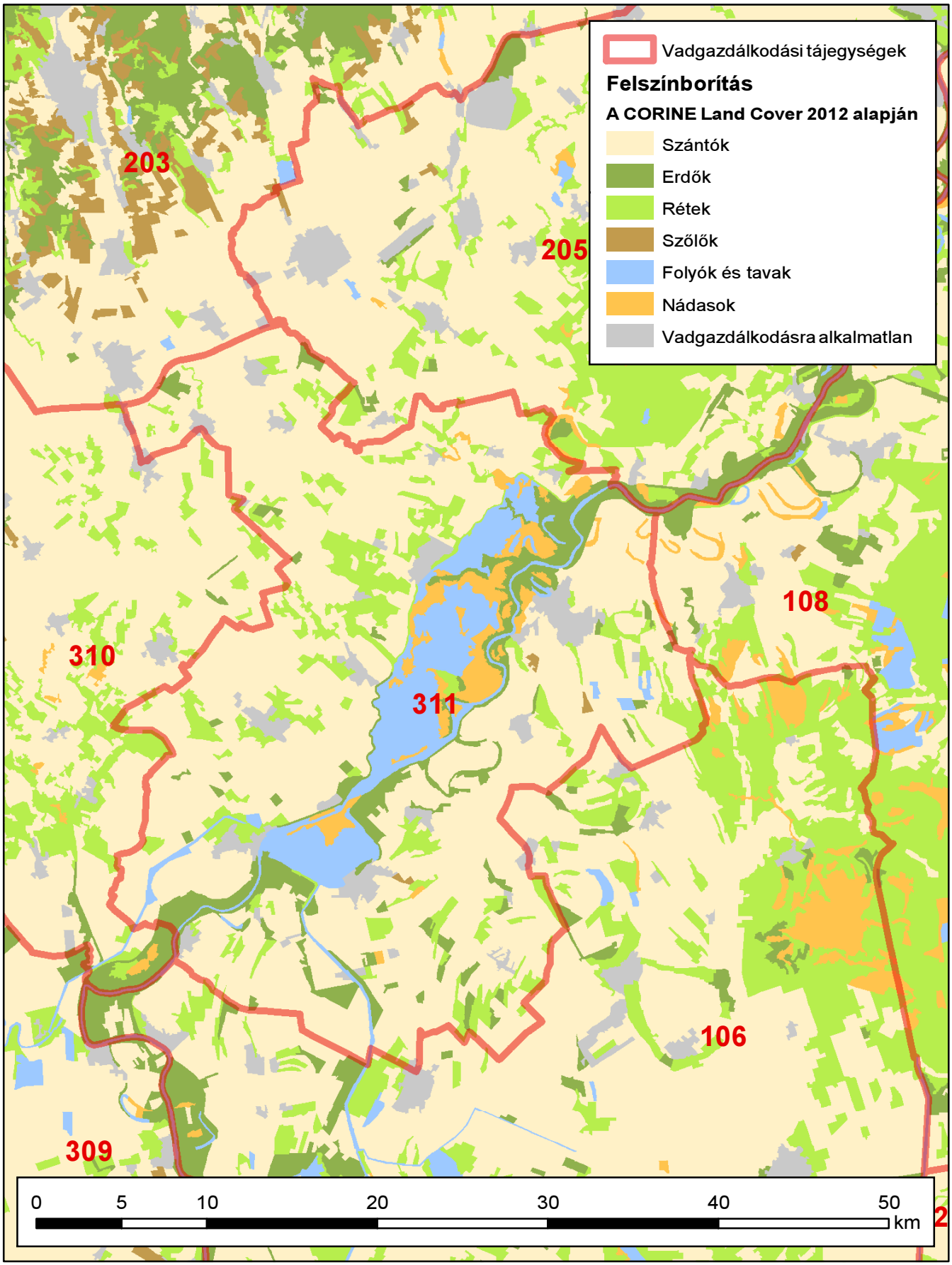

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.05.12.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. számú vadgazdálkodási tájegység felszínborítása

Készült: 2016.06.08.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az erdő- és vadgazdálkodás összehangolásának alapelvei

V. 6. Fenntartható vadgazdálkodás[1]

Az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás harmonizálásának problémái évszázados múltra tekintenek vissza. A problémák zömét a magas vadlétszámból következő vadkár és annak kezelése okozza. Alapvető célja a két rokon ágazatnak a gazdaságos működés. Ehhez elengedhetetlen a fenntartható erdő- és vadgazdálkodás harmonizációja, melyet komoly szakmai viták öveznek, azonban a tudatos, olykor kapcsolt gazdálkodási modell körültekintő, átgondolt munkával kidolgozható. Az elmúlt 60 év európai és a magyar statisztikai adatait vizsgálva kapcsolatot lehet felfedezni az erdőterület és a nagyvadállomány növekedése között. A nagyvadállomány 1960 óta, - mintegy évtizedes késéssel - erőteljes növekedéssel reagált itthon és külföldön egyaránt az erdőterület folyamatos növekedésére. Természetesen a nagyvadlétszám növekedésében más tényezők is közrejátszanak, mint a mezőgazdasági élőhely szerkezeti átalakulása.
A vad az erdei életközösség elvitathatatlan része. Az erdei életközösség védelme érdekében ugyanakkor az élőhely tűréshatárán túli vadsűrűséget szabályozni szükséges.. Az élőhely forráskészletét meghaladó sűrűségű nagyvadállomány káros hatása elleni fellépés elsősorban a vadászati szakterület feladata, amit a vadászati igazgatásnak, a gazdasági szereplőknek és a vadászati érdekképviseletnek közösen kell megalapozni.

V. 6.1. Általános célok

1. A nagyvadlétszám nemkívánatos további növekedésének megállítása, illetve a létszám csökkentése valamennyi nagyvadfajunk esetében elérendő cél, a vadállomány genetikai változatosságának és élőhelyének megóvása mellett. A hazai nagyvadállomány csökkentése a nőivarú egyedek fokozott állományhasznosítása útján vezethet a megoldáshoz, azaz a környezetével egyensúlyi helyzetben lévő nagyvad egyedsűrűség eléréséhez. Ebben a feladatban az ország erdőterületének felén, mintegy 1 millió hektár erdőterületen gazdálkodó állami erdőgazdasági társaságok lehetnek a kezdeményezők, ahol a szakmai hozzáértés és szakszemélyzet rendelkezésre áll.

2. Az erdőművelési és vadkár megelőzési gyakorlat (pl. az erdőfelújítást védő kerítések alkalmazása és időben történő lebontása) felülvizsgálata szükséges.

V. 6.2. Stratégiai célok

Az állománykezelési probléma fokozottan jelentkezik. Stratégiai célként fogalmazható meg a hazai nagyvadállomány hasznosításnak további fokozása.
A nagyvad állomány európai szinten tapasztalható dinamikus szaporodása Magyaror-

1 FM EVF 2016. **Nemzeti erdőstratégia 2016-2030**. Földművelésügyi Minisztérium, Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály, Budapest (36-38. oldal)

szágon is jelentős problémákat okoz. Ennek megoldásához egy olyan mechanizmusra lenne szükség, amely a vadállomány erdőkre és más természeti területekre gyakorolt hatását előre meghatározott keretek között lenne képes tartani. A nagyvad állomány létszámának csökkentése rövidtávon növelheti a vadgazdálkodási ágazat bevételeit és hozzáadott értékét, emellett pedig rövid és hosszú távon is növelné az erdőgazdálkodás hozzáadott érétkét a vadkárok és a vadkár elleni védekezésre fordított költségek csökkenésén keresztül.

V. 6.3. Javaslatok a stratégiai célok megvalósításához

a) Az új vadgazdálkodási törvény más aspektusba helyezi a vadkár kezelését, éppen ezért megjelennek a jogszabályban olyan új elemek, amelyek rögzítik a vadkár problémák kezelését a megelőzéstől a kifizetésig. A törvény hatályba léptetését követően ki kell dolgozni a vadkár kezelésének és becslésének protokollját, mely egységes szemszögből közelíti meg a kérdést. Figyelembe véve a folyamatos erdőborítottsági gyakorlatot és a 2050-ig terjedő erdőtelepítési programot is, teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a nagyvad további térhódítása várható, mivel újabb források (élőhely, táplálék) jelennek meg számára még az alacsonyabb erdősültségűalföldi megyékben is. Ez újabb konfliktushelyzetet teremthet az erdei vadkárok területén, mivel bizonyos vadfajok (pl. szarvas) plasztikusan alkalmazkodik a környezete táplálékkínálatához.

b) Az állományhasznosítási terveknél a pontos módszertan az európai összehasonlításban is alapos Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszeren belül kaphatna helyet az átfogó, mintapontokon alapuló erdővédelmi hálózathoz kapcsolódva, melynél az évente végzett felvételekkel értékelik az erdő állapotát, illetve annak változását, felhívva a figyelmet az esetlegesen kedvezőtlen tendenciákra.

c) Az állományhasznosítás jelen mértékét feltétlen növelni kell, annak érdekében, hogy a későbbi konfliktusok kezelhetővé váljanak. Ha szükséges hatósági eszközökkel kell a nagyobb állományhasznosítást a vadászatra jogosultaktól kikényszeríteni és annak megvalósulását ellenőrizni. Ennek megoldására tesz az utóbbi tíz évben kísérletet a nagyvad lelövési kvóták megyei vadászati hatósági megállapítása, amelynek eredményeképpen az országos nagyvadállomány hasznosítás 15 év alatt megduplázódott, 150 ezerről 300 ezer fölé emelkedett.

d) Ösztönözni kell a hazai vadhúsfogyasztást és támogatni kell a belföldi vadhús értékesítést. A megnövelt vadhús kereslet pozitív ösztönző hatással lehet a vadgazdákra állományaik hasznosítása terén. A folyamatos vadhús kereslet a lőtt-vad kínálat növelését ösztönzi.

e) Elő kell segíteni a hazai vadállomány genetikai állományának és élőhelyének megóvását.

311 vadgazdálkodási tájegység fafaj és korosztály szerinti viszonyai

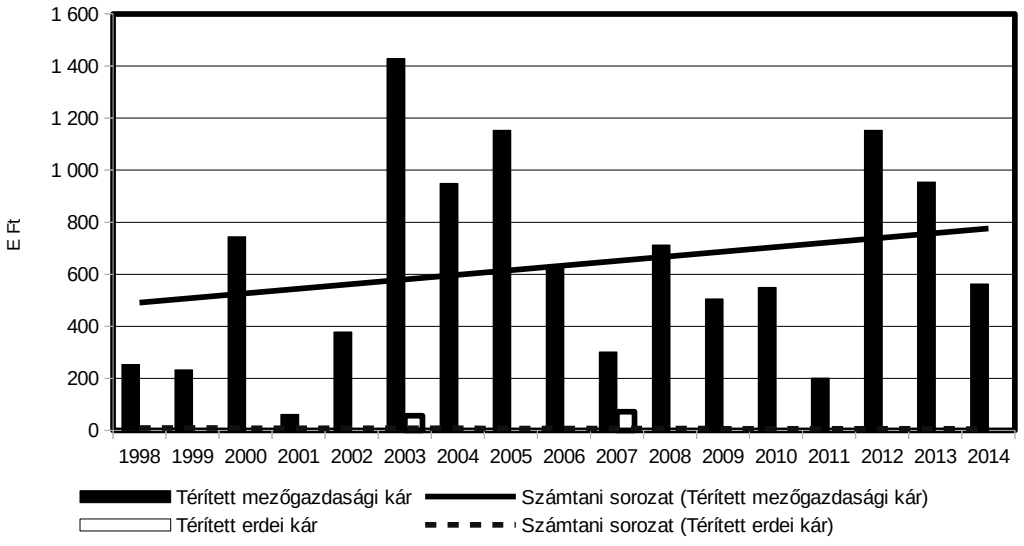
Fafaj neve	Korsztályok											Összes
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	
Kocsányos tölgy	213.1	25.0	113.2	264.8	126.6	247.2	81.1	9.9	2.6	6.5	6.4	**1,096.3**
Vörös tölgy		0.2		0.9								**1.1**
Csertölgy	56.2	34.7	39.4	32.0		41.9			1.5			**205.6**
Akác	78.8	111.7	137.6	52.5	21.1	9.1	4.7	0.2				**415.5**
Hegyi juhar	0.0	0.0	1.3	0.4		1.8	3.7					**7.2**
Korai juhar	0.8		0.2			2.0	0.0	0.3				**3.3**
Mezei juhar	0.3	1.1	0.2	1.5	0.3	2.5	0.8					**6.8**
Zöld juhar		10.6	24.4	44.0	96.4	4.9				0.4		**180.6**
Ezüst juhar			0.1		8.0	14.1	0.0					**22.1**
Tatár (feketegyűrű) juhar			0.3									**0.3**
Mezei szil	0.9	0.8	6.1	3.9	5.3	4.3	0.1					**21.4**
Vénic szil	1.5	0.5	0.1		2.1	9.4	0.1					**13.6**
Turkesztáni szil	2.3	107.2	22.5	2.8								**134.8**
Magas kőris	9.1	8.2	21.1	7.2	0.8	16.4	11.1		0.3	0.4		**74.5**
Magyar kőris	13.2	12.7	0.0	0.8	17.9	2.3		0.3				**47.3**
Amerikai (vörös) kőris	0.2	14.1	63.2	84.1	77.4	63.1	15.9	0.4				**318.2**
Fekete dió	10.8	1.9			5.4							**18.1**
Közönséges dió				0.4								**0.4**
Vadkörte	0.8		1.3	0.3		1.5						**3.8**
Fehér eperfa						0.3						**0.3**
Juharlevelű platán				0.1								**0.1**
Nyugati ostorfa				0.5								**0.5**
Lepényfa			0.7		0.5		1.3					**2.4**
Japán akác		0.2				0.2	1.7	0.2				**2.3**
Ezüstfa	1.5	120.4	61.6	28.1	7.8	9.5	0.1					**228.9**
Fel nem sorolt egyéb kemény lombos fafaj		2.1										**2.1**
Korai nyár		9.8	2.8	23.3	26.6	2.5	0.4					**65.4**
Óriás nyár	0.2	12.1	9.9	92.4	37.3	6.8	0.2					**158.9**
Olasz nyár	165.0	282.8	37.4	24.0	1.7							**510.8**
Francia nyár		4.4										**4.4**
Koltay (H-528-8) nyár						3.3						**3.3**
Blanc du Poitou nyár		4.3		2.5								**6.8**
BL nyár	19.0	53.1	52.9									**125.0**
Pannónia (H-490/3) nyár	41.5	245.7	153.5									**440.6**
OP-229 nyár (Agathe-F)	27.6	74.1	42.4	18.5								**162.6**
Kopecky (H-490/4) nyár	0.9	6.8										**7.7**
I 58/57 nyár		3.3	5.9	3.8								**12.9**
Fehér nyár	34.0	6.7	14.1	41.4	34.8	7.3	11.1	1.6	3.7			**154.6**
Szürke nyár	192.3	78.5	21.2	45.6	116.4	68.0	18.6	1.1	2.4	0.8		**544.8**
Fekete nyár	11.9	0.1		1.7	31.1	23.1	21.1	0.5	1.3	2.8		**93.6**
Jegenyenyár		0.9										**0.9**
Egyéb nemes nyár	4.5	40.2	27.1	4.3	7.1	0.3						**83.5**
Bédai egyenes fűz				7.8								**7.8**
Fehér fűz	5.3	2.7	19.5	107.3	260.3	88.5	25.6	6.2	6.6			**522.1**
Szomorú fűz					7.6							**7.6**
Mézgás éger	0.5		2.3	14.6	0.8					0.1		**18.3**
Kislevelű hárs		0.9		0.2			0.0					**1.1**
Nagylevelű hárs						0.1						**0.1**
Bálványfa		0.6	0.1	1.0	0.4							**2.2**
Mocsárciprus				0.7								**0.7**
Összesen	**891.8**	**1,278.3**	**882.2**	**913.0**	**893.5**	**630.1**	**197.7**	**20.7**	**18.2**	**11.0**	**6.4**	**5,743.0**

A vadgazdálkodásra alkalmas terület, a térített mezőgazdasági és erdei vadkárok vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **311**

Év	Vadgazdálkodásra alkalmas terület	Alkalmas terület aránya	Térített mezőgazdasági kár	Térített erdei kár
	km2	%	E Ft	E Ft
1998	887	94,4%	253	0
1999	887	94,4%	233	0
2000	887	94,4%	744	0
2001	887	94,4%	61	0
2002	887	94,4%	378	0
2003	813	95,0%	1 428	57
2004	813	95,0%	949	0
2005	813	95,0%	1 153	0
2006	813	95,0%	628	0
2007	956	94,6%	301	72
2008	956	94,6%	712	0
2009	956	94,6%	505	0
2010	1 168	94,9%	549	0
2011	876	95,7%	201	0
2012	875	95,6%	1 153	0
2013	875	95,6%	954	0
2014	875	95,6%	563	0
Változás	-1,3%	1,2%	122,5%	-
Minimum	813	94,4%	61	0
Maximum	1 168	95,7%	1 428	72

Térített mezőgazdasági és erdei károk változásai

Az agrárminiszter

11/2018. (VII.3.) AM rendelete

a Duna-Tisza közi Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

5. melléklet a 11/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A védett természeti területek természet-, és tájvédelmi előírásai

A védett természeti területek természet- és tájvédelmi előírásait a természetvédelmi kezelési tervek tartalmazzák. Az alábbi természet- és tájvédelmi előírásokat kell figyelembe venni, amennyiben a vadgazdálkodási tájegységben található védett természeti terület vonatkozásában nincsen kihirdetett kezelési terv, vagy annak vadgazdálkodásra vonatkozó előírásai nem rendelkeznek eltérően.

1. Vadászati és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést is) nem járhat a védett természeti értékek és területek jelentős zavarásával, veszélyeztetésével, vagy károsításával.

2. Fokozottan védett madárfaj szaporodó, költő, táplálkozó, telelő területén vadgazdálkodási tevékenység csak úgy folytatható, hogy az ne zavarja jelentős mértékben annak élettevékenységét.

Nagyvad

3. A nagyvadállomány csökkentése során kiemelt figyelmet kell fordítani a nőivarú nagyvad egyedek, különösen a muflon és dámszarvas, valamint a vaddisznó állomány fokozott hasznosítására.

4. A nagyvadfajok takarmányozása, etetése – a vaddisznó intenzív vadászatát biztosító szórók üzemeltetésének kivételével – a vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést el nem érő védett természeti területeken tilos. A vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést elérő védett természeti területeken takarmányozás csak abban az esetben végezhető, ha a vadlétszám az élőhelyet még nem veszélyeztető legmagasabb vadlétszám alá csökken

Vadgazdálkodási tevékenység

5. A vadászati, vadgazdálkodási tevékenység során különös figyelmet kell fordítani a gyepek megóvására, a gyepfelszín maradandó károsítása tilos.

6. A vadászat, vadgazdálkodás során keletkező hulladékokat a vadászatra jogosultnak a vadászterületről haladéktalanul el kell távolítani.

7. Januári és februári hajtó és terelő vadászatok helyét és időpontját a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.
8. Hattyúnyakkal való csapdázási tevékenység csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetve kezdhető meg.

Vadgazdálkodási létesítmények, vadföld

9. Fokozottan védett természeti területen kizárólag hordozható les, szóró, épített vadbefogó, vadmentő domb létesíthető. Erdőrezervátum magterületén semmilyen vadgazdálkodási létesítmény nem létesíthető, kivéve hordozható (mobil) magaslesek, amik csak augusztus 15. – február 28. között használhatók.

10. A természet védelméről szóló törvényben meghatározott lápok és források, mint minden esetben országosan védett természeti területek vonatkozásában az alábbi előírás érvényesítendő: a lápok területén és a források 100 méteres környezetében szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

11. Állandó gyepterületeken (művelési ágtól függetlenül) vadászati, vadgazdálkodási létesítmények közül dagonya, vaditató, apróvad tenyésztésére szolgáló létesítmény nem létesíthető. Állandó gyepterületen takarmány nem tárolható.

12. Szórón kombájntiszta szemes takarmány, csöves kukorica, valamint répafélék és almatörköly használhatók.

13. Vad etetést, takarmányozást csak mesterségesen létesített vadetetőből lehet végezni. Lédús és erjesztett takarmányt csak tálcáról lehet etetni.

14. A szórók környezetében az esetlegesen megjelenő gyomnövényeket (parlagfű, stb.) rendszeres kaszálással, vagy nyűvéssel még magérlelés előtt el kell távolítani.

15. Sózók csak tuskósózó, sózóláda, oszlopsózó vagy sózóvályú formájában üzemeltethetők. A talajra sót szétszórni tilos.

16. A használaton kívüli, leromlott állapotú vadgazdálkodási-vadászati létesítmények elbontásáról és elszállításáról a vadászatra jogosult köteles folyamatosan gondoskodni a vegetációs időn kívül.

17. A téli etetési időszak után a nagyvadetetők környékén szétszórt szénát össze kell gyűjteni, illetve év közben legalább egy alkalommal az etetőhely körül felverődő gyomokat magérlelés előtt le kell kaszálni.

18. Fokozottan védett területen új vadföld nem létesíthető.

19. Művelt vadföldeken csak gabonafélék, legelő fűkeverékek, és pillangósok termeszthetők. A művelt vadföldeken a művelés során fokozott figyelmet kell fordítani a gyom- és inváziós növények terjedésének megelőzésére.

Zárttéri vadtartás, kibocsátás, telepítés

20. Kizárólag őshonos fajok repatriációs célú kibocsátása lehetséges. Egyéb vadfajok, illetve nagyvadtartásból származó vad szabad vadászterületre történő kibocsátása tilos. Idegenhonos fajok betelepítése tilos. A spontán betelepülő idegenhonos fajok (mosómedve, nyestkutya) állományának felszámolására kell törekedni.

Apróvad

21. Azonos területrészen évente legfeljebb két alkalommal kerülhet sor apróvad hajtóvadászatra.

Vízivad vadászat

22. Tómederben lőállás nem létesíthető.

23. Vizes élőhelyeken a vadászható ragadozó fajok gyérítése március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történjen.

Túzokvédelem

24. Túzok dürgő- és költőhelyen vadgazdálkodási- és vadászati tevékenység (beleértve az őzbak vadászatát és a megelőző felméréseket is) csak a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon történhet március 15. és július 1. között.

25. Túzok dürgő- és költőhelyen szükséges a vadászható ragadozó fajok állományának visszaszorítása..

26. Túzok dürgő- és költőhelyen a vadászható ragadozó fajok gyérítésére vonatkozó előírások:
    - A gyérítés március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történhet.
    - A gyérítést nyílt területen (pl. gyepeken, szántókon, stb.) április 15-ig kell elvégezni, ezt követően vonalas létesítmények (utak, csatornák, stb.) mentén, nádasok, erdők, facsoportok, stb. környezetében, a nyílt területrészek kíméletével történhet.

27. Túzok dürgő- és költőhelyen a vaddisznó tartós megtelepedését meg kell akadályozni.

28. Túzokok tartózkodási helyén végzett éjszakai vadállomány-becslést és reflektoros vadászatot a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

29. Téli időszakban vadászati- és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést, társas vadászatokat, stb.) a túzokok tartózkodási helyeinek figyelembe vételével történhet különös tekintettel a ködös időszakokban.

30. Túzokok tartózkodási helyét érintő társas vadászatok helyszíneit az idény megkezdése előtt a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

31. Túzok telelőhelyeken tarvad vadászat a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történhet. Az adott évi telelőhelyek pontosítását minden évben a tájegységi fővadász bevonásával egyeztetni kell a természetvédelmi kezelővel, melyet jegyzőkönyvben rögzítenek legkésőbb december 1-ig.

6. melléklet a 11/2018. (VII.3.) AM rendelethez

Hosszú távú természetvédelmi célok

1. A természetvédelem hosszú távú, a vadgazdálkodást is érintő célja az ország teljes területén a biológiai sokféleség, valamint a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzése, a veszélyeztetett fajok és élőhelytípusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítása, az élőhely vesztésből, az élőhelyek minőségének romlásából, illetve a fajok túlhasznosításából származó veszélyek csökkentése. Ennek érdekében a vadállomány igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.

2. A vadgazdálkodás, vadászat során biztosítani kell a természet védelméhez fűződő érdekek érvényesülését, a fenntartható használatot, ami a vadfajok biológiai sokféleségre alapozott fenntartását jelenti. Az őshonos vadfajok vadászata csak olyan mértékű lehet, amely a faj természetes állományának sokféleségét, fennmaradását nem veszélyezteti.

3. A védett természeti, illetve a Natura 2000 területek általános és egységes természetvédelmi célkitűzése az azokon található védett, fokozottan védett, illetve közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve amennyiben a természeti értéket az extenzív területhasználat tartja fenn, az azt fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

4. Kiemelt természetvédelmi cél azon vadászható fajok állományszabályozása, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerekre, a védett, illetve veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre túlzott terhelést jelentenek.

5. A vadászattal összefüggő jogellenes természetkárosító cselekmények megelőzése, felszámolása. A védett és fokozottan védett fajok egyedei elejtésének megakadályozása.

6. A vadgazdálkodás során fokozott figyelmet kell fordítani a nagyvad populációsűrűségének szabályozására. Akkora létszámú nagyvad fenntartása a cél, amely:
   6.1. nem veszélyezteti a taposásra, bolygatásra érzékeny természetes és természetszerű élőhelyeket, különös tekintettel a forrásokra, patakvölgyekre, lápokra, magassásosokra, mocsárrétekre, zsombékosokra, erdőssztyeprétekre, a domb- és hegyvidéki sziklagyepekre, valamint karsztbokorerdőkre,

6.2. lehetővé teszi a védett és fokozottan védett, illetve veszélyeztetett fajok hosszú távú fennmaradását,
6.3. nem veszélyezteti élőhelyének természetes folyamatait és biológiai sokféleségét,
6.4. mellett az erdőgazdálkodás során a folyamatos erdőborítást megteremtő gazdálkodási módszerek - a termőhelyi lehetőségek figyelembe vételével - hatékonyan alkalmazhatóak

7. Olyan nagyvadgazdálkodást kell folytatni, amely elsősorban az őshonos, magas genetikai értékű állományok (gímszarvas, őz) minőségi és nem mennyiségi megőrzését tűzi ki célul.

8. Nagyvad-gazdálkodási célú berendezés csak a nagyvadállomány sűrűsége megfelelő szinten tartásának elérése érdekében létesüljön, minimalizálva a zavarást, a berendezés környezetének degradálódását és a tájesztétikai problémákat.

9. Törekedni kell az ólomsörét használatának teljes körű kiváltása más, nem környezetszennyező technológiákkal.

10. Törekedni kell a nagyvad intenzív takarmányozásának megszüntetésére. Hosszú távon jelentősen csökkenteni kell a kijuttatott takarmány mennyiségét. Az ökológiai vadeltartó képességnél magasabb nagyvadlétszám intenzív takarmányozással való mesterséges fenntartását mindenhol meg kell szüntetni.

11. Javítani kell az őshonos, veszélyeztetett apróvadfajok, így különösen a mezei nyúl és a fogoly életfeltételein. A vadgazdálkodás során előtérbe kell helyezni az e fajoknak kedvező élőhely-fejlesztéseket és az e fajok számára kedvező vadföldgazdálkodást. Mindenképpen kerülni kell a túlhasznosítást. A szárnyasvadfajok esetében is a védelmet döntően a természetes állomány védelmével, és nem pedig tenyésztett madarak kibocsátásával kell biztosítani. Szárnyasvad kibocsátás esetén biztosítani kell, hogy a tenyésztett madarak ne jelentsenek állategészségügyi kockázatot a vadon élő állomány számára, illetve a kibocsátás technológiája ne okozza a ragadozók adott területen való túlzott csoportosulását.

12. A vízivad hasznosítása olyan mértékű legyen, amely minimalizálja a védett és fokozottan védett fajok egyedeinek akár szándékos, akár véletlenül történő elejtését, illetve kellő nyugalmat biztosít mind a vadászható, mind a védett, fokozottan védett vízimadárfajok állományainak. A vadászat szabályozásának biztosítania kell a kései, elnyúló költési időszakkal rendelkező fajok költésének biztonságát, a vízivad költése és vonulása szempontjából fontos vizes élőhelyek nyugalmát (különös tekintettel a globálisan veszélyeztetett fajok előfordulási helyeire), valamint a zord időjárású téli időszakban szükséges zavartalanságot. El kell érni, hogy valamennyi vizes élőhelyen már rövid távon is megszűnjön az ólomsörét használata.

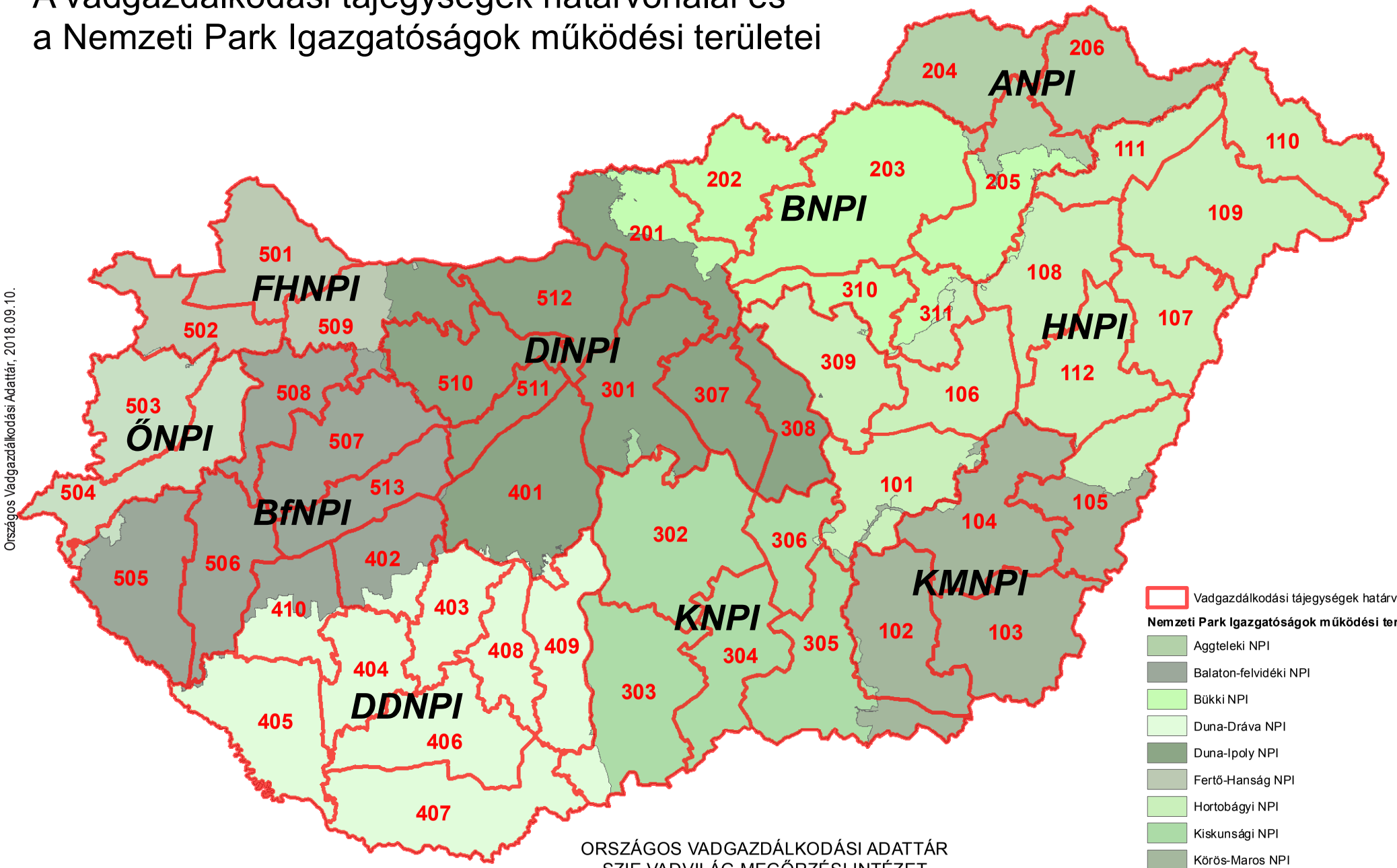
13. Hazánkban az elmúlt évszázadokban már meghonosodott, azonban nem őshonos vadfajok állományait csak olyan területeken indokolt fenntartani, ahol azok nem jelentenek veszélyt a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzésére, a veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre. Azon vadászható nem őshonos fajok állományait, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán túlzott terhelést jelentenek az adott természetes és természetszerű élőhelyekre, ki kell szorítani ezekről az területekről. Különösen igaz ez az olyan sérülékeny élőhelyekre, mint a domb- és hegyvidéki sziklagyepek, ahol el kell érni a muflonállomány

nagymértékű csökkenését, illetve teljes kiszorítását. Az elmúlt években újonnan megtelepedett fajok, így különösen a nyestkutya és a mosómedve esetében törekedni kell az állományok teljes felszámolására. Vadászati célból új faj szaporodásra képes vadon élő állományának kialakítása nem engedhető meg, az újonnan megjelenő inváziós fajok egyedeit, amennyiben azok eltávolítása vadászati eszközzel oldható meg, el kell távolítani.

14. A ragadozógazdálkodást úgy kell folytatni, hogy az segítse a biológiai sokféleség megőrzését, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek zavartalanságát, a veszélyeztetett fajok és élőhelytípusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítását, így különösen:

    14.1. A földön fészkelő védett, fokozottan védett madárfajok, valamint a fogoly és a hazánkban költő erdei szalonkák és vízivad védelme érdekében szükséges egyes túlszaporodott, generalista ragadozófajok fokozott gyérítése, állományának tartósan alacsony szintes tartása. E munka során különös figyelmet kell országos szinten fordítani a vaddisznó, a róka és a dolmányos varjú állományának visszaszorítására.
    14.2. Egyes fokozottan védett madárfajok, így különösen a túzok, a haris, a császármadár, a nádasokban költő íbisz- és gémfélék, valamint a partimadarak, sirályok, csérek, szerkők fészkelésére szolgáló területeken indokolt a vadászható ragadozófajok, különösen az emlősök állományának a legalacsonyabb szinten történő tartása.
    14.3. Egyes fokozottan védett hüllő- és kétéltűfajok élőhelyein, így különösen a rákosi vipera élőhelyein a vaddisznóállományt fel kell számolni.
    14.4. A vadászható varjúfélék gyérítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő mennyiségű fészkelőhely legyen a varjúfélék fészkeit használó fajoknak (pl. erdei fülesbagoly, kabasólyom, vércsék).
    14.5. A ragadozók gyérítése során, különösen csapdák használatakor, az állatvédelmi szempontokat a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Nemzeti Park Igazgatóságok működési területei

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, tájegységek szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Bükki NPI	5,213.6
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Aggteleki NPI	285.6
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Aggteleki NPI	840.3
111	Bükki NPI	148.8
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
112	Körös-Maros NPI	378.1
201	Bükki NPI	84,697.5
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Aggteleki NPI	5,869.6
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Aggteleki NPI	177,320.8
204	Bükki NPI	5.6
205	Aggteleki NPI	70,898.0
205	Bükki NPI	137,924.2
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Aggteleki NPI	178,382.0
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Duna-Dráva NPI	41.0
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Hortobágyi NPI	5.9
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
308	Kiskunsági NPI	7.0
309	Bükki NPI	657.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
309	Hortobágyi NPI	177,151.0

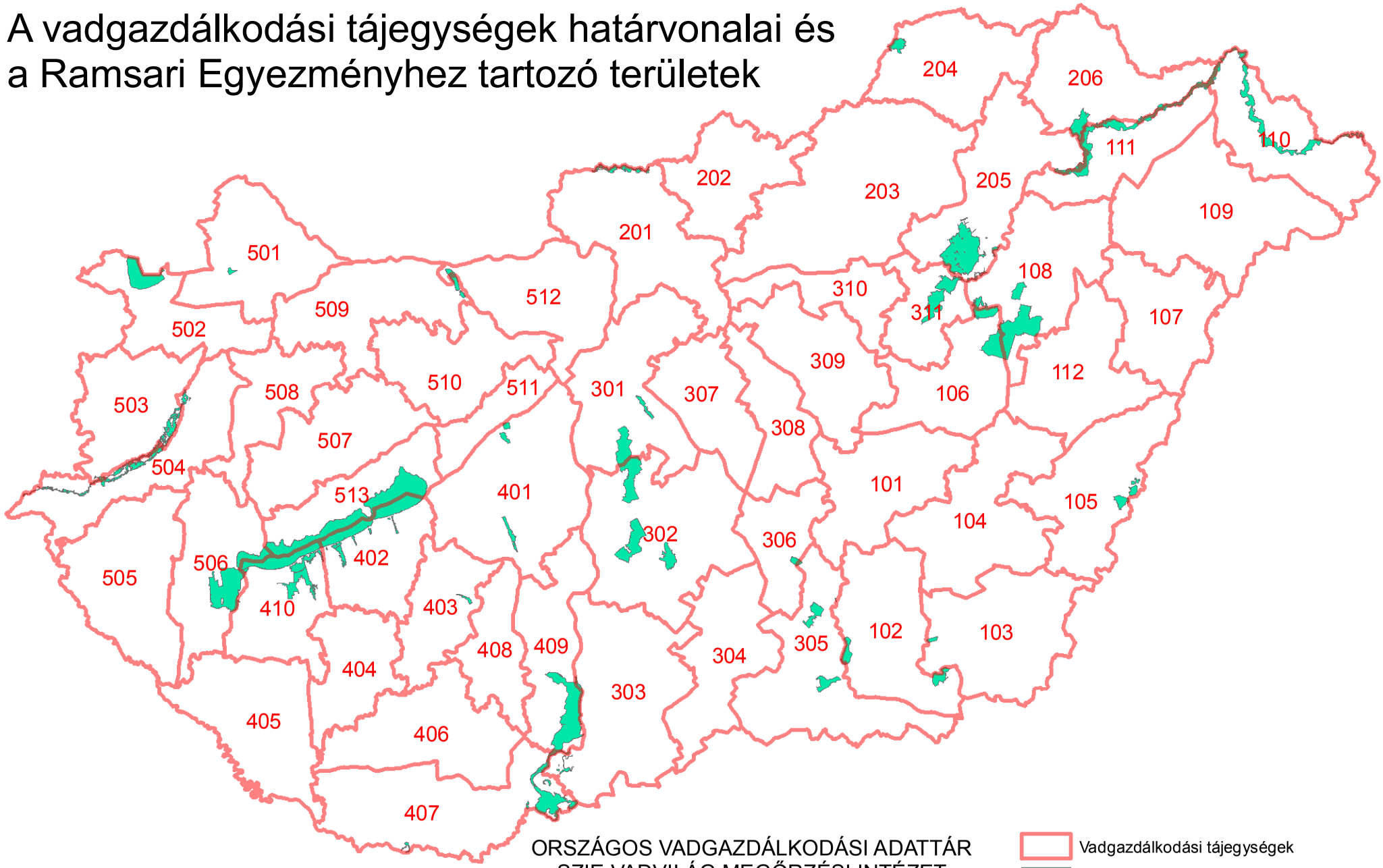
VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
310	Bükki NPI	97,139.9
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Bükki NPI	42,076.9
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
401	Kiskunsági NPI	82.5
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
409	Duna-Ipoly NPI	7.9
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
505	Őrségi NPI	10,992.5
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
506	Duna-Dráva NPI	355.0
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
508	Őrségi NPI	396.8
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
513	Duna-Ipoly NPI	11.4

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, igazgatóságok szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
110	Aggteleki NPI	285.6
111	Aggteleki NPI	840.3
203	Aggteleki NPI	5,869.6
204	Aggteleki NPI	177,320.8
205	Aggteleki NPI	70,898.0
206	Aggteleki NPI	178,382.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
108	Bükki NPI	5,213.6
111	Bükki NPI	148.8
201	Bükki NPI	84,697.5
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Bükki NPI	5.6
205	Bükki NPI	137,924.2
309	Bükki NPI	657.9
310	Bükki NPI	97,139.9
311	Bükki NPI	42,076.9
302	Duna-Dráva NPI	41.0
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
506	Duna-Dráva NPI	355.0
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
409	Duna-Ipoly NPI	7.9

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Duna-Ipoly NPI	11.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
305	Hortobágyi NPI	5.9
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
309	Hortobágyi NPI	177,151.0
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
308	Kiskunsági NPI	7.0
401	Kiskunsági NPI	82.5
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
112	Körös-Maros NPI	378.1
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Őrségi NPI	10,992.5
508	Őrségi NPI	396.8

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Ramsari Egyezményhez tartozó területek

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Vadgazdálkodási tájegységek

Ramsari Egyezményhez tartozó területek

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, tájegységek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9

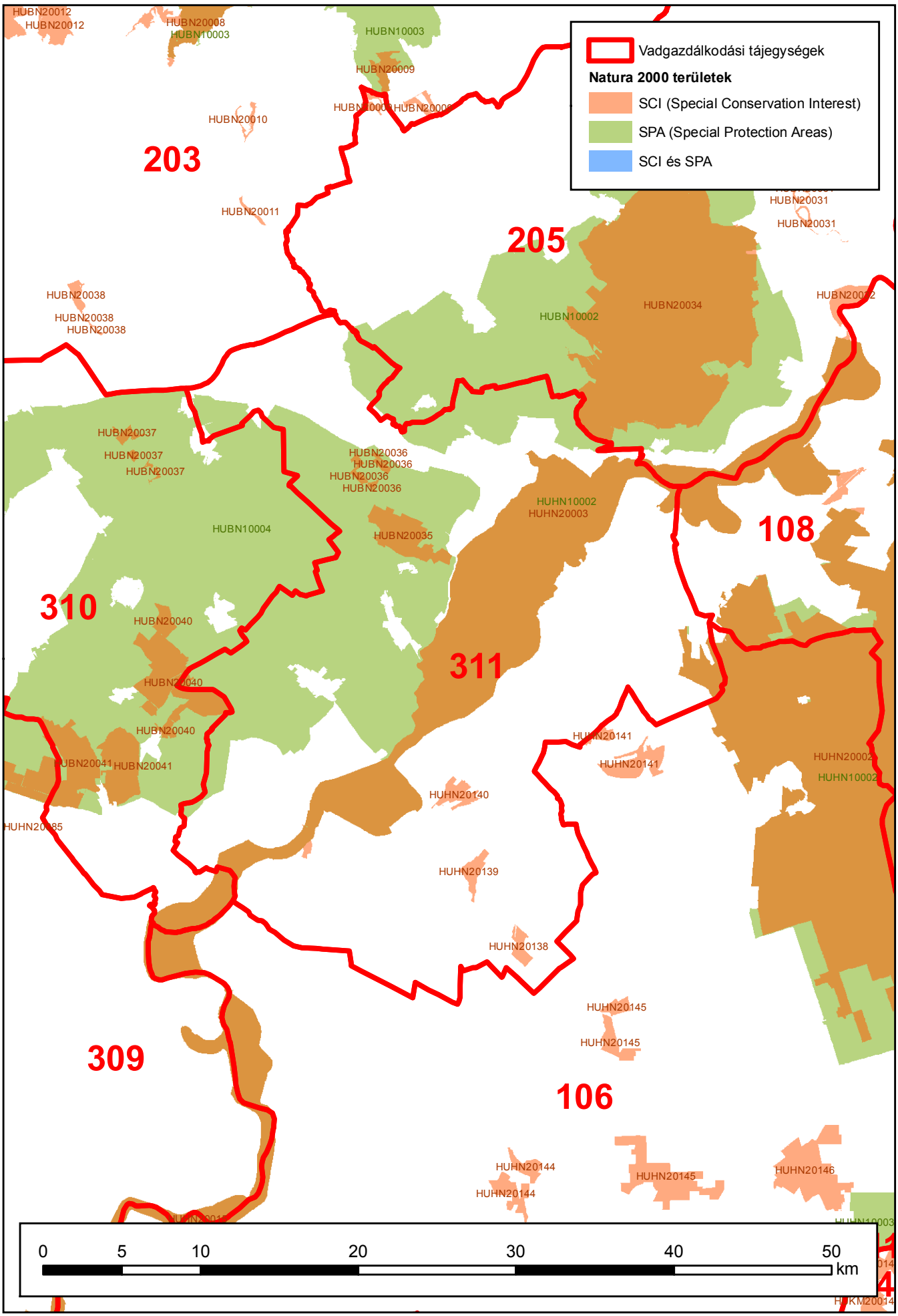
VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, ramsari területek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7

Natura 2000 területek a 311. számú tájegységben

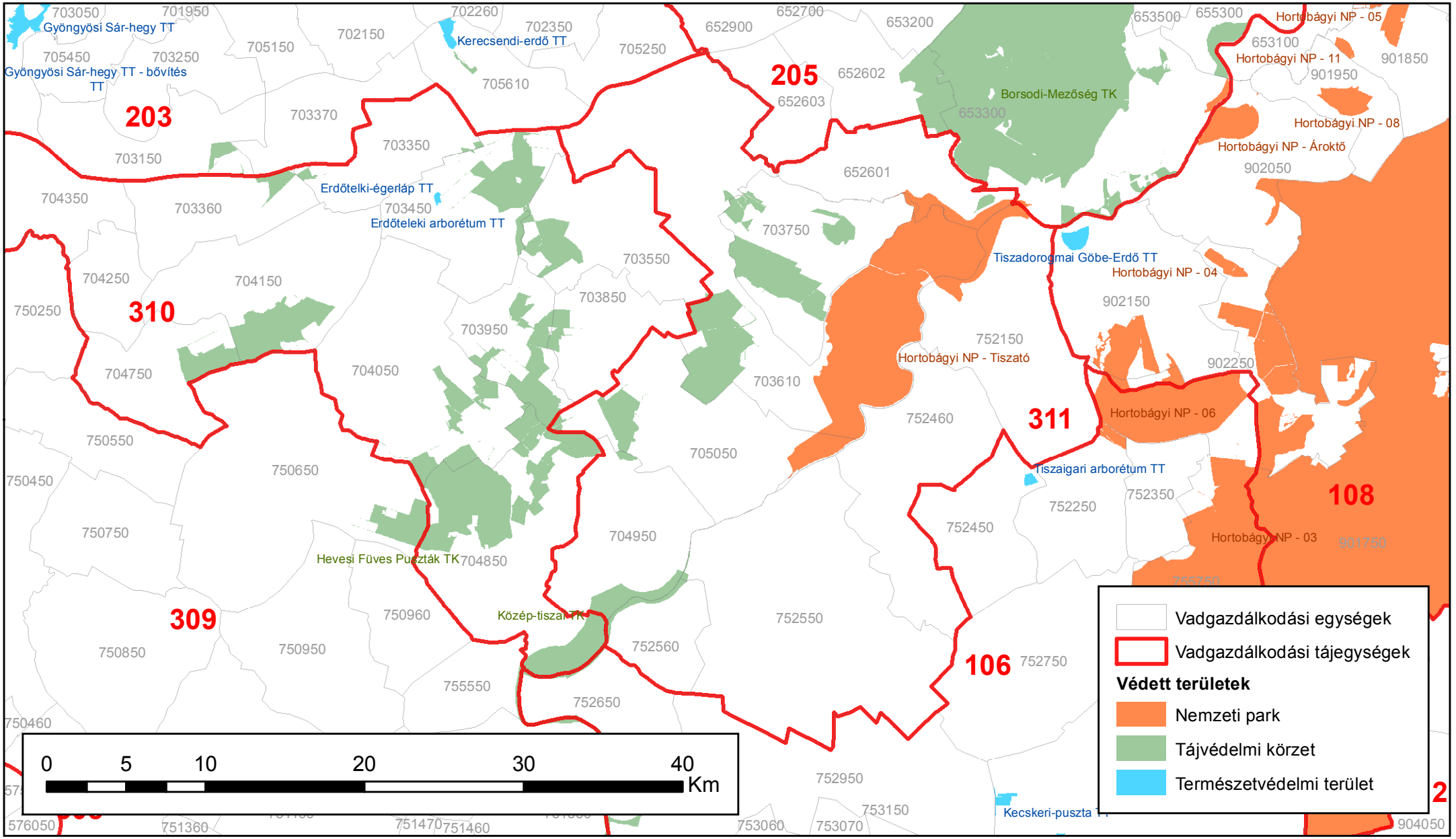
Készült: 2016.07.27.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Natura 2000 területek a vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	N2000 terület típusa	N2000 Kód	N2000 Terület név	VGTE-be eső terület (ha)	VGTE részesedése (%)
311	SCI	HUBN20034	Borsodi-Mezőség	15.2	0.1%
311	SCI	HUBN20035	Poroszlói szikesek	917.9	100.0%
311	SCI	HUBN20036	Kétútközi-legelő	182.7	100.0%
311	SCI	HUBN20040	Nagy-fertő - Gulya-gyep - Hamvajárás szikes pusztái	55.8	3.1%
311	SCI	HUHN20002	Hortobágy	637.9	0.6%
311	SCI	HUHN20003	Tisza-tó	13,255.6	74.3%
311	SCI	HUHN20015	Közép-Tisza	781.9	5.5%
311	SCI	HUHN20138	Aranyosi-legelő	179.0	100.0%
311	SCI	HUHN20139	Szalóki Nagy-fertő	217.5	100.0%
311	SCI	HUHN20140	Úrbéri-legelő	280.3	100.0%
311	SCI	HUHN20141	Tiszaigar - Tiszaörsi Körtvélyes	5.1	0.8%
311	SPA	HUBN10002	Borsodi-sík	3,906.7	10.8%
311	SPA	HUBN10004	Hevesi-sík	20,846.5	27.1%
311	SPA	HUHN10002	Hortobágy	13,898.5	11.5%
311	SPA	HUHN10004	Közép-Tisza	739.6	5.4%

Védett területek a 311 számú vadgazdálkodási tájegységben

Készült: 2018.02.28.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Védett területek a 311 számú vadgazdálkodási tájegységben						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
311	652601	NP	Hortobágyi Nemzeti Park	460,4	8 680,3	5,30%
311	652601	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	65,3	18 470,9	0,35%
311	703610	NP	Hortobágyi Nemzeti Park	7 048,9	8 680,3	81,21%
311	703610	TK	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	2 002,7	16 103,7	12,44%
311	703750	NP	Hortobágyi Nemzeti Park	3,4	8 680,3	0,04%
311	703750	TK	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	1 961,0	16 103,7	12,18%
311	704950	TK	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	56,8	16 103,7	0,35%
311	704950	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	541,2	9 455,6	5,72%
311	705050	NP	Hortobágyi Nemzeti Park	499,9	8 680,3	5,76%
311	705050	TK	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	671,4	16 103,7	4,17%
311	752150	NP	Hortobágyi Nemzeti Park	615,4	8 680,3	7,09%
311	752150	TK	Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet	0,0	18 470,9	0,00%
311	752550	NP	Hortobágyi Nemzeti Park	0,4	8 680,3	0,00%
311	752550	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	29,6	9 455,6	0,31%
311	752560	TK	Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet	199,7	9 455,6	2,11%

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

A szabad területi és az összes jelentett nagyvadállomány tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **311**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány
1998	0	0	-	18	18	100,0%	3 367	3 367	100,0%	32	32	100,0%	312	350	89,1%
1999	0	0	-	17	17	100,0%	3 231	3 231	100,0%	0	0	-	233	233	100,0%
2000	0	0	-	0	0	-	3 321	3 321	100,0%	0	0	-	102	151	67,5%
2001	0	0	-	8	19	42,1%	3 048	3 048	100,0%	0	80	0,0%	72	134	53,7%
2002	0	0	-	0	0	-	3 097	3 097	100,0%	0	110	0,0%	103	148	69,6%
2003	0	0	-	0	0	-	3 266	3 266	100,0%	0	50	0,0%	143	198	72,2%
2004	0	0	-	0	0	-	2 966	2 966	100,0%	0	35	0,0%	153	233	65,7%
2005	0	0	-	0	0	-	3 047	3 047	100,0%	0	30	0,0%	155	226	68,6%
2006	0	0	-	0	0	-	3 168	3 168	100,0%	0	18	0,0%	157	259	60,6%
2007	0	0	-	0	1	0,0%	4 195	4 195	100,0%	0	0	-	143	168	85,1%
2008	0	0	-	0	1	0,0%	4 343	4 343	100,0%	0	30	0,0%	164	245	66,9%
2009	0	0	-	0	1	0,0%	4 242	4 242	100,0%	0	0	-	188	230	81,7%
2010	0	0	-	0	1	0,0%	4 427	4 427	100,0%	0	40	0,0%	161	258	62,4%
2011	0	0	-	0	1	0,0%	4 095	4 095	100,0%	0	50	0,0%	127	259	49,0%
2012	0	0	-	0	1	0,0%	4 011	4 011	100,0%	3	103	2,9%	271	371	73,0%
2013	0	0	-	0	0	-	4 455	4 455	100,0%	0	160	0,0%	214	320	66,9%
2014	0	0	-	0	0	-	4 370	4 370	100,0%	4	134	3,0%	288	321	89,7%
Változás	-	-	-	-100,0%	-100,0%	-	29,8%	29,8%	0,0%	-87,5%	318,8%	-97,0%	-7,7%	-8,3%	0,6%
Minimum	0	0	0,0%	0	0	0,0%	2 966	2 966	100,0%	0	0	0,0%	72	134	49,0%
Maximum	0	0	0,0%	17	19	100,0%	4 455	4 455	100,0%	4	160	3,0%	288	371	100,0%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **311**

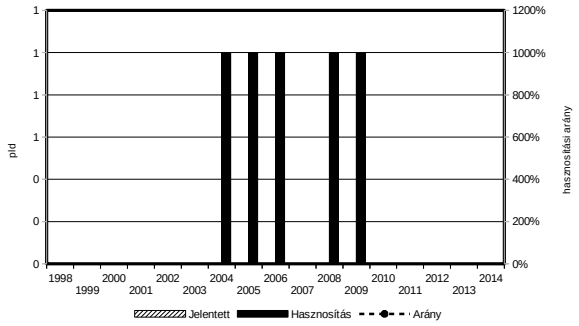
Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	0	0	-	18	0	0,0%	3 367	254	7,5%	32	0	0,0%	312	112	35,9%
1999	0	0	-	17	0	0,0%	3 231	276	8,5%	0	1	-	233	54	23,2%
2000	0	0	-	0	0	-	3 321	383	11,5%	0	8	-	102	47	46,1%
2001	0	0	-	8	0	0,0%	3 048	518	17,0%	0	0	-	72	100	138,9%
2002	0	0	-	0	0	-	3 097	581	18,8%	0	0	-	103	163	158,3%
2003	0	0	-	0	0	-	3 266	493	15,1%	0	0	-	143	113	79,0%
2004	0	1	-	0	0	-	2 966	674	22,7%	0	0	-	153	162	105,9%
2005	0	1	-	0	0	-	3 047	683	22,4%	0	10	-	155	103	66,5%
2006	0	1	-	0	0	-	3 168	693	21,9%	0	0	-	157	69	43,9%
2007	0	0	-	0	0	-	4 195	818	19,5%	0	0	-	143	227	158,7%
2008	0	1	-	0	0	-	4 343	869	20,0%	0	0	-	164	278	169,5%
2009	0	1	-	0	0	-	4 242	845	19,9%	0	9	-	188	379	201,6%
2010	0	0	-	0	0	-	4 427	772	17,4%	0	7	-	161	246	152,8%
2011	0	0	-	0	0	-	4 095	841	20,5%	0	3	-	127	411	323,6%
2012	0	0	-	0	0	-	4 011	786	19,6%	3	1	33,3%	271	579	213,7%
2013	0	0	-	0	0	-	4 455	835	18,7%	0	0	-	214	525	245,3%
2014	0	0	-	0	0	-	4 370	1 159	26,5%	4	0	0,0%	288	585	203,1%
Változás	-	-100,0%	-	-100,0%	-	-	29,8%	356,3%	251,6%	-87,5%	-100,0%	-100,0%	-7,7%	422,3%	465,8%
Minimum	0	0	0,0%	0	0	0,0%	2 966	254	7,5%	0	0	0,0%	72	47	23,2%
Maximum	0	1	0,0%	17	0	0,0%	4 455	1 159	26,5%	4	10	33,3%	288	585	323,6%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

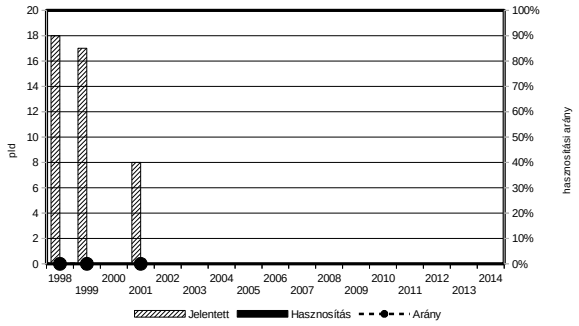
VGTE: **311**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	0	0	-	18	0	0,0%	3 367	254	7,5%	32	0	0,0%	312	112	35,9%
1999	0	0	-	17	0	0,0%	3 231	276	8,5%	0	1	-	233	54	23,2%
2000	0	0	-	0	0	-	3 321	383	11,5%	0	8	-	102	47	46,1%
2001	0	0	-	8	0	0,0%	3 048	518	17,0%	0	0	-	72	100	138,9%
2002	0	0	-	0	0	-	3 097	581	18,8%	0	0	-	103	163	158,3%
2003	0	0	-	0	0	-	3 266	493	15,1%	0	0	-	143	113	79,0%
2004	0	1	-	0	0	-	2 966	674	22,7%	0	0	-	153	162	105,9%
2005	0	1	-	0	0	-	3 047	683	22,4%	0	10	-	155	103	66,5%
2006	0	1	-	0	0	-	3 168	693	21,9%	0	0	-	157	69	43,9%
2007	0	0	-	0	0	-	4 195	818	19,5%	0	0	-	143	227	158,7%
2008	0	1	-	0	0	-	4 343	869	20,0%	0	0	-	164	278	169,5%
2009	0	1	-	0	0	-	4 242	845	19,9%	0	9	-	188	379	201,6%
2010	0	0	-	0	0	-	4 427	772	17,4%	0	7	-	161	246	152,8%
2011	0	0	-	0	0	-	4 095	841	20,5%	0	3	-	127	411	323,6%
2012	0	0	-	0	0	-	4 011	786	19,6%	3	1	33,3%	271	579	213,7%
2013	0	0	-	0	0	-	4 455	835	18,7%	0	0	-	214	525	245,3%
2014	0	0	-	0	0	-	4 370	1 159	26,5%	4	0	0,0%	288	585	203,1%
Változás	-	-100,0%	-	-100,0%	-	-	29,8%	356,3%	251,6%	-87,5%	-100,0%	-100,0%	-7,7%	422,3%	465,8%
Minimum	0	0	0,0%	0	0	0,0%	2 966	254	7,5%	0	0	0,0%	72	47	23,2%
Maximum	0	1	0,0%	17	0	0,0%	4 455	1 159	26,5%	4	10	33,3%	288	585	323,6%

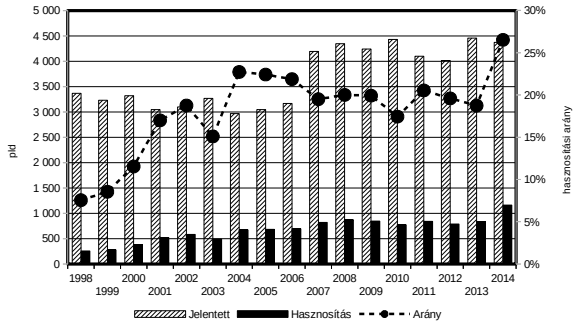
Gímszarvas

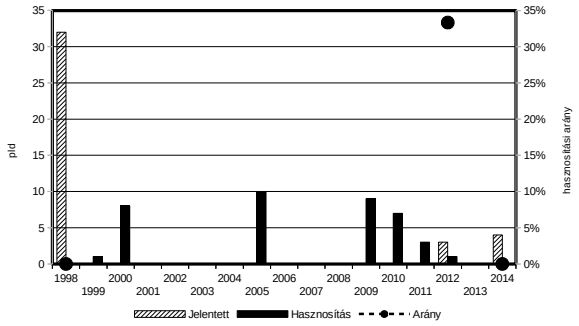
Dámszarvas

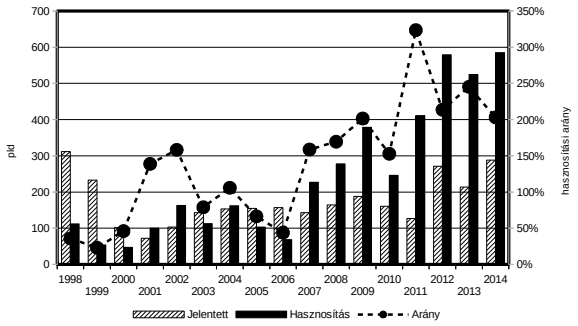
Őz

Muflon

Vaddisznó

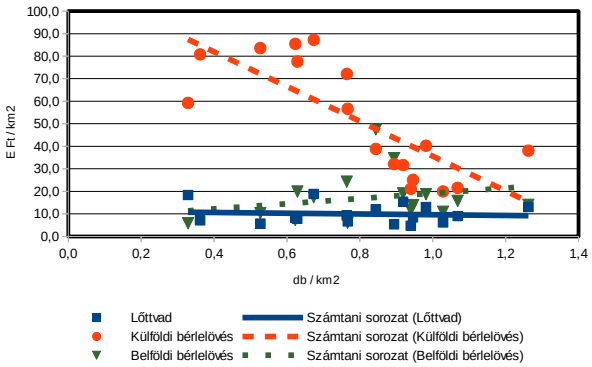

A vadgazdálkodás fontosabb bevételi és kiadási tényezői a vadgazdálkodási tájegységben (1998-2014)

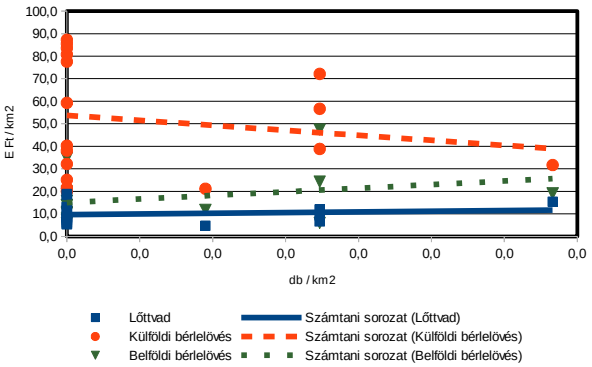
VGTE: **311**

Év	Külföldi bérlelövés		Belföldi bérlelövés		Belföldi / külföldi	Élővad		Lőttvad		Mezőgazdasági kár		Erdei kár	
	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás		E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás
1998	59,275	100,0%	5,790	100,0%	9,8%	25,829	100,0%	18,376	100,0%	0,204	100,0%	0,000	-
1999	80,772	136,3%	7,952	137,4%	9,8%	28,646	110,9%	7,102	38,6%	0,159	78,0%	0,000	-
2000	83,579	141,0%	10,327	178,4%	12,4%	15,110	58,5%	5,648	30,7%	0,459	224,7%	0,000	-
2001	85,474	144,2%	7,354	127,0%	8,6%	20,660	80,0%	8,266	45,0%	0,046	22,7%	0,000	-
2002	87,243	147,2%	17,412	300,7%	20,0%	28,011	108,4%	18,858	102,6%	0,336	164,3%	0,000	-
2003	77,596	130,9%	19,897	343,7%	25,6%	17,388	67,3%	7,867	42,8%	1,417	693,2%	0,040	-
2004	72,125	121,7%	24,286	419,5%	33,7%	26,044	100,8%	9,282	50,5%	0,721	352,9%	0,000	-
2005	56,636	95,5%	5,975	103,2%	10,6%	30,219	117,0%	6,615	36,0%	1,039	508,2%	0,000	-
2006	38,830	65,5%	47,466	819,8%	122,2%	48,815	189,0%	11,976	65,2%	0,537	262,7%	0,000	-
2007	32,155	54,2%	34,727	599,8%	108,0%	49,094	190,1%	5,412	29,4%	0,190	92,8%	0,027	-
2008	31,668	53,4%	19,064	329,3%	60,2%	36,821	142,6%	15,374	83,7%	0,449	219,4%	0,000	-
2009	21,142	35,7%	11,765	203,2%	55,6%	43,179	167,2%	4,756	25,9%	0,318	155,6%	0,000	-
2010	25,097	42,3%	13,943	240,8%	55,6%	28,802	111,5%	8,393	45,7%	0,346	169,2%	0,000	-
2011	21,540	36,3%	15,735	271,8%	73,1%	37,688	145,9%	8,992	48,9%	0,274	134,2%	0,000	-
2012	19,961	33,7%	10,892	188,1%	54,6%	27,555	106,7%	6,206	33,8%	1,819	889,9%	0,000	-
2013	40,250	67,9%	18,676	322,6%	46,4%	32,112	124,3%	12,957	70,5%	0,711	347,9%	0,000	-
2014	38,067	64,2%	14,032	242,4%	36,9%	17,080	66,1%	13,047	71,0%	0,507	248,0%	0,000	-

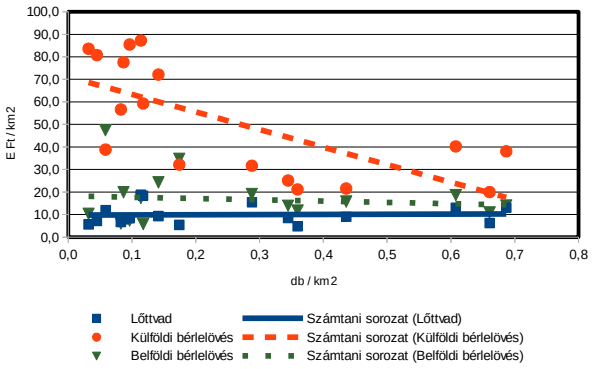
Az őz hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

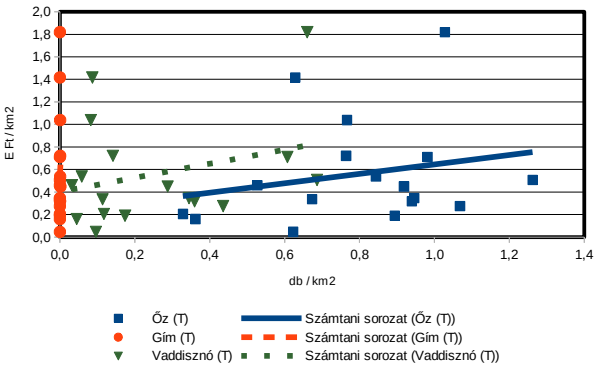
A gímszarvas hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

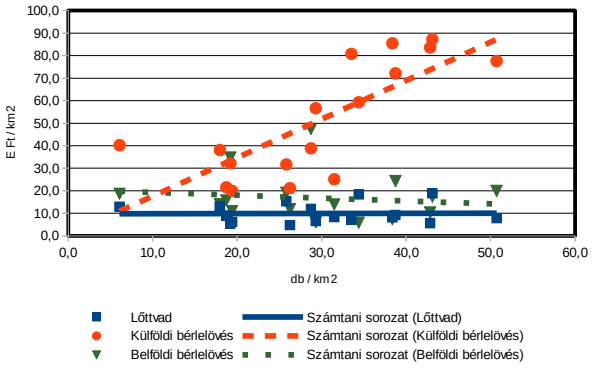
A vaddisznó hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

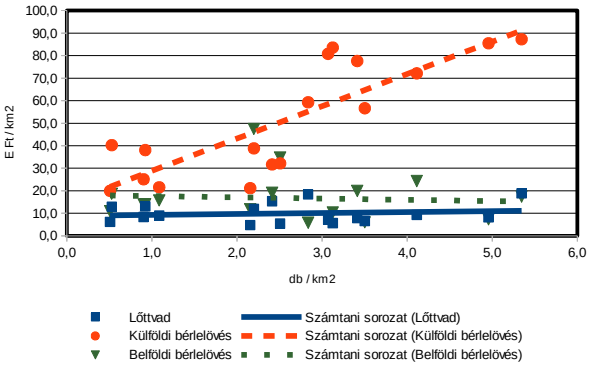
A térített mezőgazdasági kár és a 3 fő nagyvad terítéke közötti kapcsolat

A fácán hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

A mezei nyúl hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben
• A gímszarvas a Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő, jelentett állománya nincs. 2000-ben, 2006-ban és 2011-ben történt csupán eseti jelleggel 1-1 egyed elejtése.
A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele
• A szórvány elejtések mindhárom esetben fiatal (1 illetve 2 éves) bikák voltak.
A gímszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben
• A gímszarvas a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő, jelentősége egyértelműen nincs.
A gímszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben
• A gímszarvas a vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő.

A szabad területi gímszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **311**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
1999	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	1	0	0	**1**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	1	0	0	**1**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	1	0	**1**	-	-	-	**-**
2007	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2008	0	0	0	**0**	1	0	0	**1**	-	-	-	**-**
2009	0	0	0	**0**	1	0	0	**1**	-	-	-	**-**
2010	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2011	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2012	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2013	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2014	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
Változás	-	-	-	-	-100,0%	-100,0%	-	-100,0%	-	-	-	-

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	***Bjú/tehén***	Bika	Tehén	Borjú	***Bjú/tehén***
1998	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
1999	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	1	0,00	0,00	**-**
2005	-	-	-	**-**	1	0,00	0,00	**-**
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	***0,00***
2007	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2008	-	-	-	**-**	1	0,00	0,00	**-**
2009	-	-	-	**-**	1	0,00	0,00	**-**
2010	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2011	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2012	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2013	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2014	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**

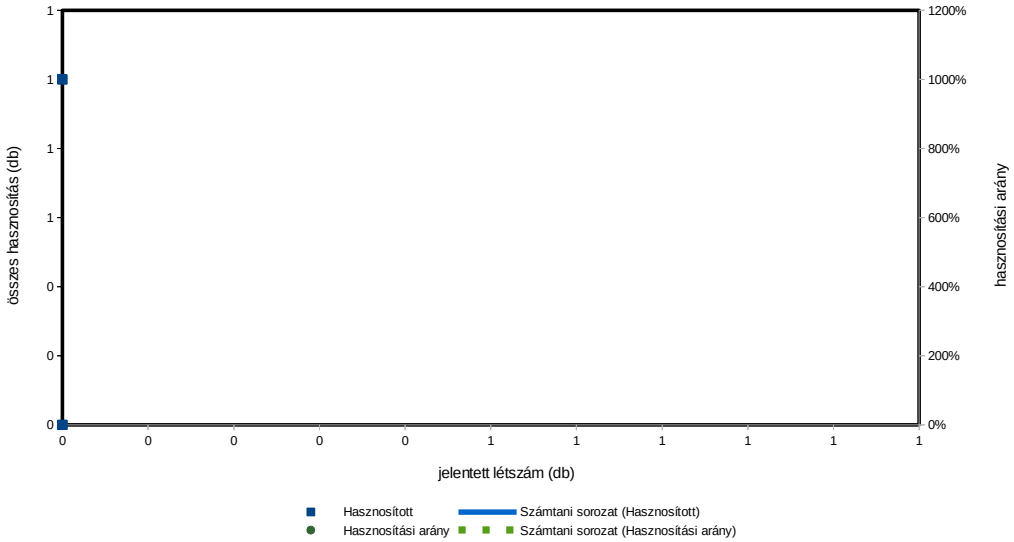
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2005	-	-	-	-	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2006	-	-	-	-	0,0%	100,0%	0,0%	100%
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2009	-	-	-	-	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-

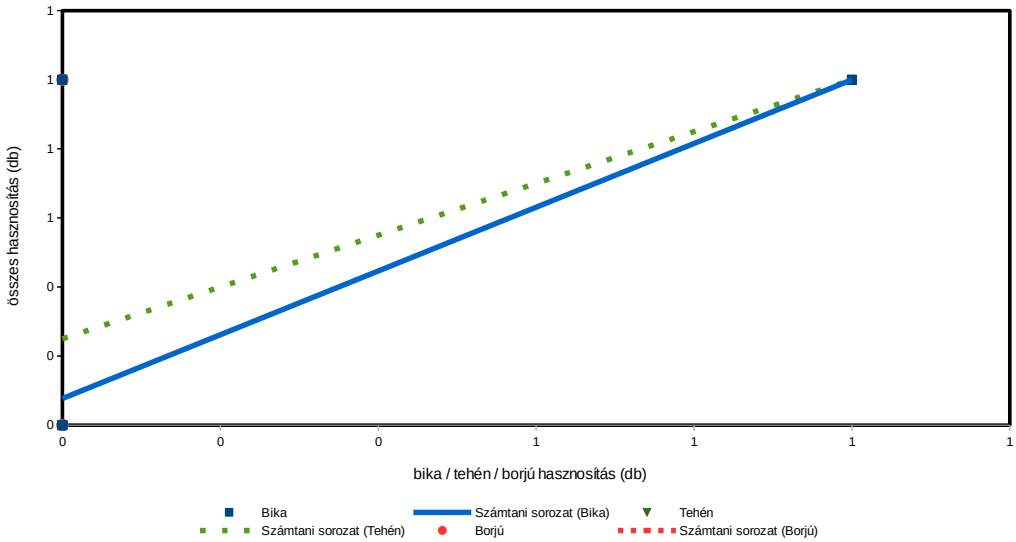
A gímszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **311**

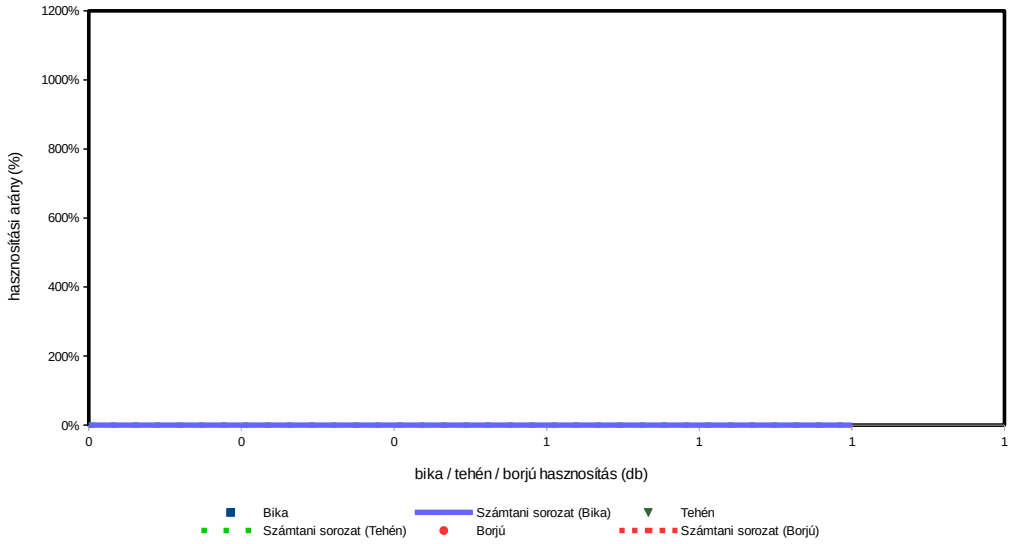
Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

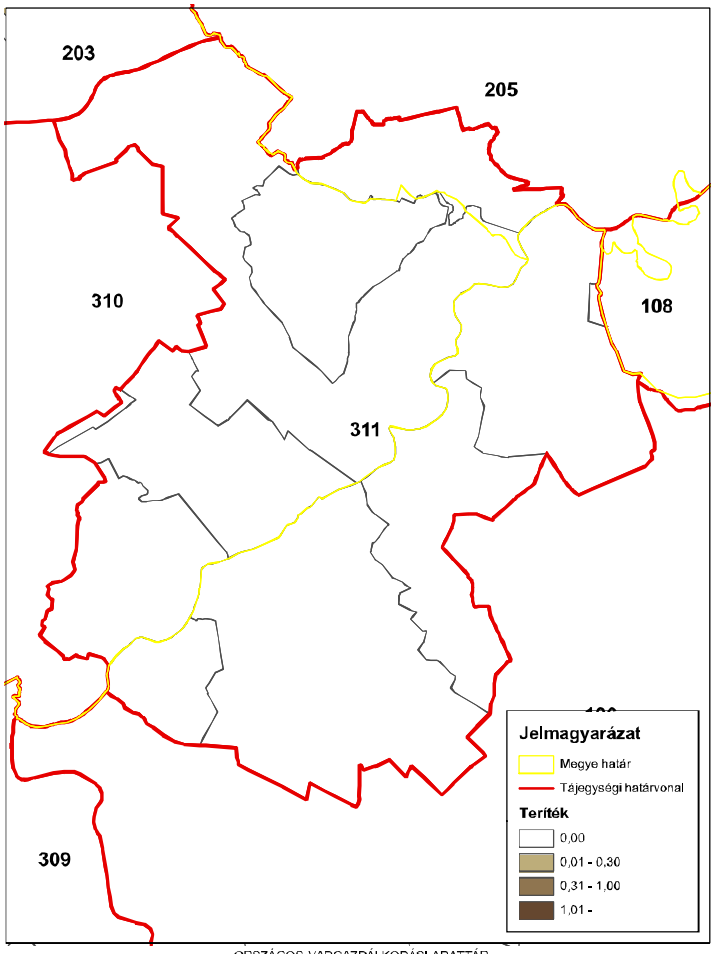
Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

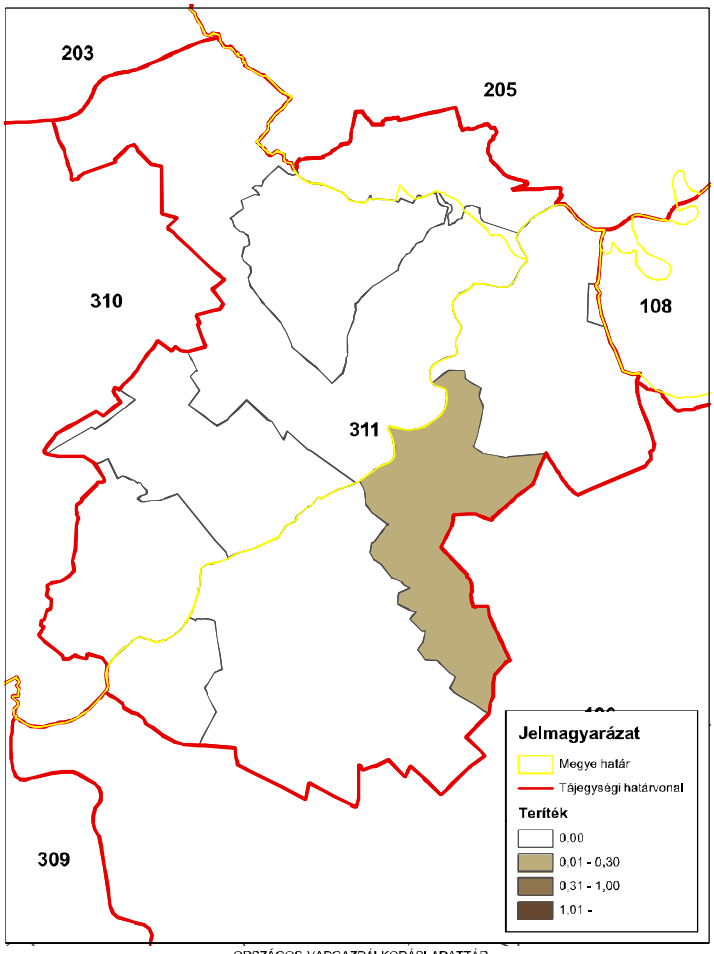

Gímszarvas (teríték - db/km²) 2007

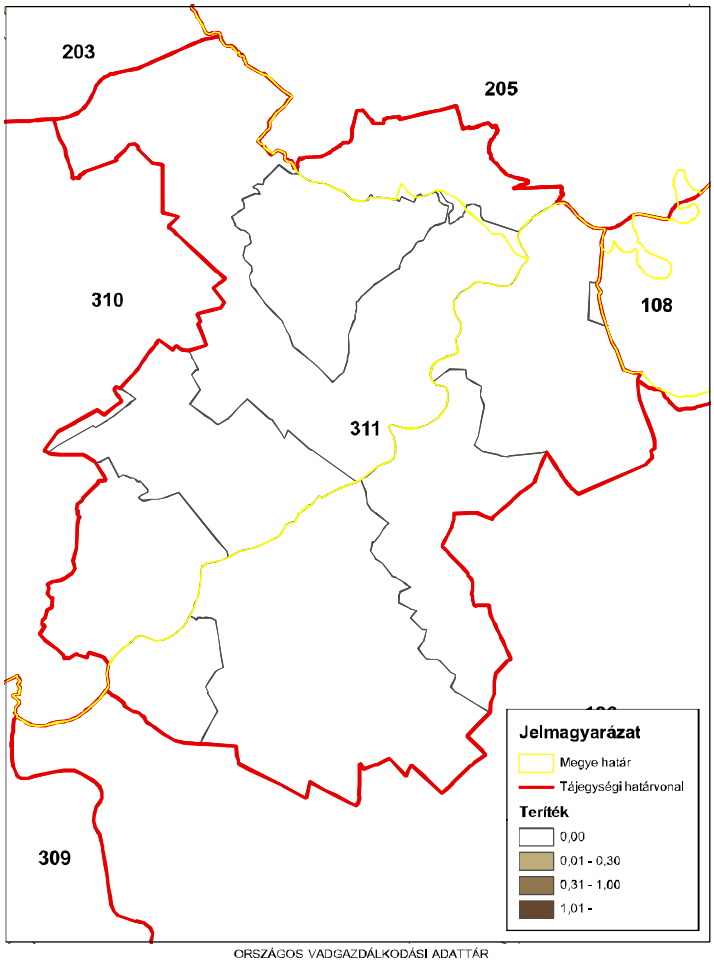
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km²) 2008

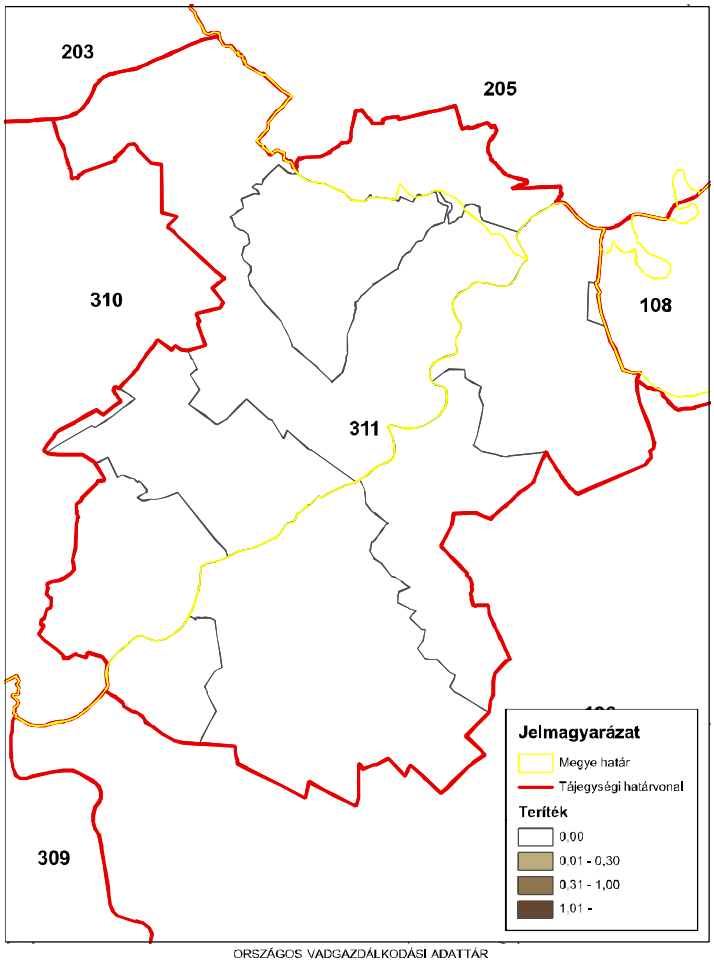
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km²) 2009

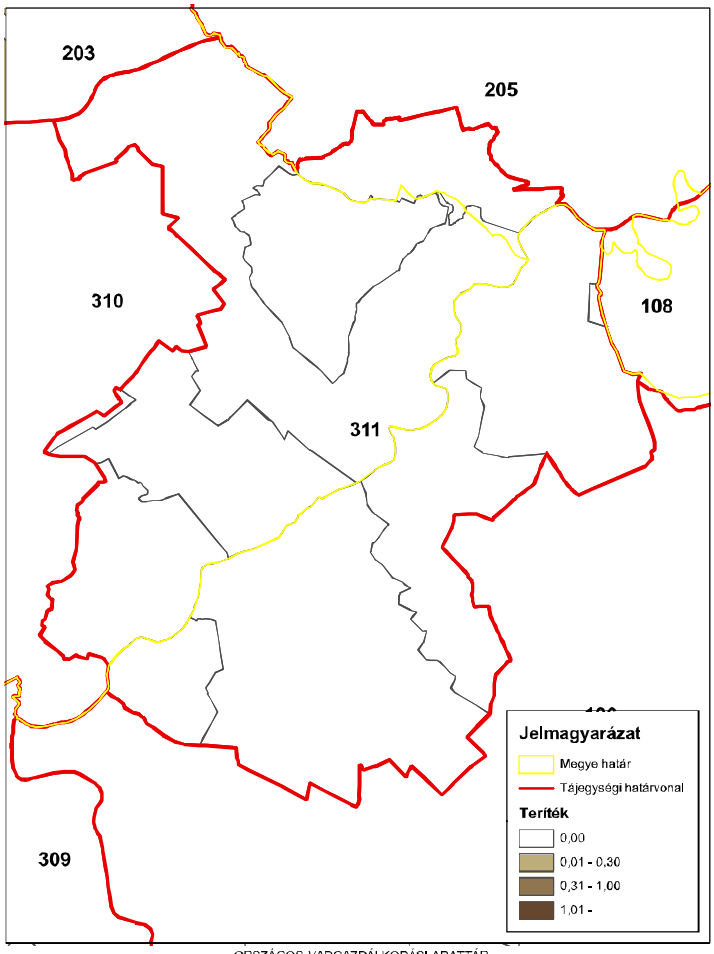
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km²) 2010

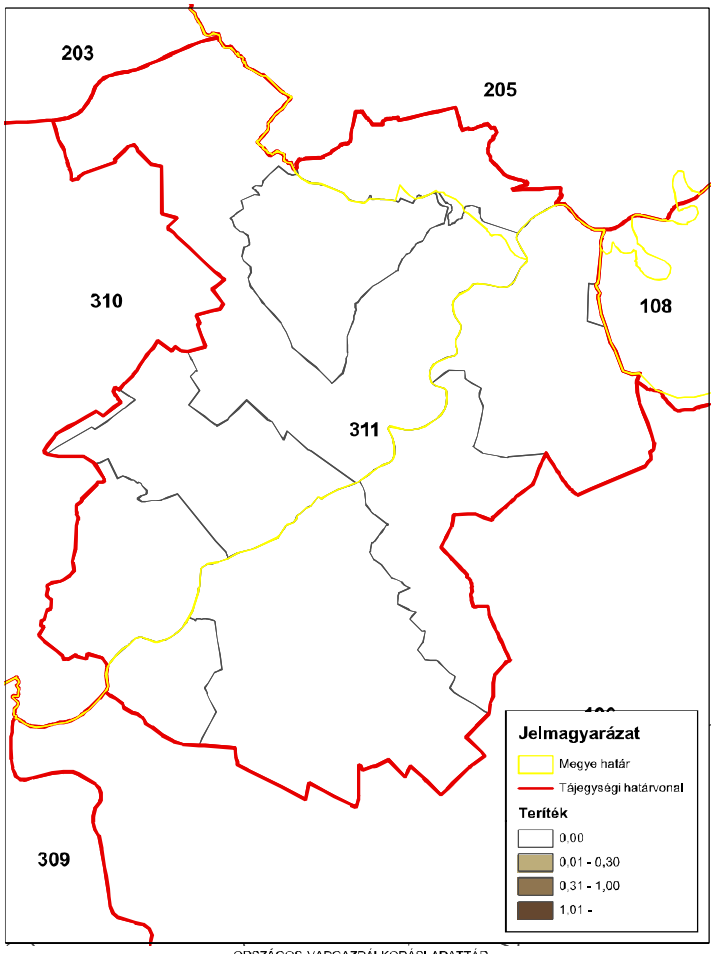
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2011

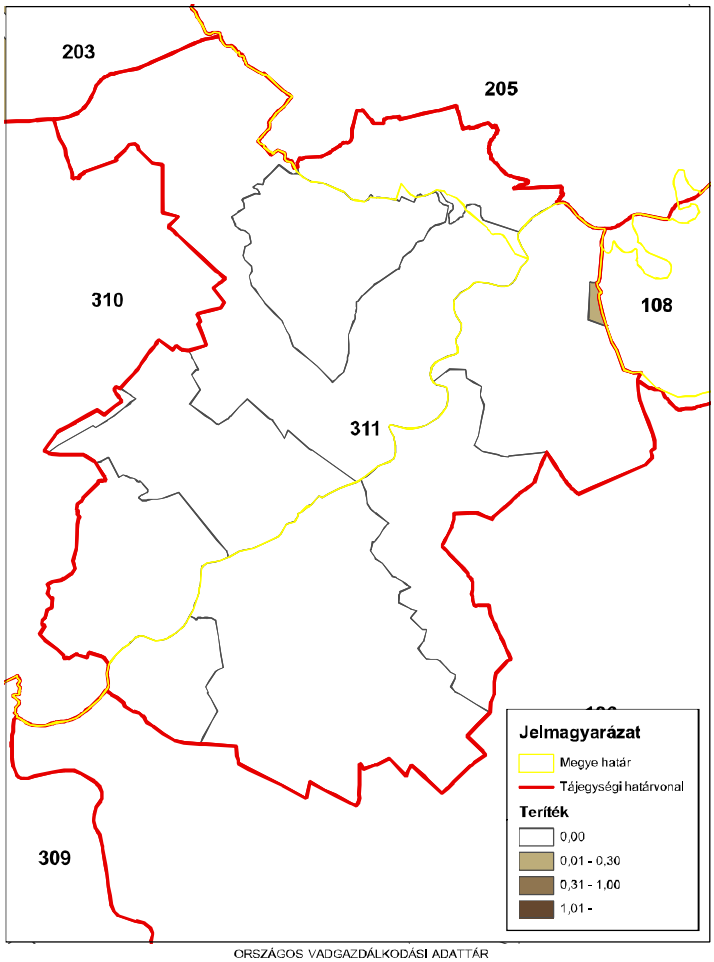
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2012

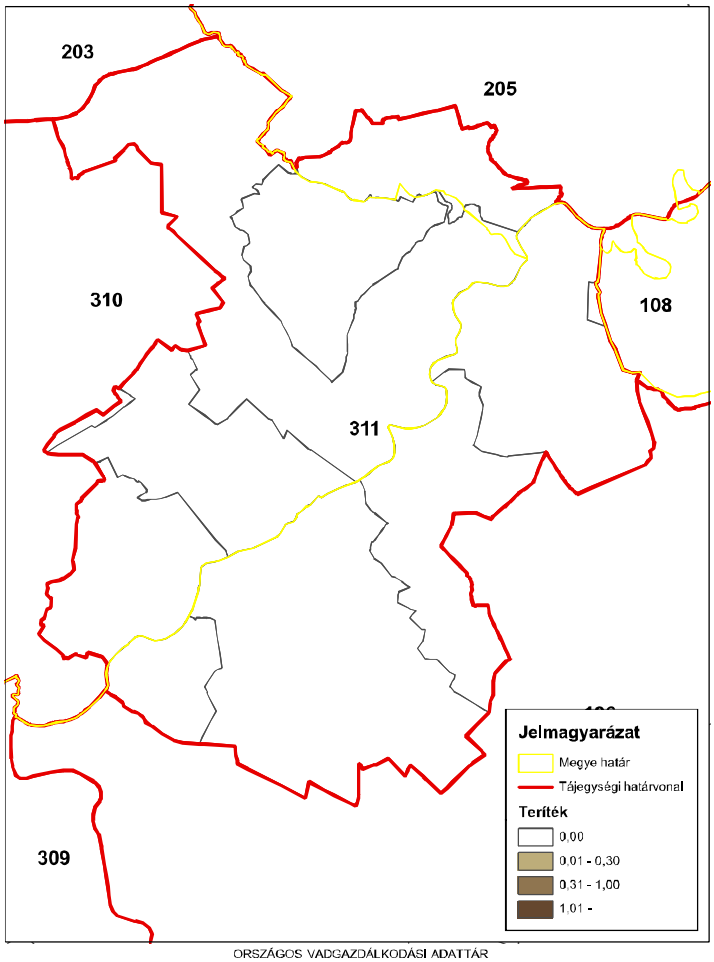
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

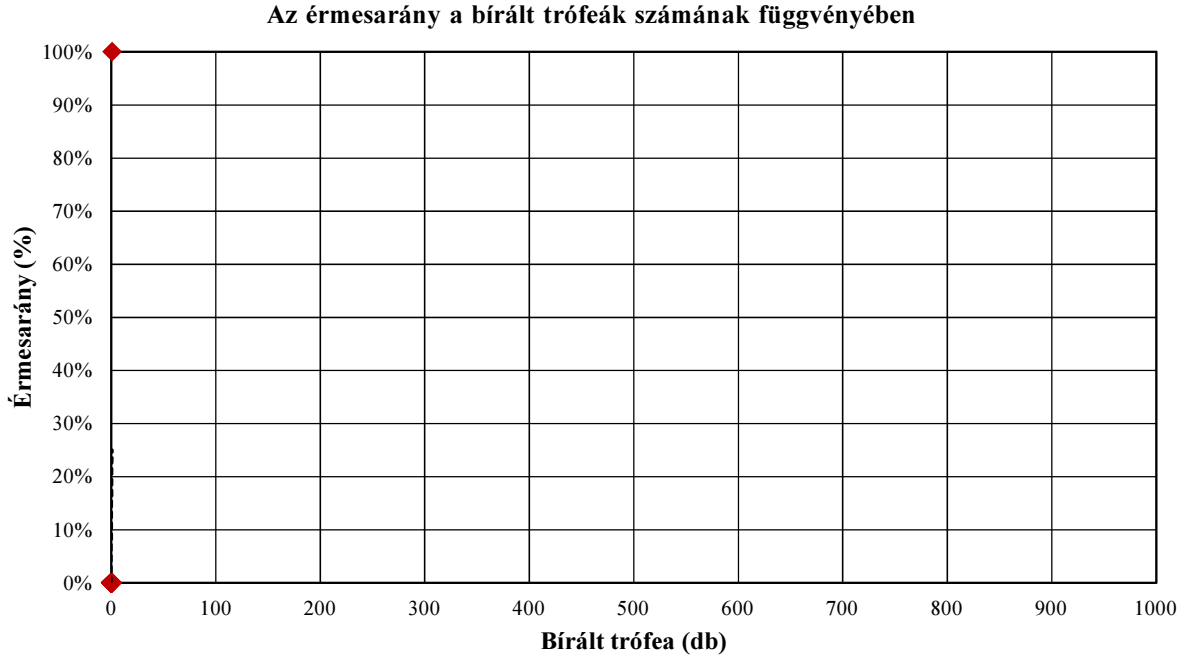
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2000	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2004	1	1	100,0%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2005	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2006	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2008	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2010	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2011	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2012	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2013	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2014	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

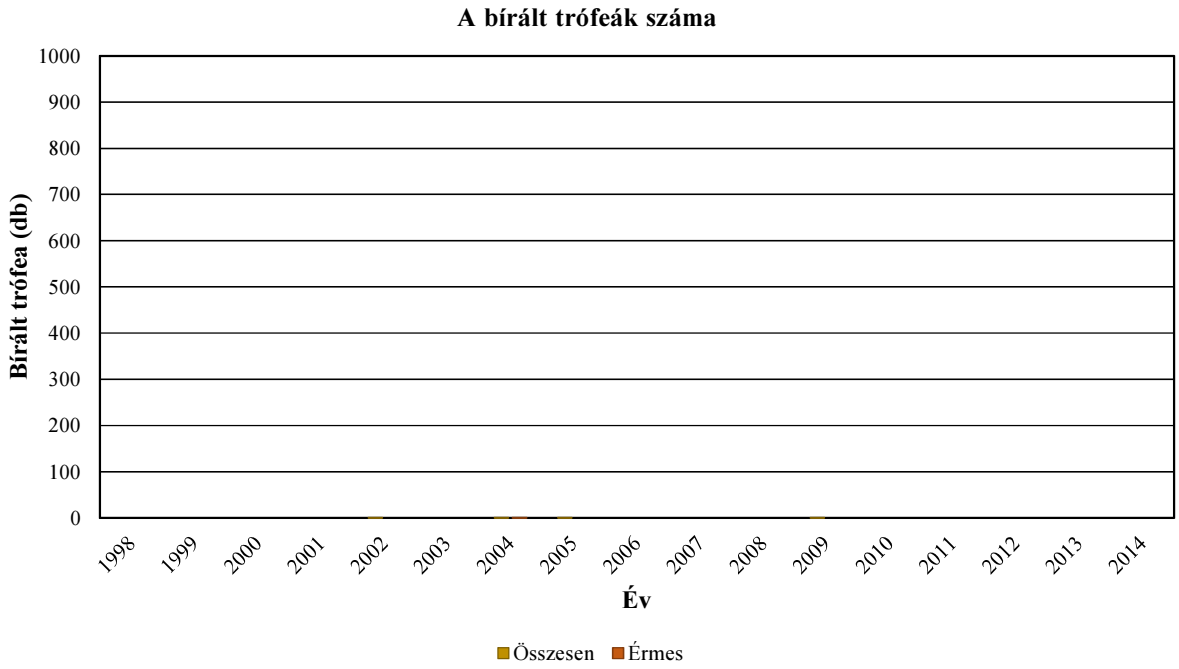
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1					1												
2																	
3												1					
4																	
5								1									
6																	
7																	
8																	
9							1										
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

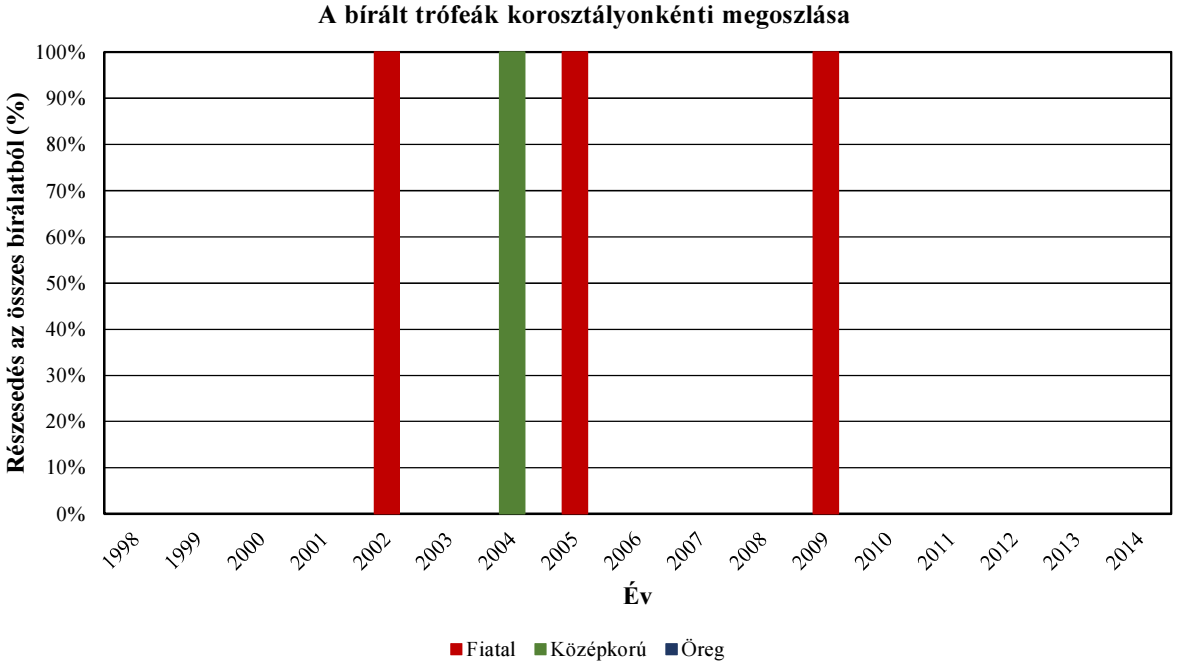
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1					100,0%												
2																	
3												100,0%					
4																	
5								100,0%									
6																	
7																	
8																	
9							100,0%										
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	7,55			0,64				
2									
3	1	16,50			1,31	3,00			
4									
5	1	81,90			3,96	12,00			
6									
7									
8									
9	1	106,35	38,10	41,30	8,62	15,00	24,30	14,40	13,55
10									
11									
12									
13									
13<									

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	7,55			0,64				
2									
3	1	16,50			1,31	3,00			
4									
5	1	81,90			3,96	12,00			
6									
7									
8									
9	1	106,35	38,10	41,30	8,62	15,00	24,30	14,40	13,55
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	7,55			0,64				
2									
3	1	16,50			1,31	3,00			
4									
5	1	81,90			3,96	12,00			
6									
7									
8									
9	1	106,35	38,10	41,30	8,62	15,00	24,30	14,40	13,55
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	0,00			0,00				
2									
3	1	0,00			0,00	0,00			
4									
5	1	0,00			0,00	0,00			
6									
7									
8									
9	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	0,0%			0,0%				
2									
3	1	0,0%			0,0%	0,0%			
4									
5	1	0,0%			0,0%	0,0%			
6									
7									
8									
9	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
10									
11									
12									
13									
13<									

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	7,55			0,64				
2									
3	1	16,50			1,31	3,00			
4									
5	1	81,90			3,96	12,00			
6									
7									
8									
9	1	106,35	38,10	41,30	8,62	15,00	24,30	14,40	13,55
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2002			2002				
2									
3	1	2009			2009	2009			
4									
5	1	2005			2005	2005			
6									
7									
8									
9	1	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004
10									
11									
12									
13									
13<									

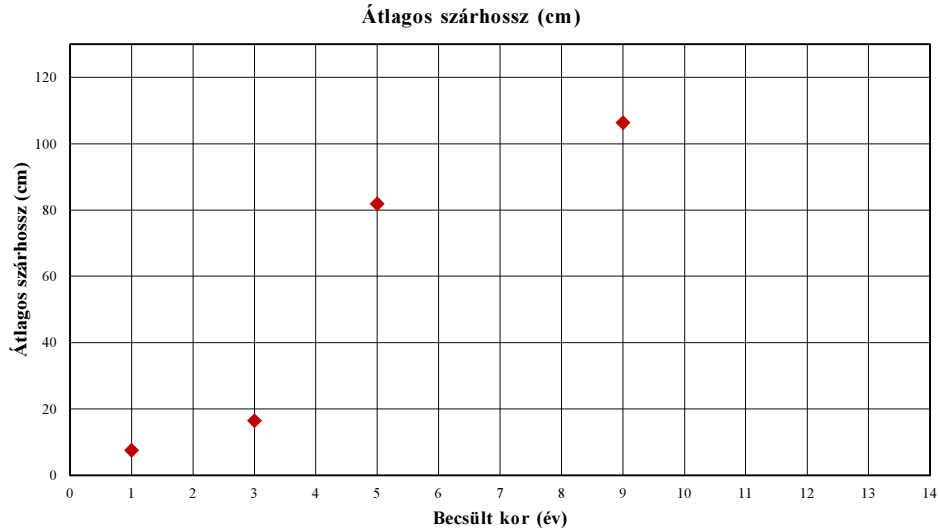
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

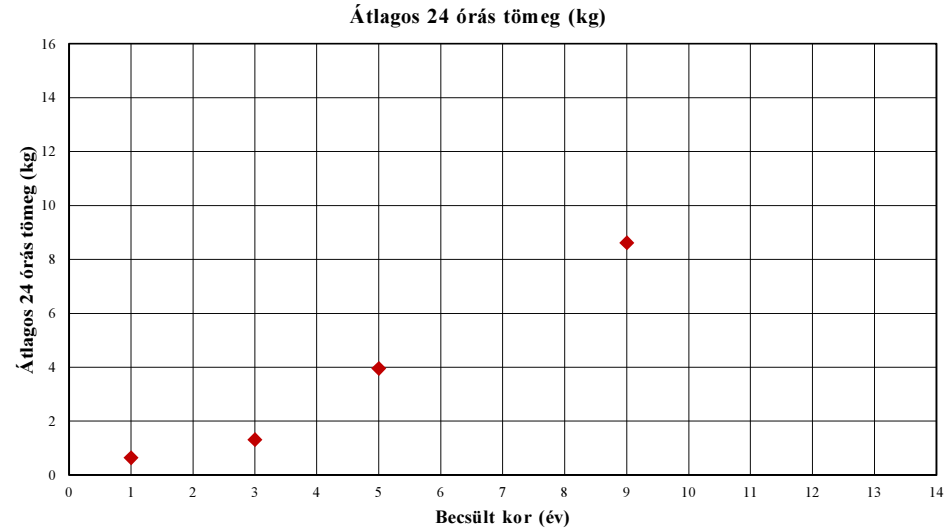
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	7,55			0,64				
2									
3	1	16,50			1,31	3,00			
4									
5	1	81,90			3,96	12,00			
6									
7									
8									
9	1	106,35	38,10	41,30	8,62	15,00	24,30	14,40	13,55
10									
11									
12									
13									
13<									

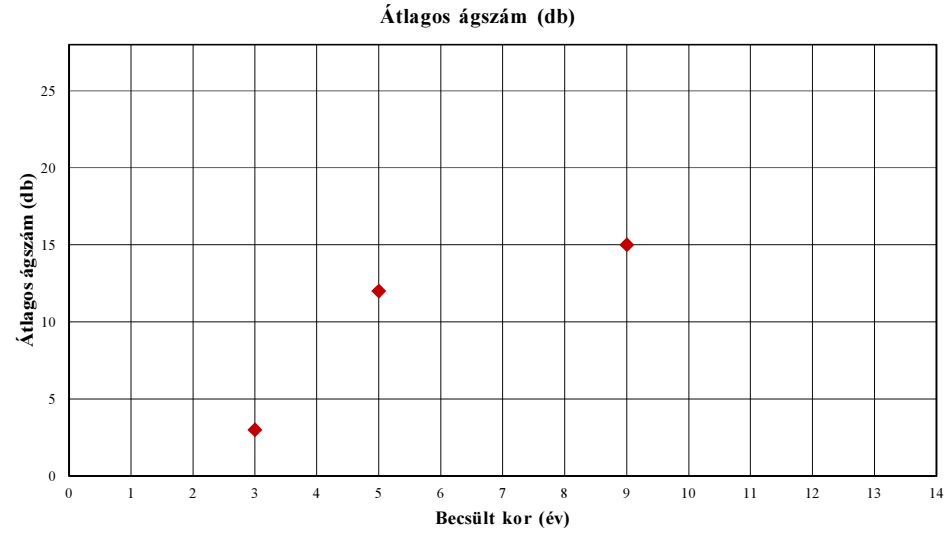
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	1	2002			2002				
2									
3	1	2009			2009	2009			
4									
5	1	2005			2005	2005			
6									
7									
8									
9	1	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004
10									
11									
12									
13									
13<									

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

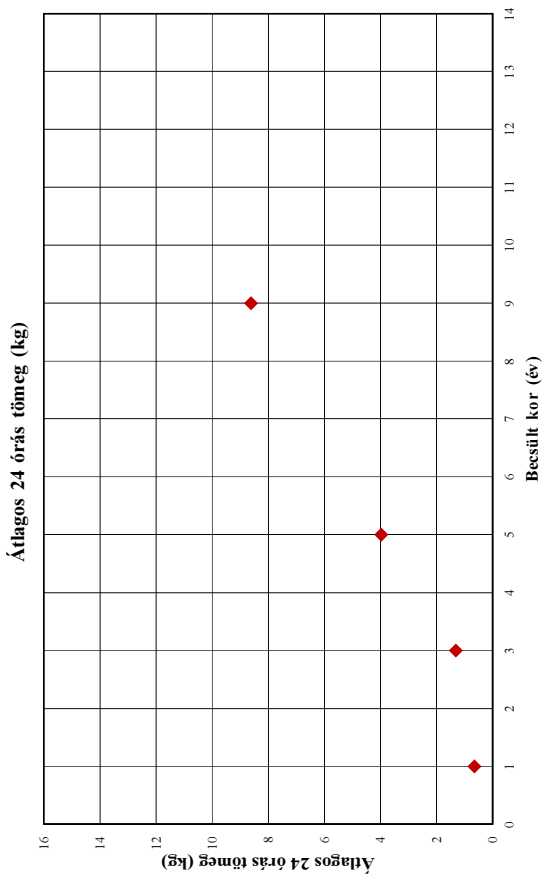

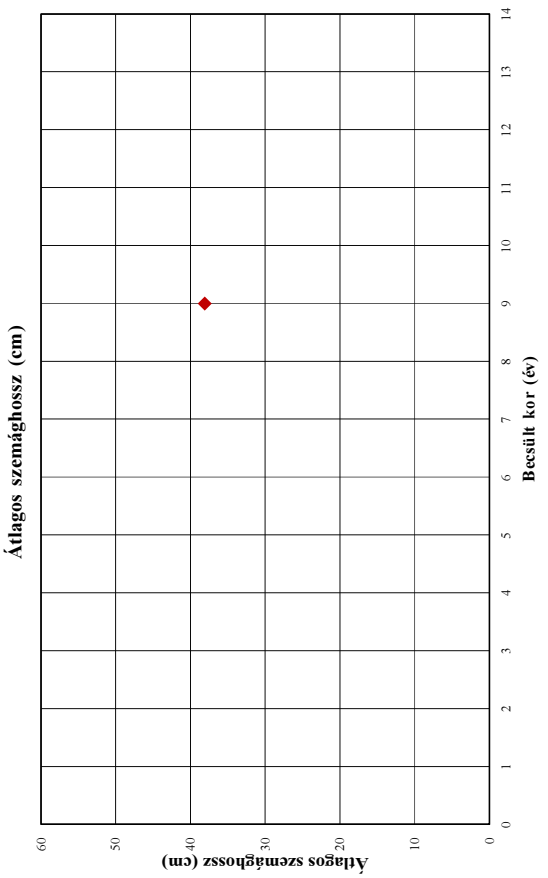

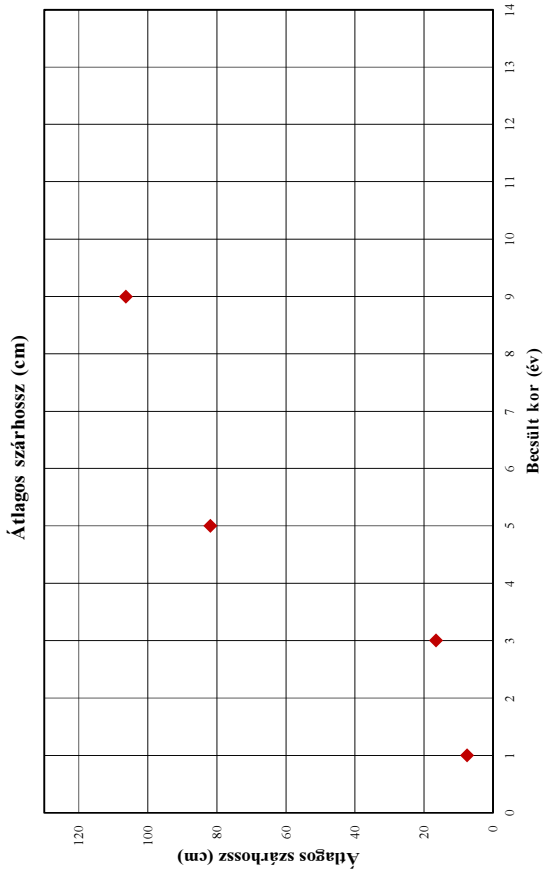

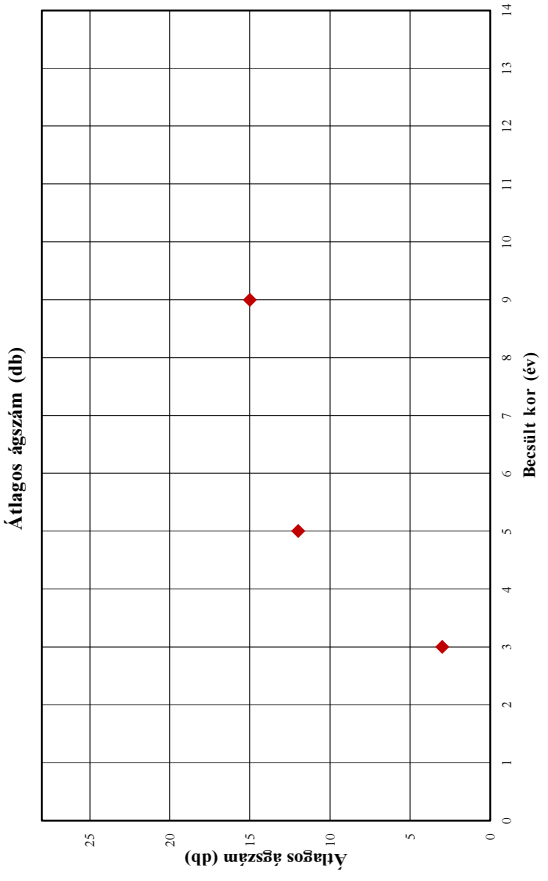
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Gímszarvas

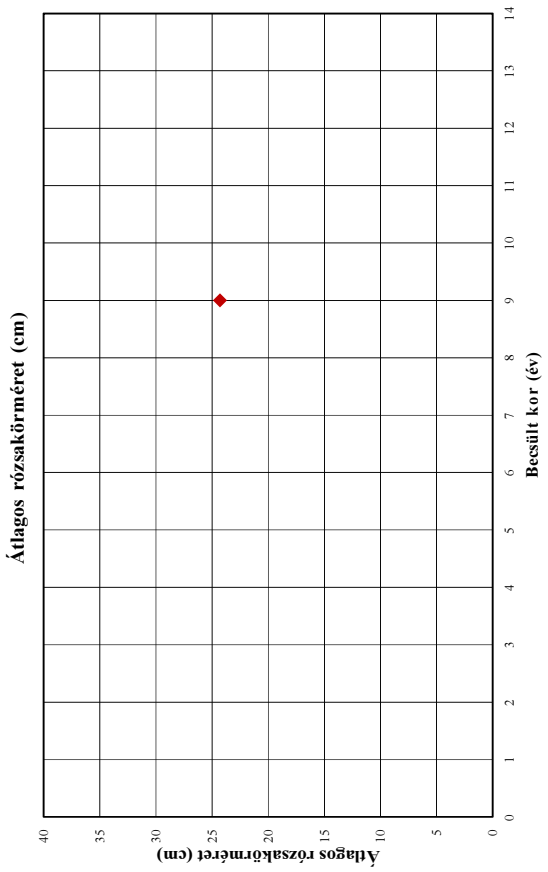

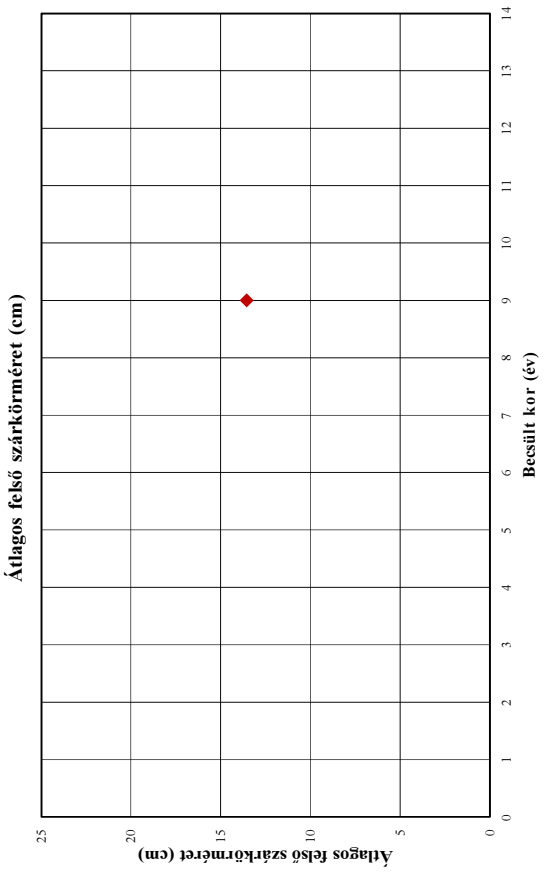

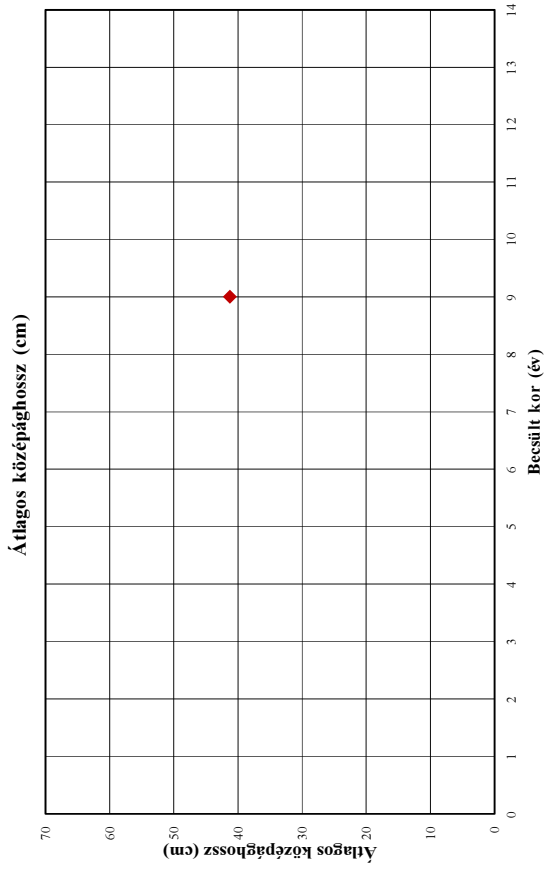

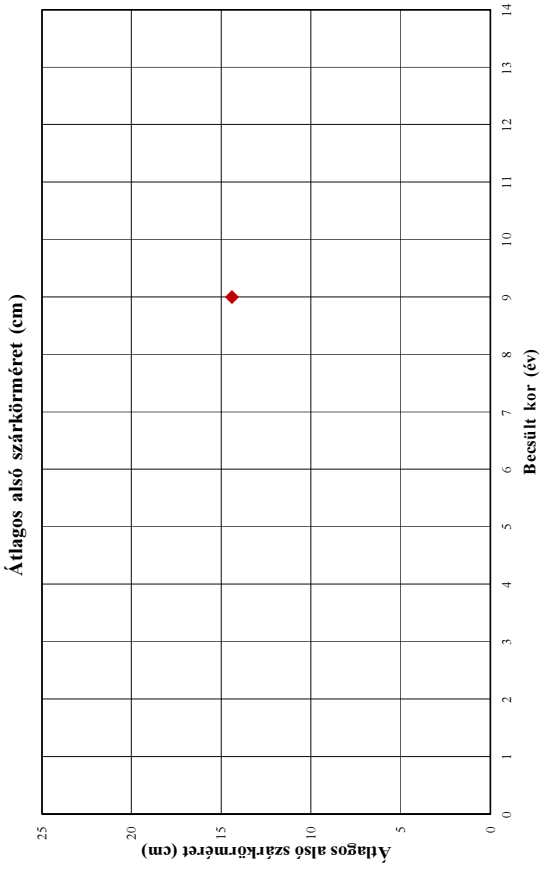
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Gímszarvas

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1									
1998	2									
1998	3									
1998	4									
1998	5									
1998	6									
1998	7									
1998	8									
1998	9									
1998	10									
1998	11									
1998	12									
1998	13									
1998	13<									
1999	1									
1999	2									
1999	3									
1999	4									
1999	5									
1999	6									
1999	7									
1999	8									
1999	9									
1999	10									
1999	11									
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1									
2000	2									
2000	3									
2000	4									
2000	5									
2000	6									
2000	7									
2000	8									
2000	9									
2000	10									
2000	11									
2000	12									
2000	13									
2000	13<									
2001	1									
2001	2									
2001	3									
2001	4									
2001	5									
2001	6									
2001	7									
2001	8									
2001	9									
2001	10									
2001	11									
2001	12									
2001	13									
2001	13<									
2002	1	1	7,55			0,64				
2002	2									
2002	3									
2002	4									
2002	5									
2002	6									
2002	7									
2002	8									
2002	9									
2002	10									
2002	11									
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1									
2003	2									
2003	3									
2003	4									
2003	5									
2003	6									
2003	7									
2003	8									
2003	9									
2003	10									
2003	11									
2003	12									
2003	13									
2003	13<									
2004	1									
2004	2									
2004	3									
2004	4									
2004	5									
2004	6									
2004	7									
2004	8									
2004	9	1	106,35	38,10	41,30	8,62	15,00	24,30	14,40	13,55
2004	10									
2004	11									
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1									
2005	2									
2005	3									
2005	4									
2005	5	1	81,90			3,96	12,00			
2005	6									
2005	7									
2005	8									
2005	9									
2005	10									
2005	11									
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1									
2006	2									
2006	3									
2006	4									
2006	5									
2006	6									
2006	7									
2006	8									
2006	9									
2006	10									
2006	11									
2006	12									
2006	13									
2006	13<									
2007	1									
2007	2									
2007	3									
2007	4									
2007	5									
2007	6									
2007	7									
2007	8									
2007	9									
2007	10									
2007	11									
2007	12									
2007	13									
2007	13<									

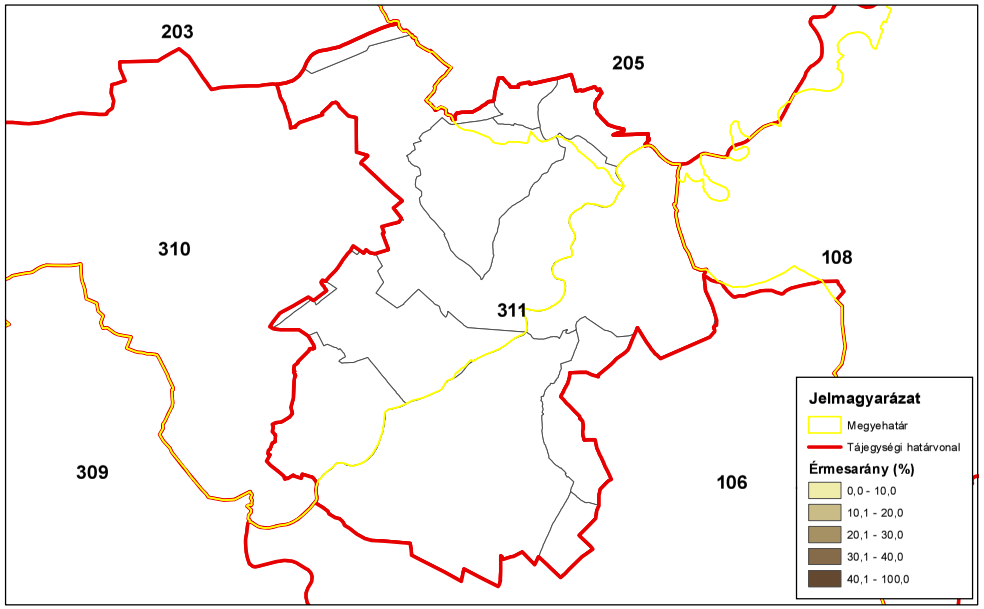
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1									
2008	2									
2008	3									
2008	4									
2008	5									
2008	6									
2008	7									
2008	8									
2008	9									
2008	10									
2008	11									
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1									
2009	2									
2009	3	1	16,50			1,31	3,00			
2009	4									
2009	5									
2009	6									
2009	7									
2009	8									
2009	9									
2009	10									
2009	11									
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1									
2010	2									
2010	3									
2010	4									
2010	5									
2010	6									
2010	7									
2010	8									
2010	9									
2010	10									
2010	11									
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1									
2011	2									
2011	3									
2011	4									
2011	5									
2011	6									
2011	7									
2011	8									
2011	9									
2011	10									
2011	11									
2011	12									
2011	13									
2011	13<									
2012	1									
2012	2									
2012	3									
2012	4									
2012	5									
2012	6									
2012	7									
2012	8									
2012	9									
2012	10									
2012	11									
2012	12									
2012	13									
2012	13<									

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

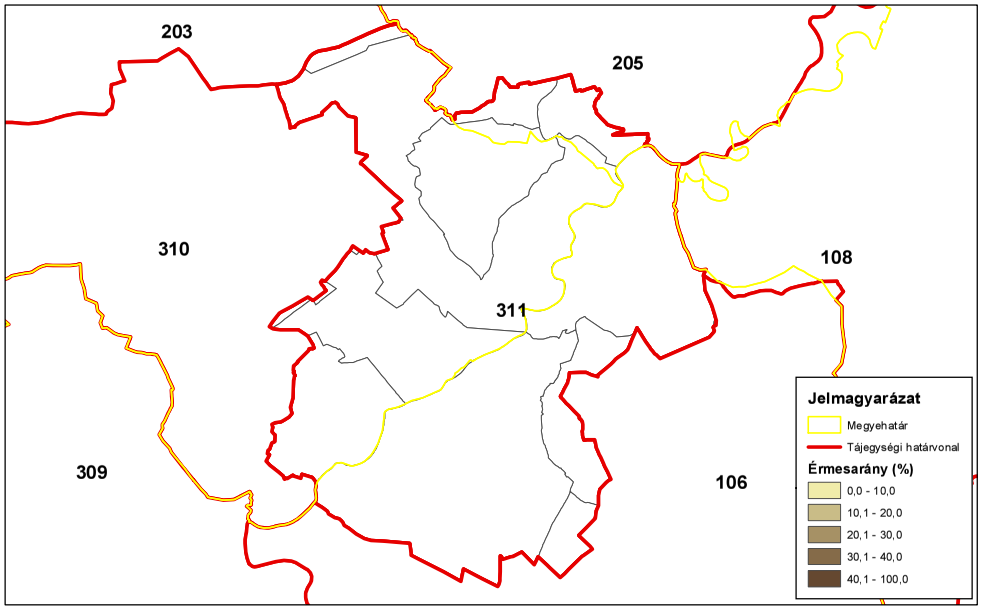
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1									
2013	2									
2013	3									
2013	4									
2013	5									
2013	6									
2013	7									
2013	8									
2013	9									
2013	10									
2013	11									
2013	12									
2013	13									
2013	13<									
2014	1									
2014	2									
2014	3									
2014	4									
2014	5									
2014	6									
2014	7									
2014	8									
2014	9									
2014	10									
2014	11									
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Gímszarvas érmesarány (%) 1998

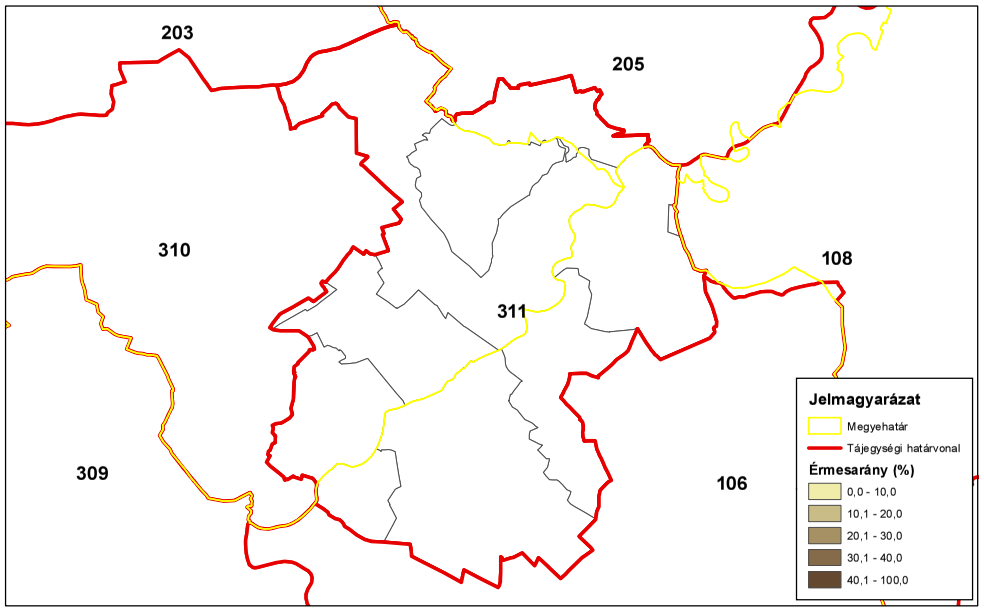
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2003

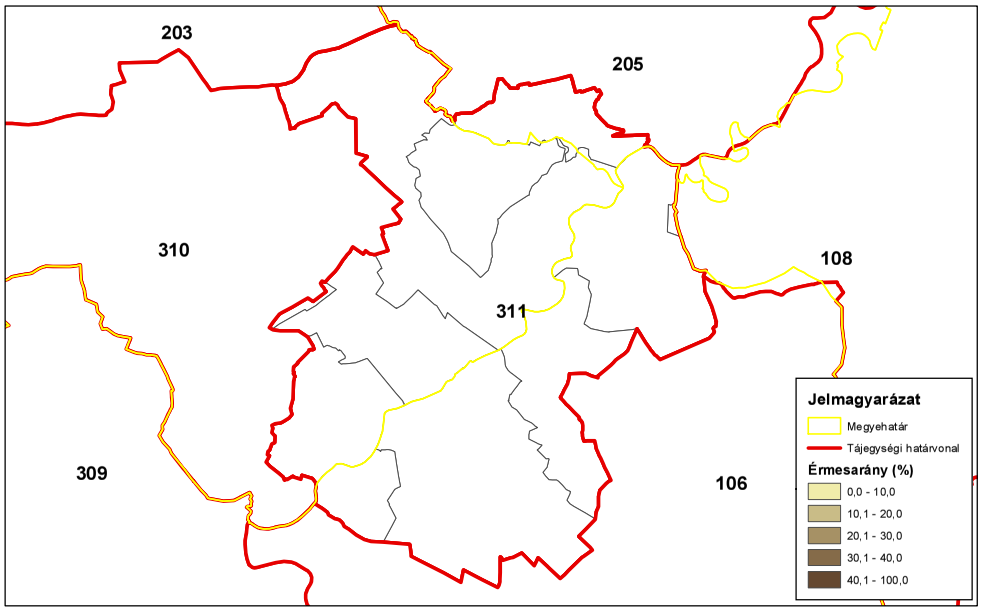
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben
• A dámszarvas a **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** szabad területen nem fordul elő és megtelepedése nem támogatott.
A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele
• Nem fordul elő.
A dámszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben
• Nem fordul elő és nem támogatott.
A dámszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben
• Nem fordul elő.

A szabad területi dámszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **311**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	3	10	5	**18**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
1999	3	10	4	**17**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	1	3	4	**8**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2007	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2008	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2009	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2010	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2011	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2012	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2013	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2014	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
Változás	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-	-	-	-	-	-	-	-

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	1	3,33	1,67	***0,50***	-	-	-	**-**
1999	1	3,33	1,33	***0,40***	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	1	3,00	4,00	***1,33***	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2005	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2007	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2008	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2009	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2010	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2011	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2012	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2013	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2014	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**

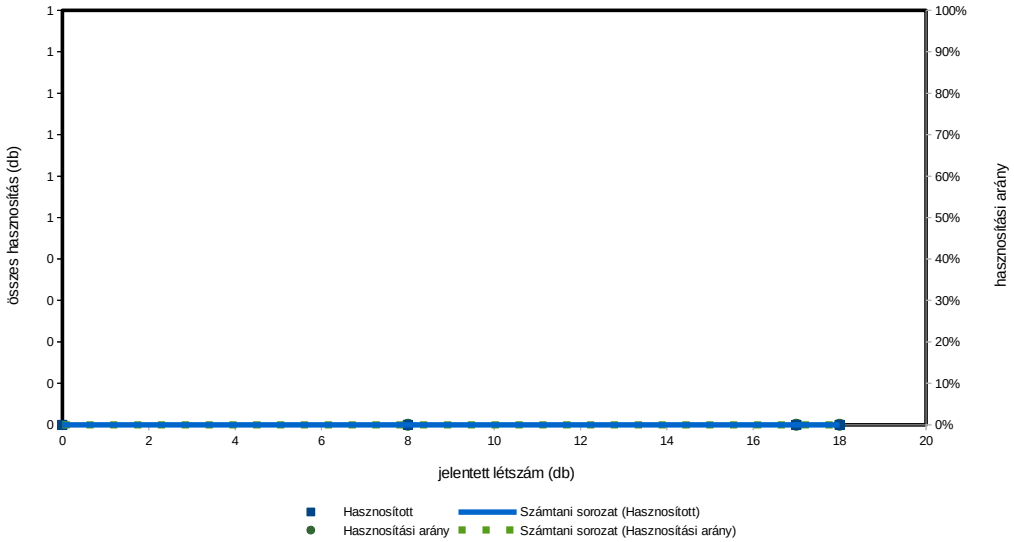
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	16,7%	55,6%	27,8%	100%	-	-	-	-
1999	17,6%	58,8%	23,5%	100%	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	12,5%	37,5%	50,0%	100%	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-

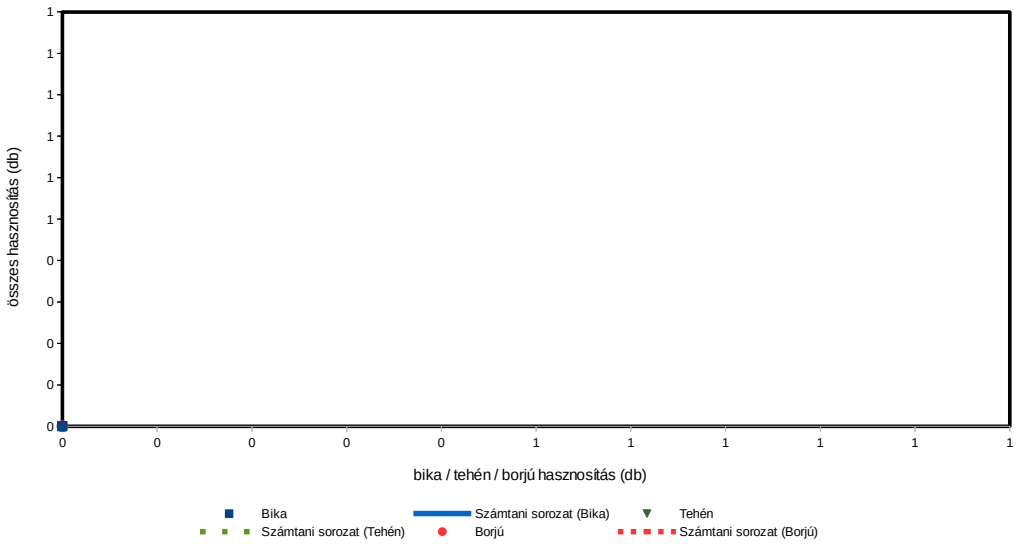
A dámszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **311**

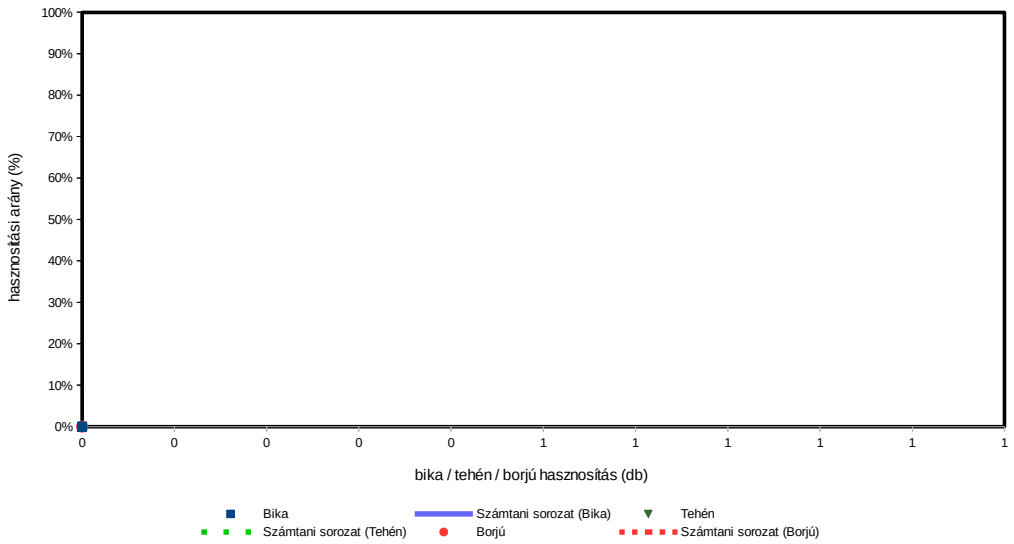
Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

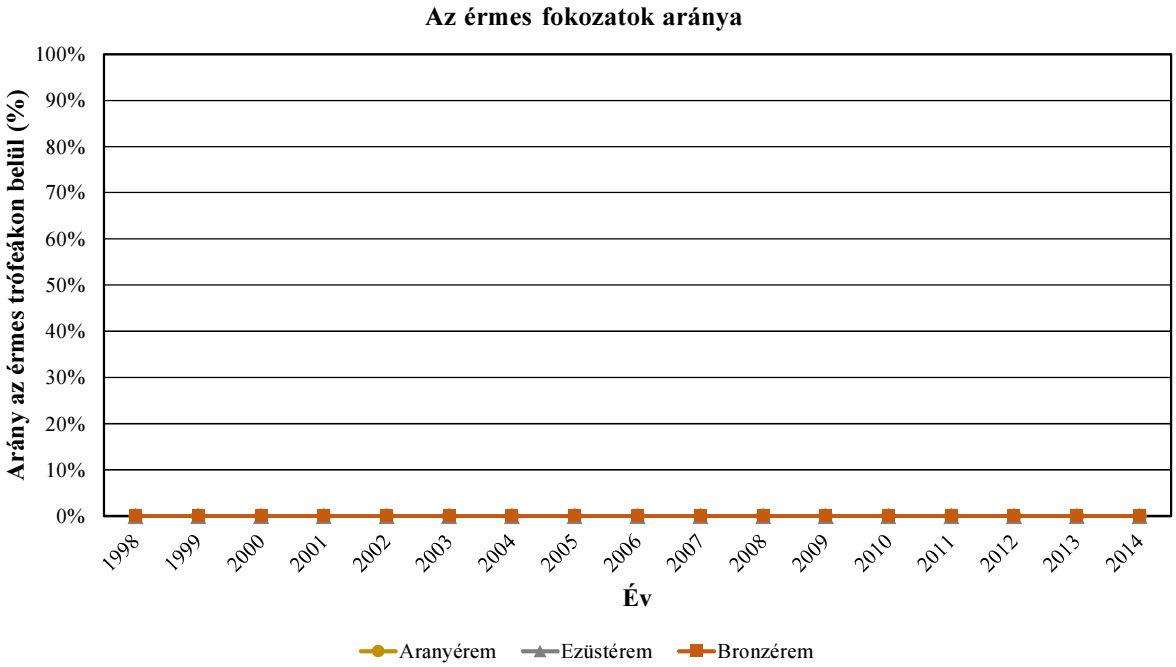

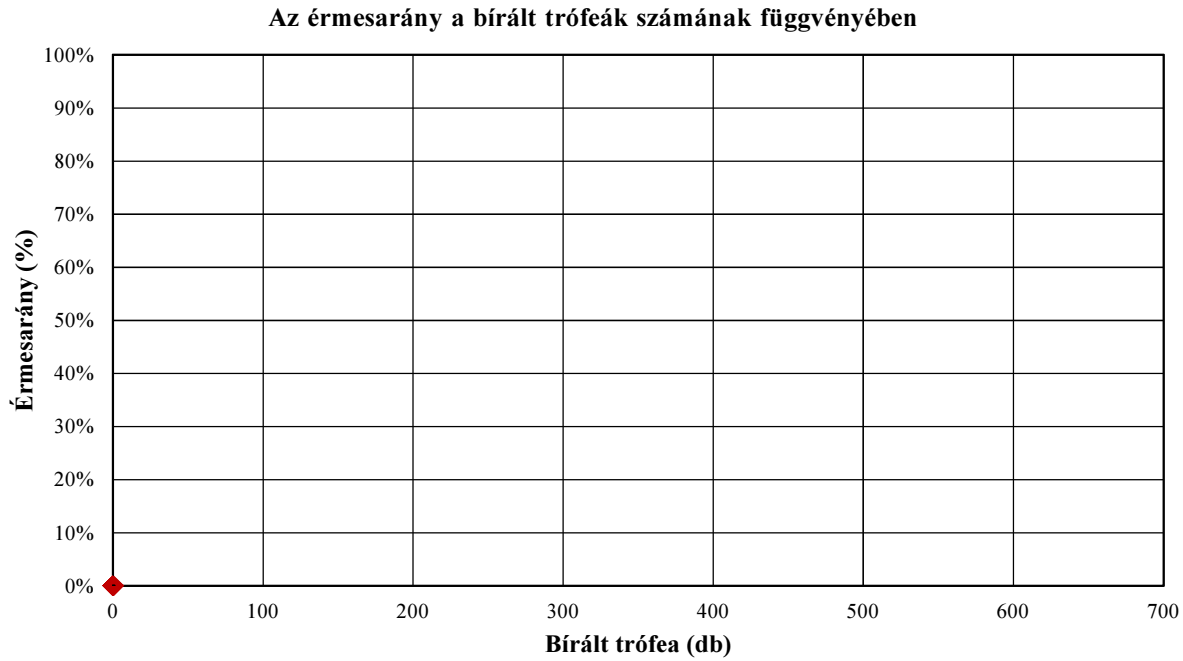
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2000	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2004	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2005	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2006	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2008	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2010	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2011	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2012	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2013	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2014	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

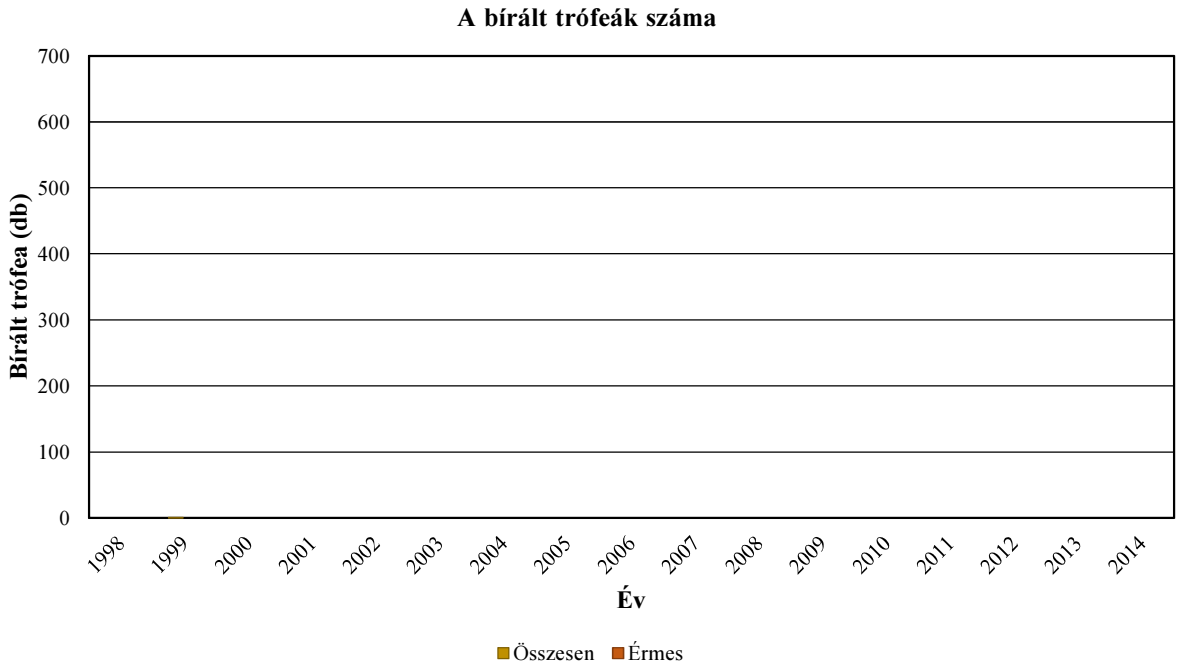
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2																	
3																	
4																	
5		1															
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

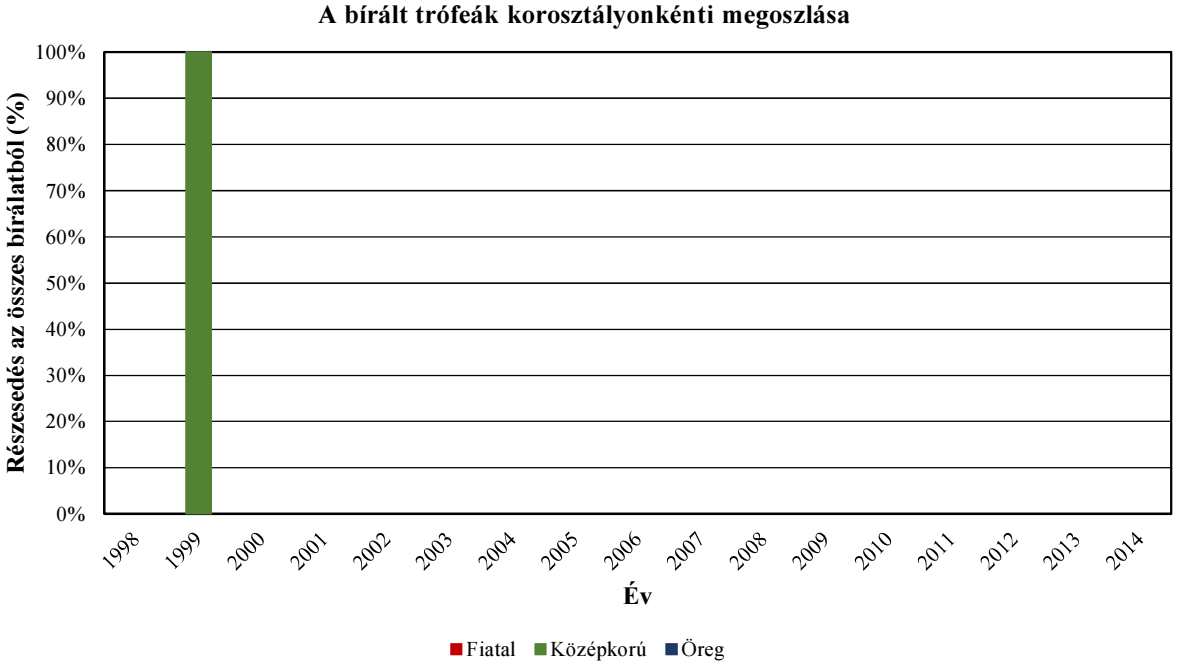
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2																	
3																	
4																	
5		100,0%															
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	30,50				1,02			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	30,50				1,02			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	30,50				1,02			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	0,00				0,00			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	0,0%				0,0%			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	30,50				1,02			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	1999				1999			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

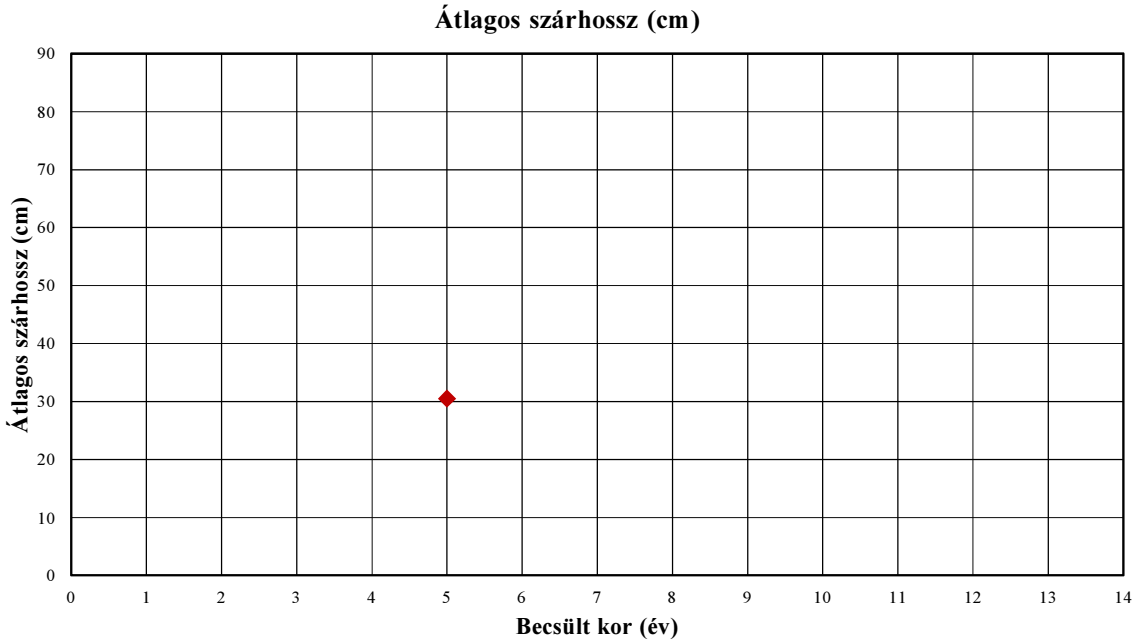
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

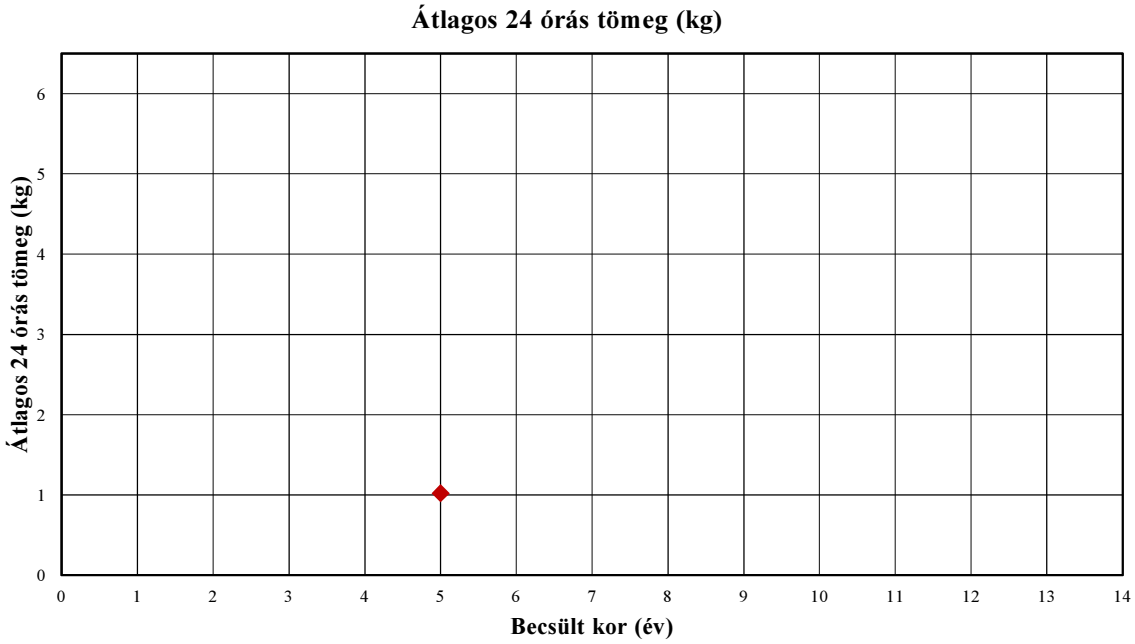
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	30,50				1,02			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5	1	1999				1999			
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
13<									

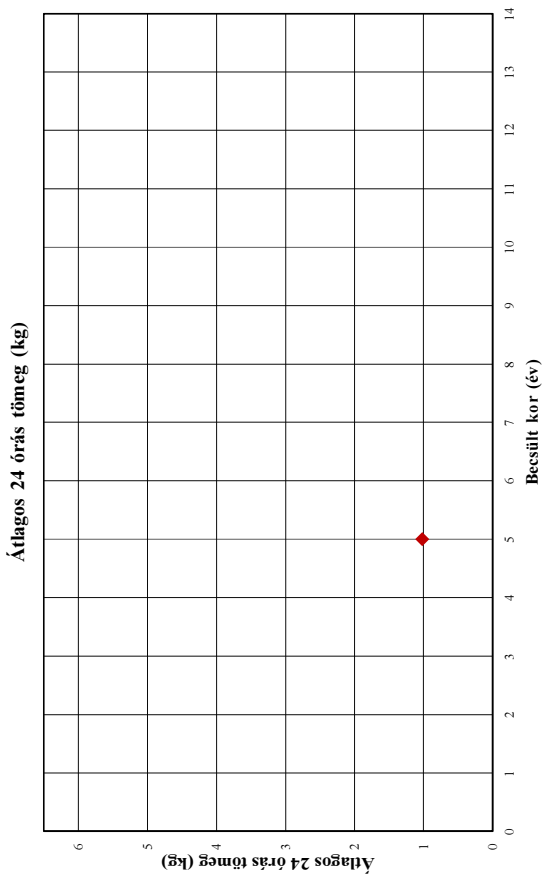
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

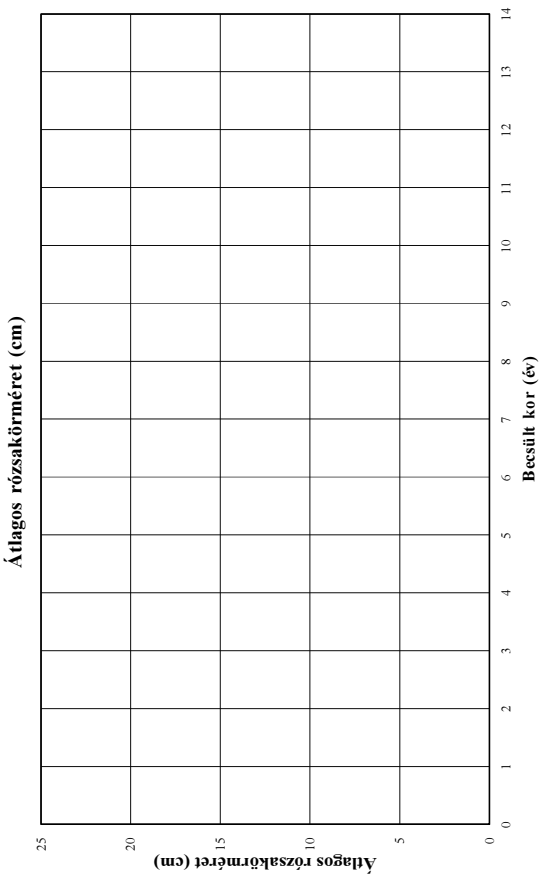

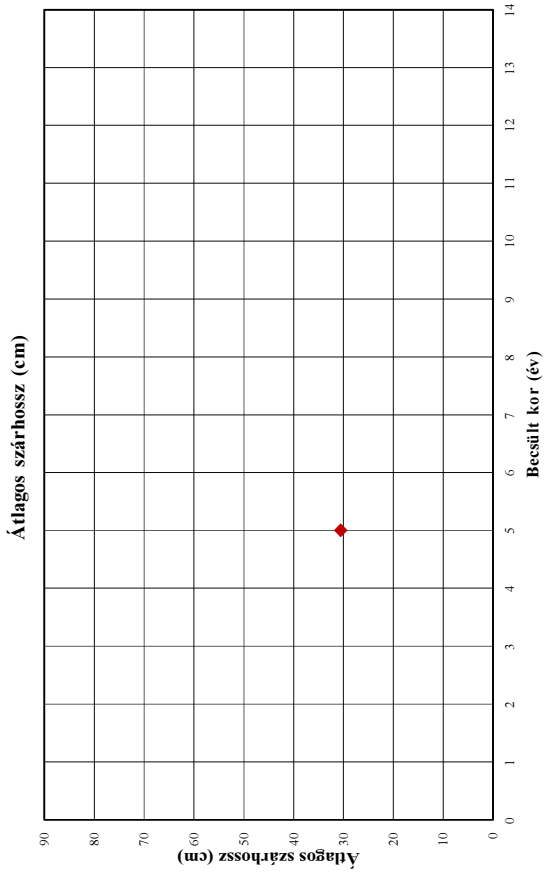

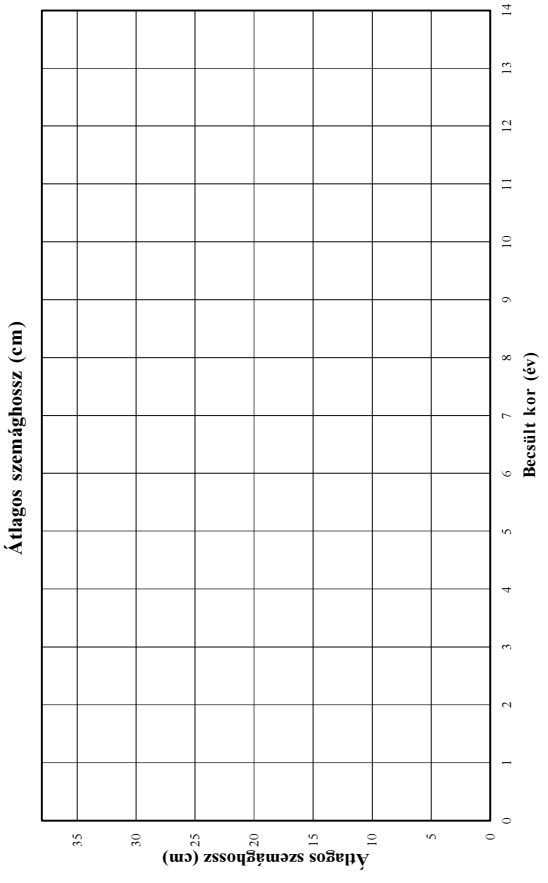
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Dámszarvas

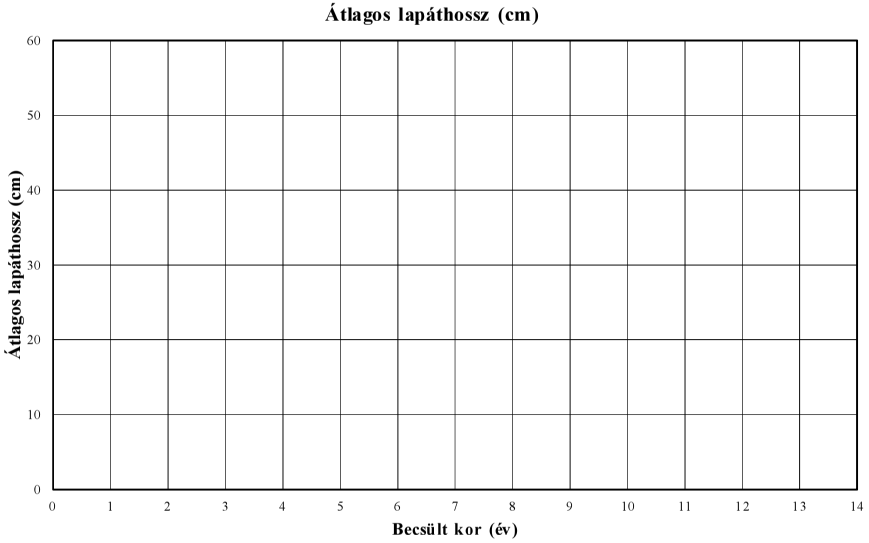

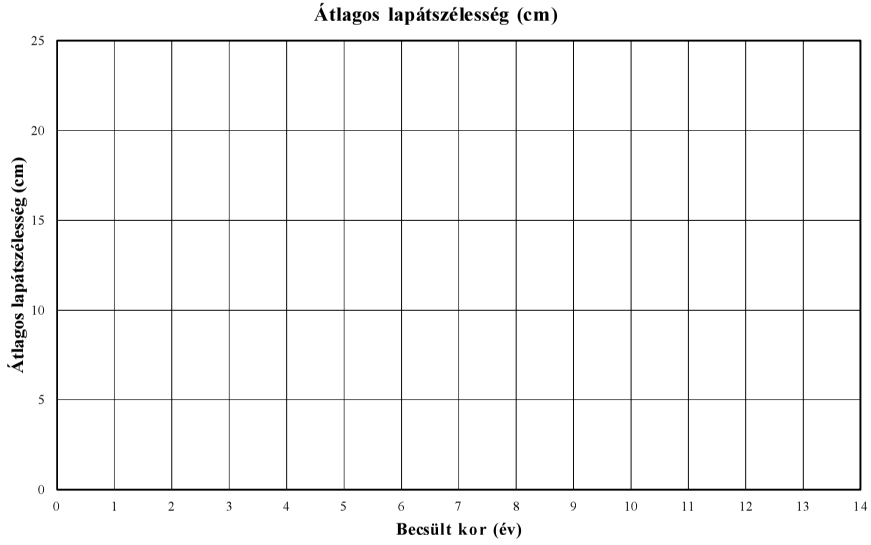

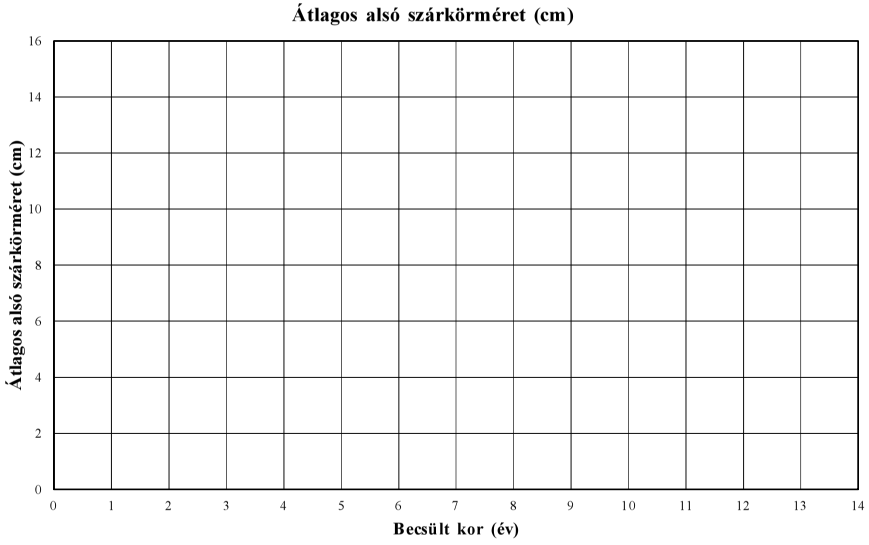

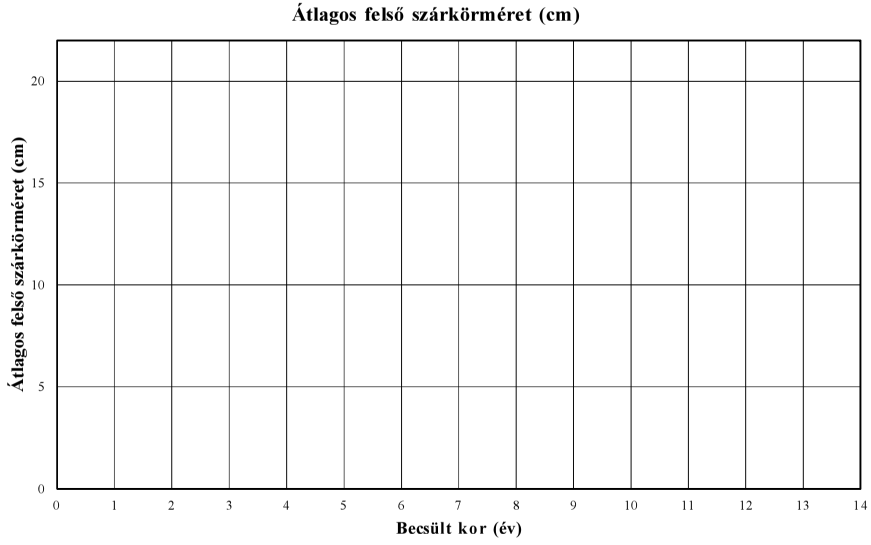

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1									
1998	2									
1998	3									
1998	4									
1998	5									
1998	6									
1998	7									
1998	8									
1998	9									
1998	10									
1998	11									
1998	12									
1998	13									
1998	13<									
1999	1									
1999	2									
1999	3									
1999	4									
1999	5	1	30,50				1,02			
1999	6									
1999	7									
1999	8									
1999	9									
1999	10									
1999	11									
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1									
2000	2									
2000	3									
2000	4									
2000	5									
2000	6									
2000	7									
2000	8									
2000	9									
2000	10									
2000	11									
2000	12									
2000	13									
2000	13<									
2001	1									
2001	2									
2001	3									
2001	4									
2001	5									
2001	6									
2001	7									
2001	8									
2001	9									
2001	10									
2001	11									
2001	12									
2001	13									
2001	13<									
2002	1									
2002	2									
2002	3									
2002	4									
2002	5									
2002	6									
2002	7									
2002	8									
2002	9									
2002	10									
2002	11									
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1									
2003	2									
2003	3									
2003	4									
2003	5									
2003	6									
2003	7									
2003	8									
2003	9									
2003	10									
2003	11									
2003	12									
2003	13									
2003	13<									
2004	1									
2004	2									
2004	3									
2004	4									
2004	5									
2004	6									
2004	7									
2004	8									
2004	9									
2004	10									
2004	11									
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1									
2005	2									
2005	3									
2005	4									
2005	5									
2005	6									
2005	7									
2005	8									
2005	9									
2005	10									
2005	11									
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1									
2006	2									
2006	3									
2006	4									
2006	5									
2006	6									
2006	7									
2006	8									
2006	9									
2006	10									
2006	11									
2006	12									
2006	13									
2006	13<									
2007	1									
2007	2									
2007	3									
2007	4									
2007	5									
2007	6									
2007	7									
2007	8									
2007	9									
2007	10									
2007	11									
2007	12									
2007	13									
2007	13<									

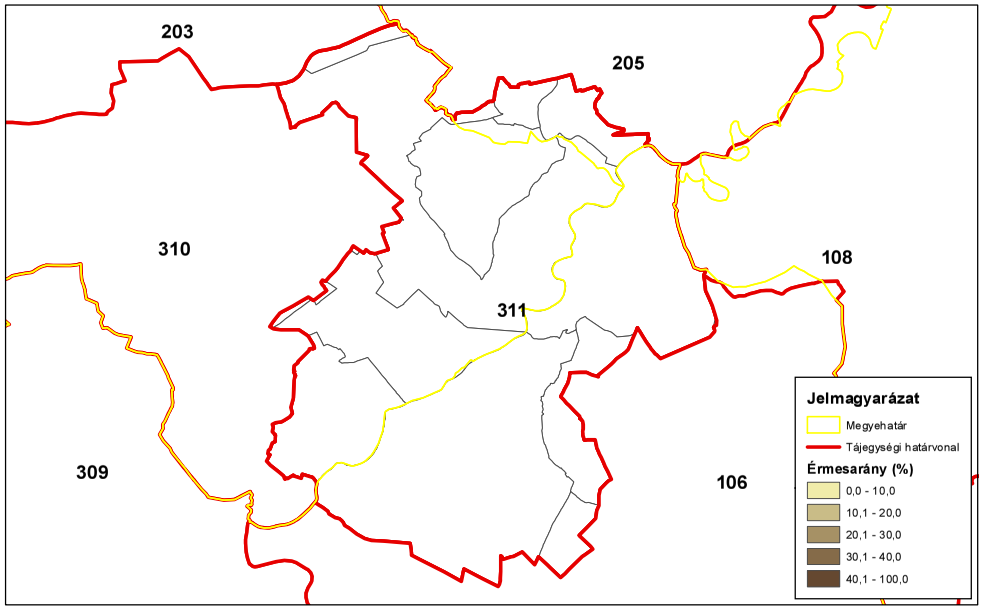
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1									
2008	2									
2008	3									
2008	4									
2008	5									
2008	6									
2008	7									
2008	8									
2008	9									
2008	10									
2008	11									
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1									
2009	2									
2009	3									
2009	4									
2009	5									
2009	6									
2009	7									
2009	8									
2009	9									
2009	10									
2009	11									
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1									
2010	2									
2010	3									
2010	4									
2010	5									
2010	6									
2010	7									
2010	8									
2010	9									
2010	10									
2010	11									
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1									
2011	2									
2011	3									
2011	4									
2011	5									
2011	6									
2011	7									
2011	8									
2011	9									
2011	10									
2011	11									
2011	12									
2011	13									
2011	13<									
2012	1									
2012	2									
2012	3									
2012	4									
2012	5									
2012	6									
2012	7									
2012	8									
2012	9									
2012	10									
2012	11									
2012	12									
2012	13									
2012	13<									

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

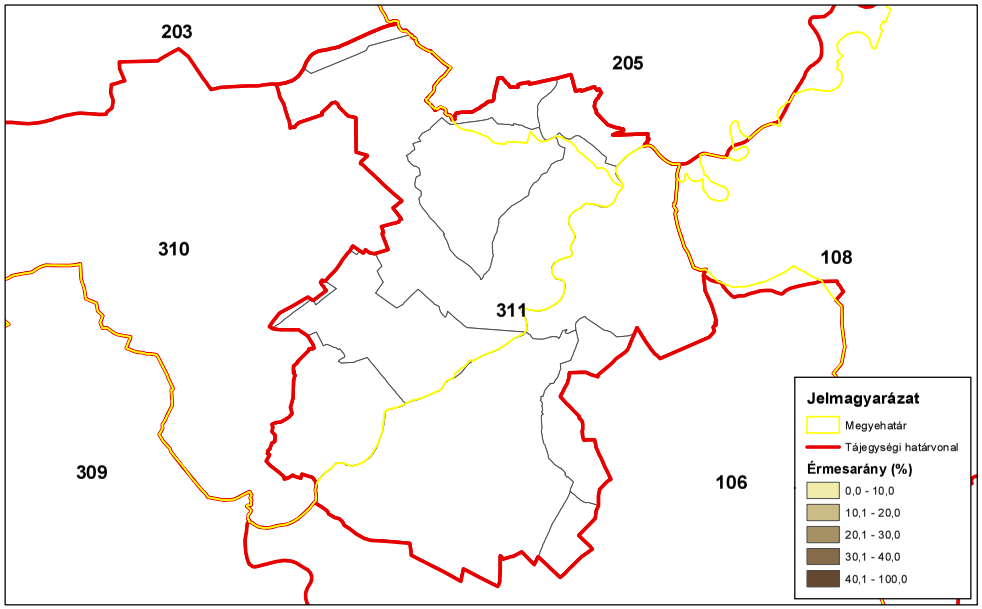
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1									
2013	2									
2013	3									
2013	4									
2013	5									
2013	6									
2013	7									
2013	8									
2013	9									
2013	10									
2013	11									
2013	12									
2013	13									
2013	13<									
2014	1									
2014	2									
2014	3									
2014	4									
2014	5									
2014	6									
2014	7									
2014	8									
2014	9									
2014	10									
2014	11									
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Dámszarvas érmesarány (%) 1998

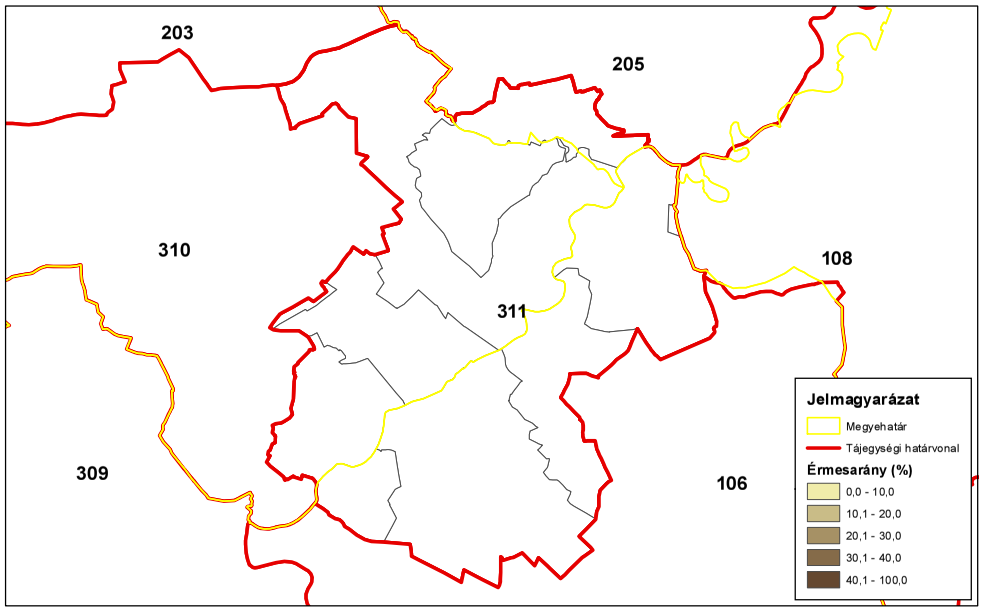
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2003

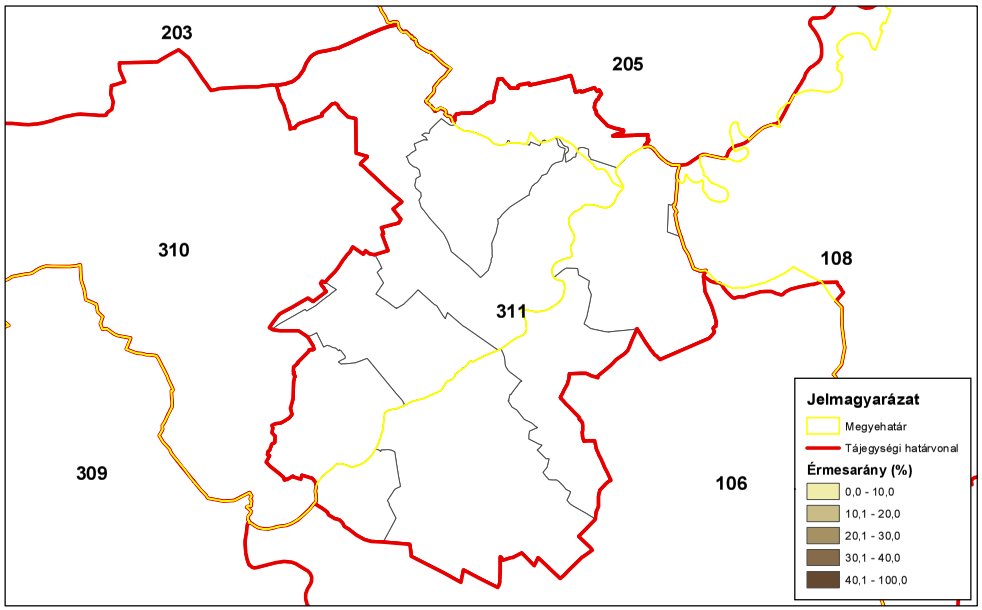
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység** területén az őz jelentett létszáma 1998-2014 között két szakaszra bonthatóan változott (3000 → 4000-4500). Az első szakasz lényegében az első tervezési időszak (1998-2006), amikor az őz jelentett létszáma 3000-3300 között ingadozott, majd a második pedig a 2007 utáni éveket jelenti, amikor az állomány 4000-4500 között hullámzott (összességében a jelentett létszám **+30%** növekedést mutatott). Az őz hasznosítása folyamatosan nőtt (254 → 1159 pld, **+356% emelkedés**). Az állomány alulhasznosításának mértékét jelzi, hogy a lelövések növekedése egy nagyságrenddel nagyobb volt, mint a létszámé.
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken nyomon követhető, ahogy a lelövések vadgazdálkodási tájegység egészén belül fokozatosan, főleg 2011 után, növekedtek.
- A vadgazdálkodási tájegységben az őzállomány annak ellenére nőtt erősen, hogy a lelövések közel ötszörösére emelkedtek. Az adatok alapján a jelentett állomány az utolsó években stabilizálódott, amikor 800-1100 őzet lőttek. Az adatok alapján tartamosan a 1300-1500 őz teríték lehet a fenntartható hasznosítás.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az őz hasznosítási aránya nagyon alacsony pontról (7-8%) emelkedett egy a szinten tartó közelében lévőnek tekinthető értékre (20→27%). Figyelembe véve az őz biológiai képességeit a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságos, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban van. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya alacsony (10-15%), ami messze nem elegendő az állomány tudatos szabályozásához. A bakok és a gidák hasznosításának mértéke ennél magasabb volt (20-30%).
- Az őz terítékének összetétele a kezdettől csaknem az utolsó évekig hasonló képet mutatott: kevesebb sutát lőttek, mint bakot (1 : 0,4-0,7 bak:suta) és a sutákhoz viszonyítva azonos arányú vagy valamelyest több a gidalelövés (1 : 1,0-1,2 gida:suta). Ez a mintázat 2014-ben változott meg és lőttek a bakokhoz képest számottevően több sutát. A vadgazdálkodási tájegységben alapvetően a nőivar és a szaporulat alul-hasznosítása a jellemző.
- A suta- és gidalelövés fontosságát az ábrák is alátámasztják: a számszerű hasznosítás és a hasznosítási arány növekedése szorosan függ a suta- és a gidalelövés növekedésétől. Az egyenesek egymást átfedően haladnak.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján úgy tűnik, hogy a tájegységben a további teríték növekedés és a teríték összetételének következetes kiegyensúlyozása révén a jövőben el lehet érni egy olyan állapotot, ahol az őzállomány hasznosítása a biológiai adottságokkal összhangban áll. A növekedés megállítása, a stabil helyzet tartása azért is szükséges, mert a nagyobb állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (tömeg, kondíció, agancsméretek), amik az állomány teljesítményét visszavetik.

Az őz jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- Az őz a meghatározó nagyvad és lényeges bevételi forrás a vadgazdálkodási tájegységben. A külföldi bérlelövés és az őzteríték között negatív kapcsolat van, mivel itt egy erősen csökkenő és egy növekvő adatsor került párba. A belföldi

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

bérlelövés és az őzteríték kapcsolata, valamint a lőtt vad értékesítés és az őzteríték kapcsolata nagyon gyenge (erős szóródás a jellemző).

- A térített mezőgazdasági károk értéke kicsi és az őz terítékkel nincs kimutatható kapcsolat. Alapvetően az őz által okozott károk elhanyagolhatóak, de helyi konfliktusokban ez fel is értékelődhet. A vadgazdálkodási tájegységben terjed a vaddisznó és a károkat okozó vad valószínűleg ez a faj.

Az őz trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok arányát tekintve a VGTE a trófeák minősége alapján a felső negyedben található, azaz országosan a legjobbak közé tartozik (11/52). Az érmesek aránya 7-19% kö- zött ingadozott (17-70 db), jellemzőnek a 13-16% tekinthető. Az érmes arány enyhén csökkenő trendjének magyarázata lehet, hogy jelentősen nőtt a bírált bakok száma (150→420) és feltételezhető, hogy az emelkedő baklelövés a gyengébb agancsú egyedek nagyobb arányú kilövésével járt. Az érmeseken belül évente 1-16 (20%) az aranyérmes, 3-23 (30%) ezüst- és 6-26 (50%) bronzérmes agancsú bak fordult elő (jelentős évek közti ingadozással).
- A tájegységen belül az érmesek arányának területi eloszlása és időbeni alakulása a térképeken követhető. Az 1998. évi induláshoz képest az érmesek aránya lényegében bárhol elérheti vagy meghaladhatja a 15-20%-os arányt.
- A bírált trófeák korosztályi összetétele jelentősen megváltozott. A „fiatal" bakok aránya sokat nőtt (8→40%), az „öreg" bakok aránya pedig csökkent (50→25%). A „középkorú" bakoké pedig 25-45% között volt.
- A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit nézve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 22.76 cm (7 év), a 24 órás agancssúly legnagyobb értéke 354.82 gramm (7 év). Az átlaghoz képest a legrosszabb év (21.40 cm (6 év) / 316.05 gramm (6 év)) és a legjobb év (24.23 cm (6 év) / 422.00 gramm (8 év)) minden korban erős szóródást mutatnak. Az egyes éveknek az agancsépítésre gyakorolt hatása a legnagyobb, a legfiatalabb és a legidősebb korcsoportban (30-100% a szárhosszban, és 50-100% a súlyban), míg viszonylag kisebb a középkorú csoportokban (6-15% szárhossz és 15-25% agancssúly). Ez a változékonyság tükröződik a szárhosszok és az átlagos agancssúlyok kor függvényében való alakulását szemléltető diagramokon is.
- A Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben kiváló képességű őzállomány él, amely országosan a felső negyedbe tartozik. Az őzagancsok szárhossza (átlagosan) már a 3-4 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, de a kicsivel nagyobb maximum 5-8 éves korra esik. Az átlagos 24 órás agancssúly 5 éves korig fokozatosan emelkedik és 6-7 év között kevéssel nagyobb. A kevés idősebb bak esetében ezek a jellemzők már nagyon erősen szóródnak és gyorsan csökkennek. Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagos értékei között is igen nagyok a különbségek, és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között legalább 10-20% eltérés mutatható ki. Az agancsok súlya változékonyabb és ilyen szempontból kevésbé megbízható jellemző, mint a szárhosszak, amik növekedési képe szabályosabb. A környezeti hatások miatt a kedvező években a gyengébb képességű bakok is jobb agancsokat rakhatnak fel, míg a rosszabb években a jobb képességűek agancsai is gyengébbek lesznek.

A szabad területi őzállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **311**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	1 159	1 420	788	**3 367**	152	52	50	**254**	13,1%	3,7%	6,3%	**7,5%**
1999	1 097	1 372	762	**3 231**	141	56	79	**276**	12,9%	4,1%	10,4%	**8,5%**
2000	1 150	1 373	798	**3 321**	186	70	127	**383**	16,2%	5,1%	15,9%	**11,5%**
2001	1 078	1 235	735	**3 048**	168	180	170	**518**	15,6%	14,6%	23,1%	**17,0%**
2002	1 104	1 246	747	**3 097**	202	180	199	**581**	18,3%	14,4%	26,6%	**18,8%**
2003	1 163	1 325	778	**3 266**	198	121	174	**493**	17,0%	9,1%	22,4%	**15,1%**
2004	1 064	1 284	618	**2 966**	206	258	210	**674**	19,4%	20,1%	34,0%	**22,7%**
2005	1 125	1 291	631	**3 047**	250	213	220	**683**	22,2%	16,5%	34,9%	**22,4%**
2006	1 102	1 389	677	**3 168**	263	165	265	**693**	23,9%	11,9%	39,1%	**21,9%**
2007	1 415	1 705	1 075	**4 195**	278	218	322	**818**	19,6%	12,8%	30,0%	**19,5%**
2008	1 488	1 740	1 115	**4 343**	292	246	331	**869**	19,6%	14,1%	29,7%	**20,0%**
2009	1 495	1 689	1 058	**4 242**	308	255	282	**845**	20,6%	15,1%	26,7%	**19,9%**
2010	1 496	1 714	1 217	**4 427**	234	270	268	**772**	15,6%	15,8%	22,0%	**17,4%**
2011	1 484	1 675	936	**4 095**	342	229	270	**841**	23,0%	13,7%	28,8%	**20,5%**
2012	1 321	1 609	1 081	**4 011**	342	215	229	**786**	25,9%	13,4%	21,2%	**19,6%**
2013	1 441	1 801	1 213	**4 455**	313	260	262	**835**	21,7%	14,4%	21,6%	**18,7%**
2014	1 465	1 841	1 064	**4 370**	375	467	317	**1 159**	25,6%	25,4%	29,8%	**26,5%**
Változás	26,4%	29,6%	35,0%	29,8%	146,7%	798,1%	534,0%	356,3%	95,2%	592,7%	369,5%	251,6%

Ivararány (1 bakra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*
1998	1	1,23	0,68	***0,55***	1	0,34	0,33	***0,96***
1999	1	1,25	0,69	***0,56***	1	0,40	0,56	***1,41***
2000	1	1,19	0,69	***0,58***	1	0,38	0,68	***1,81***
2001	1	1,15	0,68	***0,60***	1	1,07	1,01	***0,94***
2002	1	1,13	0,68	***0,60***	1	0,89	0,99	***1,11***
2003	1	1,14	0,67	***0,59***	1	0,61	0,88	***1,44***
2004	1	1,21	0,58	***0,48***	1	1,25	1,02	***0,81***
2005	1	1,15	0,56	***0,49***	1	0,85	0,88	***1,03***
2006	1	1,26	0,61	***0,49***	1	0,63	1,01	***1,61***
2007	1	1,20	0,76	***0,63***	1	0,78	1,16	***1,48***
2008	1	1,17	0,75	***0,64***	1	0,84	1,13	***1,35***
2009	1	1,13	0,71	***0,63***	1	0,83	0,92	***1,11***
2010	1	1,15	0,81	***0,71***	1	1,15	1,15	***0,99***
2011	1	1,13	0,63	***0,56***	1	0,67	0,79	***1,18***
2012	1	1,22	0,82	***0,67***	1	0,63	0,67	***1,07***
2013	1	1,25	0,84	***0,67***	1	0,83	0,84	***1,01***
2014	1	1,26	0,73	***0,58***	1	1,25	0,85	***0,68***

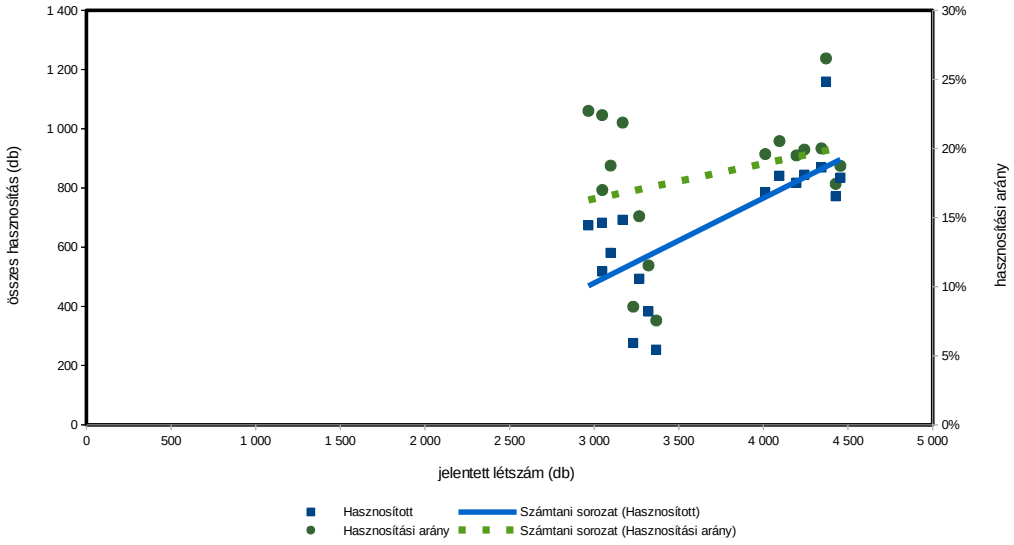
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	34,4%	42,2%	23,4%	100%	59,8%	20,5%	19,7%	100%
1999	34,0%	42,5%	23,6%	100%	51,1%	20,3%	28,6%	100%
2000	34,6%	41,3%	24,0%	100%	48,6%	18,3%	33,2%	100%
2001	35,4%	40,5%	24,1%	100%	32,4%	34,7%	32,8%	100%
2002	35,6%	40,2%	24,1%	100%	34,8%	31,0%	34,3%	100%
2003	35,6%	40,6%	23,8%	100%	40,2%	24,5%	35,3%	100%
2004	35,9%	43,3%	20,8%	100%	30,6%	38,3%	31,2%	100%
2005	36,9%	42,4%	20,7%	100%	36,6%	31,2%	32,2%	100%
2006	34,8%	43,8%	21,4%	100%	38,0%	23,8%	38,2%	100%
2007	33,7%	40,6%	25,6%	100%	34,0%	26,7%	39,4%	100%
2008	34,3%	40,1%	25,7%	100%	33,6%	28,3%	38,1%	100%
2009	35,2%	39,8%	24,9%	100%	36,4%	30,2%	33,4%	100%
2010	33,8%	38,7%	27,5%	100%	30,3%	35,0%	34,7%	100%
2011	36,2%	40,9%	22,9%	100%	40,7%	27,2%	32,1%	100%
2012	32,9%	40,1%	27,0%	100%	43,5%	27,4%	29,1%	100%
2013	32,3%	40,4%	27,2%	100%	37,5%	31,1%	31,4%	100%
2014	33,5%	42,1%	24,3%	100%	32,4%	40,3%	27,4%	100%

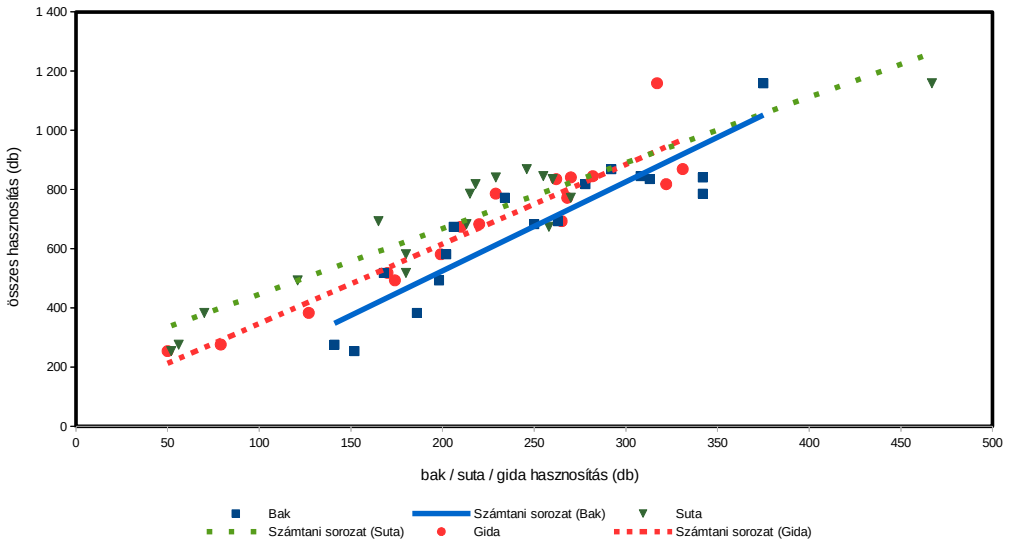
Az őz hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **311**

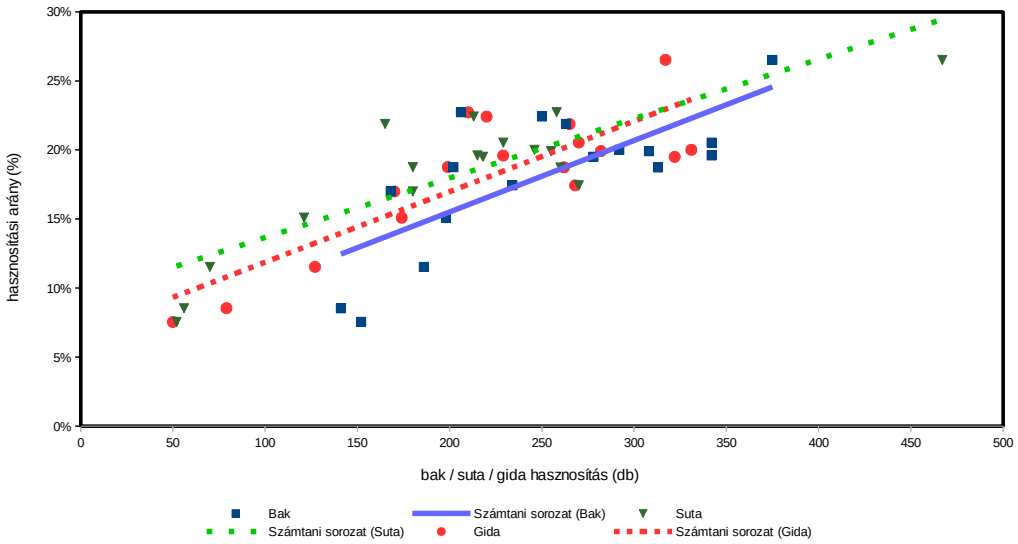
Őz szabad területi hasznosítás összefüggései I.

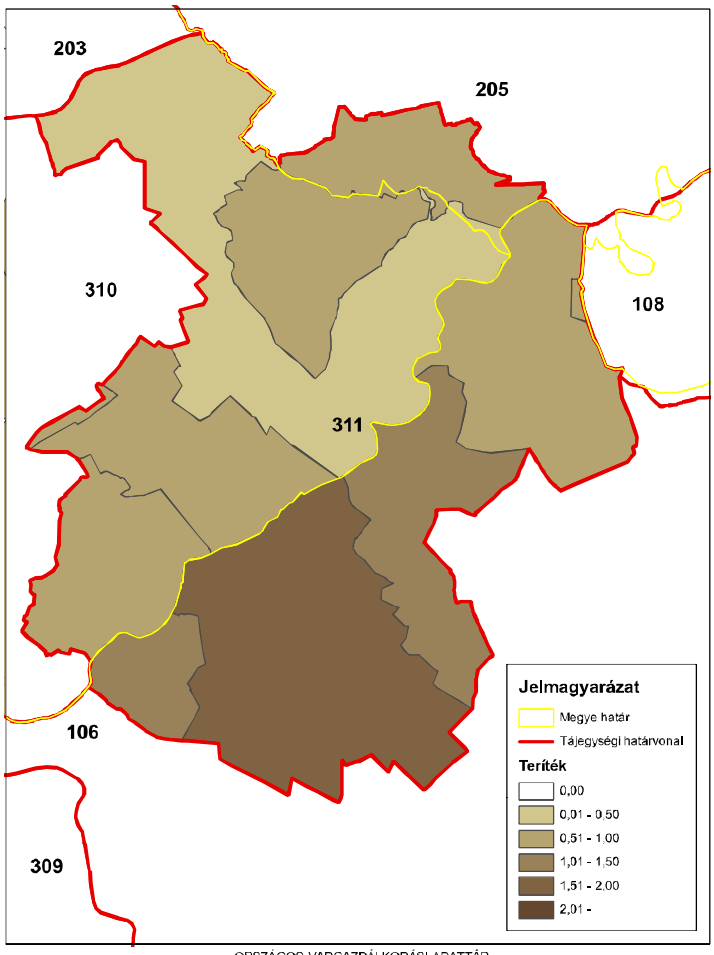
Őz szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései III.

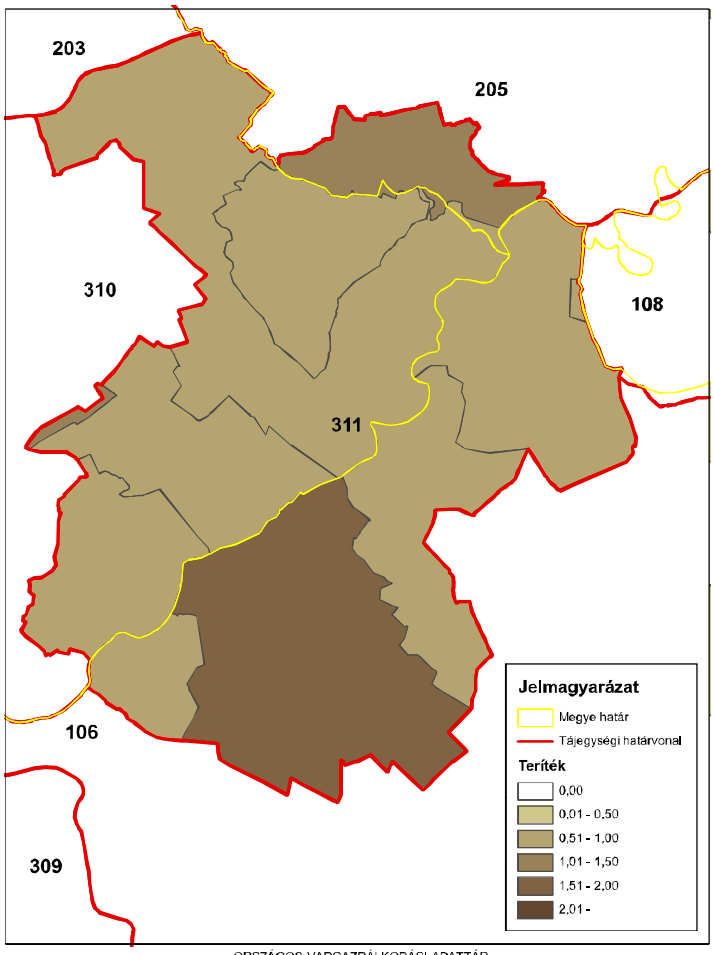

Őz (teríték - db/km^2) 2007

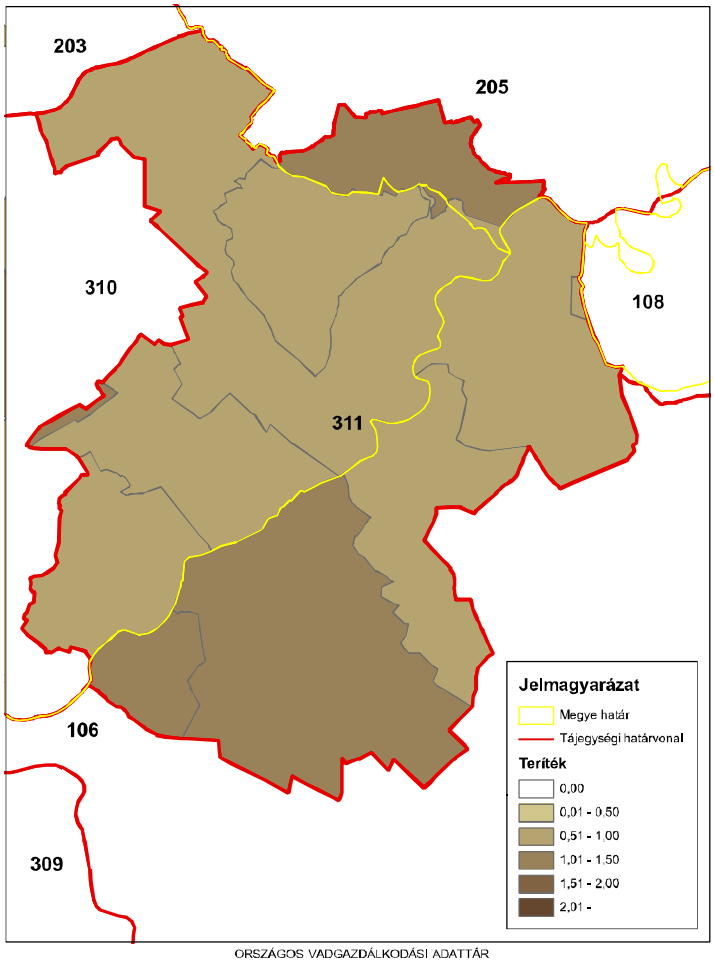
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2008

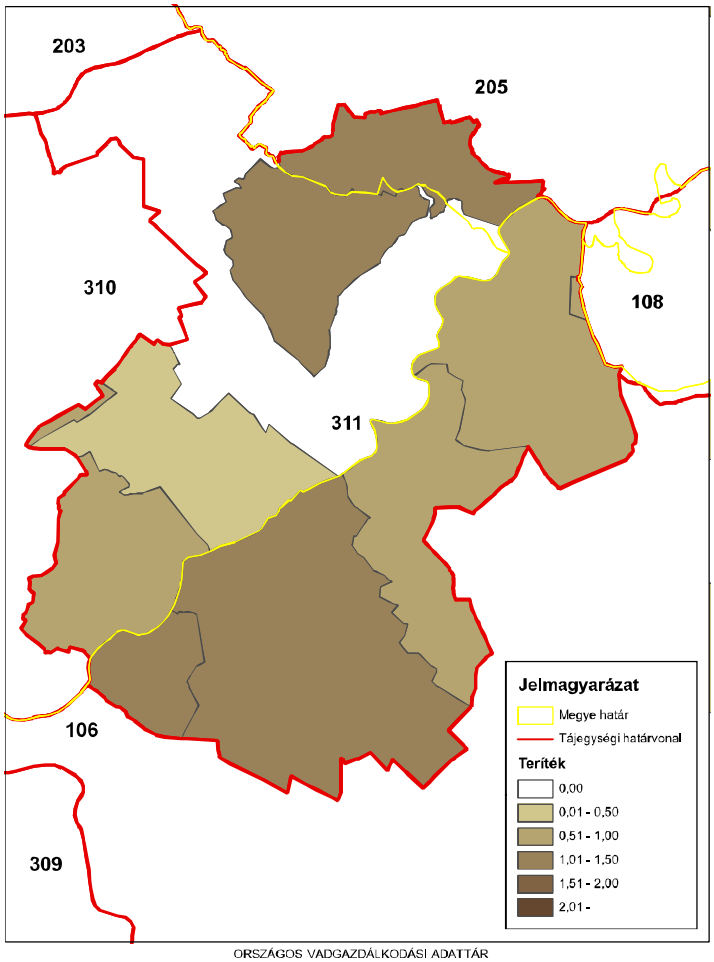
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2009

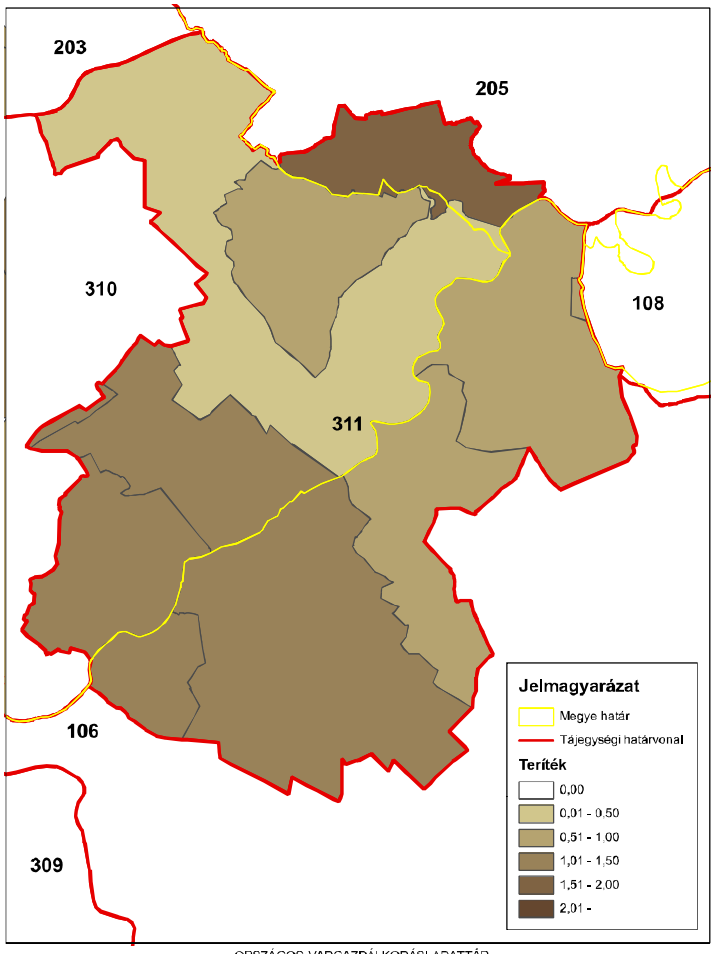
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2010

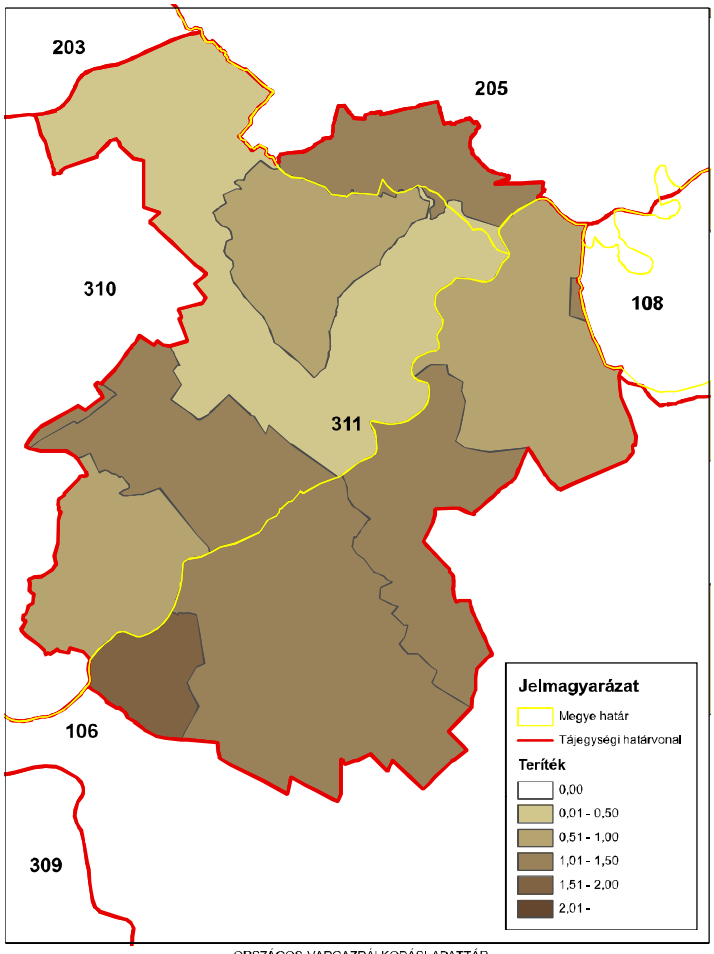
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2011

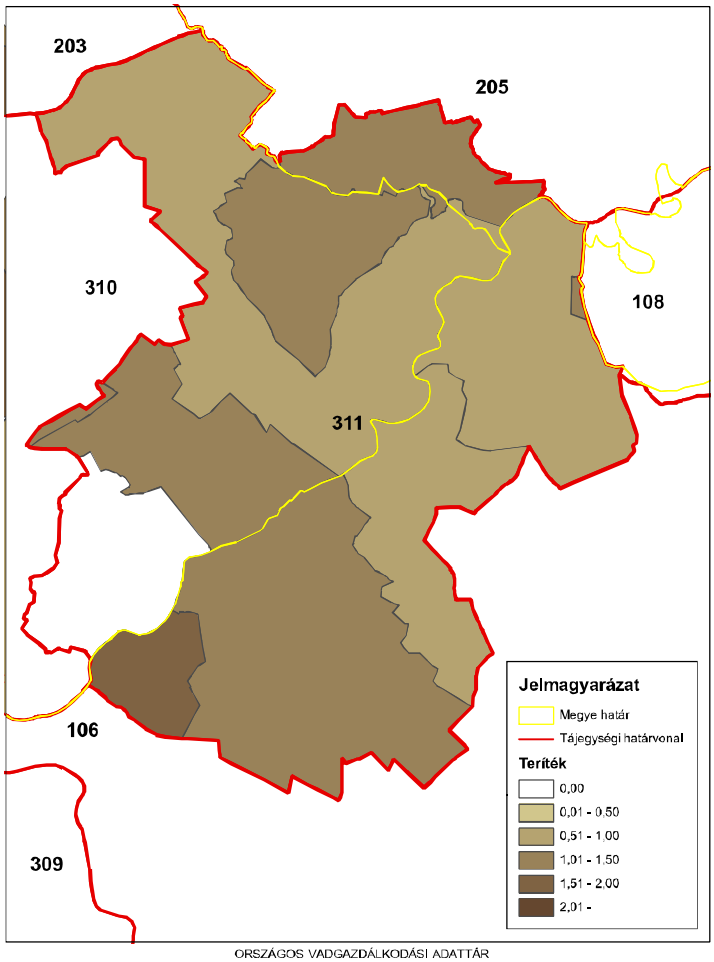
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2012

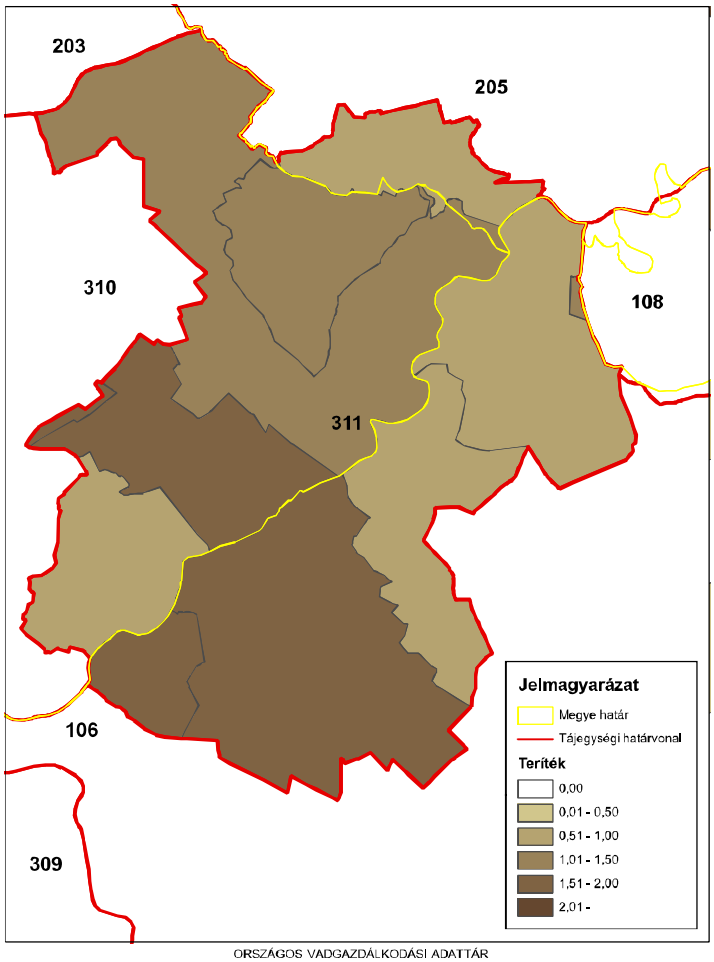
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

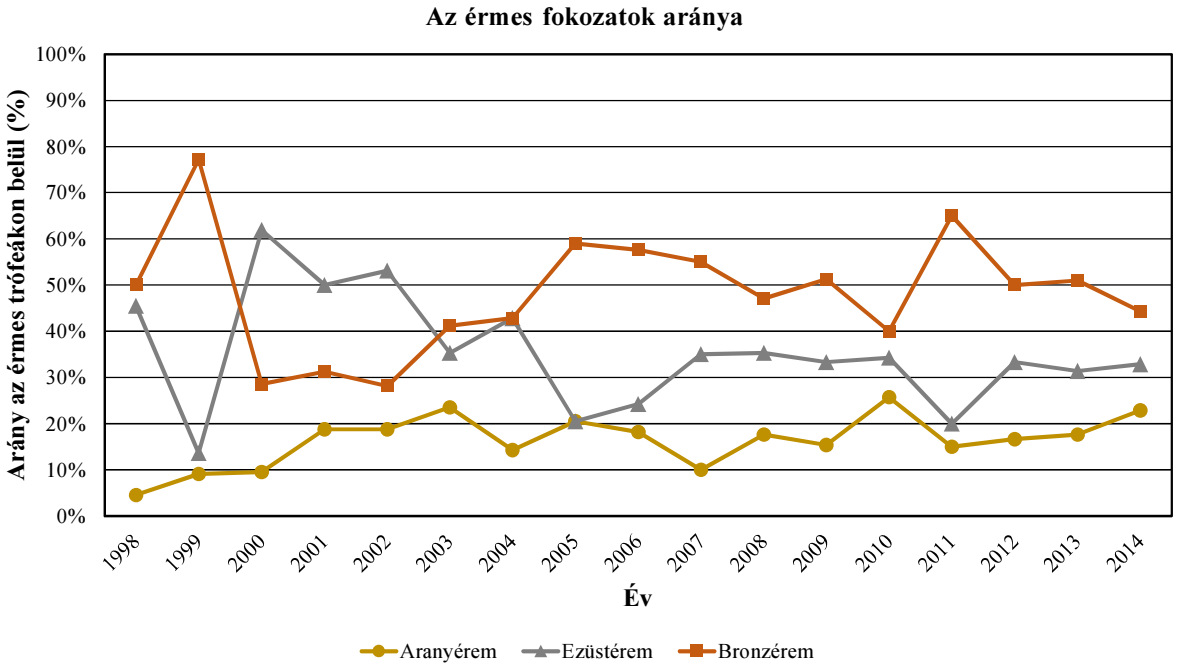
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

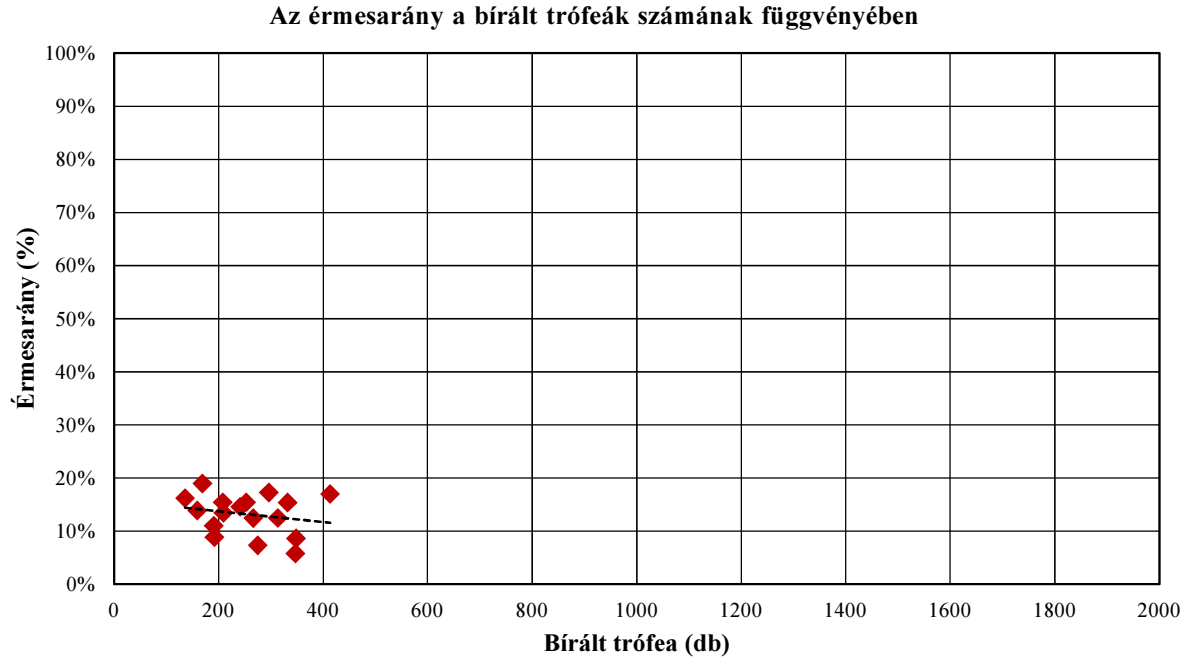
Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	159	22	13,8%	1	10	11	4,5%	45,5%	50,0%
1999	136	22	16,2%	2	3	17	9,1%	13,6%	77,3%
2000	191	21	11,0%	2	13	6	9,5%	61,9%	28,6%
2001	169	32	18,9%	6	16	10	18,8%	50,0%	31,3%
2002	208	32	15,4%	6	17	9	18,8%	53,1%	28,1%
2003	192	17	8,9%	4	6	7	23,5%	35,3%	41,2%
2004	209	28	13,4%	4	12	12	14,3%	42,9%	42,9%
2005	253	39	15,4%	8	8	23	20,5%	20,5%	59,0%
2006	266	33	12,4%	6	8	19	18,2%	24,2%	57,6%
2007	275	20	7,3%	2	7	11	10,0%	35,0%	55,0%
2008	296	51	17,2%	9	18	24	17,6%	35,3%	47,1%
2009	313	39	12,5%	6	13	20	15,4%	33,3%	51,3%
2010	241	35	14,5%	9	12	14	25,7%	34,3%	40,0%
2011	347	20	5,8%	3	4	13	15,0%	20,0%	65,0%
2012	348	30	8,6%	5	10	15	16,7%	33,3%	50,0%
2013	332	51	15,4%	9	16	26	17,6%	31,4%	51,0%
2014	413	70	16,9%	16	23	31	22,9%	32,9%	44,3%

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

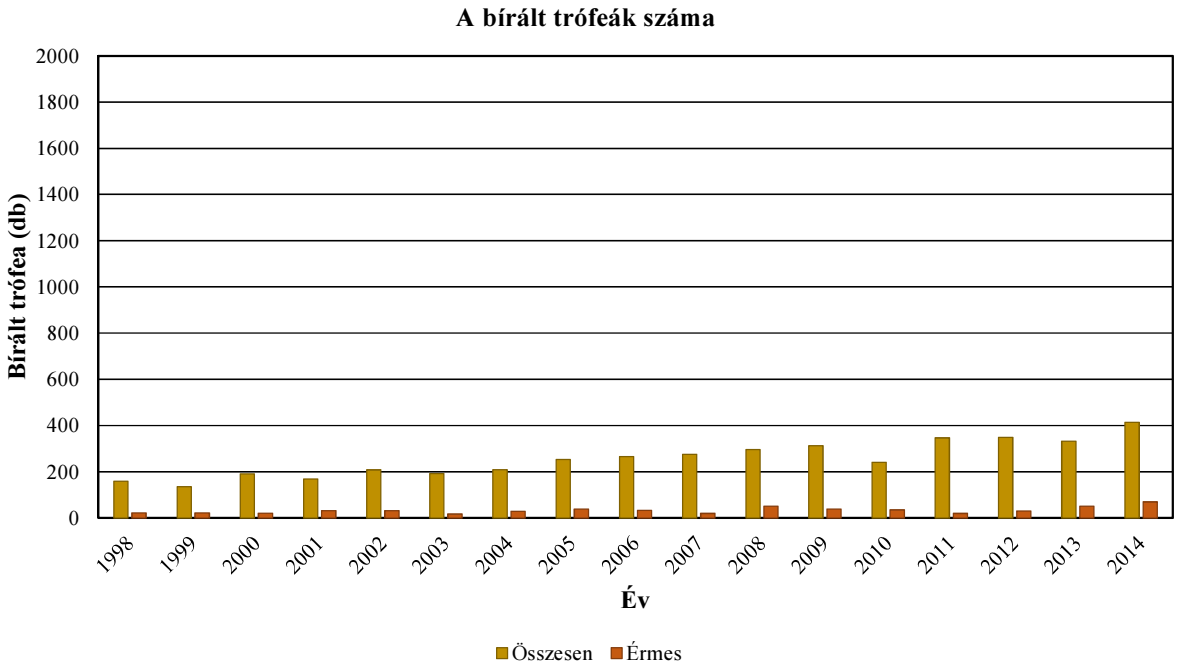
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	4	1	1	5	3	8	17	15	5	12	29	31	19	31	15	24	51
2	13	8	3	3	11	5	10	10	12	30	18	12	11	19	21	8	27
3	18	12	11	15	20	31	23	41	63	50	50	53	44	73	84	74	87
4	14	24	27	26	24	29	35	31	42	46	53	45	33	46	71	59	50
5	41	29	49	34	37	46	44	51	44	36	42	55	36	66	61	73	93
6	27	31	59	30	43	34	35	42	31	44	42	53	44	60	48	61	57
7	28	21	20	36	50	27	25	39	39	38	37	42	38	22	22	14	26
8	6	9	16	13	9	5	13	11	20	11	20	11	12	20	12	12	12
9	7	1	3	3	11	2	3	5	4	4	1	8	2	3	7	1	5
9<	1		2	4		5	4	8	6	4	4	3	2	7	7	6	5
Összesen	**159**	**136**	**191**	**169**	**208**	**192**	**209**	**253**	**266**	**275**	**296**	**313**	**241**	**347**	**348**	**332**	**413**

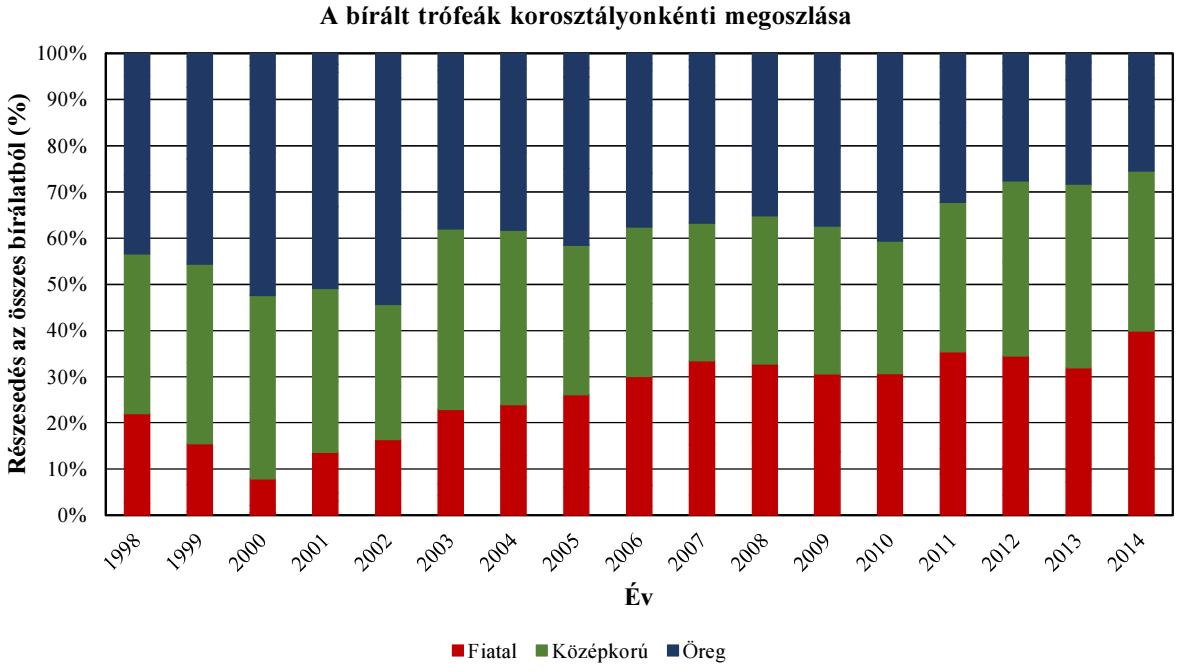
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	2,5%	0,7%	0,5%	3,0%	1,4%	4,2%	8,1%	5,9%	1,9%	4,4%	9,8%	9,9%	7,9%	8,9%	4,3%	7,2%	12,3%
2	8,2%	5,9%	1,6%	1,8%	5,3%	2,6%	4,8%	4,0%	4,5%	10,9%	6,1%	3,8%	4,6%	5,5%	6,0%	2,4%	6,5%
3	11,3%	8,8%	5,8%	8,9%	9,6%	16,1%	11,0%	16,2%	23,7%	18,2%	16,9%	16,9%	18,3%	21,0%	24,1%	22,3%	21,1%
4	8,8%	17,6%	14,1%	15,4%	11,5%	15,1%	16,7%	12,3%	15,8%	16,7%	17,9%	14,4%	13,7%	13,3%	20,4%	17,8%	12,1%
5	25,8%	21,3%	25,7%	20,1%	17,8%	24,0%	21,1%	20,2%	16,5%	13,1%	14,2%	17,6%	14,9%	19,0%	17,5%	22,0%	22,5%
6	17,0%	22,8%	30,9%	17,8%	20,7%	17,7%	16,7%	16,6%	11,7%	16,0%	14,2%	16,9%	18,3%	17,3%	13,8%	18,4%	13,8%
7	17,6%	15,4%	10,5%	21,3%	24,0%	14,1%	12,0%	15,4%	14,7%	13,8%	12,5%	13,4%	15,8%	6,3%	6,3%	4,2%	6,3%
8	3,8%	6,6%	8,4%	7,7%	4,3%	2,6%	6,2%	4,3%	7,5%	4,0%	6,8%	3,5%	5,0%	5,8%	3,4%	3,6%	2,9%
9	4,4%	0,7%	1,6%	1,8%	5,3%	1,0%	1,4%	2,0%	1,5%	1,5%	0,3%	2,6%	0,8%	0,9%	2,0%	0,3%	1,2%
9<	0,6%		1,0%	2,4%		2,6%	1,9%	3,2%	2,3%	1,5%	1,4%	1,0%	0,8%	2,0%	2,0%	1,8%	1,2%
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	10,86	112,74
2	221	16,25	176,58
3	749	20,09	256,88
4	655	21,44	297,58
5	837	21,91	314,77
6	741	22,57	344,53
7	524	22,76	354,82
8	212	22,28	344,31
9	70	21,63	309,41
9<	68	20,28	307,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	5,87	58,00
2	221	13,58	120,75
3	749	18,26	230,11
4	655	19,96	264,48
5	837	21,30	291,30
6	741	21,40	316,05
7	524	21,27	305,41
8	212	20,59	296,42
9	70	17,92	237,00
9<	68	16,32	253,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	16,83	173,80
2	221	18,75	211,92
3	749	21,91	286,08
4	655	22,21	324,02
5	837	22,75	349,48
6	741	24,23	384,32
7	524	23,66	395,46
8	212	24,61	422,00
9	70	25,00	386,00
9<	68	23,51	358,00

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	5,87	58,00
2	221	13,58	120,75
3	749	18,26	230,11
4	655	19,96	264,48
5	837	21,30	291,30
6	741	21,40	316,05
7	524	21,27	305,41
8	212	20,59	296,42
9	70	17,92	237,00
9<	68	16,32	253,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	2013	2000
2	221	2013	2013
3	749	2014	2012
4	655	1998	2003
5	837	2014	2003
6	741	2002	2000
7	524	2011	2011
8	212	2011	2012
9	70	2011	2011
9<	68	2014	1998

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	16,83	173,80
2	221	18,75	211,92
3	749	21,91	286,08
4	655	22,21	324,02
5	837	22,75	349,48
6	741	24,23	384,32
7	524	23,66	395,46
8	212	24,61	422,00
9	70	25,00	386,00
9<	68	23,51	358,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	2006	2006
2	221	2006	1998
3	749	2006	2008
4	655	2006	2008
5	837	2006	2008
6	741	2006	2014
7	524	2000	2008
8	212	2003	2003
9	70	1999	1999
9<	68	2004	2004

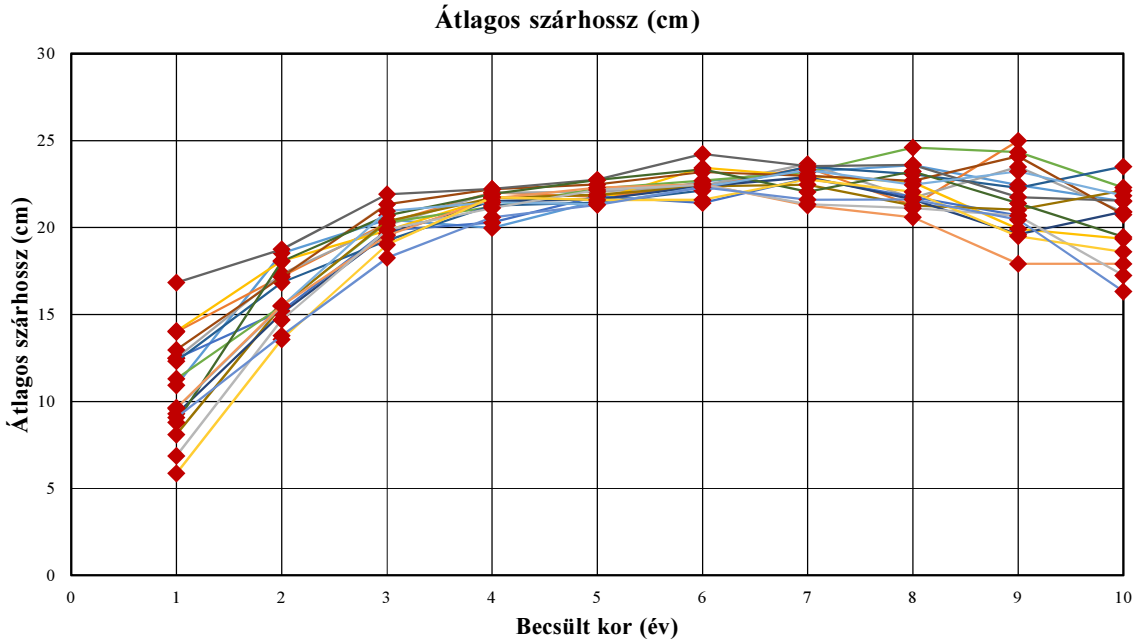
A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

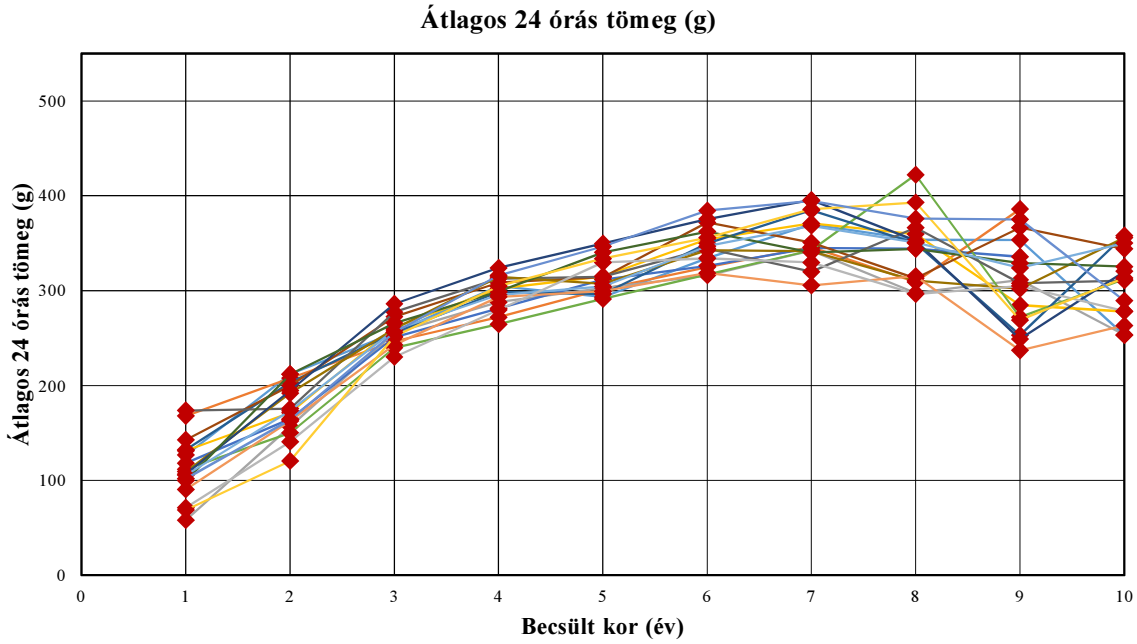
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	10,96	115,80
2	221	5,17	91,17
3	749	3,64	55,97
4	655	2,25	59,54
5	837	1,46	58,17
6	741	2,83	68,26
7	524	2,39	90,05
8	212	4,02	125,58
9	70	7,08	149,00
9<	68	7,19	105,00

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

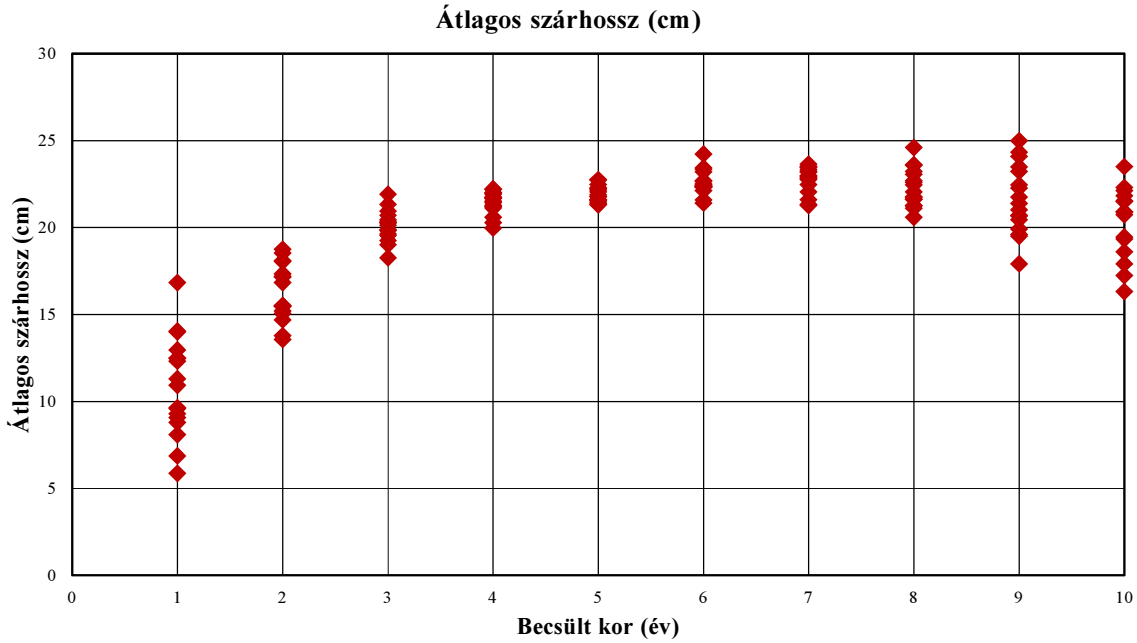
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	271	100,9%	102,7%
2	221	31,8%	51,6%
3	749	18,1%	21,8%
4	655	10,5%	20,0%
5	837	6,6%	18,5%
6	741	12,5%	19,8%
7	524	10,5%	25,4%
8	212	18,1%	36,5%
9	70	32,7%	48,2%
9<	68	35,5%	34,2%

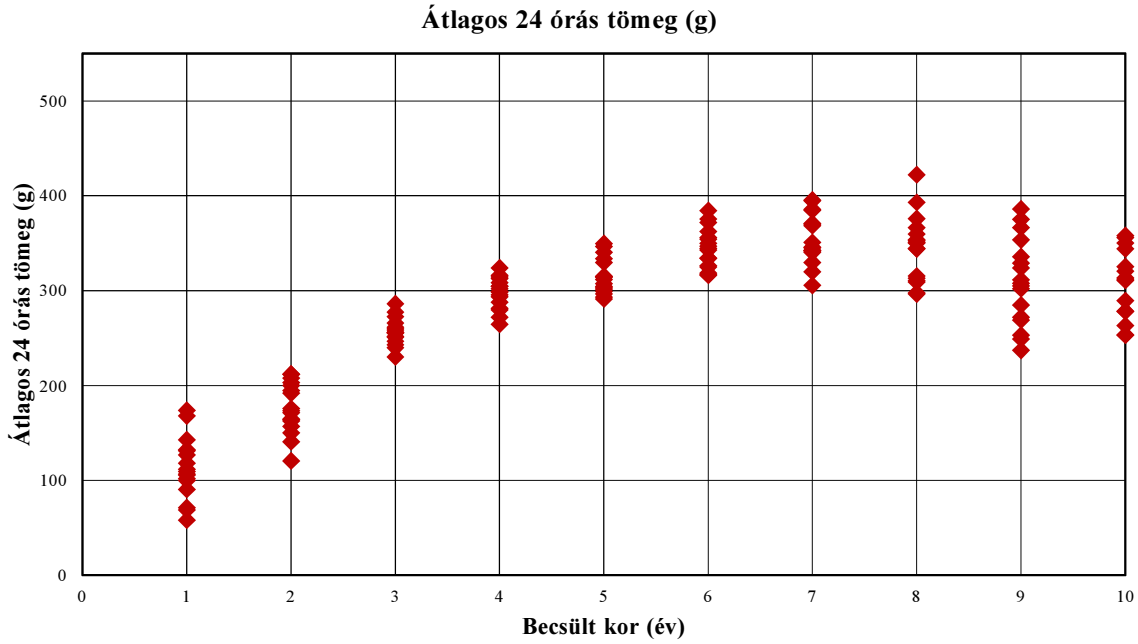
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1998	1	4	10,94	126,75
1998	2	13	18,52	211,92
1998	3	18	20,44	255,56
1998	4	14	19,96	304,64
1998	5	41	21,52	293,20
1998	6	27	22,64	334,04
1998	7	28	23,21	369,82
1998	8	6	23,59	353,50
1998	9	7	22,44	353,29
1998	9<	1	21,50	253,00
1999	1	1	14,00	168,00
1999	2	8	17,19	207,63
1999	3	12	20,26	246,75
1999	4	24	22,01	272,00
1999	5	29	21,76	301,41
1999	6	31	22,34	324,61
1999	7	21	23,45	345,90
1999	8	9	21,26	309,22
1999	9	1	25,00	386,00
1999	9<	0	0,00	0,00
2000	1	1	12,50	58,00
2000	2	3	17,33	157,00
2000	3	11	20,13	255,55
2000	4	27	21,99	287,81
2000	5	49	22,04	302,76
2000	6	59	22,40	316,05
2000	7	20	23,66	342,15
2000	8	16	21,71	297,63
2000	9	3	23,50	311,33
2000	9<	2	20,88	253,50
2001	1	5	14,05	131,40
2001	2	3	18,08	171,33
2001	3	15	19,83	261,20
2001	4	26	21,71	302,00
2001	5	34	21,58	315,15
2001	6	30	23,44	354,00
2001	7	36	22,94	370,78
2001	8	13	22,60	359,38
2001	9	3	19,92	284,67
2001	9<	4	19,34	278,00
2002	1	3	12,48	118,33
2002	2	11	15,20	164,91
2002	3	20	19,83	250,95
2002	4	24	20,28	281,21
2002	5	37	21,79	311,65
2002	6	43	21,40	325,98
2002	7	50	22,82	344,98
2002	8	9	21,76	344,33
2002	9	11	20,69	335,73
2002	9<	0	0,00	0,00

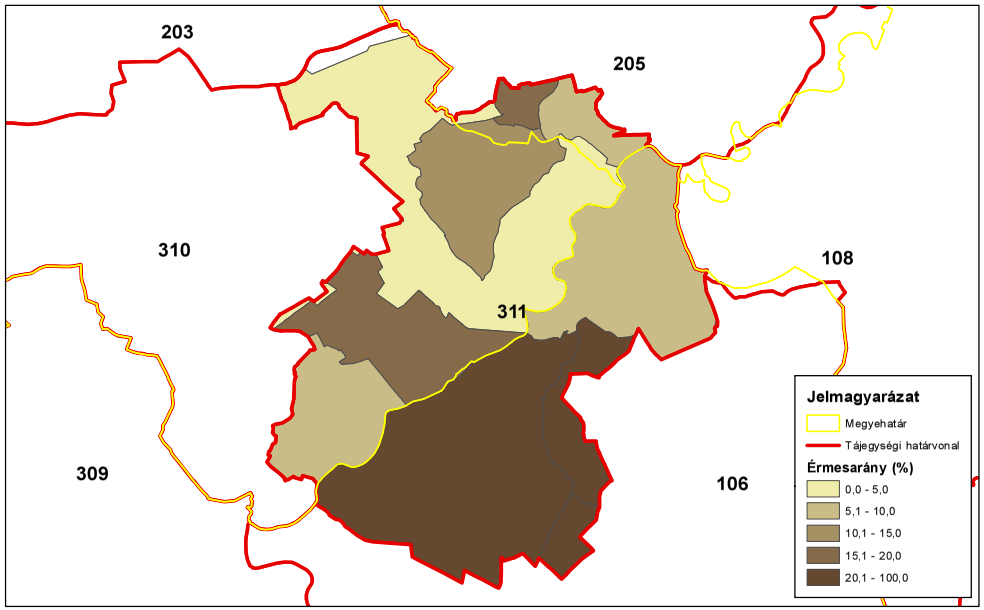
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2003	1	8	11,31	111,88
2003	2	5	15,50	150,00
2003	3	31	20,28	239,84
2003	4	29	21,20	264,48
2003	5	46	22,23	291,30
2003	6	34	22,69	317,03
2003	7	27	23,19	342,41
2003	8	5	24,61	422,00
2003	9	2	24,35	272,00
2003	9<	5	22,29	312,00
2004	1	17	12,32	132,41
2004	2	10	16,84	203,10
2004	3	23	19,25	255,83
2004	4	35	21,26	298,57
2004	5	44	21,43	296,45
2004	6	35	22,11	349,63
2004	7	25	23,50	384,56
2004	8	13	23,06	350,08
2004	9	3	22,27	253,00
2004	9<	4	23,51	358,00
2005	1	15	12,97	142,93
2005	2	10	17,16	200,10
2005	3	41	21,33	272,44
2005	4	31	22,19	308,29
2005	5	51	22,47	314,08
2005	6	42	23,19	371,83
2005	7	39	22,98	350,67
2005	8	11	22,68	312,91
2005	9	5	24,11	366,40
2005	9<	8	20,73	344,00
2006	1	5	16,83	173,80
2006	2	12	18,75	175,83
2006	3	63	21,91	277,52
2006	4	42	22,21	312,64
2006	5	44	22,75	314,68
2006	6	31	24,23	344,39
2006	7	39	23,53	319,95
2006	8	20	23,62	366,25
2006	9	4	21,74	307,75
2006	9<	6	21,53	310,67
2007	1	12	8,11	109,33
2007	2	30	15,48	192,00
2007	3	50	20,35	259,84
2007	4	46	21,70	314,61
2007	5	36	21,88	307,28
2007	6	44	22,35	342,59
2007	7	38	22,46	341,63
2007	8	11	21,26	310,45
2007	9	4	21,01	302,00
2007	9<	4	22,11	355,75

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2008	1	29	9,29	106,86
2008	2	18	15,06	194,67
2008	3	50	19,64	286,08
2008	4	53	21,50	324,02
2008	5	42	21,61	349,48
2008	6	42	22,37	375,21
2008	7	37	22,89	395,46
2008	8	20	21,61	352,50
2008	9	1	19,60	249,00
2008	9<	4	20,91	320,25
2009	1	31	8,80	99,65
2009	2	12	18,05	211,83
2009	3	53	20,69	265,75
2009	4	45	21,92	299,04
2009	5	55	22,72	340,18
2009	6	53	23,36	362,21
2009	7	42	22,04	340,17
2009	8	11	23,23	343,91
2009	9	8	21,38	329,00
2009	9<	3	19,45	325,33
2010	1	19	9,60	105,58
2010	2	11	15,47	173,45
2010	3	44	20,95	258,45
2010	4	33	21,44	295,52
2010	5	36	21,34	304,31
2010	6	44	22,32	346,70
2010	7	38	23,33	368,32
2010	8	12	22,45	350,67
2010	9	2	23,23	324,00
2010	9<	2	21,83	350,00
2011	1	31	9,65	90,26
2011	2	19	15,51	162,74
2011	3	73	19,54	243,12
2011	4	46	21,67	293,33
2011	5	66	22,28	299,32
2011	6	60	22,49	318,63
2011	7	22	21,27	305,41
2011	8	20	20,59	315,30
2011	9	3	17,92	237,00
2011	9<	7	17,91	263,29
2012	1	15	6,88	71,07
2012	2	21	14,70	140,76
2012	3	84	19,87	230,11
2012	4	71	21,12	279,82
2012	5	61	22,16	329,70
2012	6	48	22,45	333,94
2012	7	22	21,33	329,77
2012	8	12	21,11	296,42
2012	9	7	20,66	304,86
2012	9<	7	17,24	278,43

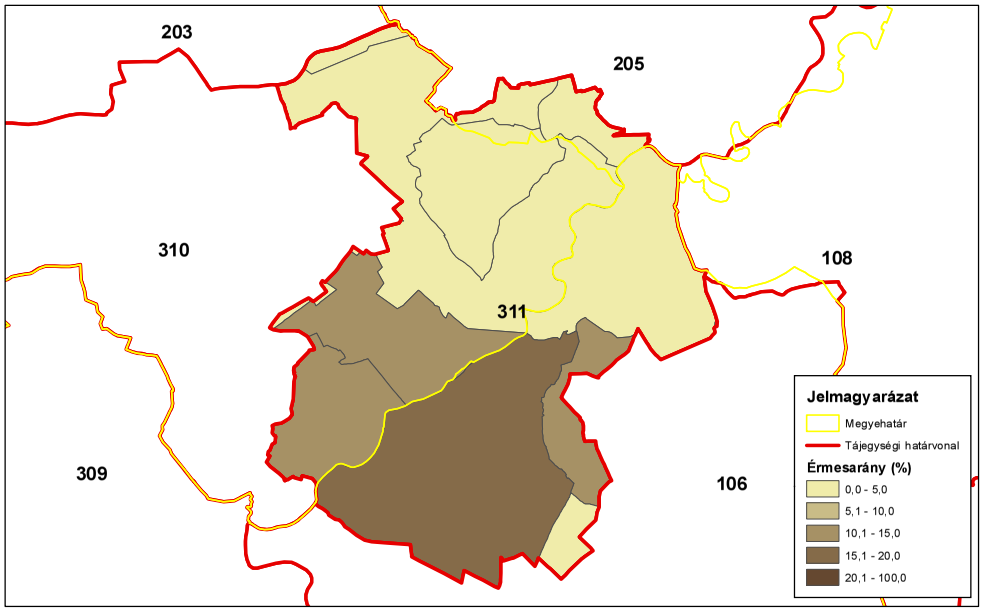
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2013	1	24	5,87	68,71
2013	2	8	13,58	120,75
2013	3	74	19,01	251,77
2013	4	59	21,73	304,80
2013	5	73	21,58	333,75
2013	6	61	21,58	355,89
2013	7	14	22,76	385,57
2013	8	12	22,05	392,92
2013	9	1	19,50	269,00
2013	9<	6	18,59	313,33
2014	1	51	9,08	101,55
2014	2	27	13,79	163,85
2014	3	87	18,26	256,16
2014	4	50	20,59	316,08
2014	5	93	21,30	346,33
2014	6	57	22,31	384,32
2014	7	26	21,59	394,38
2014	8	12	21,61	375,75
2014	9	5	20,45	375,00
2014	9<	5	16,32	289,40

Őz érmesarány (%) 1998

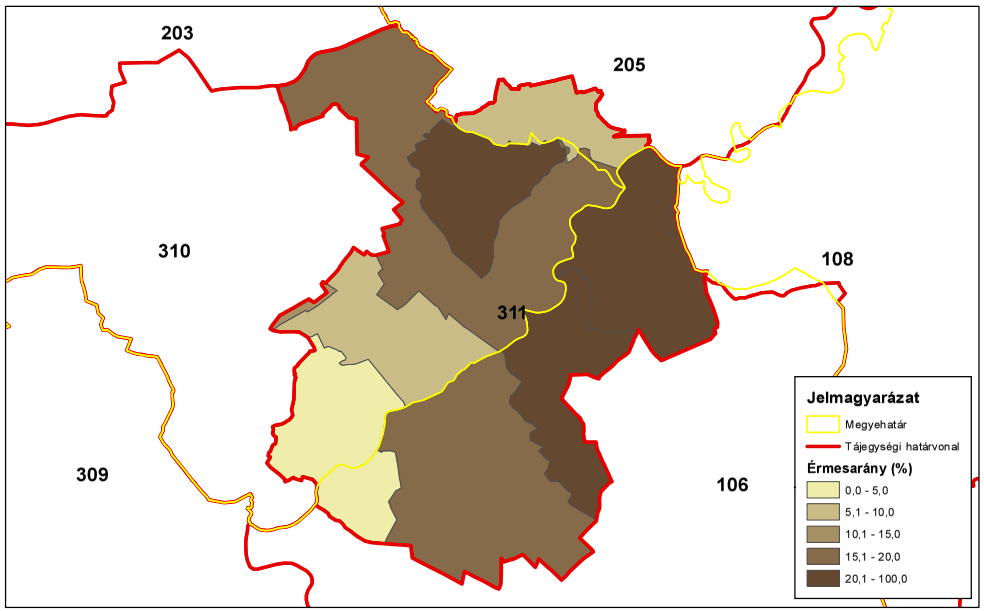
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2003

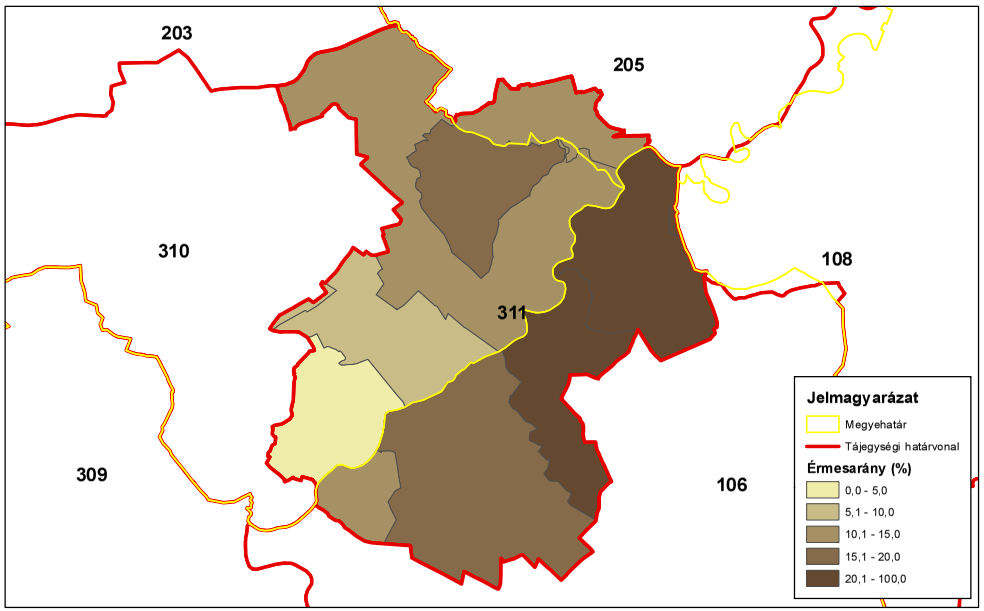
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A muflon a **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** szabad területen rendszertelenül fordul elő. Az állomány teljes egészében 1 vadgazdálkodási egység területén, zárt kertben él (32→160). Időről időre néhány muflon kilövését jelentették a szabad területről.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási adatok biológiai és vadgazdálkodási szempontból is értékelhetetlenek.

A muflon jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység** a jelentett létszám (**20/22**) és a teríték (**22/22**) szempontjából is a muflonnal rendelkező vadgazdálkodási tájegységek alsó felébe tartozik.

A muflon trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A trófeák nagysága és minősége szempontjából értékelhetetlen a kevés bemutatott csiga következtében.

A szabad területi muflonállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **311**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	7	15	10	**32**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
1999	0	0	0	**0**	1	0	0	**1**	-	-	-	**-**
2000	0	0	0	**0**	2	3	3	**8**	-	-	-	**-**
2001	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	2	4	4	**10**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2007	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2008	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2009	0	0	0	**0**	0	4	5	**9**	-	-	-	**-**
2010	0	0	0	**0**	2	5	0	**7**	-	-	-	**-**
2011	0	0	0	**0**	0	1	2	**3**	-	-	-	**-**
2012	1	1	1	**3**	0	1	0	**1**	0,0%	100,0%	0,0%	**33,3%**
2013	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2014	1	1	2	**4**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
Változás	-85,7%	-93,3%	-80,0%	-87,5%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-	-100,0%	-	-100,0%

Ivararány (1 kosra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*
1998	1	2,14	1,43	***0,67***	-	-	-	**-**
1999	-	-	-	**-**	1	0,00	0,00	**-**
2000	-	-	-	**-**	1	1,50	1,50	***1,00***
2001	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2005	-	-	-	**-**	1	2,00	2,00	***1,00***
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2007	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2008	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2009	-	-	-	**-**	-	-	-	***1,25***
2010	-	-	-	**-**	1	2,50	0,00	***0,00***
2011	-	-	-	**-**	-	-	-	***2,00***
2012	1	1,00	1,00	***1,00***	-	-	-	***0,00***
2013	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2014	1	1,00	2,00	***2,00***	-	-	-	**-**

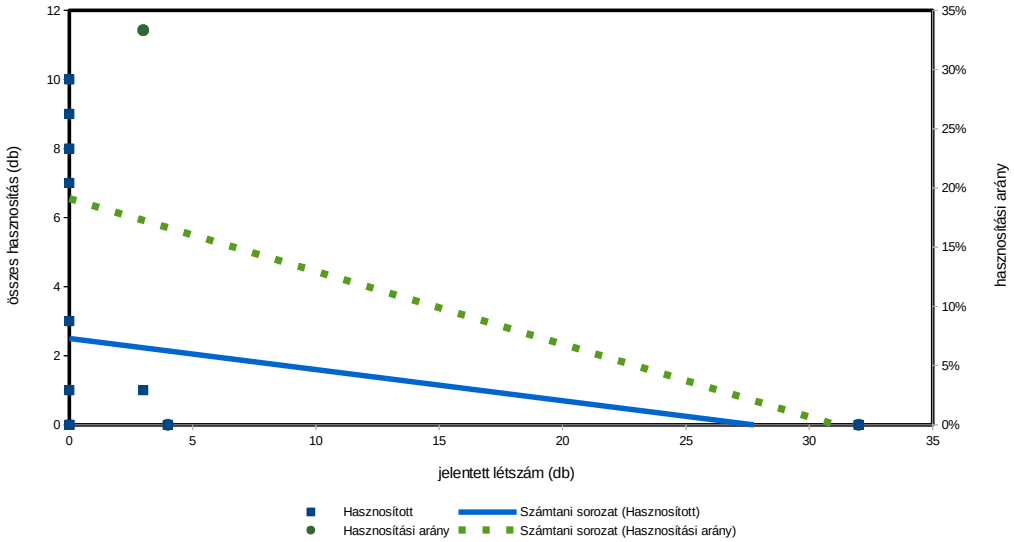
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	21,9%	46,9%	31,3%	100%	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2000	-	-	-	-	25,0%	37,5%	37,5%	100%
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	20,0%	40,0%	40,0%	100%
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	0,0%	44,4%	55,6%	100%
2010	-	-	-	-	28,6%	71,4%	0,0%	100%
2011	-	-	-	-	0,0%	33,3%	66,7%	100%
2012	33,3%	33,3%	33,3%	100%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	25,0%	25,0%	50,0%	100%	-	-	-	-

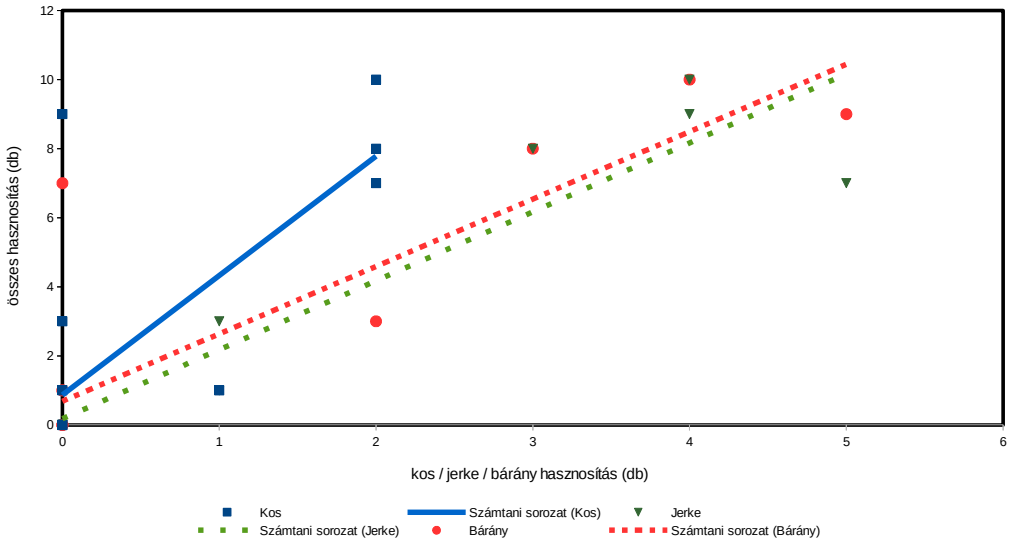
A muflon hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **311**

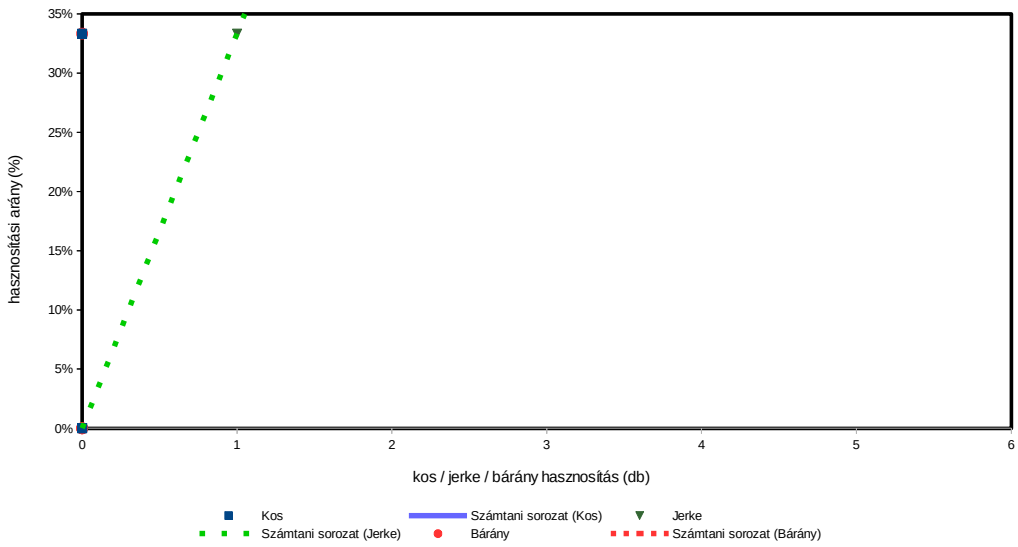
Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései I.

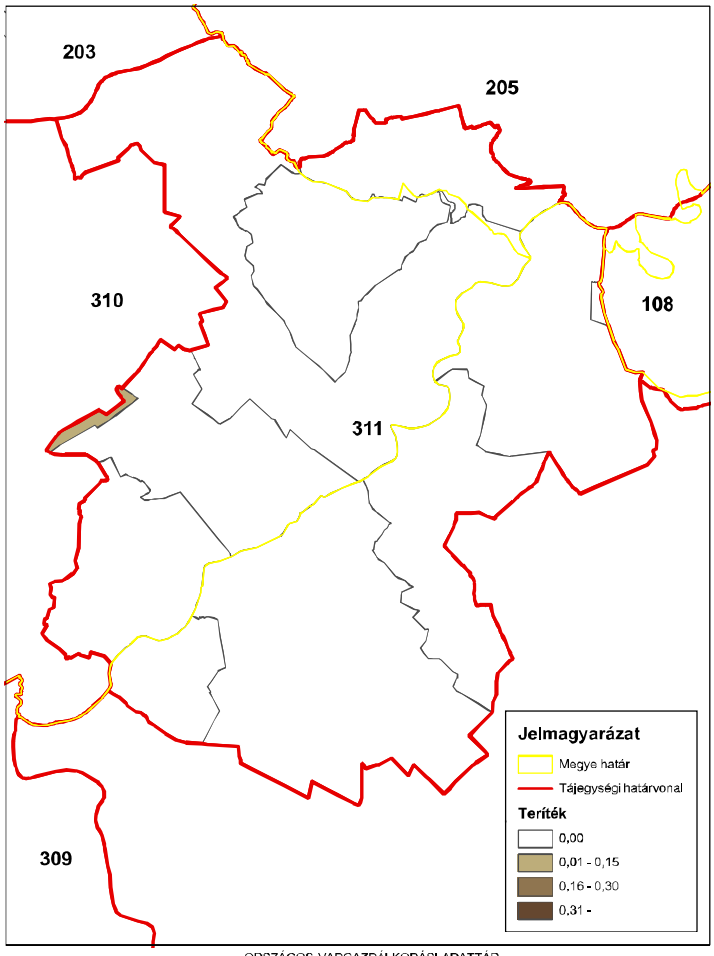
Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései III.

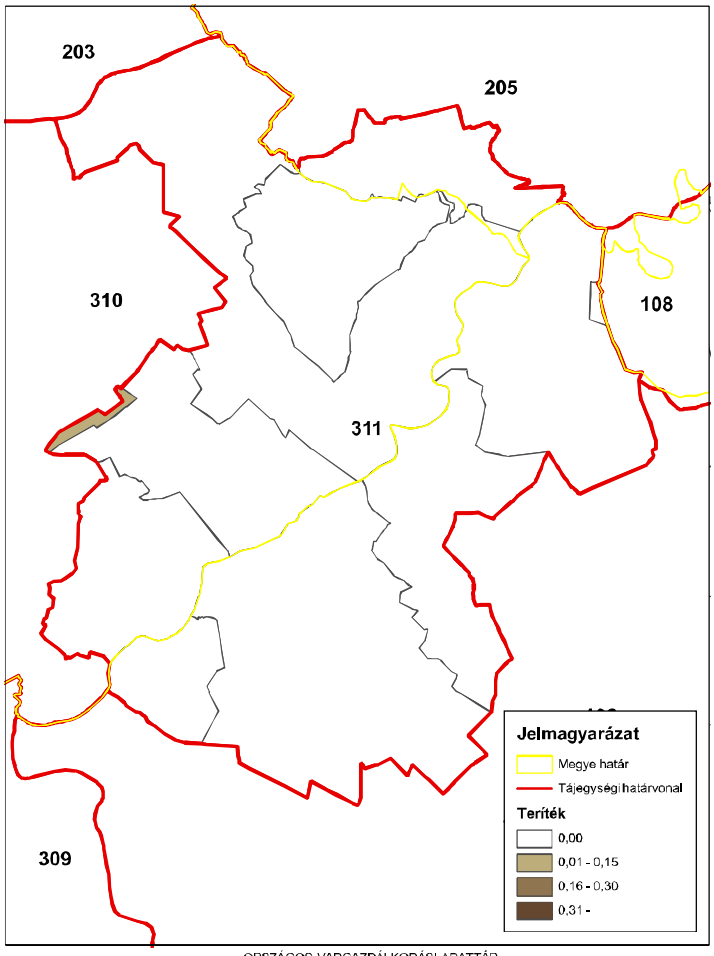

Muflon (teríték - db/km^2) 2007

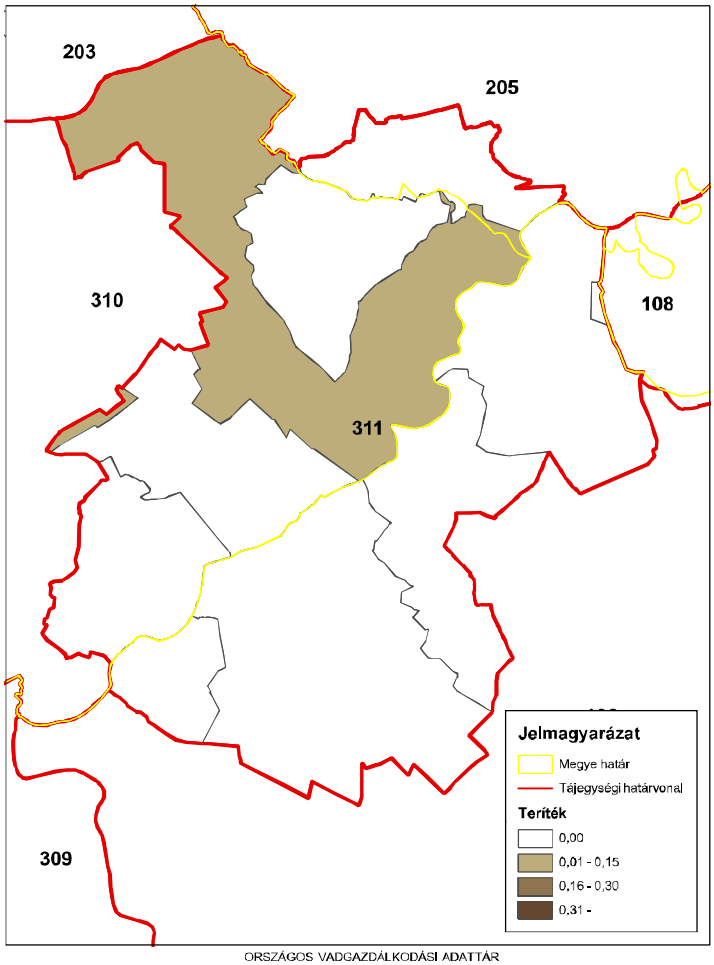
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2008

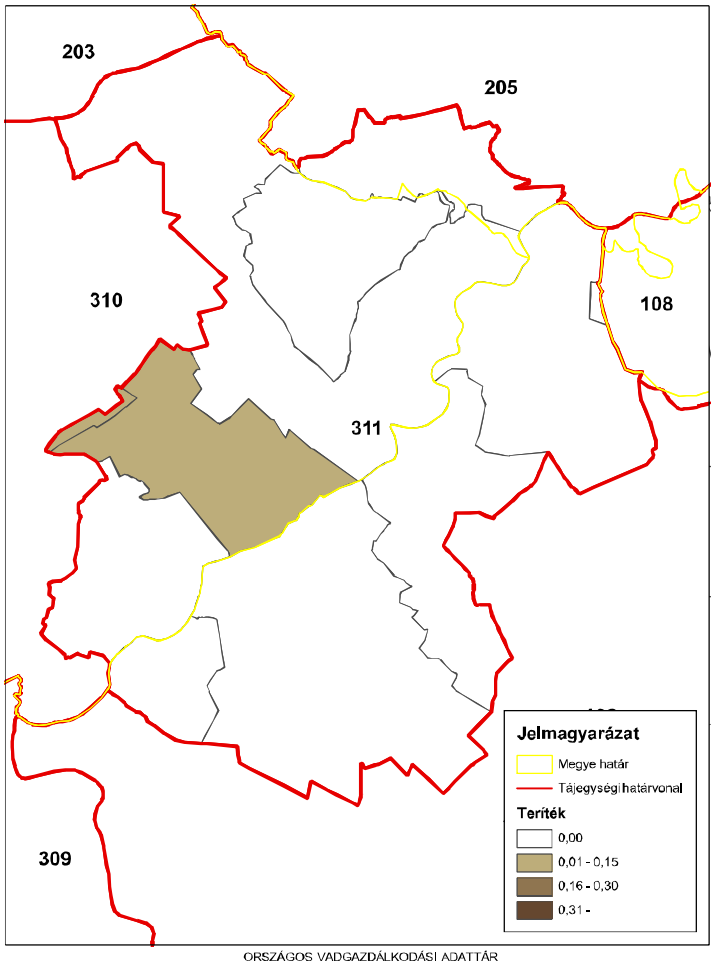
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2009

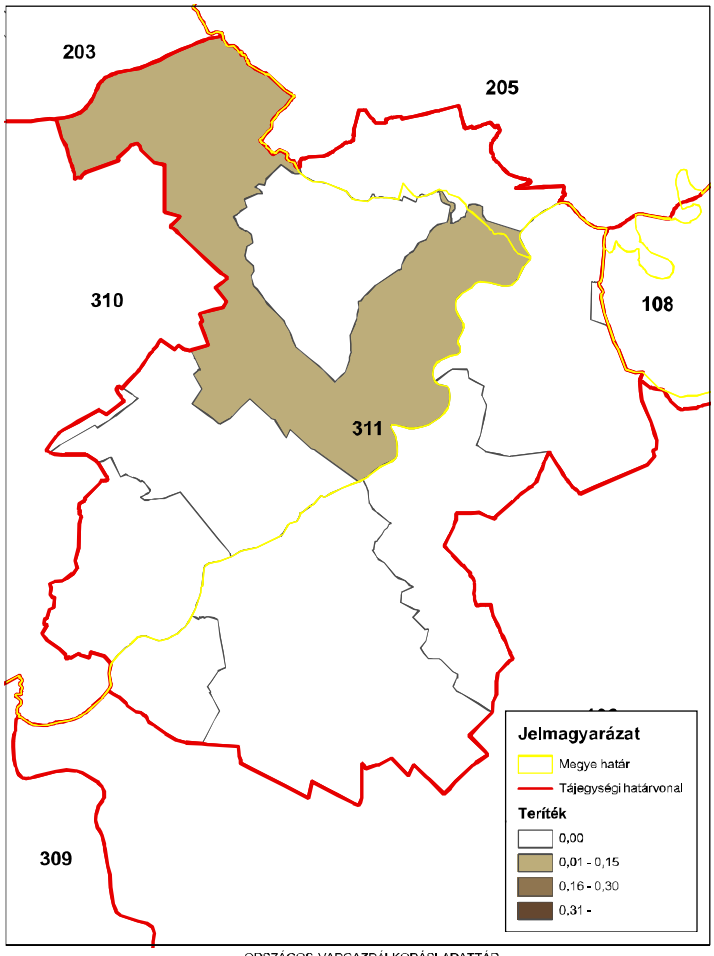
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2010

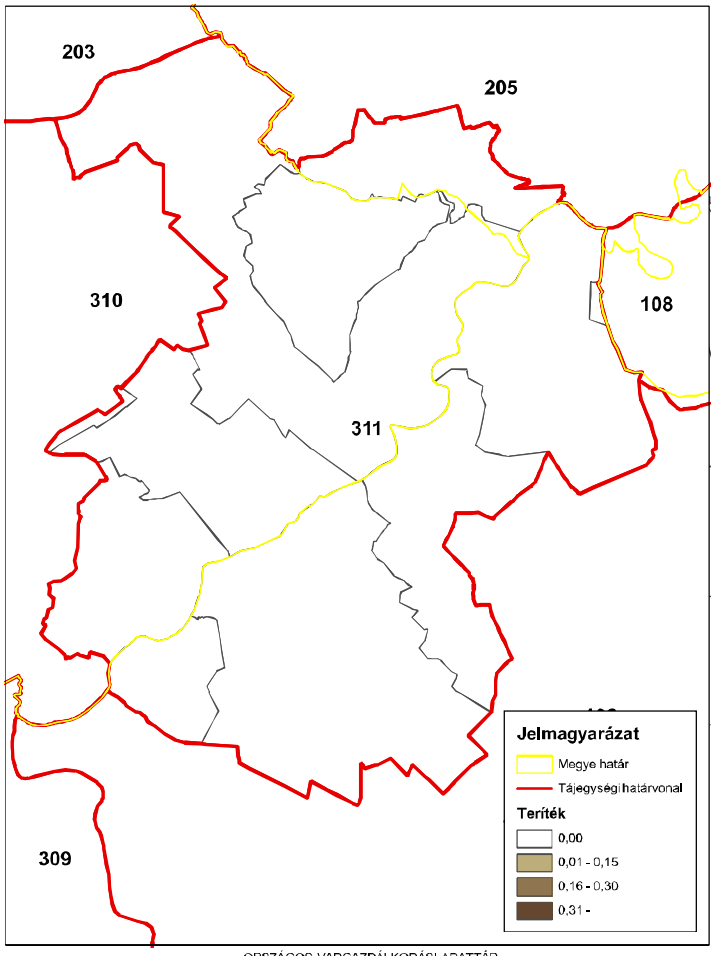
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2011

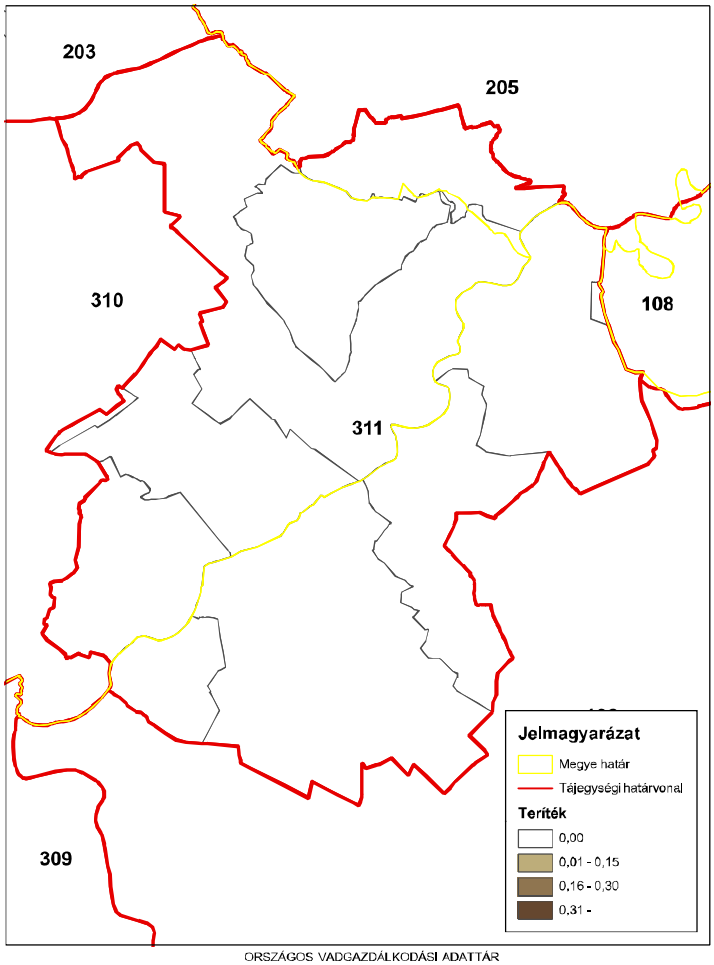
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2012

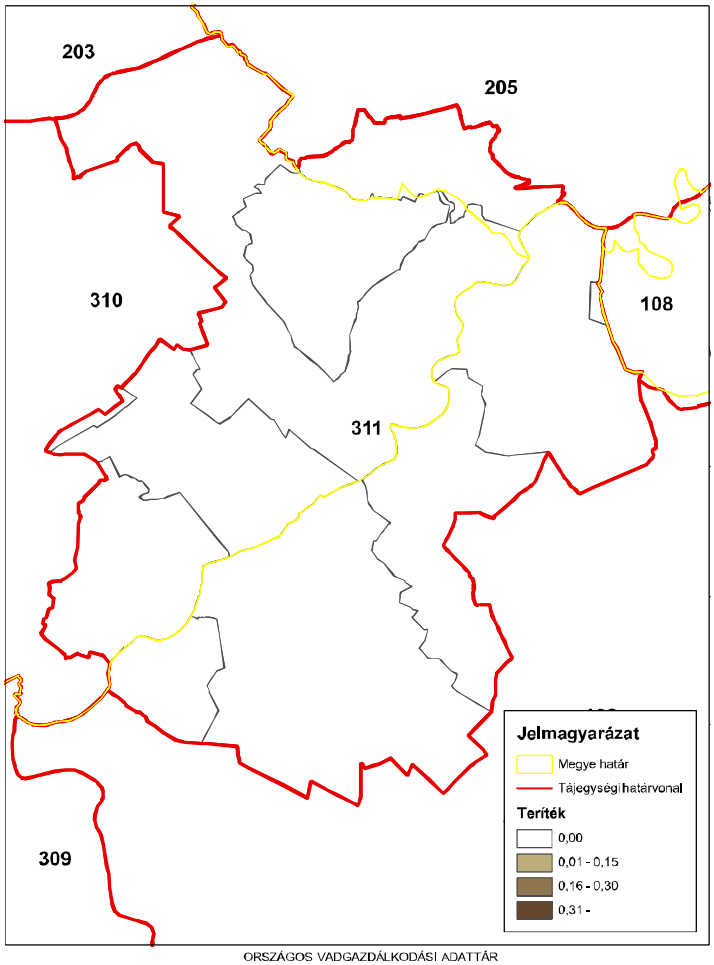
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

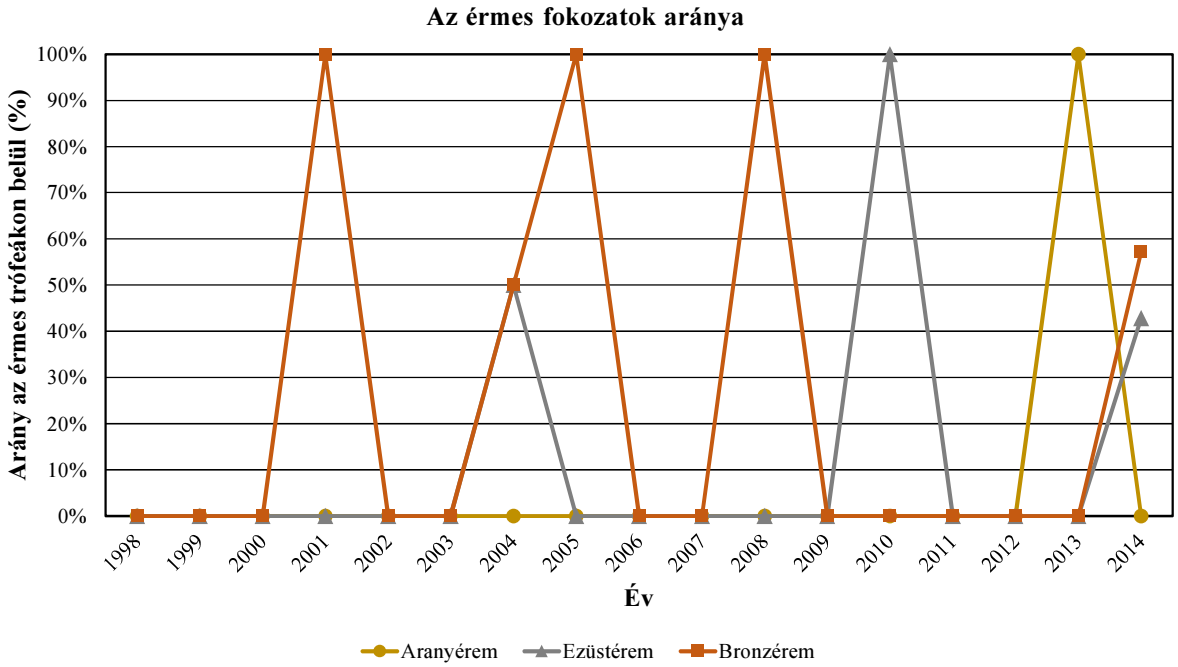
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

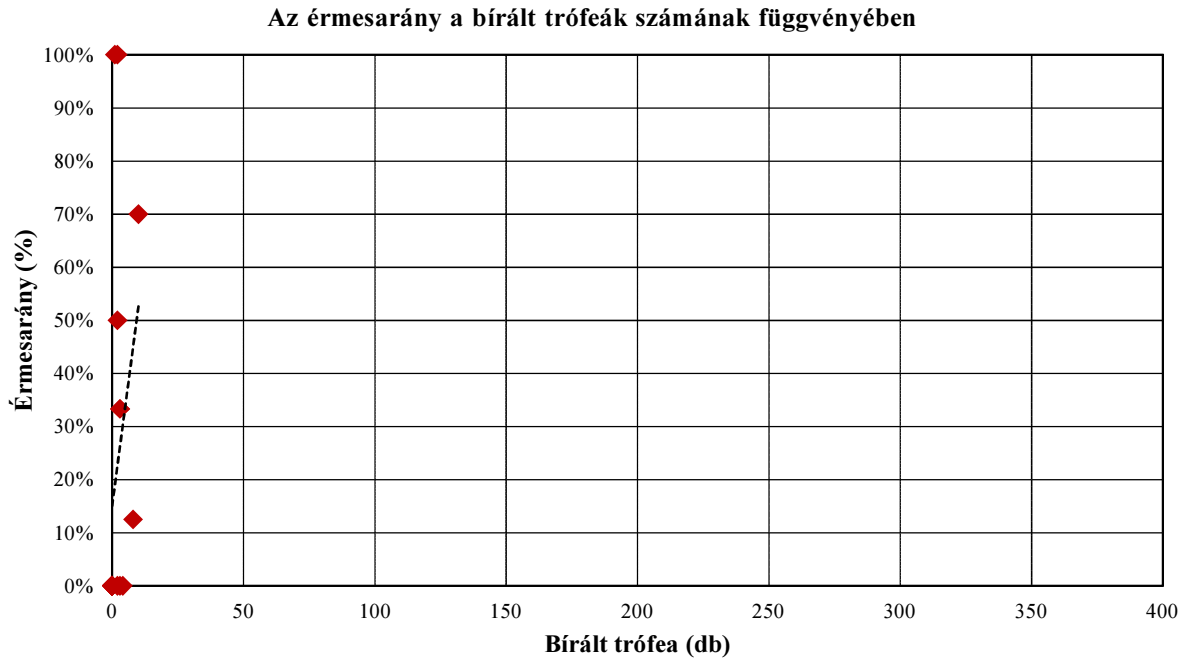
Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2000	2	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	3	1	33,3%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2002	4	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2004	2	2	100,0%		1	1	0,0%	50,0%	50,0%
2005	8	1	12,5%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2006	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2008	1	1	100,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2009	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2010	3	1	33,3%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2011	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2012	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2013	2	1	50,0%	1			100,0%	0,0%	0,0%
2014	10	7	70,0%		3	4	0,0%	42,9%	57,1%

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

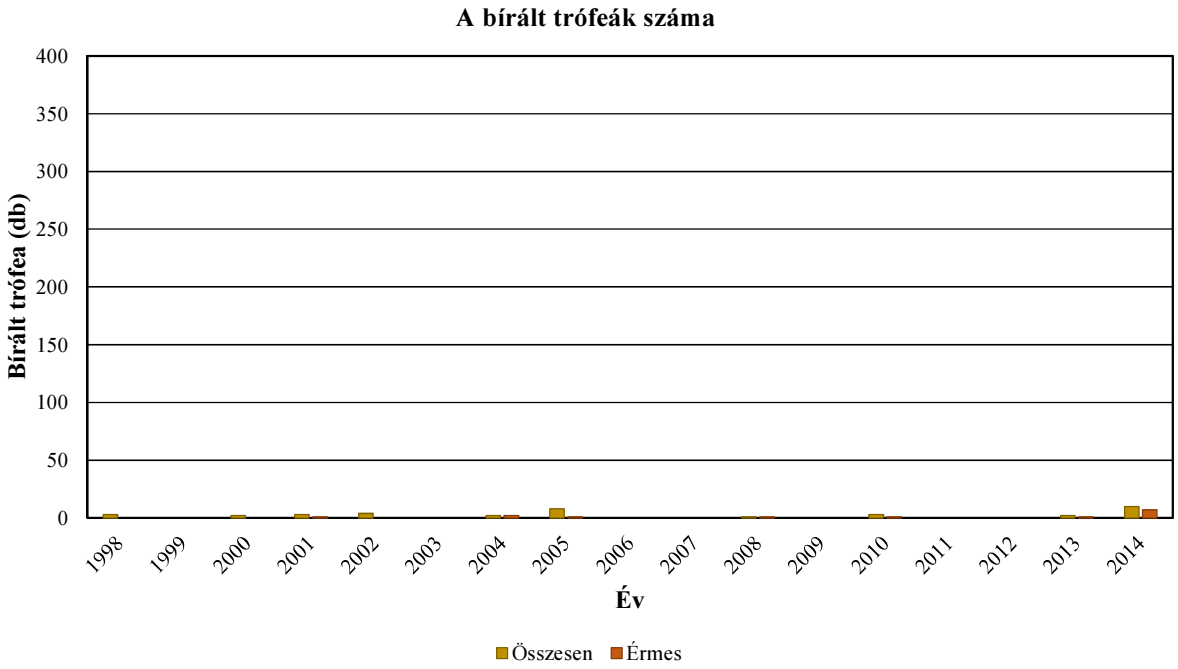
A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

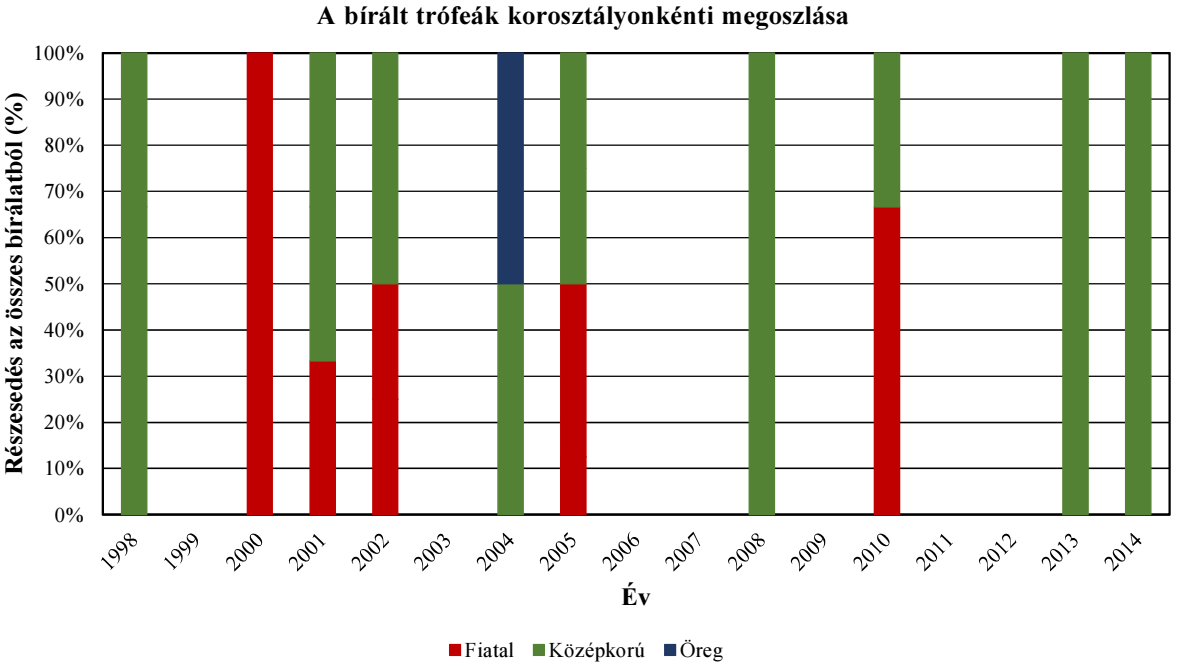
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1								1									
2					1												
3			2	1	1			3					2				
4	2			1	2			2			1					1	3
5	1							2									6
6				1			1						1			1	1
7							1										
8																	
8<																	
Összesen	**3**	**0**	**2**	**3**	**4**	**0**	**2**	**8**	**0**	**0**	**1**	**0**	**3**	**0**	**0**	**2**	**10**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1								12,5%									
2					25,0%												
3			100,0%	33,3%	25,0%			37,5%					66,7%				
4	66,7%			33,3%	50,0%			25,0%			100,0%					50,0%	30,0%
5	33,3%							25,0%									60,0%
6				33,3%			50,0%						33,3%			50,0%	10,0%
7							50,0%										
8																	
8<																	
Összesen	**100,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	25,00				36,00
2	1	51,30				36,20
3	9	57,41				42,47
4	12	64,98	24,81	23,09	16,91	43,24
5	9	67,18	23,54	21,70	16,09	42,75
6	5	81,88	23,24	21,80	17,12	45,08
7	1	78,55	24,20	22,45	17,10	45,30
8						
8<						

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	25,00				36,00
2	1	51,30				36,20
3	9	47,00				39,40
4	12	48,50	23,90	22,00	15,80	40,50
5	9	59,50	22,80	20,80	15,30	40,85
6	5	67,15	21,85	21,15	14,25	41,00
7	1	78,55	24,20	22,45	17,10	45,30
8						
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	25,00				36,00
2	1	51,30				36,20
3	9	63,95				47,15
4	12	80,85	25,90	24,55	17,80	46,20
5	9	78,55	24,00	22,26	16,72	43,80
6	5	89,50	25,40	23,15	18,65	49,30
7	1	78,55	24,20	22,45	17,10	45,30
8						
8<						

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	0,00				0,00
2	1	0,00				0,00
3	9	16,95				7,75
4	12	32,35	2,00	2,55	2,00	5,70
5	9	19,05	1,20	1,46	1,42	2,95
6	5	22,35	3,55	2,00	4,40	8,30
7	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8						
8<						

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	0,0%				0,0%
2	1	0,0%				0,0%
3	9	29,5%				18,2%
4	12	49,8%	8,1%	11,0%	11,8%	13,2%
5	9	28,4%	5,1%	6,7%	8,8%	6,9%
6	5	27,3%	15,3%	9,2%	25,7%	18,4%
7	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
8						
8<						

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	25,00				36,00
2	1	51,30				36,20
3	9	47,00				39,40
4	12	48,50	23,90	22,00	15,80	40,50
5	9	59,50	22,80	20,80	15,30	40,85
6	5	67,15	21,85	21,15	14,25	41,00
7	1	78,55	24,20	22,45	17,10	45,30
8						
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	2005				2005
2	1	2002				2002
3	9	2002				2001
4	12	1998	2002	2002	2002	2001
5	9	1998	1998	1998	1998	2005
6	5	2001	2014	2014	2001	2010
7	1	2004	2004	2004	2004	2004
8						
8<						

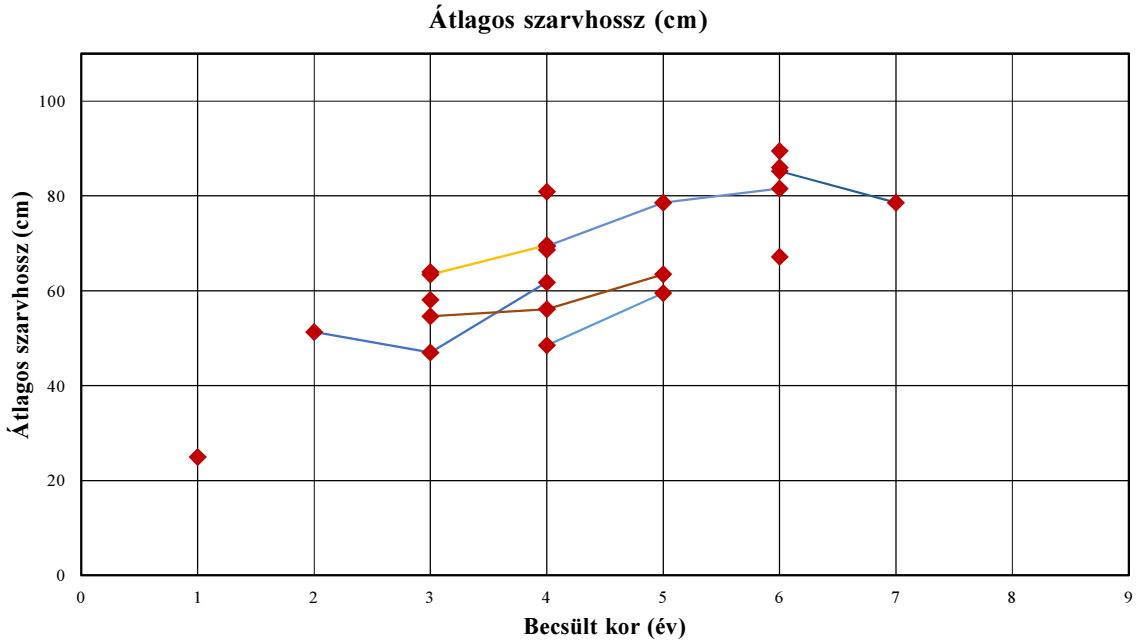
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

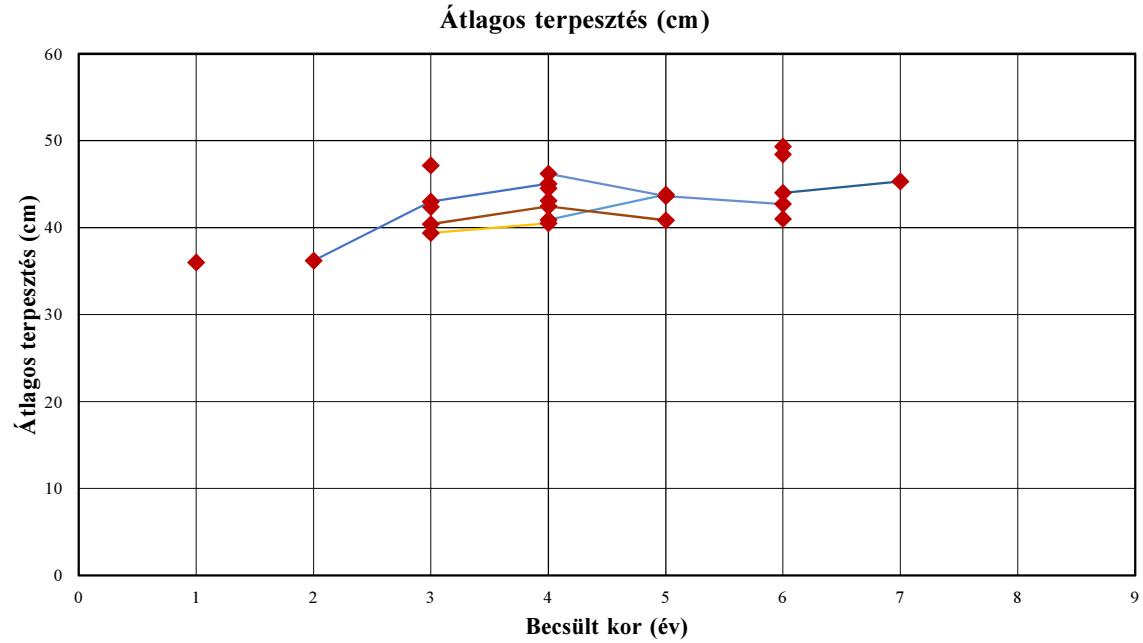
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	25,00				36,00
2	1	51,30				36,20
3	9	63,95				47,15
4	12	80,85	25,90	24,55	17,80	46,20
5	9	78,55	24,00	22,26	16,72	43,80
6	5	89,50	25,40	23,15	18,65	49,30
7	1	78,55	24,20	22,45	17,10	45,30
8						
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

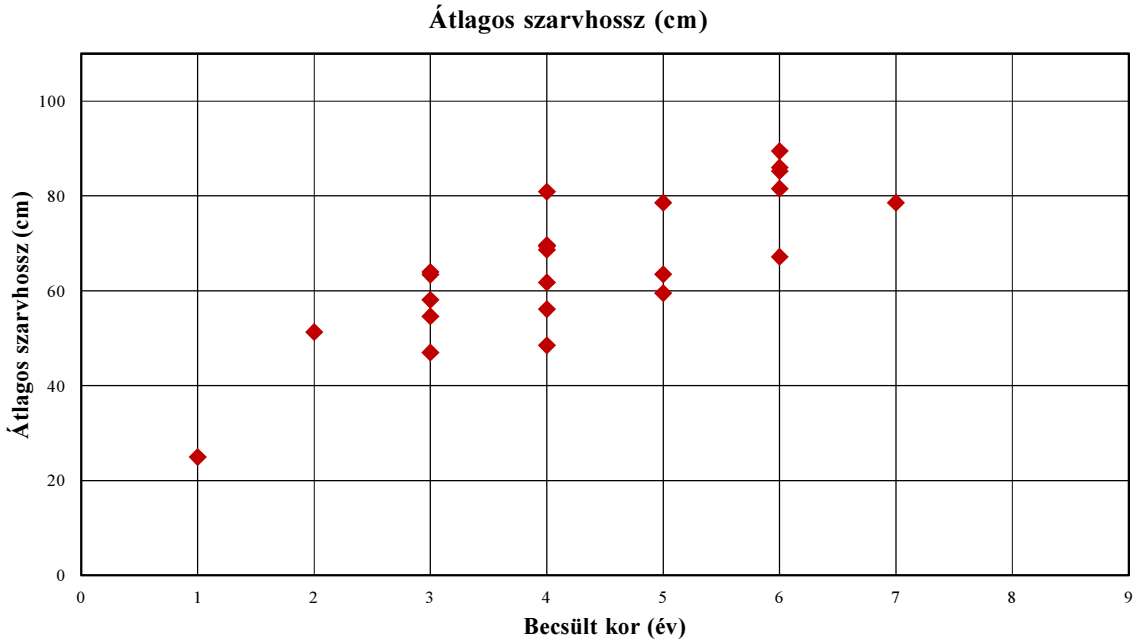
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	1	2005				2005
2	1	2002				2002
3	9	2010				2010
4	12	2008	2014	2014	2014	2014
5	9	2014	2005	2014	2014	1998
6	5	2013	2001	2010	2010	2001
7	1	2004	2004	2004	2004	2004
8						
8<						

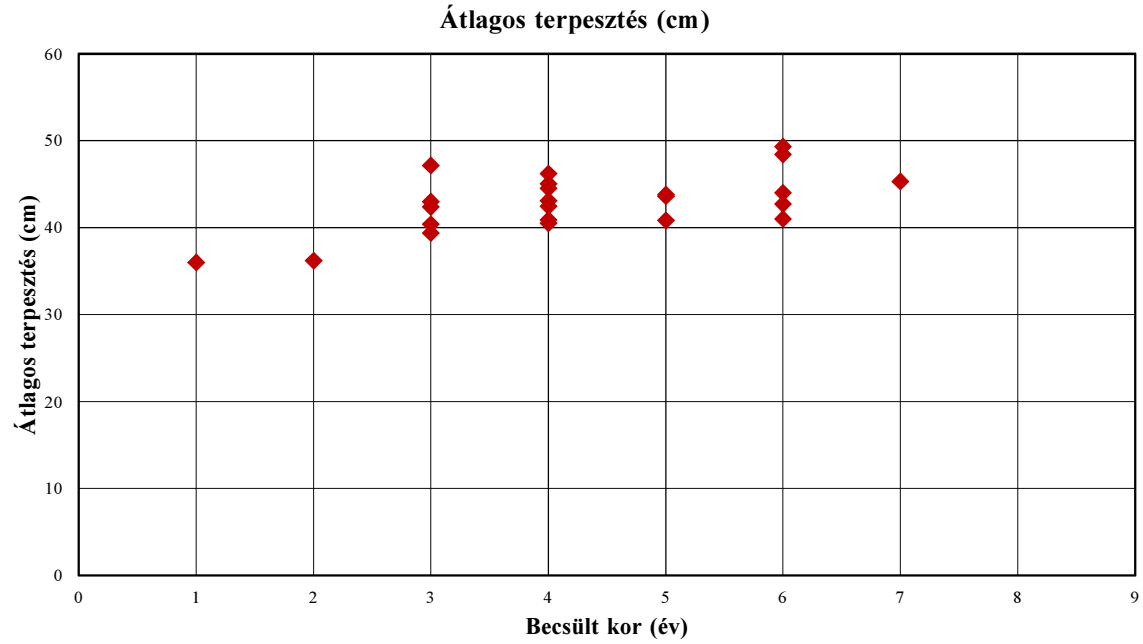
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

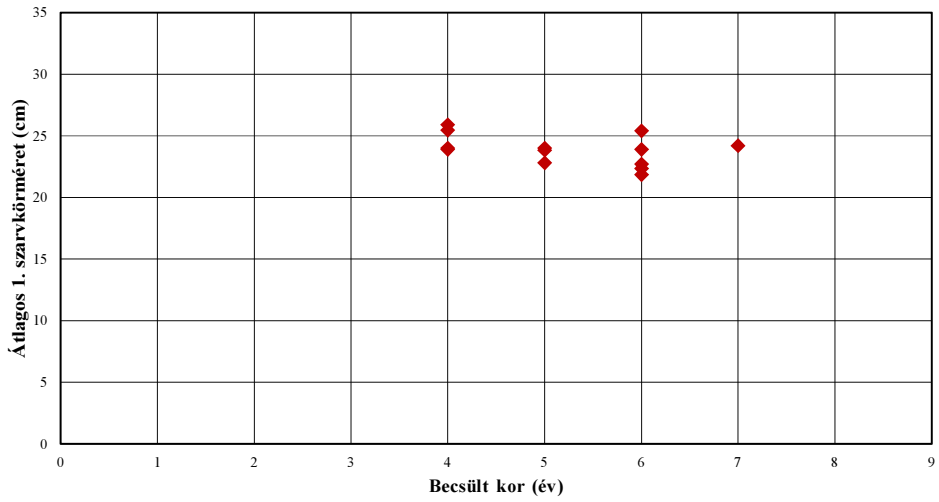
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

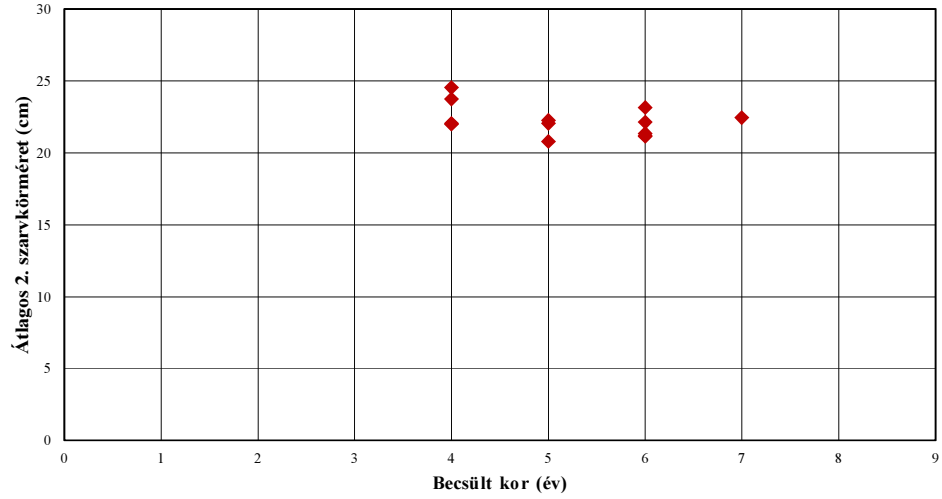

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

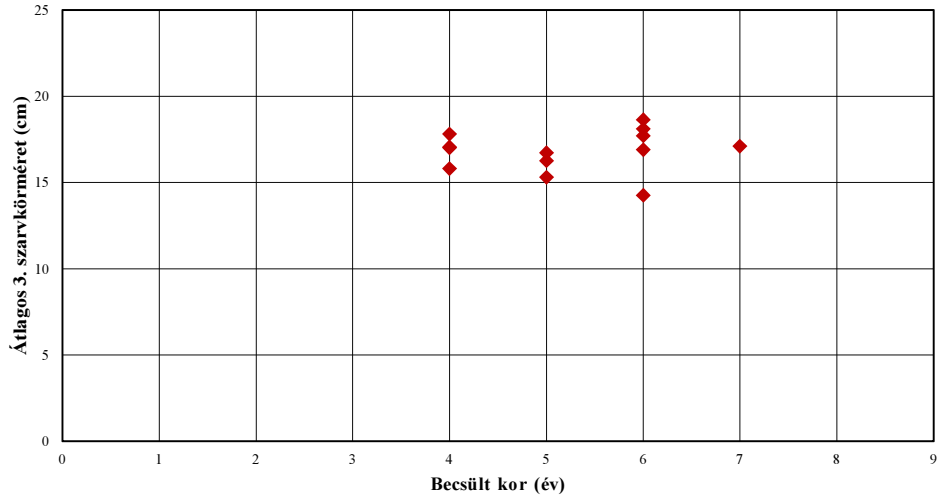
Átlagos 1. szarvkörméret (cm)

Átlagos 2. szarvkörméret (cm)

Átlagos 3. szarvkörméret (cm)

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1998	1						
1998	2						
1998	3						
1998	4	2	48,50				40,90
1998	5	1	59,50	22,80	20,80	15,30	43,80
1998	6						
1998	7						
1998	8						
1998	8<						
1999	1						
1999	2						
1999	3						
1999	4						
1999	5						
1999	6						
1999	7						
1999	8						
1999	8<						
2000	1						
2000	2						
2000	3	2	58,08				42,40
2000	4						
2000	5						
2000	6						
2000	7						
2000	8						
2000	8<						
2001	1						
2001	2						
2001	3	1	63,40				39,40
2001	4	1	69,60	25,45	23,75	17,00	40,50
2001	5						
2001	6	1	67,15	25,40	21,35	14,25	49,30
2001	7						
2001	8						
2001	8<						
2002	1						
2002	2	1	51,30				36,20
2002	3	1	47,00				43,00
2002	4	2	61,78	23,90	22,00	15,80	45,05
2002	5						
2002	6						
2002	7						
2002	8						
2002	8<						
2003	1						
2003	2						
2003	3						
2003	4						
2003	5						
2003	6						
2003	7						
2003	8						
2003	8<						

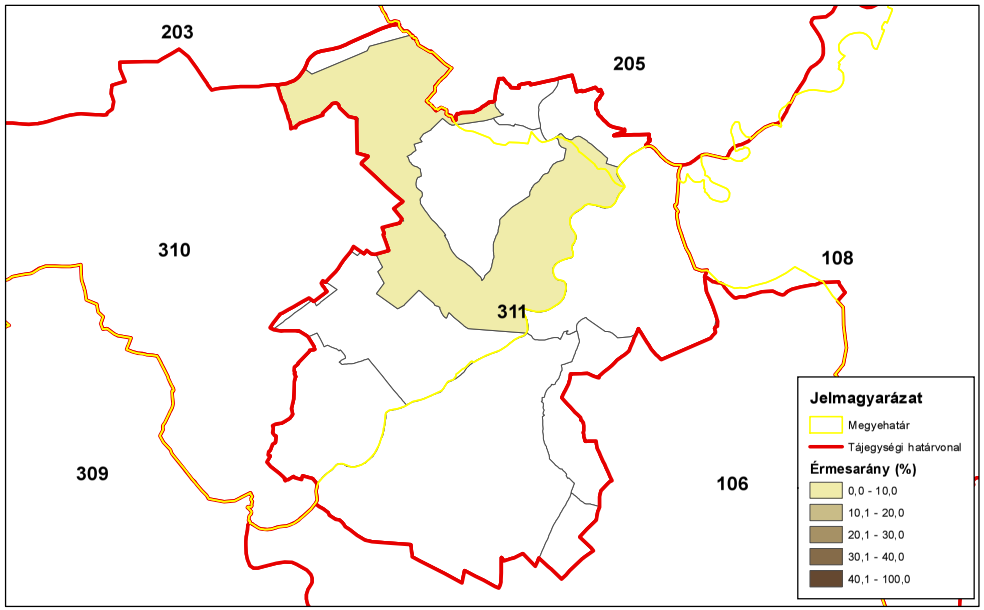
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2004	1						
2004	2						
2004	3						
2004	4						
2004	5						
2004	6	1	85,25	22,70	22,15	17,70	44,00
2004	7	1	78,55	24,20	22,45	17,10	45,30
2004	8						
2004	8<						
2005	1	1	25,00				36,00
2005	2						
2005	3	3	54,63				40,40
2005	4	2	56,13				42,45
2005	5	2	63,48	24,00	22,05	16,25	40,85
2005	6						
2005	7						
2005	8						
2005	8<						
2006	1						
2006	2						
2006	3						
2006	4						
2006	5						
2006	6						
2006	7						
2006	8						
2006	8<						
2007	1						
2007	2						
2007	3						
2007	4						
2007	5						
2007	6						
2007	7						
2007	8						
2007	8<						
2008	1						
2008	2						
2008	3						
2008	4	1	80,85	24,00	22,05	17,05	43,10
2008	5						
2008	6						
2008	7						
2008	8						
2008	8<						
2009	1						
2009	2						
2009	3						
2009	4						
2009	5						
2009	6						
2009	7						
2009	8						
2009	8<						

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

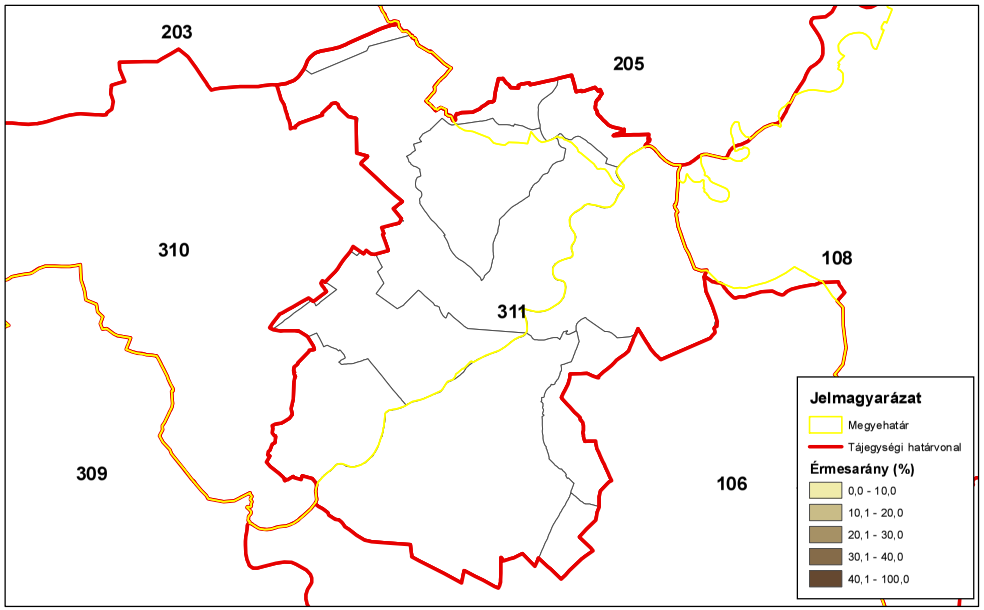
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2010	1						
2010	2						
2010	3	2	63,95				47,15
2010	4						
2010	5						
2010	6	1	86,00	23,90	23,15	18,65	41,00
2010	7						
2010	8						
2010	8<						
2011	1						
2011	2						
2011	3						
2011	4						
2011	5						
2011	6						
2011	7						
2011	8						
2011	8<						
2012	1						
2012	2						
2012	3						
2012	4						
2012	5						
2012	6						
2012	7						
2012	8						
2012	8<						
2013	1						
2013	2						
2013	3						
2013	4	1	68,65				44,50
2013	5						
2013	6	1	89,50	22,35	21,20	18,10	48,40
2013	7						
2013	8						
2013	8<						
2014	1						
2014	2						
2014	3						
2014	4	3	69,37	25,90	24,55	17,80	46,20
2014	5	6	78,55	23,83	22,26	16,72	43,60
2014	6	1	81,50	21,85	21,15	16,90	42,70
2014	7						
2014	8						
2014	8<						

Muflon érmesarány (%) 1998

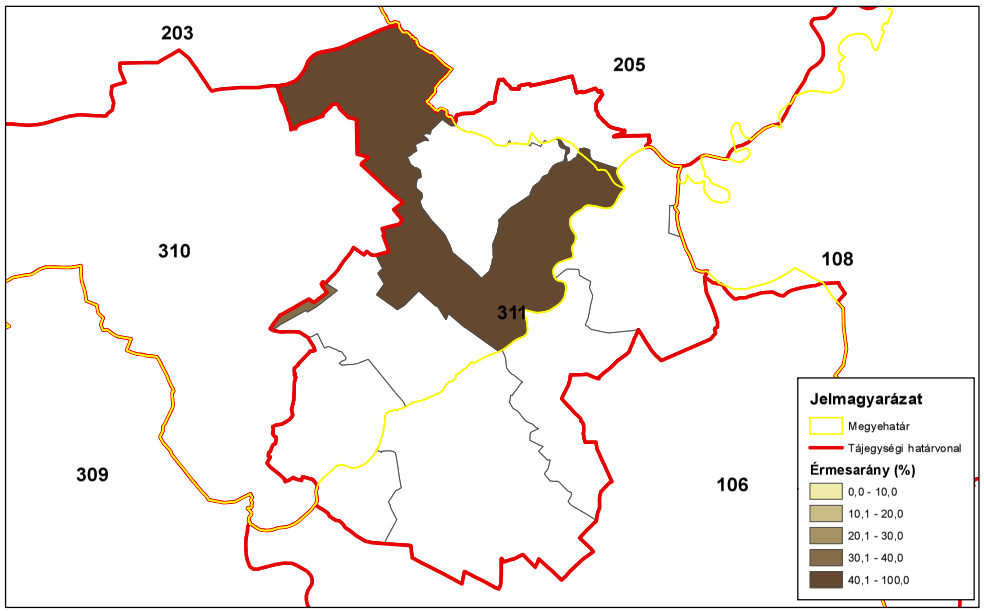
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2003

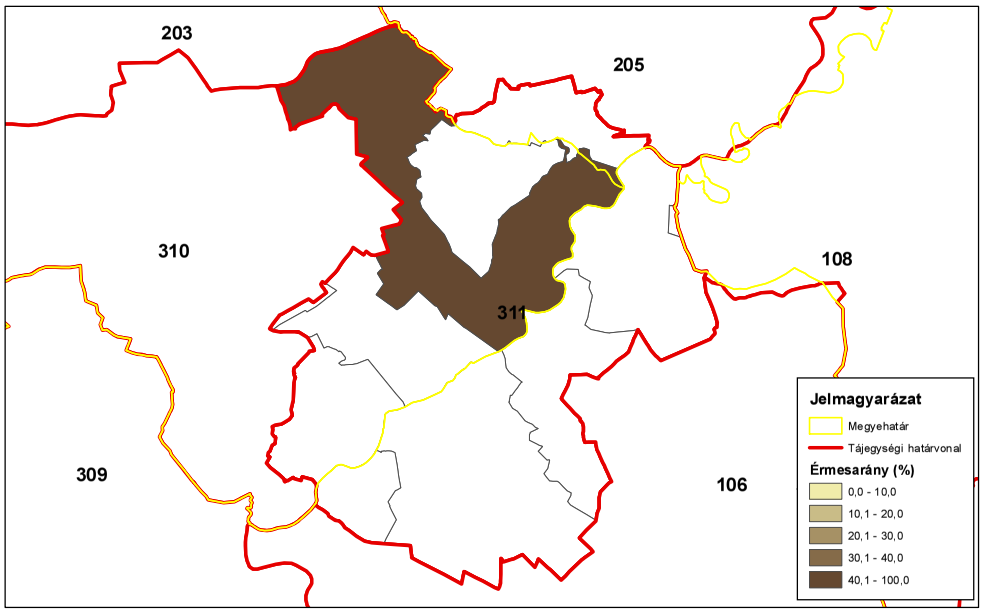
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A vaddisznó állománya és hasznosítása

A vaddisznó állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2001 között csökkent, majd növekedett (112→ 585 pld; **+470%**). A hasznosítási arány az értékelt időszakban kezdetben alacsony volt, de 2007 óta 150-300% között változott.
- A **Tisza-tavi** vadgazdálkodási tájegység 2007-2014 közötti térképein jól látható, hogy a vaddisznó a tájegységben mindig jelen volt, ami a tó körüli kedvező élőhelyekkel magyarázható (nádasok). A 0-1 db/km^2 sűrűség a jellemző. A tájegység területén a szántó és a rét-legelő művelési ág aránya 75.2%, az erdő 7.6% és a nádas 3.5%.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a hasznosítási arány nagy ingadozásokkal nőtt. A grafikonok alapján a kan, koca és malac lelövések elválnak a süldő lelövésektől és annál sokkal szórtabbak a pontjaik, azaz sokkal kiszámíthatatlanabbul járulnak hozzá a hasznosítási arány emelkedéséhez.
- A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (10-30%) kevesebb arányú kocát lőttek (1-21%) és a süldő+malac lelövés (50-70%) volt a legnagyobb arányú. Az adatok megerősítik, hogy a kocák lelövéseken belüli ekkora aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására. A kanok többnyire magas aránya a kocák kíméletére utal. A szaporodó rész határozott csökkentése nélkül nem sikeres a szaporulat akár magas arányú lövése sem.
- Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni.

A vaddisznó jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a jelenlegi mezőgazdasági és erdei vadkárok rendszertelenek és elhanyagolható mértékűek. A vaddisznóállomány további növekedése, illetve csökkentésének elmaradása súlyos kockázatokat jelent, mert a vadkárok térítése iránti igény bármikor megnövekedhet . Ha a kártérítési igények megnőnek, a kifizetések ellehetetleníthetik az érintett vadgazdálkodókat.
- Ugyanakkor a tájegység kis mérete és a Tisza-tó körüli, a vaddisznó számára kiváló élőhelyek vonzása miatt a vaddisznó állomány csökkentése a szomszédos térségekkel együtt lehet kezelhető.

A szabad területi vaddisznóállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **311**

Év	Jelentett				Hasznosított					Hasznosítási arány			
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes	Kan	Koca	Süldő	Összes
1998	56	102	154	**312**	17	20	61	14	**112**	30,4%	19,6%	39,6%	**35,9%**
1999	32	64	137	**233**	16	8	21	9	**54**	50,0%	12,5%	15,3%	**23,2%**
2000	16	30	56	**102**	14	10	22	1	**47**	87,5%	33,3%	39,3%	**46,1%**
2001	21	26	25	**72**	18	11	58	13	**100**	85,7%	42,3%	232,0%	**138,9%**
2002	12	19	72	**103**	25	8	87	43	**163**	208,3%	42,1%	120,8%	**158,3%**
2003	18	24	101	**143**	21	1	72	19	**113**	116,7%	4,2%	71,3%	**79,0%**
2004	20	30	103	**153**	28	6	110	18	**162**	140,0%	20,0%	106,8%	**105,9%**
2005	21	30	104	**155**	36	18	29	20	**103**	171,4%	60,0%	27,9%	**66,5%**
2006	21	32	104	**157**	13	7	46	3	**69**	61,9%	21,9%	44,2%	**43,9%**
2007	23	32	88	**143**	29	14	138	46	**227**	126,1%	43,8%	156,8%	**158,7%**
2008	20	38	106	**164**	43	26	153	56	**278**	215,0%	68,4%	144,3%	**169,5%**
2009	25	48	115	**188**	45	37	244	53	**379**	180,0%	77,1%	212,2%	**201,6%**
2010	20	34	107	**161**	57	40	118	31	**246**	285,0%	117,6%	110,3%	**152,8%**
2011	15	30	82	**127**	50	34	243	84	**411**	333,3%	113,3%	296,3%	**323,6%**
2012	41	72	158	**271**	58	79	337	105	**579**	141,5%	109,7%	213,3%	**213,7%**
2013	23	55	136	**214**	54	88	292	91	**525**	234,8%	160,0%	214,7%	**245,3%**
2014	41	96	151	**288**	71	120	240	154	**585**	173,2%	125,0%	158,9%	**203,1%**
Változás	-26,8%	-5,9%	-1,9%	-7,7%	317,6%	500,0%	293,4%	1000,0%	422,3%	470,4%	537,5%	301,3%	465,8%

Ivararány (1 kanra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított						
	Kan	Koca	Süldő	*Süldő/koca*	Kan	Koca	Süldő	Malac	*Süldő/koca*	*Malac/koca*	*(M+S)/koca*
1998	1	1,82	2,75	***1,51***	1	1,18	3,59	0,82	***3,05***	***0,70***	***3,75***
1999	1	2,00	4,28	***2,14***	1	0,50	1,31	0,56	***2,63***	***1,13***	***3,75***
2000	1	1,88	3,50	***1,87***	1	0,71	1,57	0,07	***2,20***	***0,10***	***2,30***
2001	1	1,24	1,19	***0,96***	1	0,61	3,22	0,72	***5,27***	***1,18***	***6,45***
2002	1	1,58	6,00	***3,79***	1	0,32	3,48	1,72	***10,88***	***5,38***	***16,25***
2003	1	1,33	5,61	***4,21***	1	0,05	3,43	0,90	***72,00***	***19,00***	***91,00***
2004	1	1,50	5,15	***3,43***	1	0,21	3,93	0,64	***18,33***	***3,00***	***21,33***
2005	1	1,43	4,95	***3,47***	1	0,50	0,81	0,56	***1,61***	***1,11***	***2,72***
2006	1	1,52	4,95	***3,25***	1	0,54	3,54	0,23	***6,57***	***0,43***	***7,00***
2007	1	1,39	3,83	***2,75***	1	0,48	4,76	1,59	***9,86***	***3,29***	***13,14***
2008	1	1,90	5,30	***2,79***	1	0,60	3,56	1,30	***5,88***	***2,15***	***8,04***
2009	1	1,92	4,60	***2,40***	1	0,82	5,42	1,18	***6,59***	***1,43***	***8,03***
2010	1	1,70	5,35	***3,15***	1	0,70	2,07	0,54	***2,95***	***0,78***	***3,73***
2011	1	2,00	5,47	***2,73***	1	0,68	4,86	1,68	***7,15***	***2,47***	***9,62***
2012	1	1,76	3,85	***2,19***	1	1,36	5,81	1,81	***4,27***	***1,33***	***5,59***
2013	1	2,39	5,91	***2,47***	1	1,63	5,41	1,69	***3,32***	***1,03***	***4,35***
2014	1	2,34	3,68	***1,57***	1	1,69	3,38	2,17	***2,00***	***1,28***	***3,28***

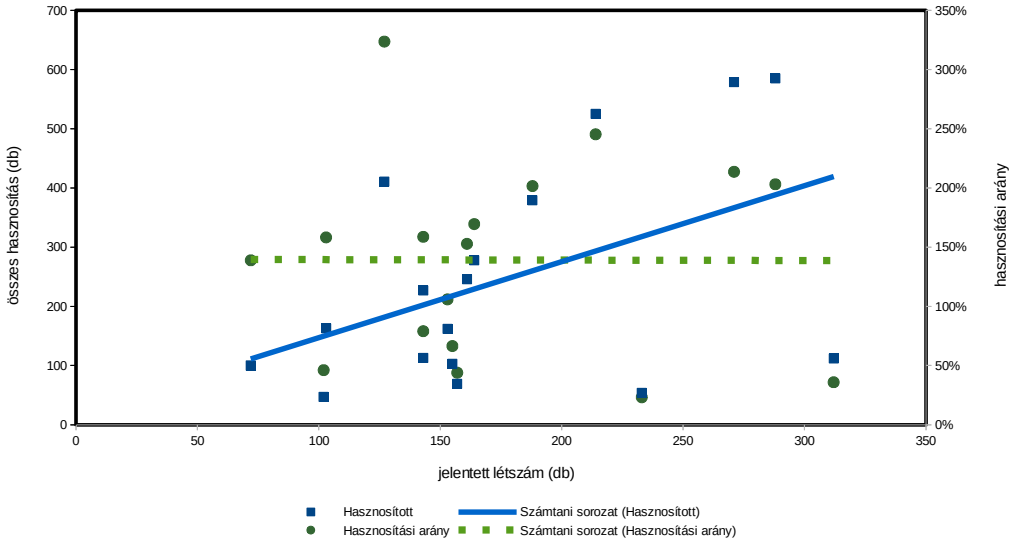
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított					Kan / (kan+koca)	Süldő+malac
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes		
1998	17,9%	32,7%	49,4%	100%	15,2%	17,9%	54,5%	12,5%	100%	**45,9%**	**67,0%**
1999	13,7%	27,5%	58,8%	100%	29,6%	14,8%	38,9%	16,7%	100%	**66,7%**	**55,6%**
2000	15,7%	29,4%	54,9%	100%	29,8%	21,3%	46,8%	2,1%	100%	**58,3%**	**48,9%**
2001	29,2%	36,1%	34,7%	100%	18,0%	11,0%	58,0%	13,0%	100%	**62,1%**	**71,0%**
2002	11,7%	18,4%	69,9%	100%	15,3%	4,9%	53,4%	26,4%	100%	**75,8%**	**79,8%**
2003	12,6%	16,8%	70,6%	100%	18,6%	0,9%	63,7%	16,8%	100%	**95,5%**	**80,5%**
2004	13,1%	19,6%	67,3%	100%	17,3%	3,7%	67,9%	11,1%	100%	**82,4%**	**79,0%**
2005	13,5%	19,4%	67,1%	100%	35,0%	17,5%	28,2%	19,4%	100%	**66,7%**	**47,6%**
2006	13,4%	20,4%	66,2%	100%	18,8%	10,1%	66,7%	4,3%	100%	**65,0%**	**71,0%**
2007	16,1%	22,4%	61,5%	100%	12,8%	6,2%	60,8%	20,3%	100%	**67,4%**	**81,1%**
2008	12,2%	23,2%	64,6%	100%	15,5%	9,4%	55,0%	20,1%	100%	**62,3%**	**75,2%**
2009	13,3%	25,5%	61,2%	100%	11,9%	9,8%	64,4%	14,0%	100%	**54,9%**	**78,4%**
2010	12,4%	21,1%	66,5%	100%	23,2%	16,3%	48,0%	12,6%	100%	**58,8%**	**60,6%**
2011	11,8%	23,6%	64,6%	100%	12,2%	8,3%	59,1%	20,4%	100%	**59,5%**	**79,6%**
2012	15,1%	26,6%	58,3%	100%	10,0%	13,6%	58,2%	18,1%	100%	**42,3%**	**76,3%**
2013	10,7%	25,7%	63,6%	100%	10,3%	16,8%	55,6%	17,3%	100%	**38,0%**	**73,0%**
2014	14,2%	33,3%	52,4%	100%	12,1%	20,5%	41,0%	26,3%	100%	**37,2%**	**67,4%**

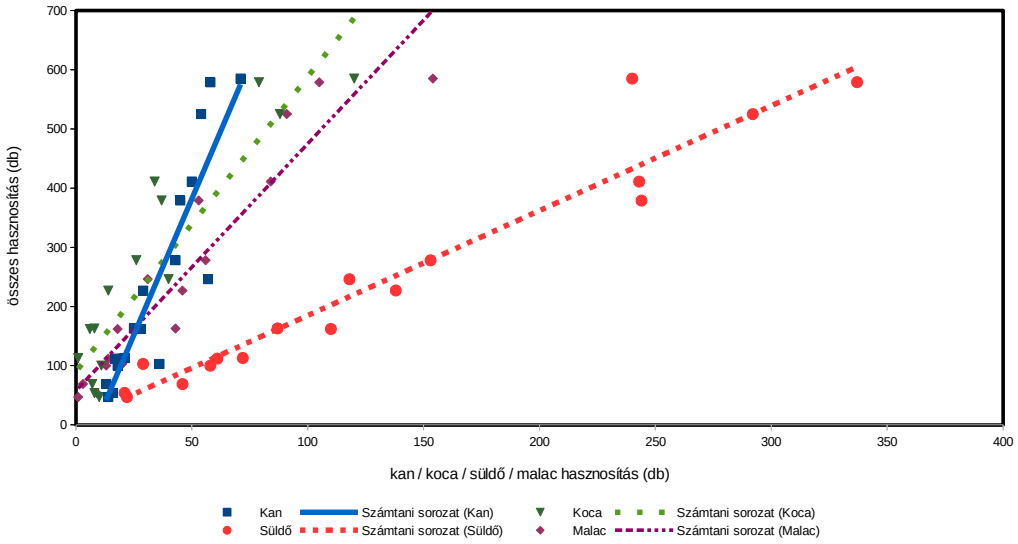
A vaddisznó hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **311**

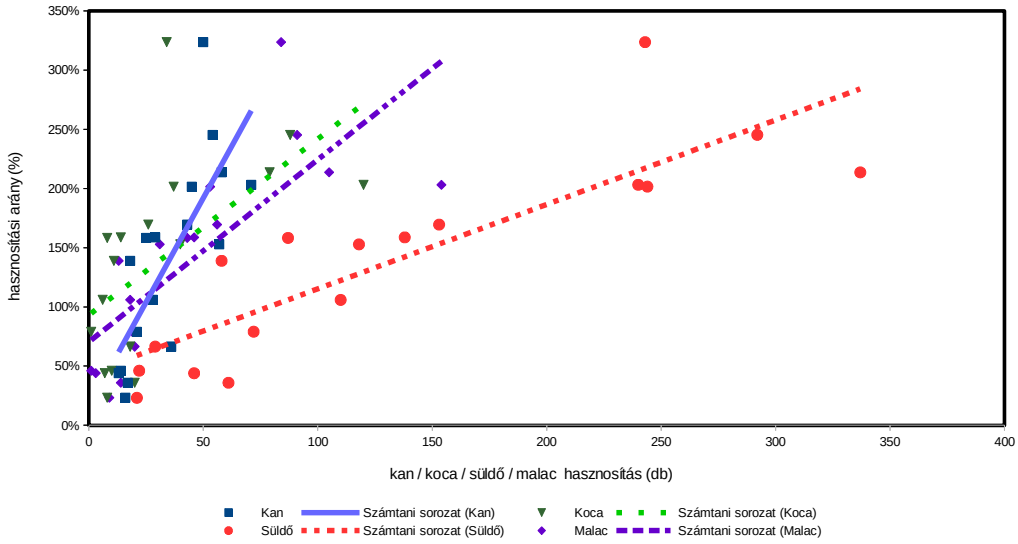
Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései I.

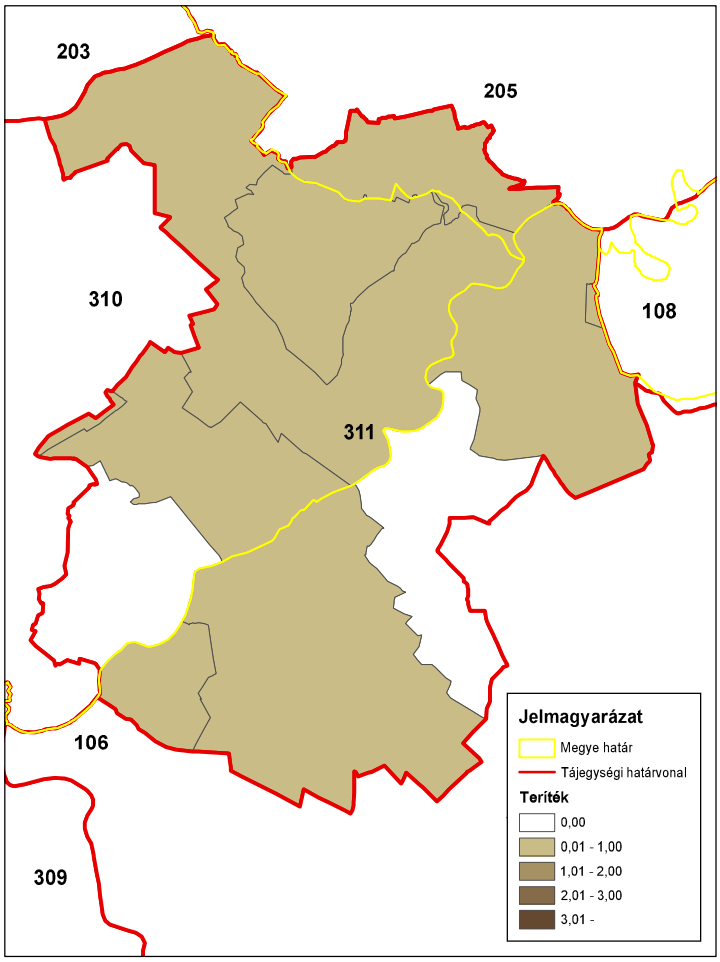
Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései III.

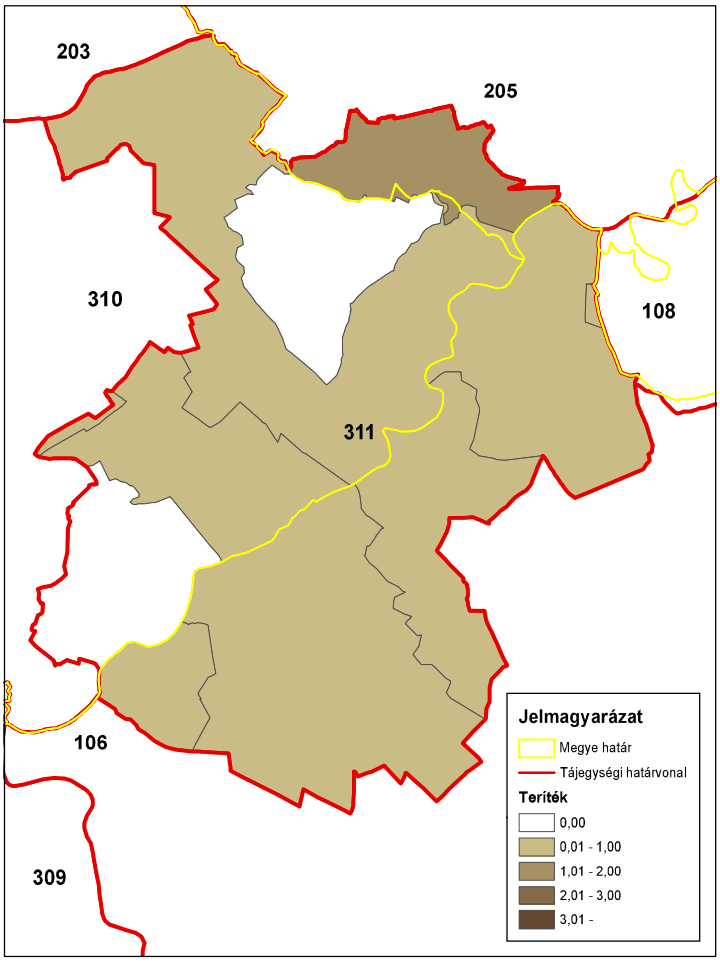

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2007

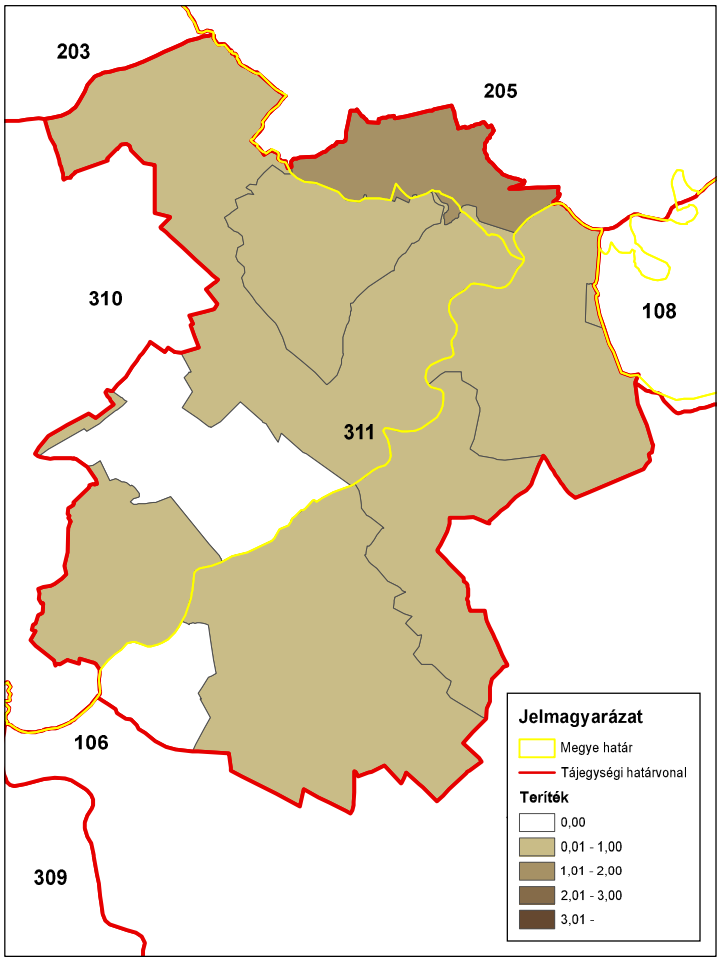
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2008

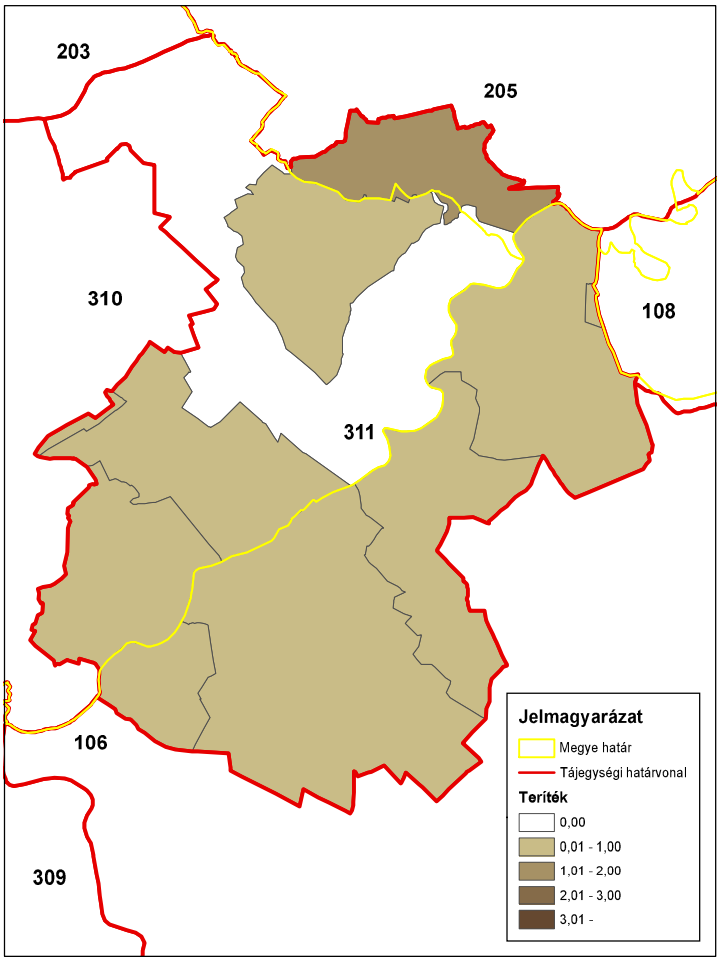
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2009

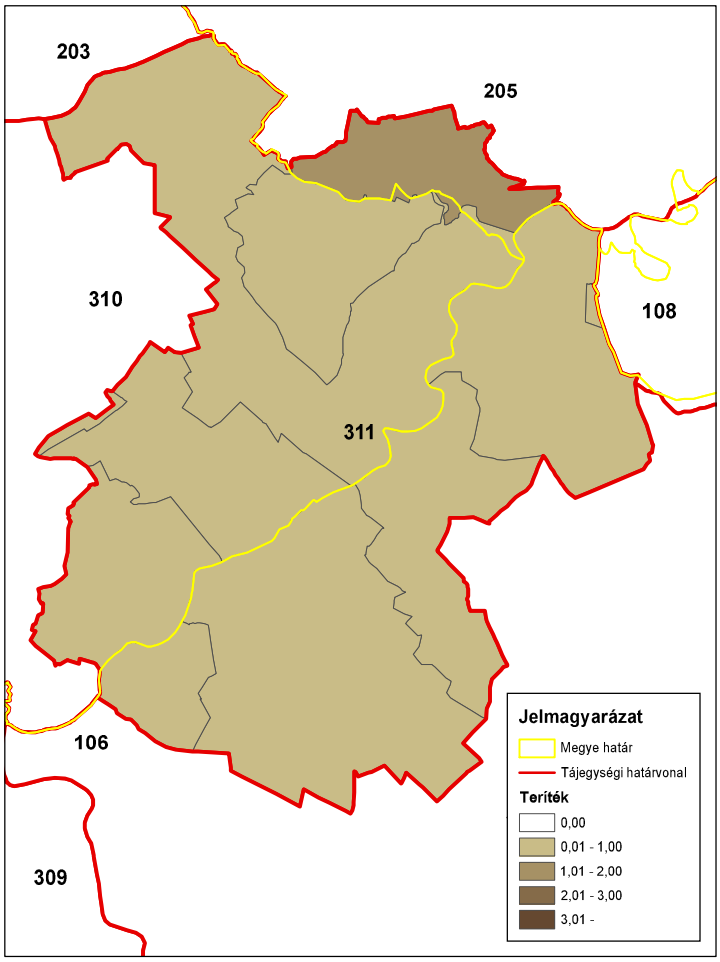
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2010

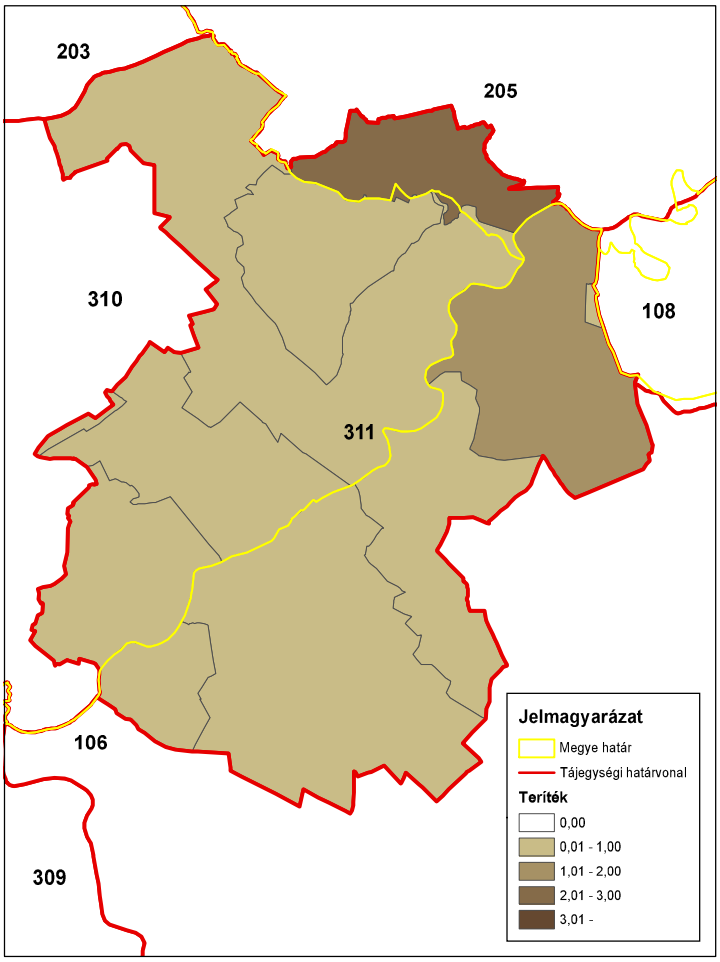
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2011

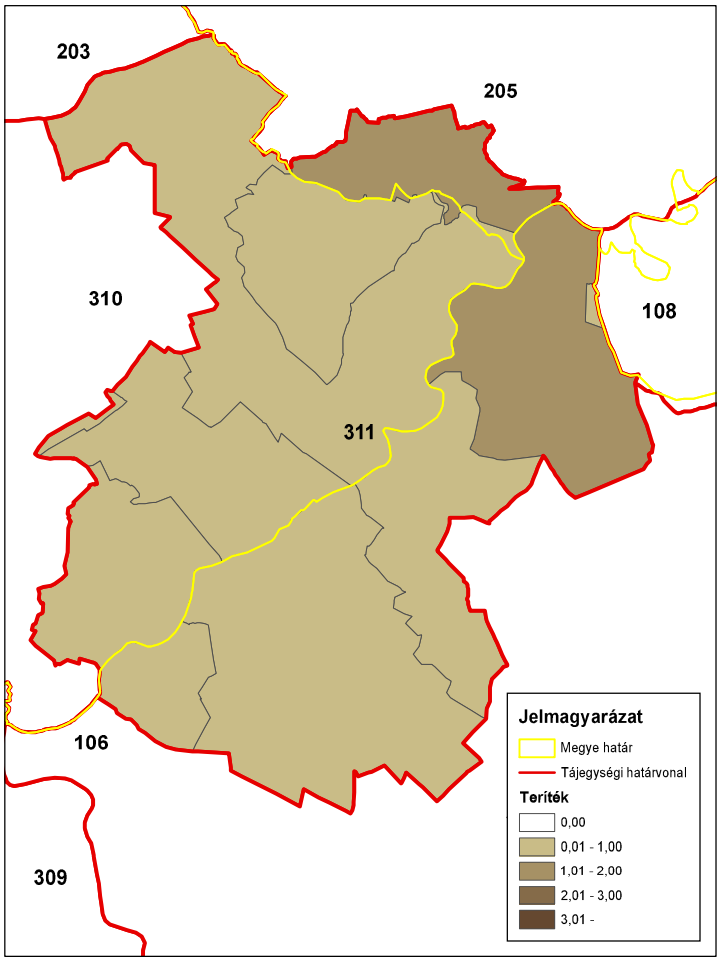
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2012

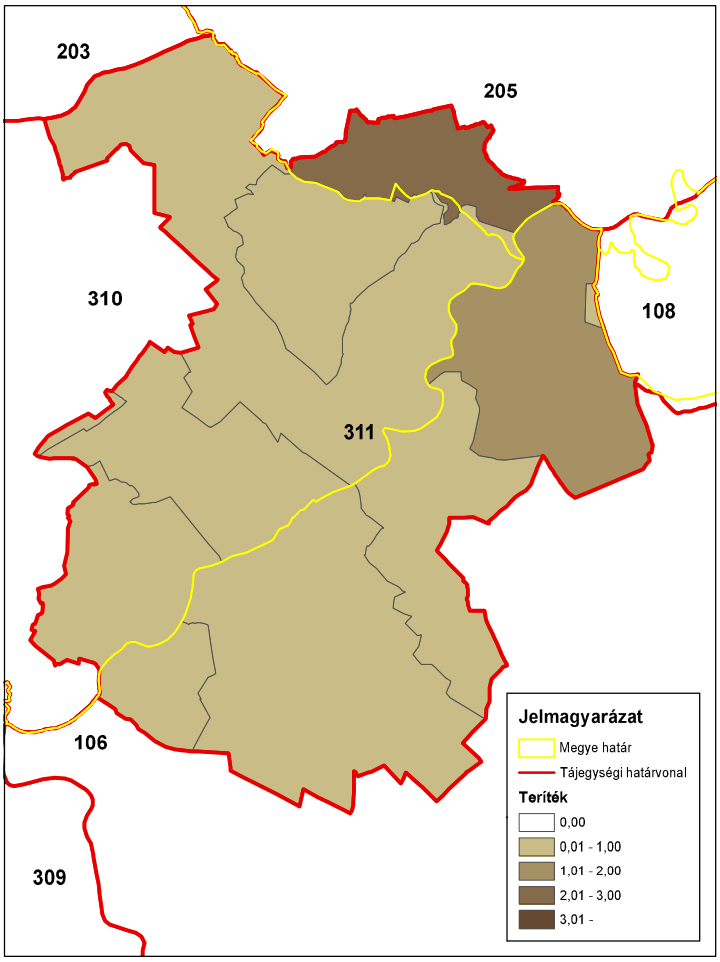
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

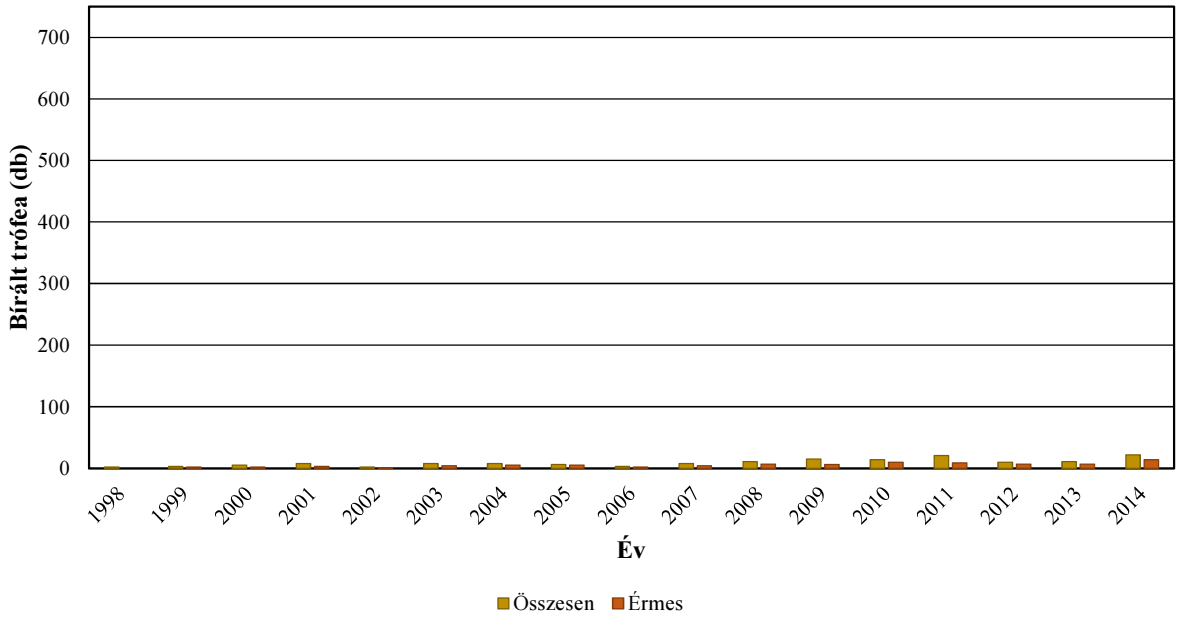
A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

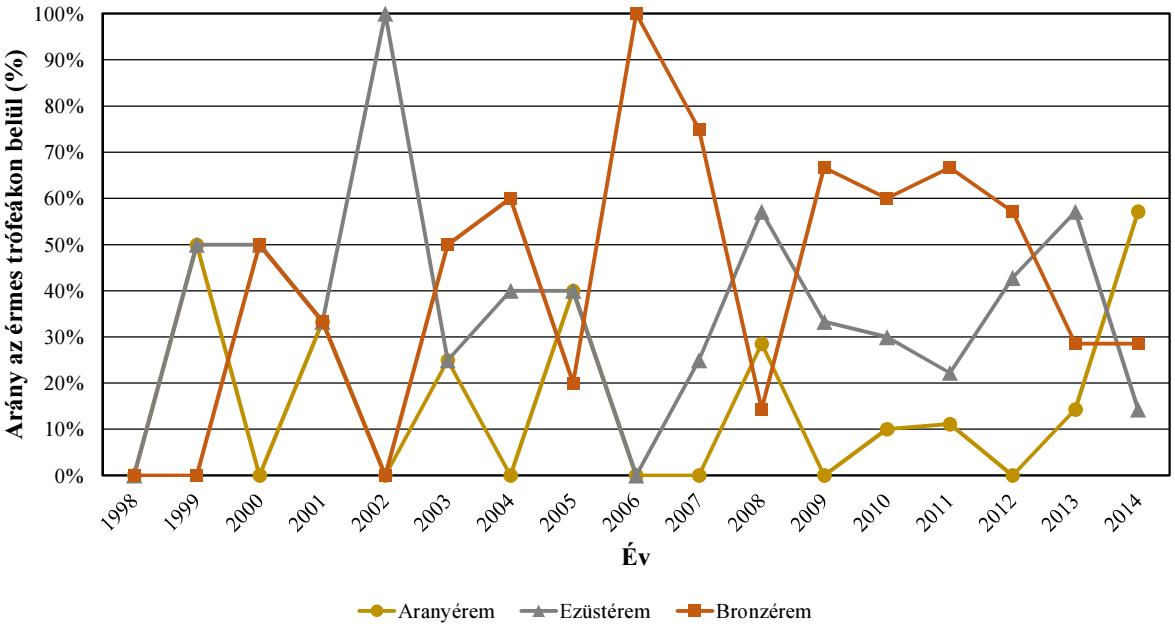
Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	2	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	3	2	66,7%	1	1		50,0%	50,0%	0,0%
2000	5	2	40,0%		1	1	0,0%	50,0%	50,0%
2001	8	3	37,5%	1	1	1	33,3%	33,3%	33,3%
2002	2	1	50,0%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2003	8	4	50,0%	1	1	2	25,0%	25,0%	50,0%
2004	8	5	62,5%		2	3	0,0%	40,0%	60,0%
2005	6	5	83,3%	2	2	1	40,0%	40,0%	20,0%
2006	3	2	66,7%			2	0,0%	0,0%	100,0%
2007	8	4	50,0%		1	3	0,0%	25,0%	75,0%
2008	11	7	63,6%	2	4	1	28,6%	57,1%	14,3%
2009	15	6	40,0%		2	4	0,0%	33,3%	66,7%
2010	14	10	71,4%	1	3	6	10,0%	30,0%	60,0%
2011	21	9	42,9%	1	2	6	11,1%	22,2%	66,7%
2012	10	7	70,0%		3	4	0,0%	42,9%	57,1%
2013	11	7	63,6%	1	4	2	14,3%	57,1%	28,6%
2014	22	14	63,6%	8	2	4	57,1%	14,3%	28,6%

A 311. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

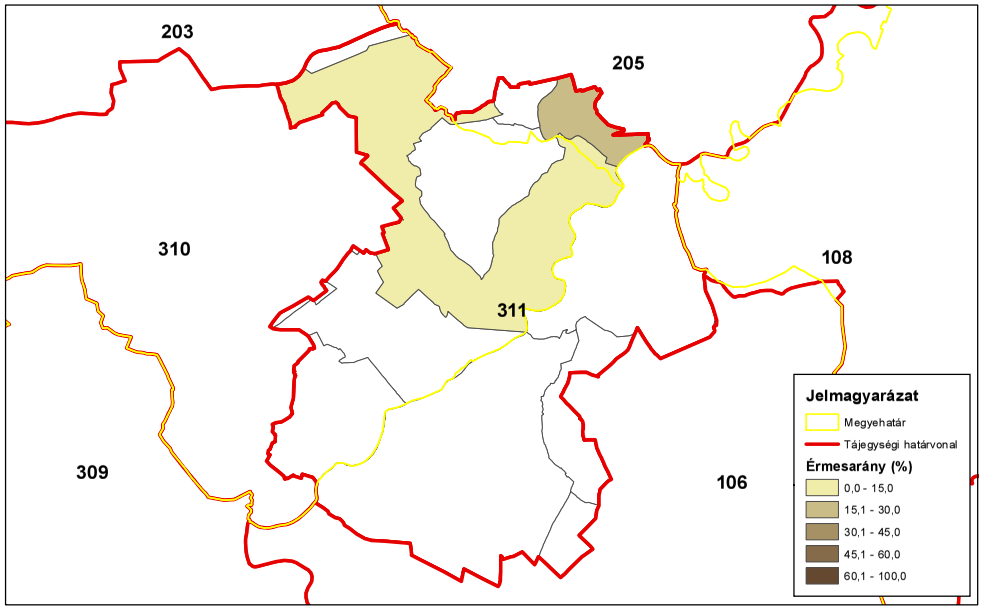
A bírált trófeák száma

Az érmes fokozatok aránya

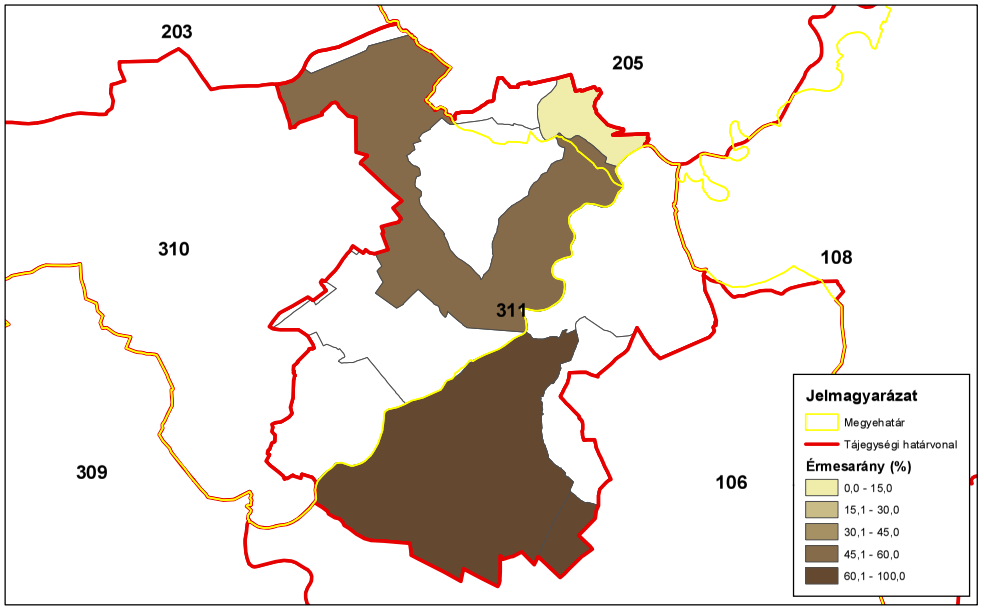

Vaddisznó érmesarány (%) 1998

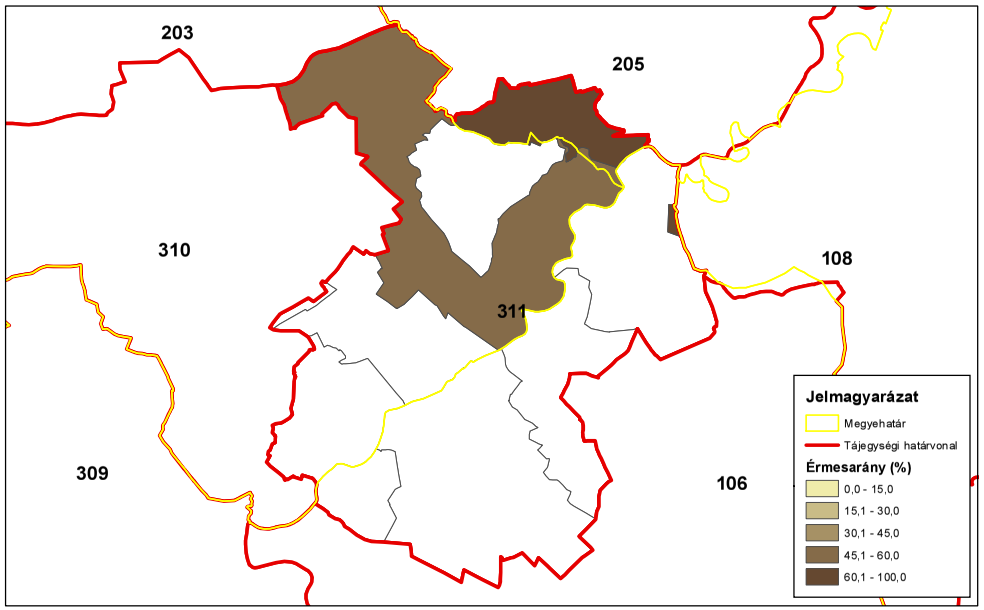
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2003

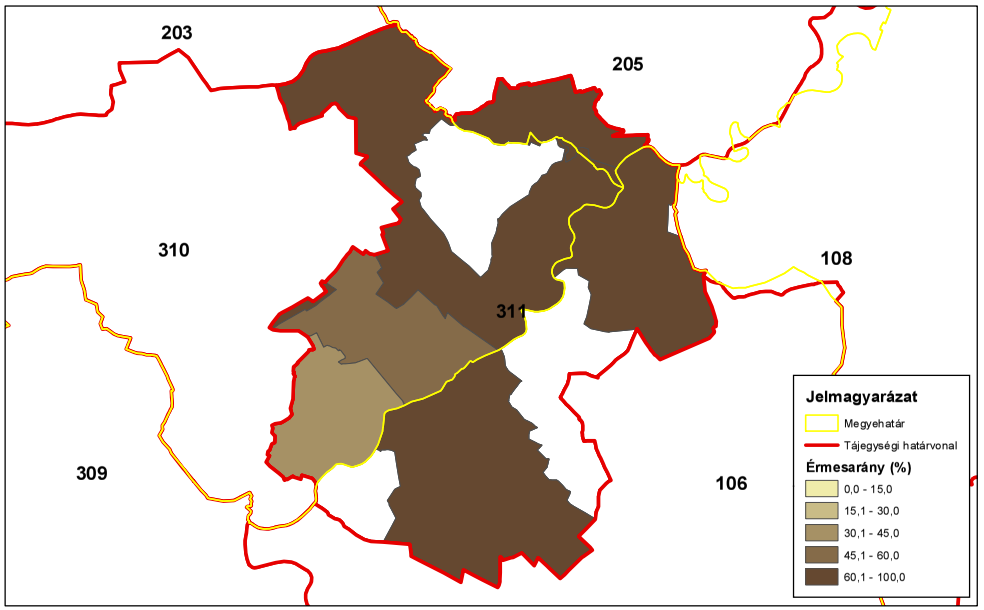
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység (311)** területén a mezei nyúl létszáma 1998-2014 között csökkent (13 → 5 ezer). 2005-ig még stagnált, illetve volt két évben kiugróan magas érték, de azután folyamatos csökkenés látható. A lelövések 2002-ig megduplázódtak (2,5 → 5,5 ezer pld), majd drasztikus csökkenés következett be (5,5→ 0,5 ezer pld). Az élő befogás 2002-ig több mint duplájára nőtt (1,1 → 2,7 ezer pld), majd nagyon gyorsan csökkent és 2009-től megszűnt. A hasznosítás összességében 85%-kal csökkent.
- Az adatok alapján a nyúl állomány jelentett létszáma és a hasznosítás között jól látható összefüggés van. A korreláció közepesen erős, a hasznosítás túlságosan is lecsökkent a jelentett állományhoz képest, ami a gazdálkodásban jelenthet problémát (alulhasznosítás), tehát a tervszerűséget erősíteni kellene.
- A lelövések és a befogások egymáshoz viszonyított arányát tekintve a befogások részesedése csökkent és megszűnt 2009-re. A lelövések aránya összességében nőtt és jelenleg csak fegyveres vadászattal hasznosítják a nyúl populációt, ami kedvező lehet a mezei nyúl szempontjából.
- Délről északra tolódott át a hasznosítás túlsúlya, de mindenhol erőteljesen csökkent a terítéksűrűség.
- Összességében a nyúl hasznosításának változása még itt sem volt teljesen összhangban a létszám változásával, a hasznosítás csökkenése túlzott mértékű, ami a gazdálkodás kárára válhat az alulhasznosítással, ráadásul a csökkenő hasznosítás sem tudta megállítani a jelentett állomány csökkenését.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány 2002-ig erősen megugrott (28% → 70 %), majd nagyon gyorsan lecsökkentés 2014-ben 10%-ot ért el.
- A hasznosítás összetételében látható a lelövések túlsúlya, ami kedvező lehet az állomány számára. Az időszak elején tapasztalható rendkívül magas hasznosítási arány elképzelhető, hogy hozzájárult az állomány csökkenéséhez. A hasznosítási arány maradhat ilyen szinten is, bár valószínűleg növelhető lenne a populáció változása alapján, de ehhez a becslést és a tervezést javítani kell.

A mezei nyúl jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

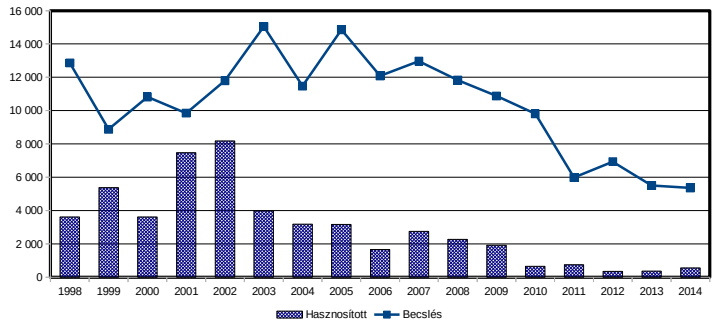
- A **Tisza-tavi** vadgazdálkodási tájegység az ország egyik legjobb mezei nyulas térsége. A mezei nyúl meghatározó tényezője az eredményes vadgazdálkodásnak. Ez látszik is abból, ahogy a mezei nyúl hasznosítással együtt a külföldi bérvadásztatásból származó bevételek növekednek. Ezért a vadgazdálkodási tájegységben a mezei nyúllal való gazdálkodást elsődlegesnek kellene tekinteni. A mezei nyúl állománya azonban csökkenő, a hasznosítása még erőteljesebben csökken, ami gazdálkodási problémákhoz vezethet. Ugyanakkor a fácán hasznosítással szorosan együtt változik a mezei nyúl hasznosítása, ami az apróvadas gazdálkodás fontosságát mutatja a tájegységben. Jelzi, hogy itt a gazdálkodók még mindig inkább az apróvaddal szeretnének gazdálkodni, tehát erre kell a hangsúlyt helyezni. A gazdálkodás javításának ellenőrzéséhez és a tudatosabb gazdálkodáshoz szükségesek bizonyos változtatások a becslések és a tervezés területén.

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

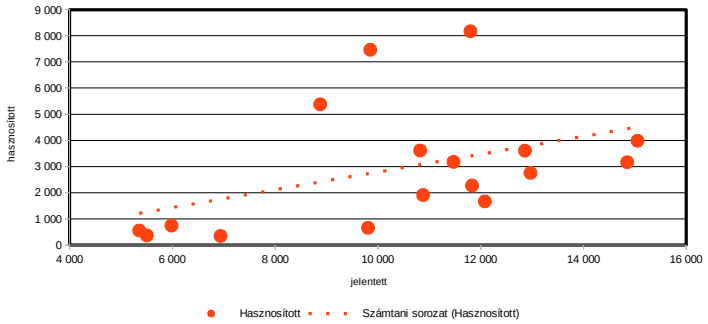
VGTE: **311**

Év	Becslés	Hasznosított			Arányok		
		Lelövés	Befogás	Összes	Lelövés	Befogás	Hasznosítás
1998	12 860	2 453	1 152	**3 605**	68,0%	32,0%	**28,0%**
1999	8 875	2 650	2 728	**5 378**	49,3%	50,7%	**60,6%**
2000	10 820	2 912	702	**3 614**	80,6%	19,4%	**33,4%**
2001	9 850	5 062	2 404	**7 466**	67,8%	32,2%	**75,8%**
2002	11 800	5 561	2 611	**8 172**	68,0%	32,0%	**69,3%**
2003	15 050	3 186	798	**3 984**	80,0%	20,0%	**26,5%**
2004	11 470	3 055	122	**3 177**	96,2%	3,8%	**27,7%**
2005	14 850	2 587	578	**3 165**	81,7%	18,3%	**21,3%**
2006	12 080	1 665	0	**1 665**	100,0%	0,0%	**13,8%**
2007	12 968	2 204	551	**2 755**	80,0%	20,0%	**21,2%**
2008	11 831	2 105	168	**2 273**	92,6%	7,4%	**19,2%**
2009	10 878	1 911	0	**1 911**	100,0%	0,0%	**17,6%**
2010	9 806	657	0	**657**	100,0%	0,0%	**6,7%**
2011	5 981	742	0	**742**	100,0%	0,0%	**12,4%**
2012	6 936	343	0	**343**	100,0%	0,0%	**4,9%**
2013	5 502	363	0	**363**	100,0%	0,0%	**6,6%**
2014	5 354	553	0	**553**	100,0%	0,0%	**10,3%**
Változás	-58,4%	-77,5%	-100,0%	-84,7%	47,0%	-100,0%	-63,2%
Minimum	5 354	343	0	343	49,3%	0,0%	4,9%
Maximum	15 050	5 561	2 728	8 172	100,0%	50,7%	75,8%

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

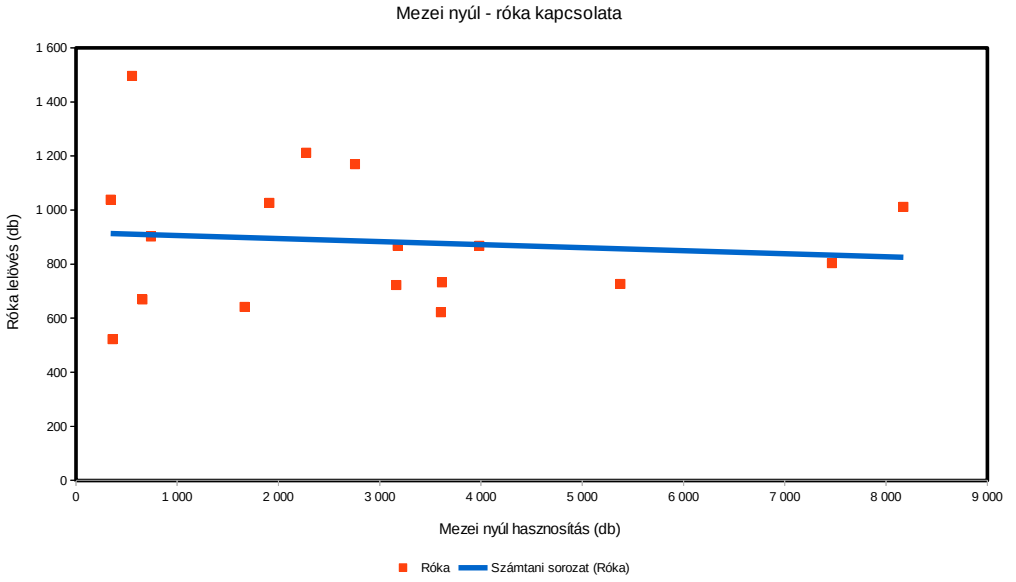

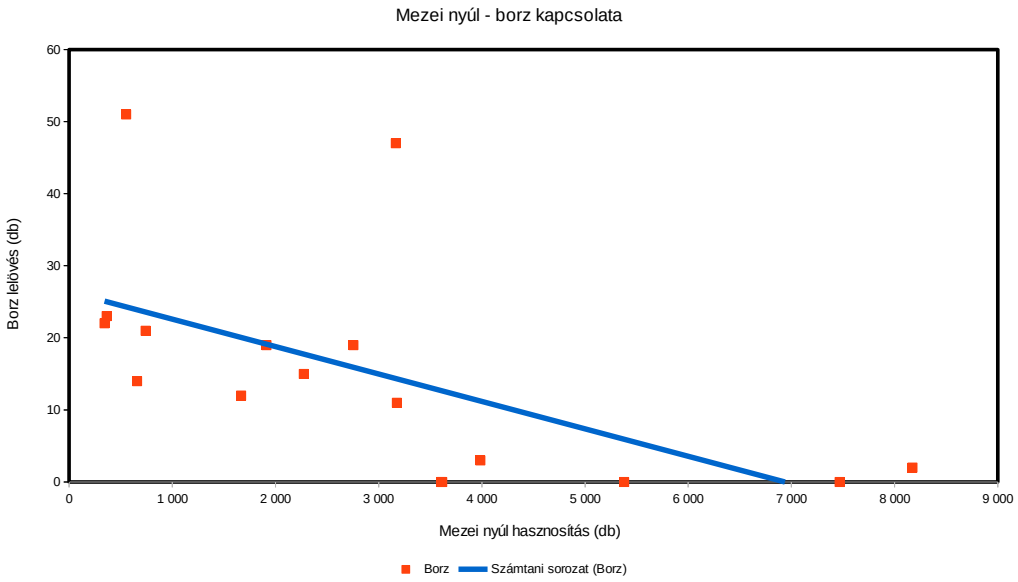
A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

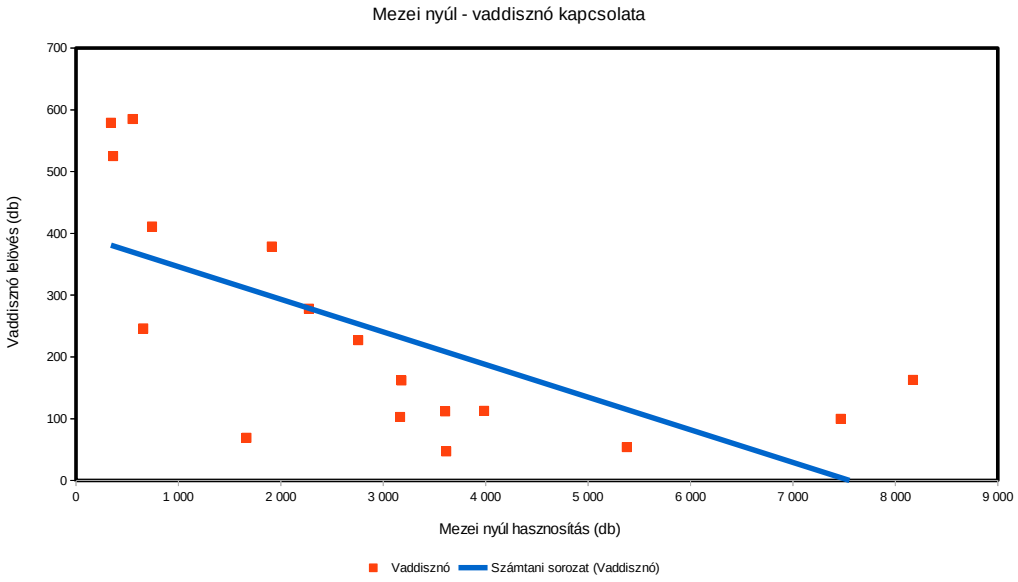

A mezei nyúl hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

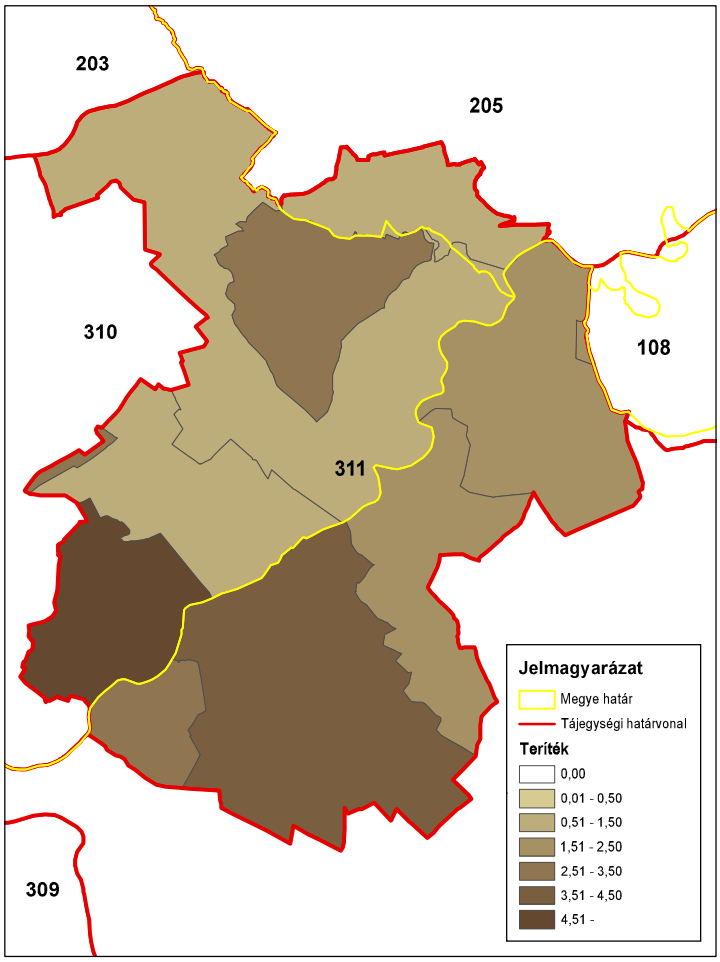
VGTE: **311**

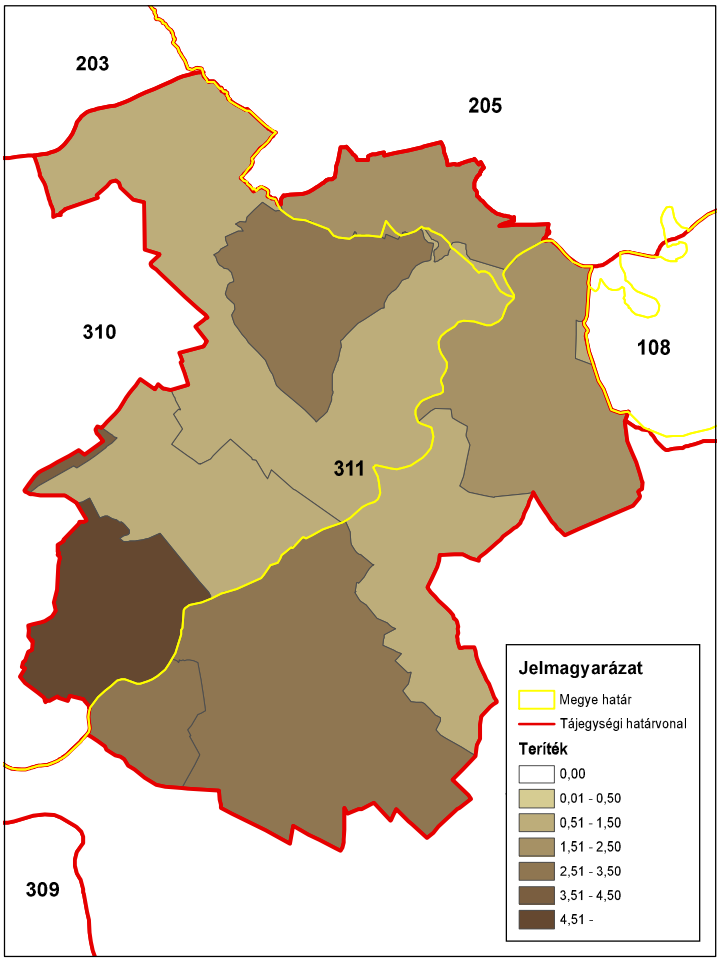

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2007

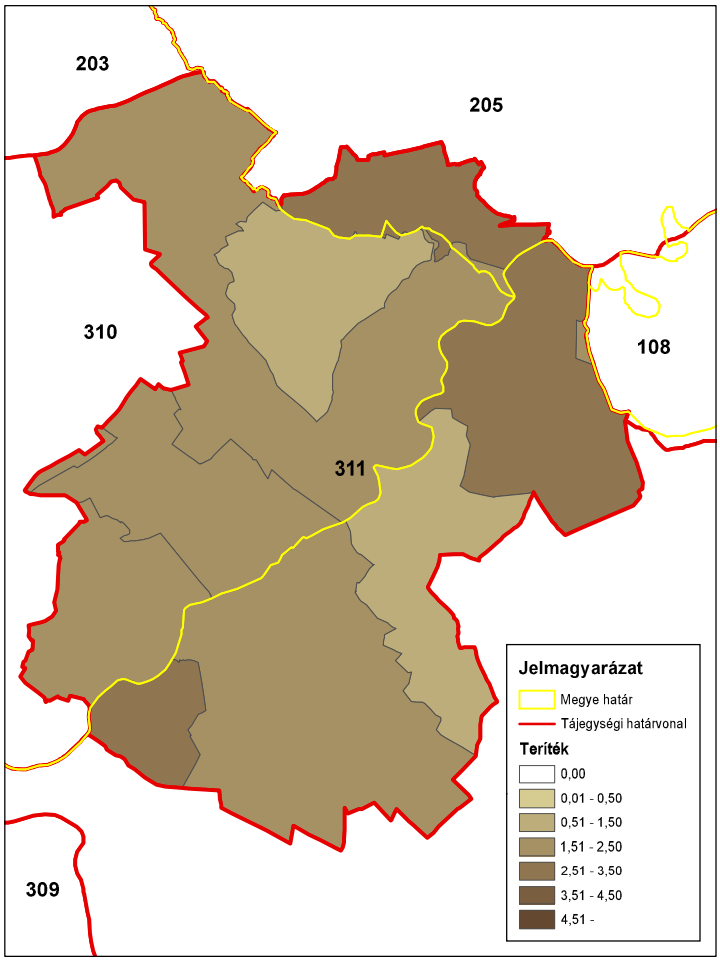
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2008

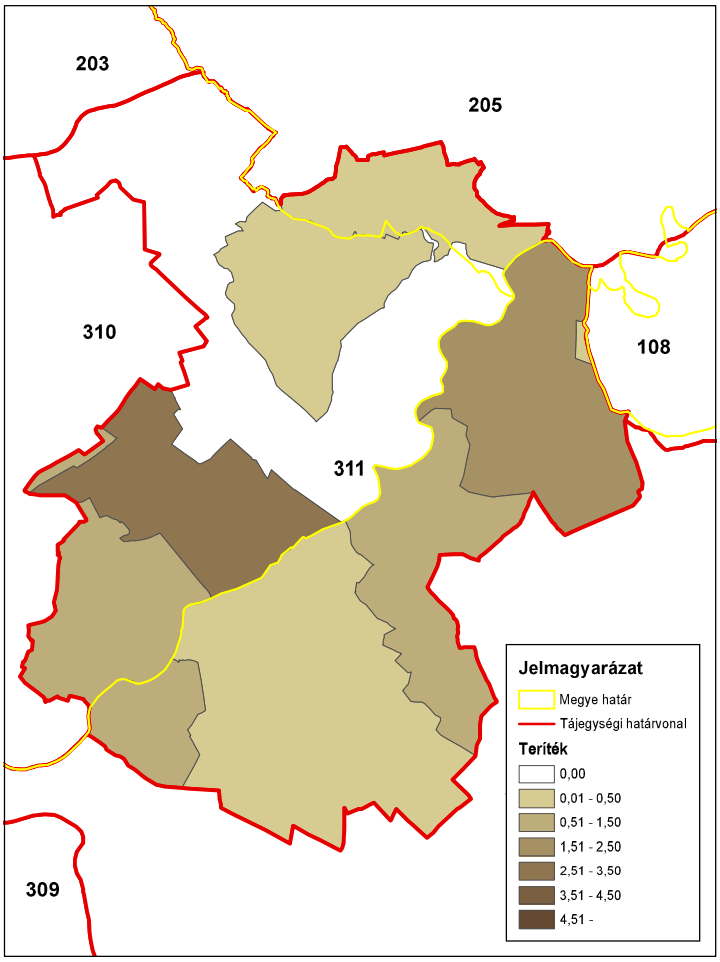
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2009

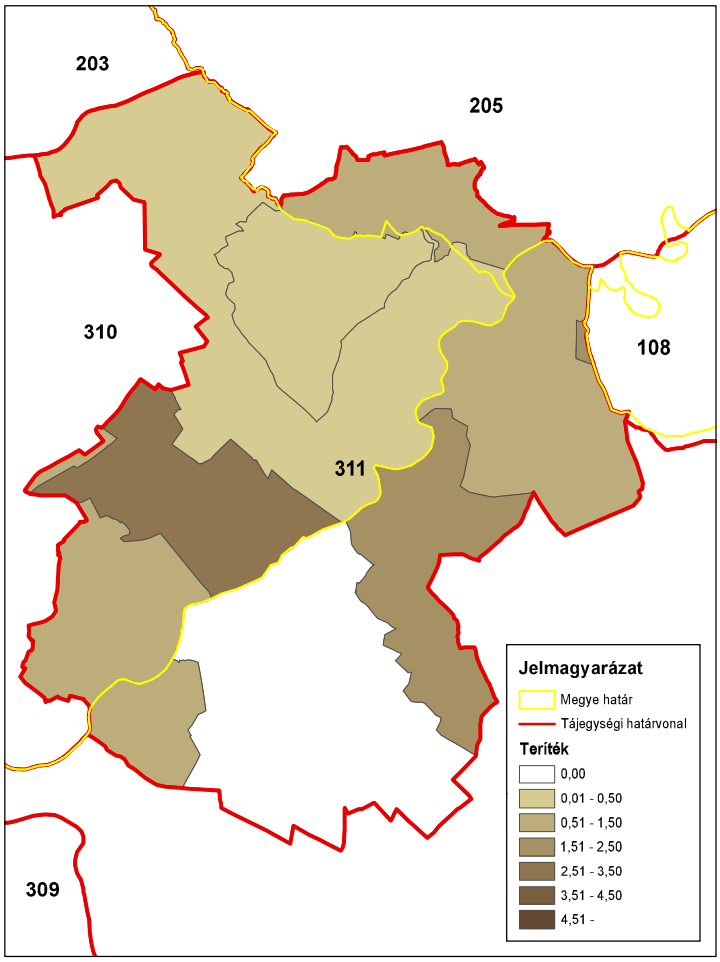
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2010

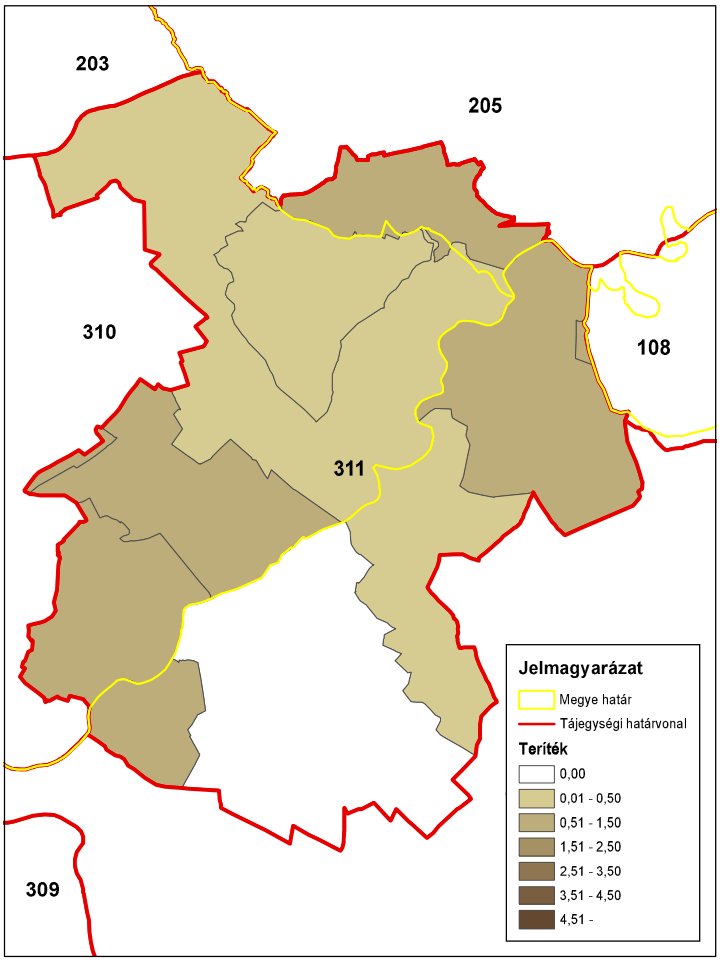
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2011

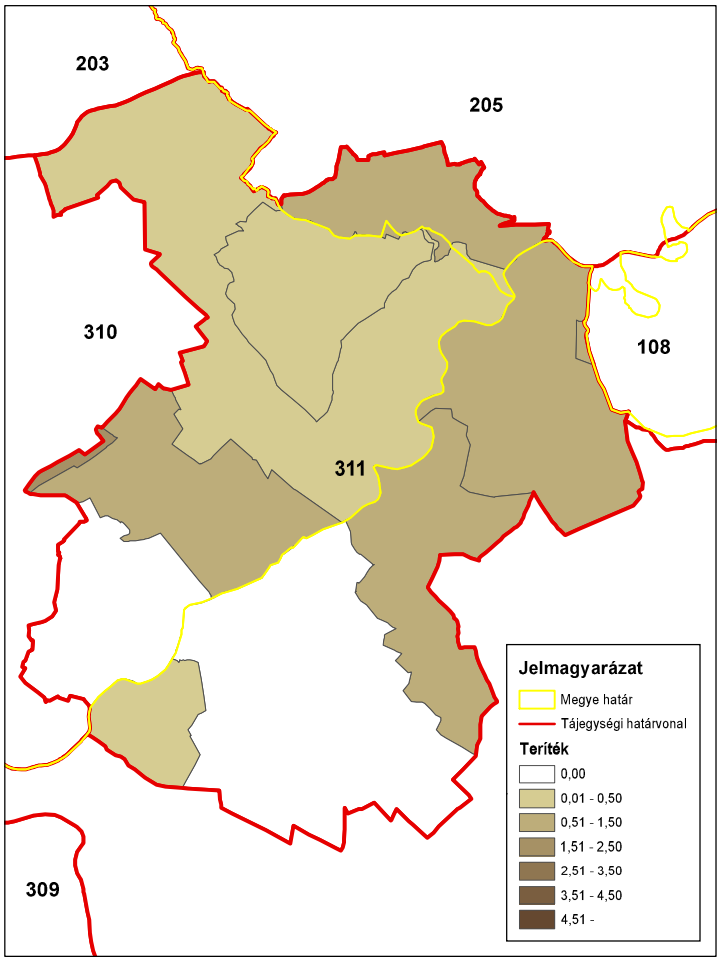
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2012

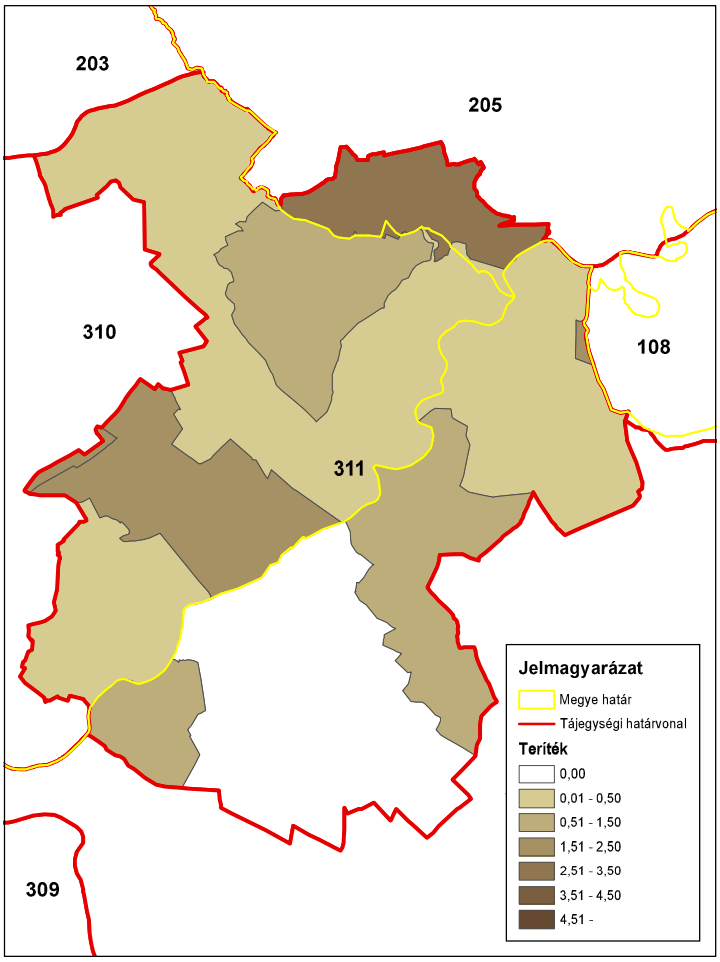
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A fácán állománya és hasznosítása

A fácán állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a fácán jelentett létszáma az 1998-2014 közötti időszakban csökkenő trendet követett (11.8 ezer → 5.4 ezer; -54.3%).
- A vadgazdálkodási tájegységben a kibocsátott fácánok száma jelentős ingadozásokkal, de szintén csökkent (37.6 ezer → 22.9 ezer; -39%).
- A teríték is csökkenő tendenciát mutatott, közepes mértékű ingadozásokkal (9.7 ezer - 23.3 ezer).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken látható, hogy a terítéksűrűség a tájegység déli felében stabilabb, az északi részen jobban csökkent, egyes helyein, egyes években akár el is maradhatott a hasznosítás.
- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** az elmúlt két tervezési időszak során a fácán állománya , a kibocsátás és a teríték is csökkenő trendet követ . Ezek alapján a fácán vadászati, vadgazdálkodási jelentősége visszaszorul.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás az első tervezési időszakban erősen, a másodikban enyhébben ingadozott (118.3-348.8%). A kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás is jelentősen ingadozott (31.4-140.7%).
- A kibocsátott fácánok 30%-os megtérülését feltételezve a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás a 17 év során ugyancsak erősen ingadozott (5.24-161.7%). A jelentősen visszaeső kibocsátás megtérülése érdekében valószínűleg rendszeresen, durván túlhasznosíthatták a szabadterületi állományt, de ennek igazolására tényleges megtérülési és felnevelt szaporulat adatok lennének szükségesek.

A fácán jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

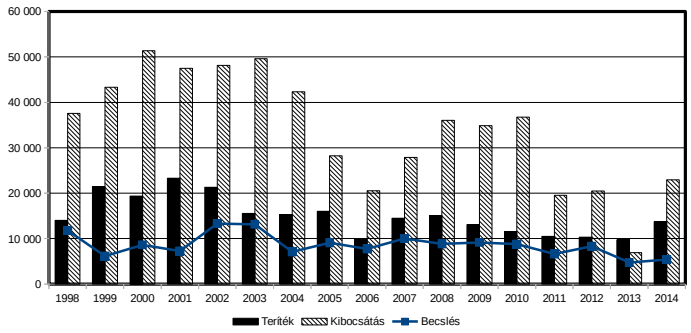
- A VGTE a fácán szempontjából az 52 vadgazdálkodási tájegység rangsorának a jelentett létszám (16/52) szerint az átlag feletti negyedében, a teríték (2/52) szerint a felső negyedében található. A fácán kibocsátás jelentős csökkenése a szabadterületi állomány és a teríték csökkenésével is járt. A jövőben a valószínűleg erős túlhasznosítás miatt a jelenlegi szint további csökkenése jelezhető előre.

A fácánállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

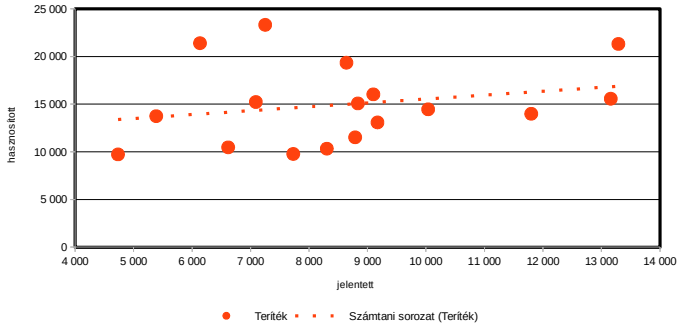
VGTE: **311**

Év	Becslés	Kibocsátás	Teríték	Hasznosítási mutatók		
				Teríték/Becslés	Teríték/kibocsátás	T-Hasznosítás
1998	11 800	37 584	13 992	118,6%	37,2%	**23,0%**
1999	6 135	43 301	21 398	348,8%	49,4%	**137,0%**
2000	8 640	51 373	19 350	224,0%	37,7%	**45,6%**
2001	7 250	47 476	23 318	321,6%	49,1%	**125,2%**
2002	13 290	48 158	21 318	160,4%	44,3%	**51,7%**
2003	13 160	49 600	15 569	118,3%	31,4%	**5,2%**
2004	7 090	42 350	15 227	214,8%	36,0%	**35,6%**
2005	9 100	28 246	16 031	176,2%	56,8%	**83,0%**
2006	7 730	20 550	9 776	126,5%	47,6%	**46,7%**
2007	10 037	27 849	14 460	144,1%	51,9%	**60,8%**
2008	8 836	36 043	15 079	170,7%	41,8%	**48,3%**
2009	9 171	34 851	13 086	142,7%	37,5%	**28,7%**
2010	8 789	36 745	11 522	131,1%	31,4%	**5,7%**
2011	6 617	19 542	10 469	158,2%	53,6%	**69,6%**
2012	8 304	20 448	10 330	124,4%	50,5%	**50,5%**
2013	4 733	6 912	9 728	205,5%	140,7%	**161,7%**
2014	5 387	22 920	13 743	255,1%	60,0%	**127,5%**
Változás	-54,3%	-39,0%	-1,8%	115,1%	61,1%	453,7%
Minimum	4 733	6 912	9 728	118,3%	31,4%	5,2%
Maximum	13 290	51 373	23 318	348,8%	140,7%	161,7%

A fácánállomány és a hasznosítás

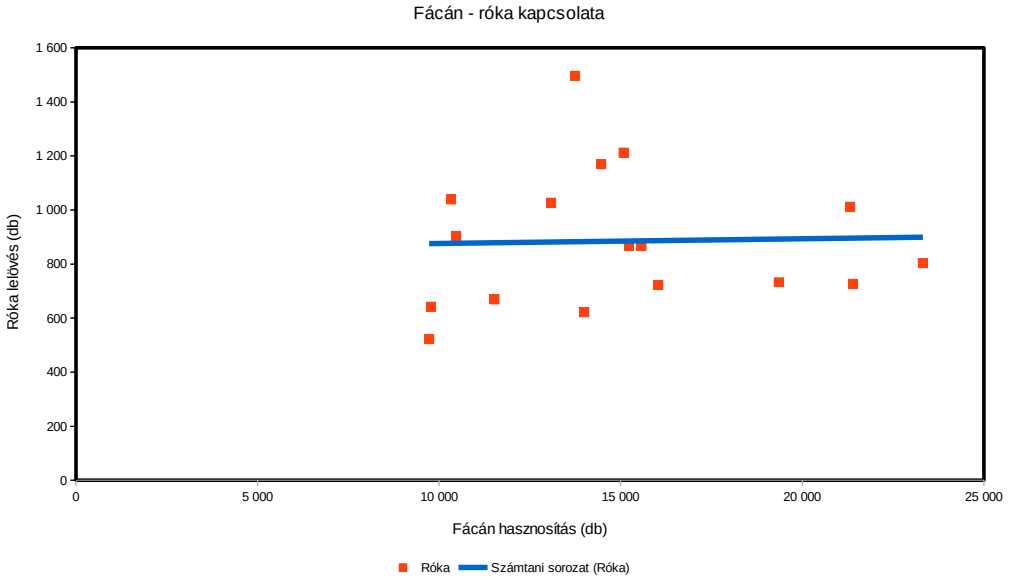

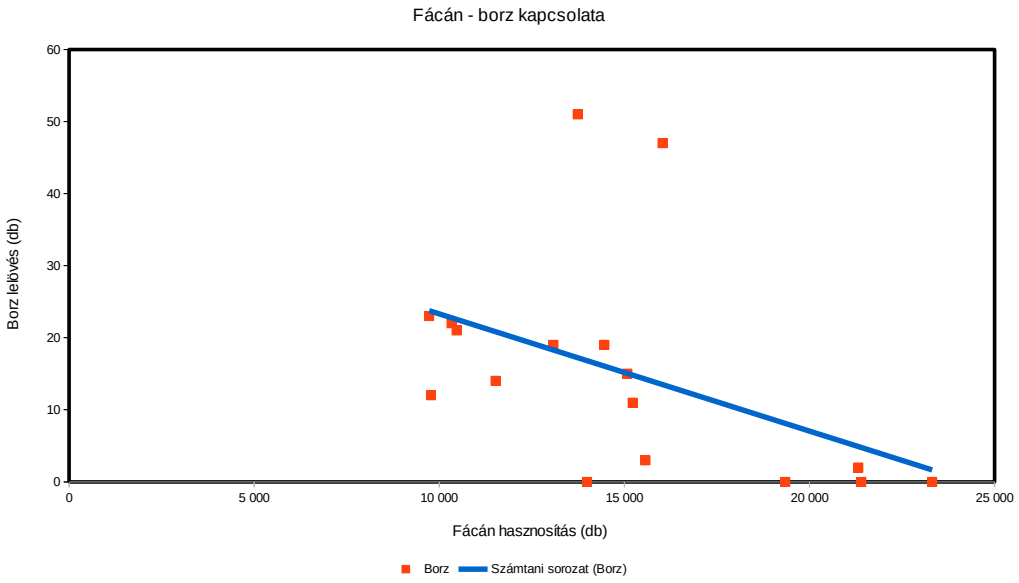
A fácánállomány és a hasznosítás

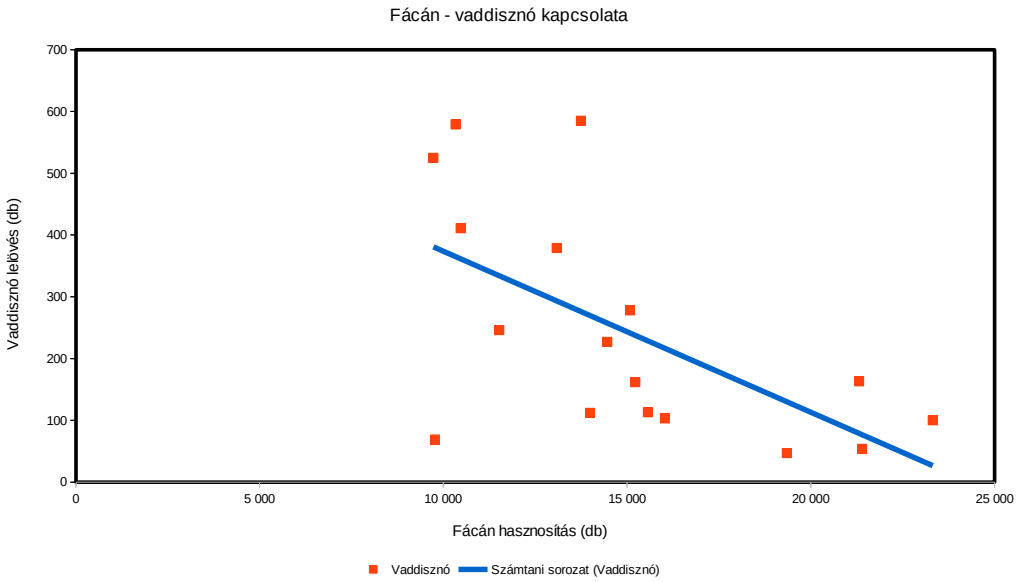

A fácán hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

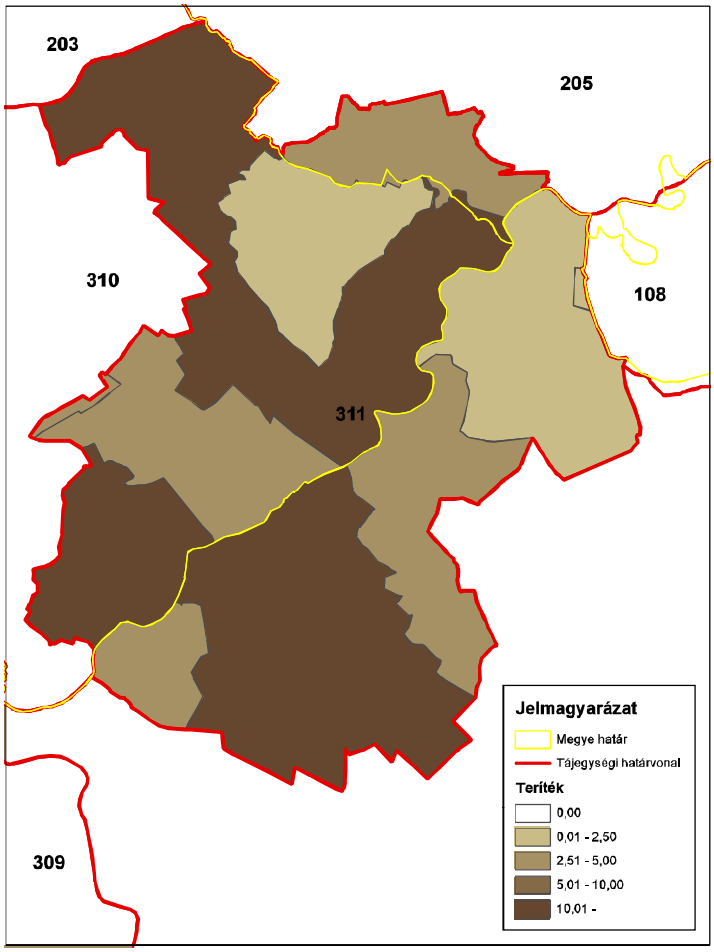
VGTE: **311**

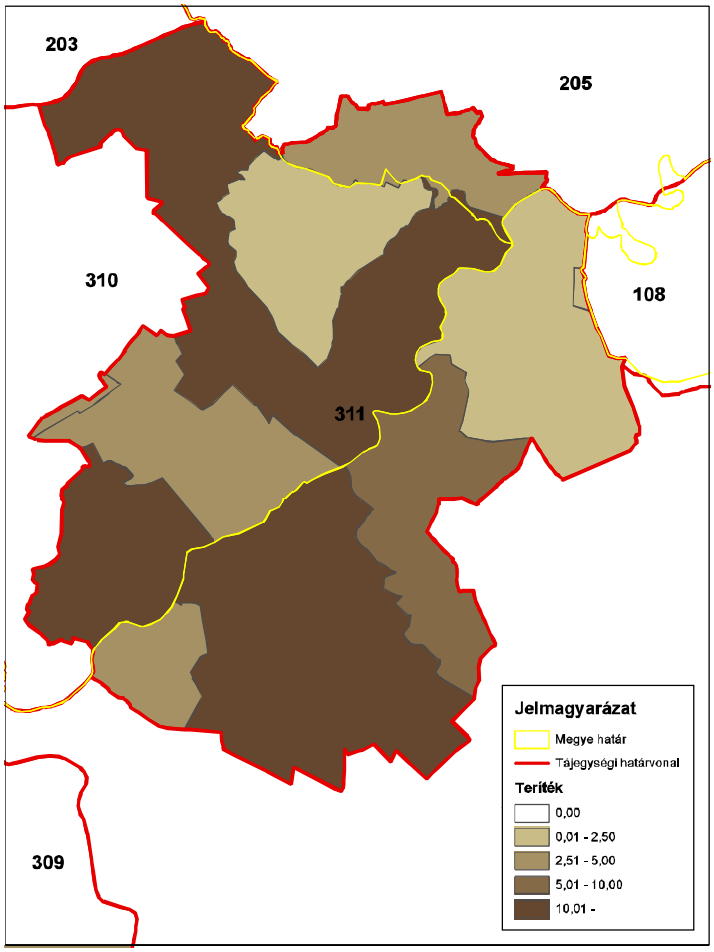

Fácán (teríték - db/km²) 2007

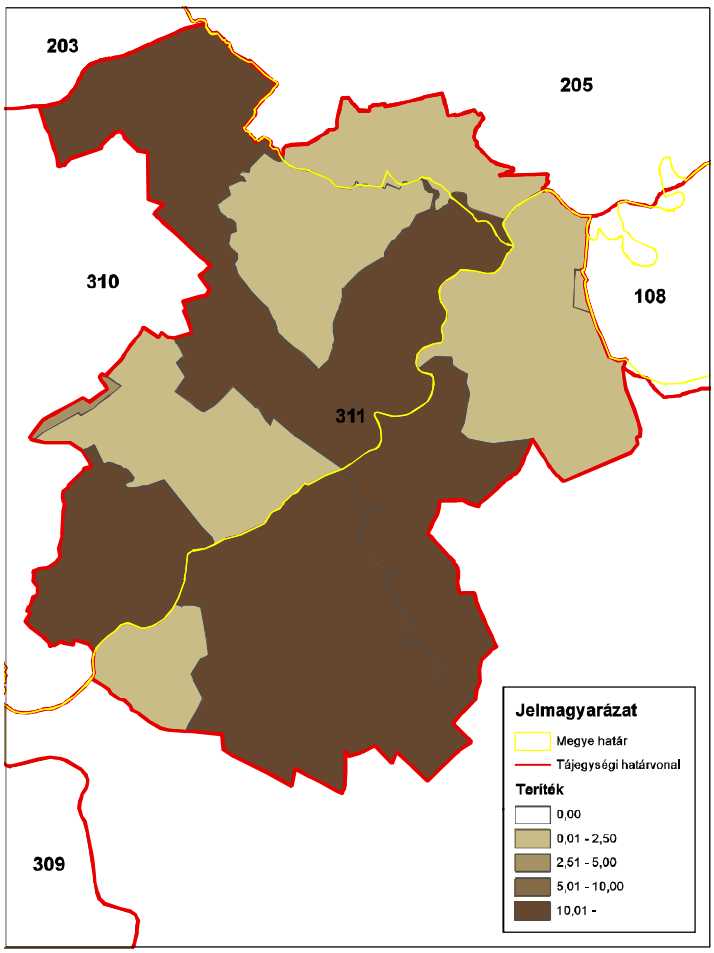
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2008

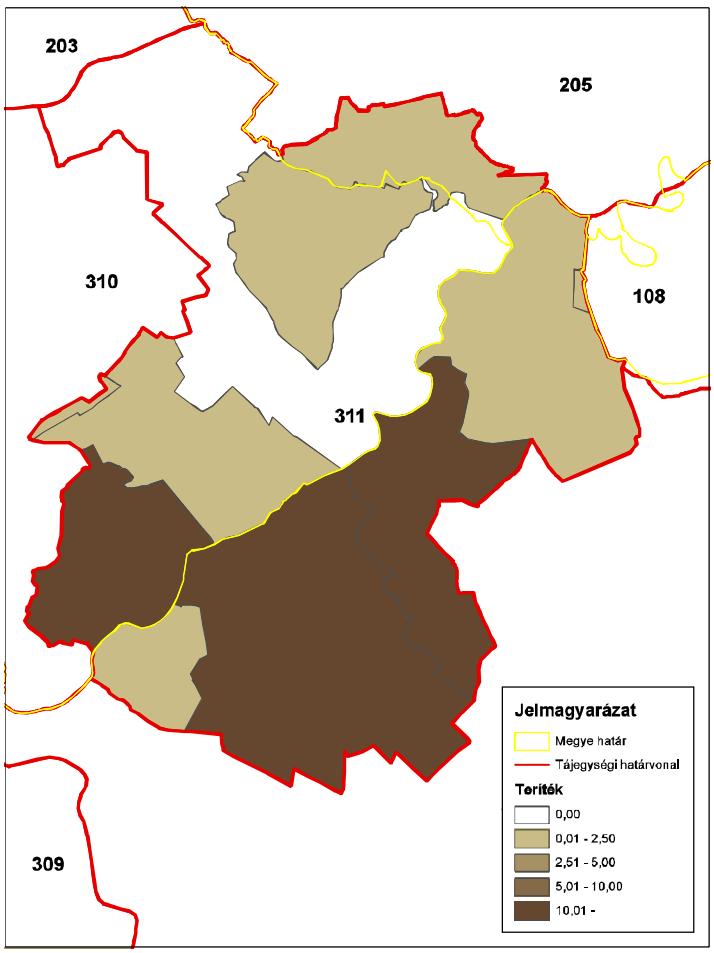
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2009

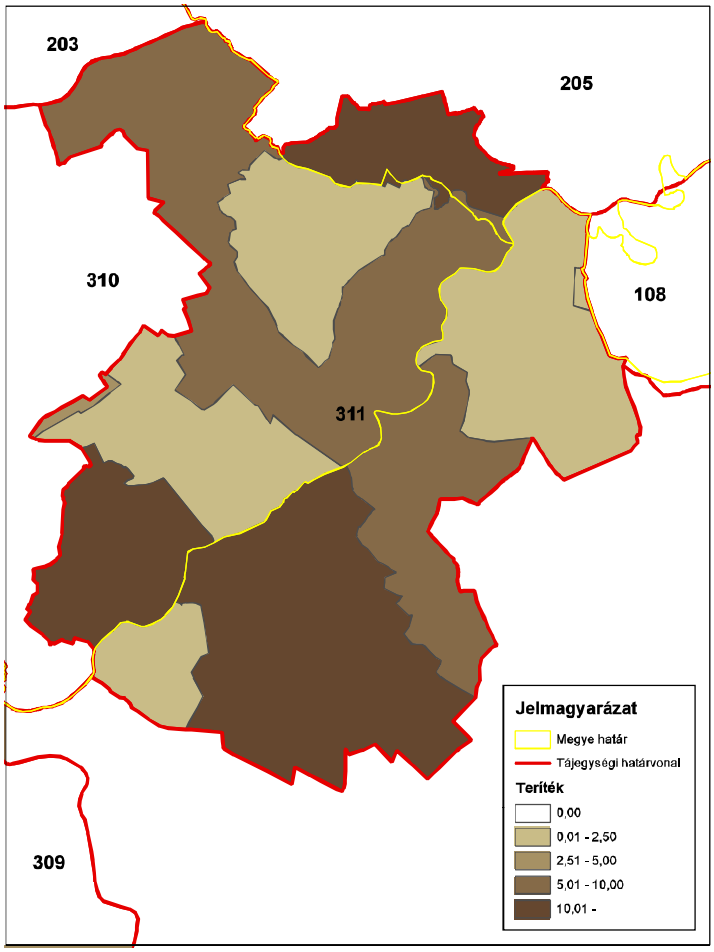
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2010

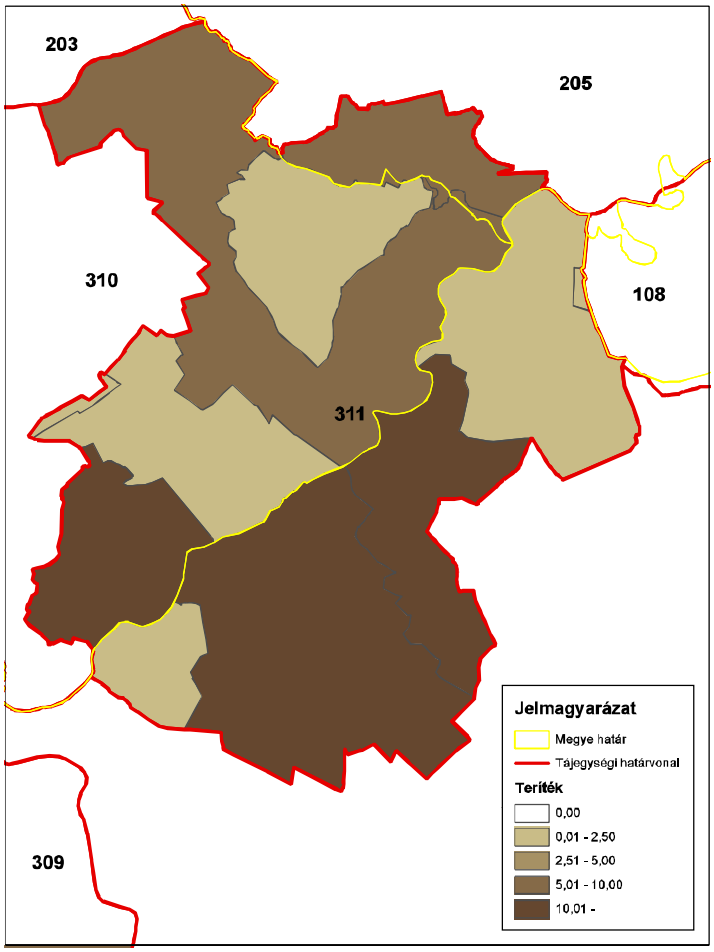
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2011

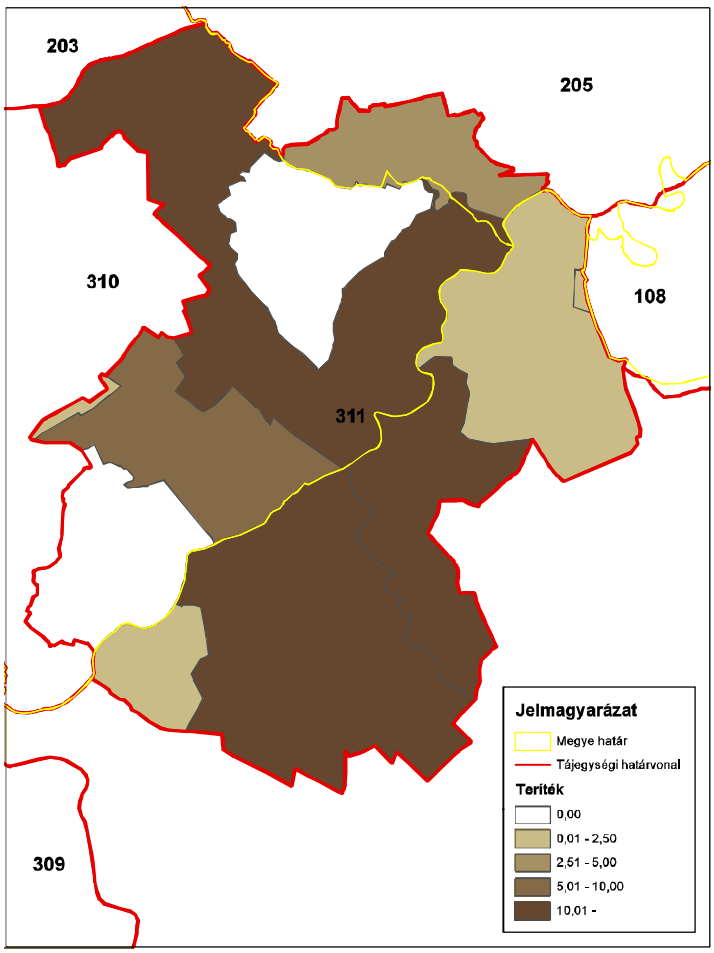
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2012

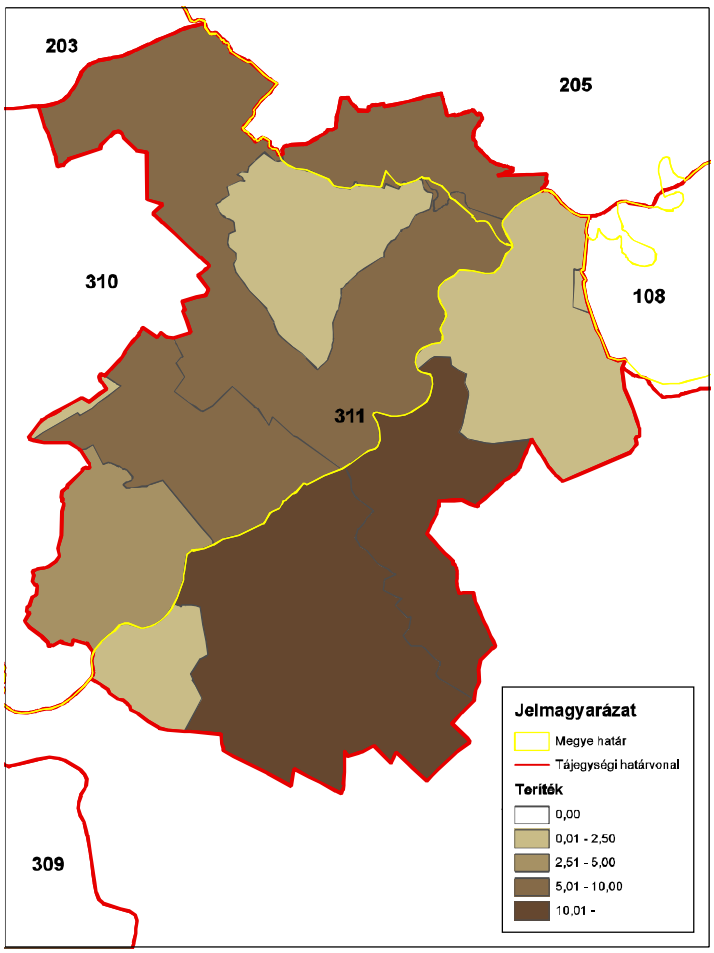
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

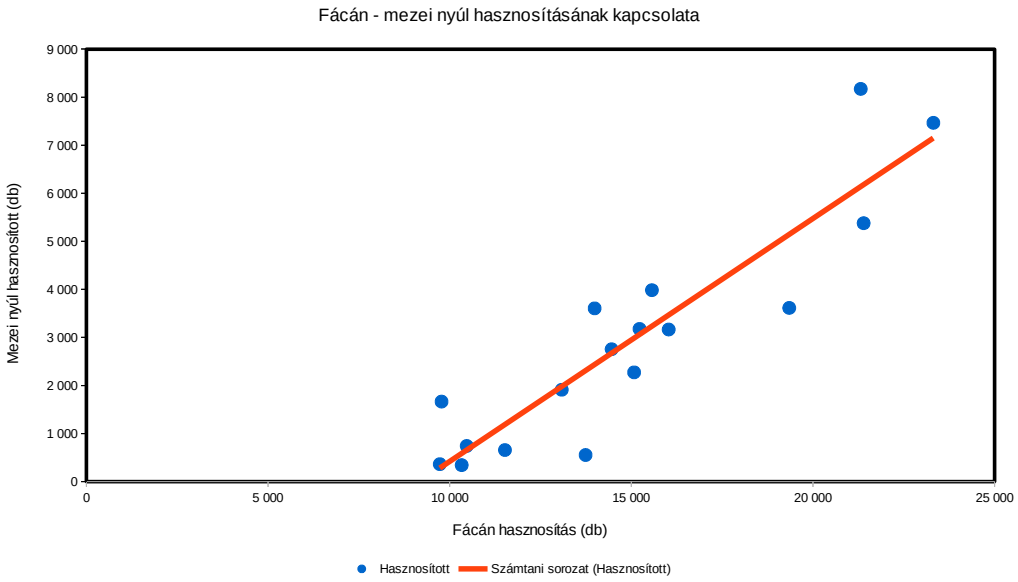
Fácán (teríték - db/km²) 2014

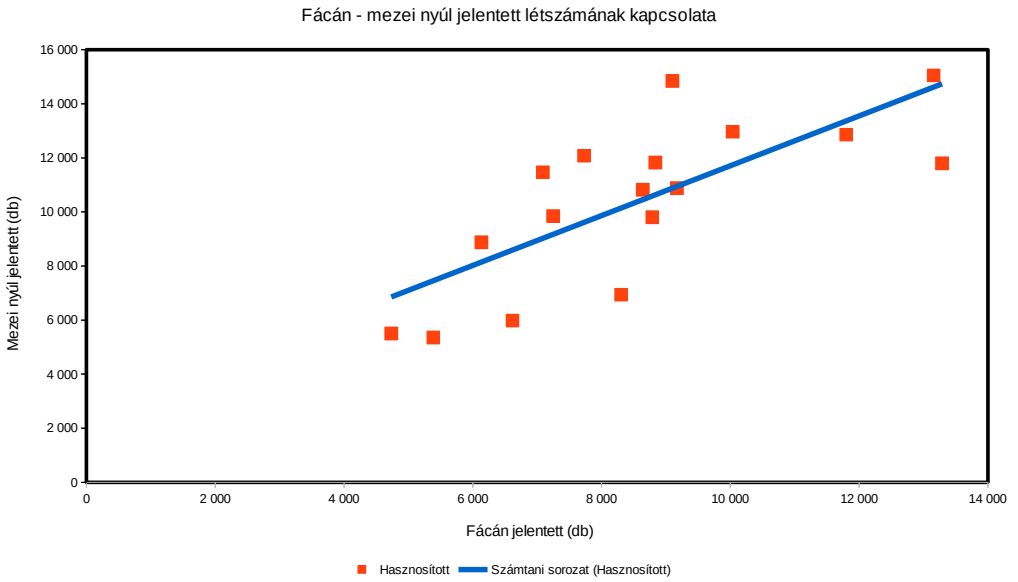

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl és a fácán kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **311**

A hasznos apróvad hasznosítása

A hasznos apróvad hasznosítása

Az állomány létszámok és a terítékek a vadgazdálkodási tájegységben

- **Fogoly**: Az 1998-2014 közötti időszakban a fogoly létszáma 84.2%-al csökkent (1455→230 pld.).
- **Szalonka:** A szalonka teríték a tavaszi vadászidény megszűntetéséig alacsony volt (0-22 pld.), a monitoring program keretében változás nem történt.
- **Vetési lúd**: Terítéke 5-160 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: 0-1188 pld. között alakult az elejtés. Vadászati jelentősége emelkedett.
- **Tőkés réce**: 300-3700 pld. közötti elejtéseket jelentettek. Ingadozó, csökkenő adatsor. A röptetett réce lelövés 1998 és 2007 között 3000-7000 pld. körül alakult, majd az ezt követő években csökkenés figyelhető meg.
- **Szárcsa**: Lelövése 0-530 pld. között alakult. A 2010-es évek elejére vadászati jelentősége visszaesett.
- **Balkáni gerle**: Terítéke 15-3000 pld. Erősen ingadozó adatsor.
- **Örvös galamb**: Lelövés 0-24 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.

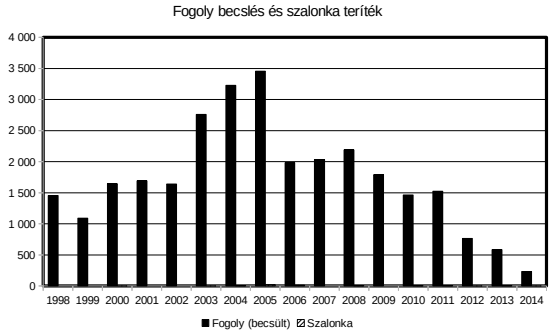
A hasznos apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

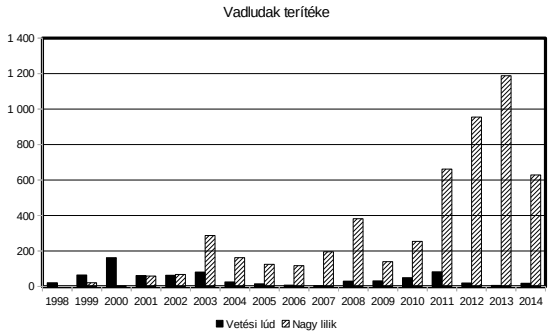
- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység (311)** jelentősebb egyéb hasznos apróvadfajai a nagy lilik, vadászhatóvá tételét követően a nyári lúd, a tőkés réce és a balkáni gerle. Egyértelmű növekvő terítékkel a nagy lilik és a nyári lúd jellemezhető. A röptetett réce teríték folyamatosan csökkent, majd 2012-ben megszűnt. A tájegység fogolyállománya a folyamatos kibocsátások és ahhoz kötött vadászat ellenére csökken.

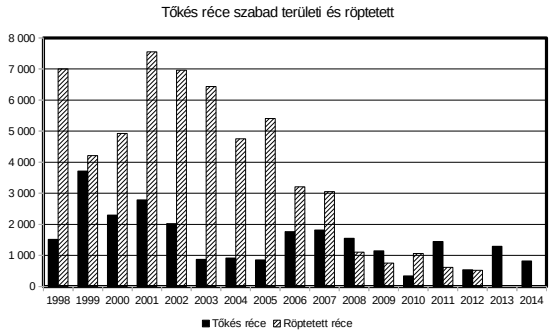
A hasznos apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

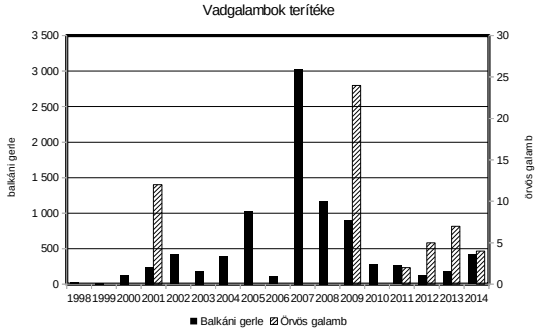
VGTE: **311**

Év	Fogoly (becsült)	Fogoly (lőtt)	Szalonka	Vetési lúd	Nagy lilik	Tőkés réce	Röptetett réce	Böjti réce	Csörgő réce	Barátréce	Kerceréce	Szárcsa	Balkáni gerle	Örvös galamb
1998	1 455	10	0	22	0	1 514	7 003	20	30	24	10	70	25	0
1999	1 090	0	0	65	22	3 713	4 213	260	751	362	70	219	15	0
2000	1 645	0	1	163	3	2 294	4 920	19	1 508	106	7	529	128	0
2001	1 690	0	0	62	59	2 785	7 553	2	1 264	10	0	2	239	12
2002	1 639	951	0	63	69	2 020	6 956	9	79	20	0	22	422	0
2003	2 760	1 089	1	82	288	868	6 434	1	53	1	0	16	183	0
2004	3 230	1 229	6	27	163	911	4 755	0	7	0	0	43	393	0
2005	3 455	825	22	15	126	856	5 407	20	30	2	0	302	1 030	0
2006	1 985	1 334	13	8	118	1 763	3 209	0	544	0	0	117	108	0
2007	2 032	1 554	0	5	196	1 814	3 054	0	300	6	0	67	3 033	0
2008	2 190	904	6	31	382	1 552	1 100	0	152	0	0	16	1 170	0
2009	1 789	1 909	0	32	141	1 149	752	0	141	0	0	8	901	24
2010	1 466	746	5	50	254	339	1 061	0	25	0	0	9	287	0
2011	1 524	806	3	84	662	1 444	611	0	141	0	2	0	262	2
2012	763	671	2	20	955	533	517	0	0	0	0	0	126	5
2013	584	222	3	7	1 188	1 295	0	0	0	0	0	2	183	7
2014	230	186	1	19	628	817	0	0	0	0	0	6	419	4
Változás	-84,2%	1760,0%	0,0%	-13,6%	2754,5%	-46,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-91,4%	1576,0%	-66,7%
Minimum	230	0	0	5	0	339	0	0	0	0	0	0	15	0
Maximum	3 455	1 909	22	163	1 188	3 713	7 553	260	1 508	362	70	529	3 033	24
Átlagos	1736,9	731,5	3,7	44,4	309,1	1509,8	3385,0	19,5	295,6	31,2	5,2	84,0	524,9	3,2

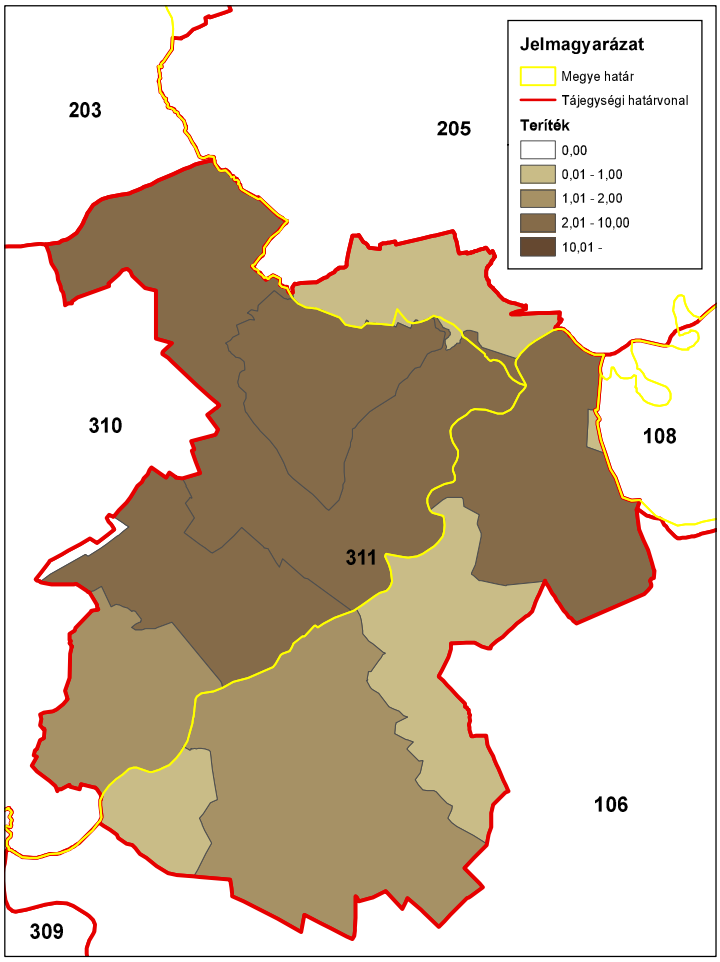

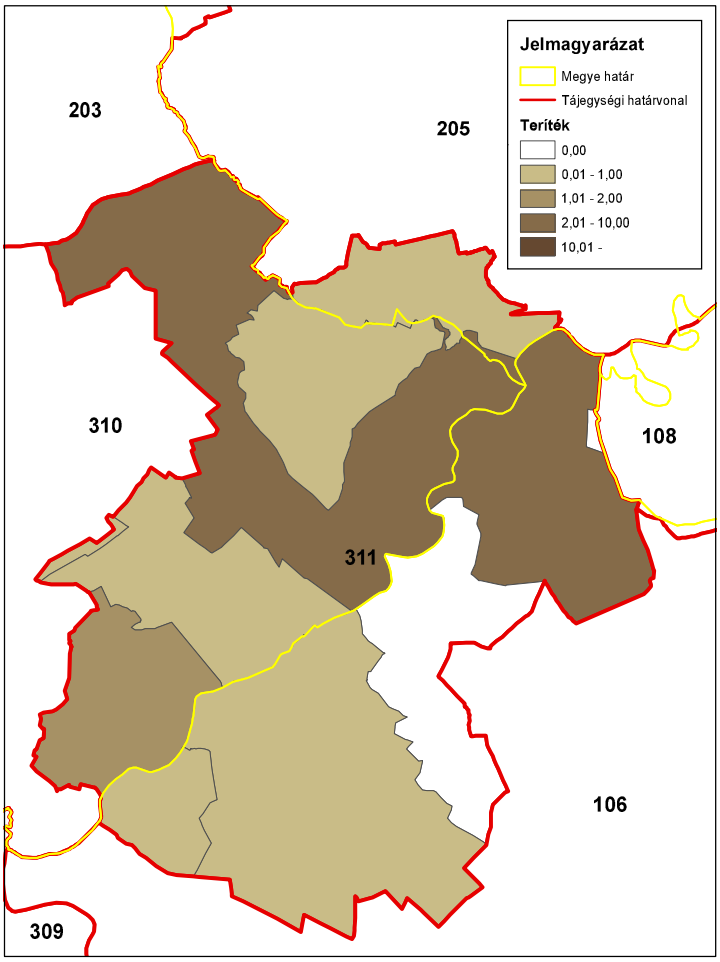

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2007

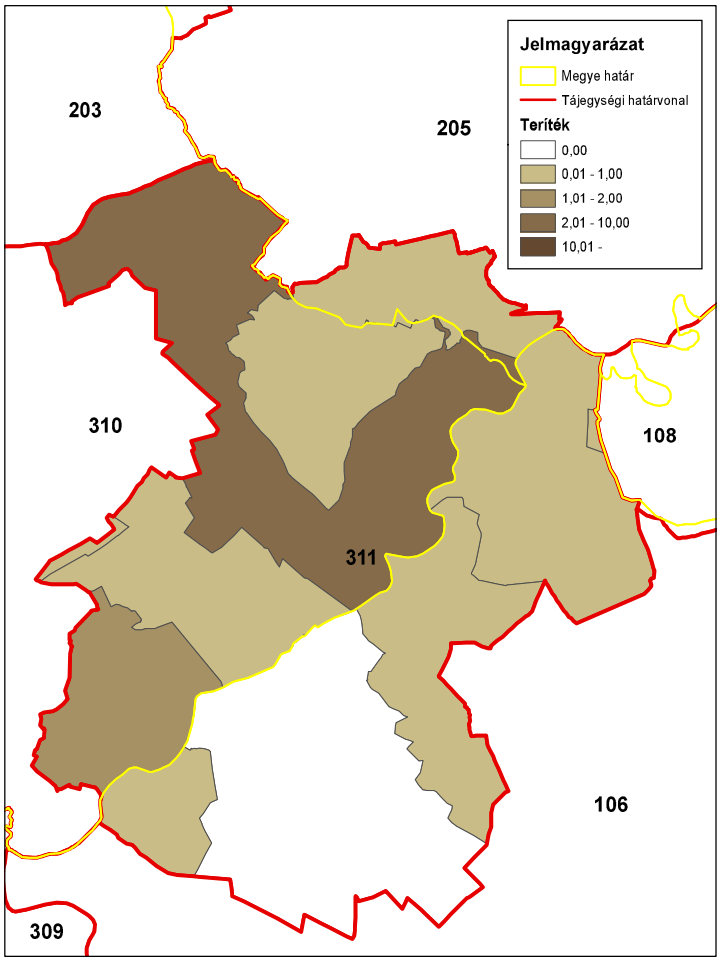
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2008

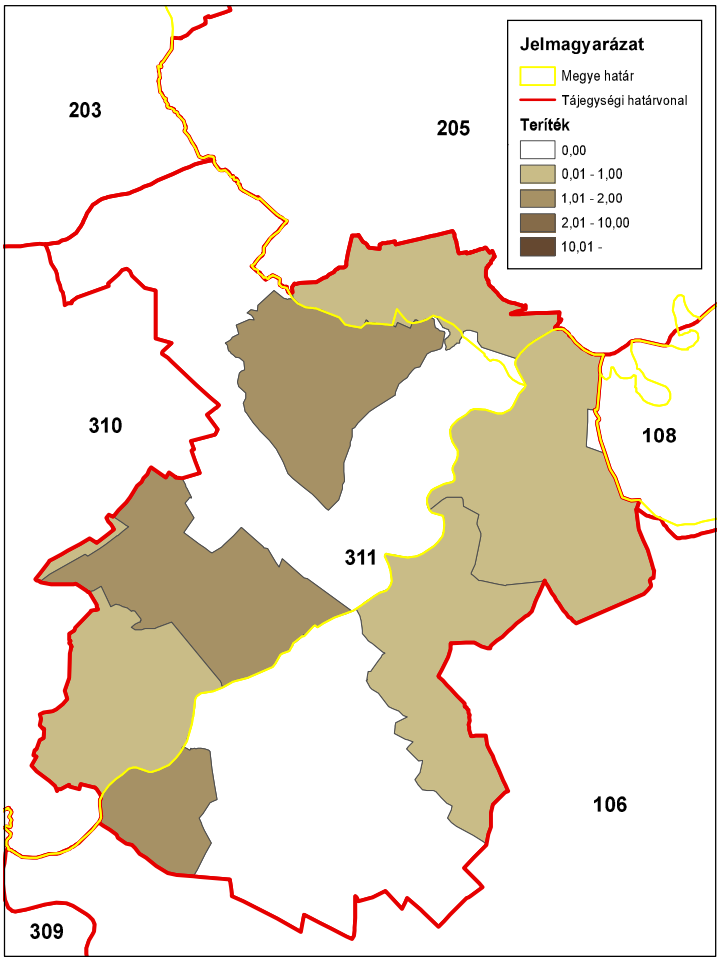
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2009

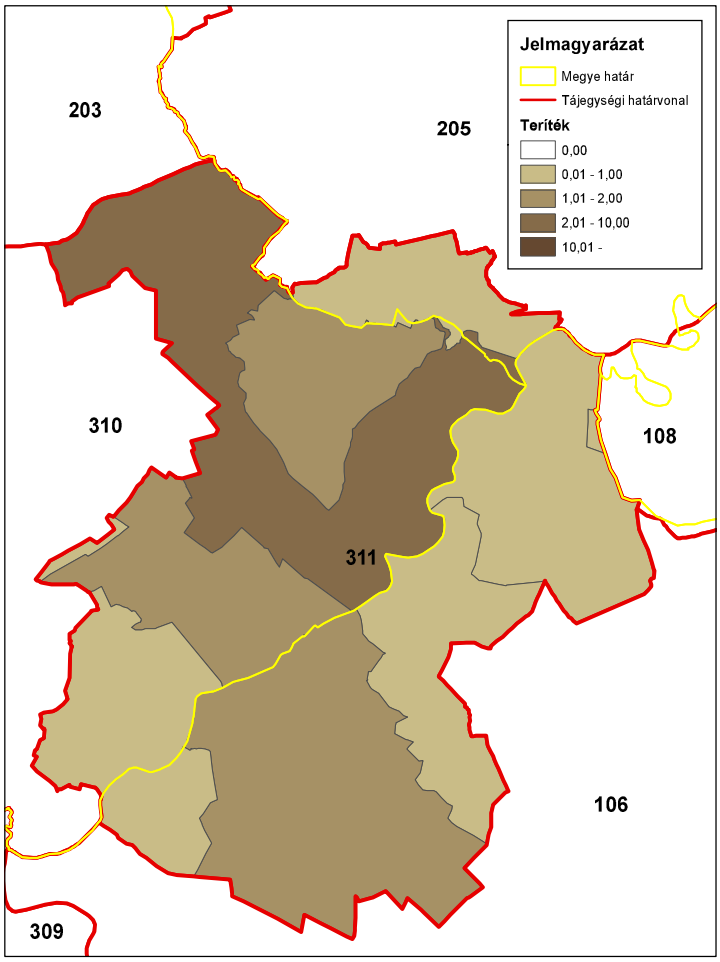
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2010

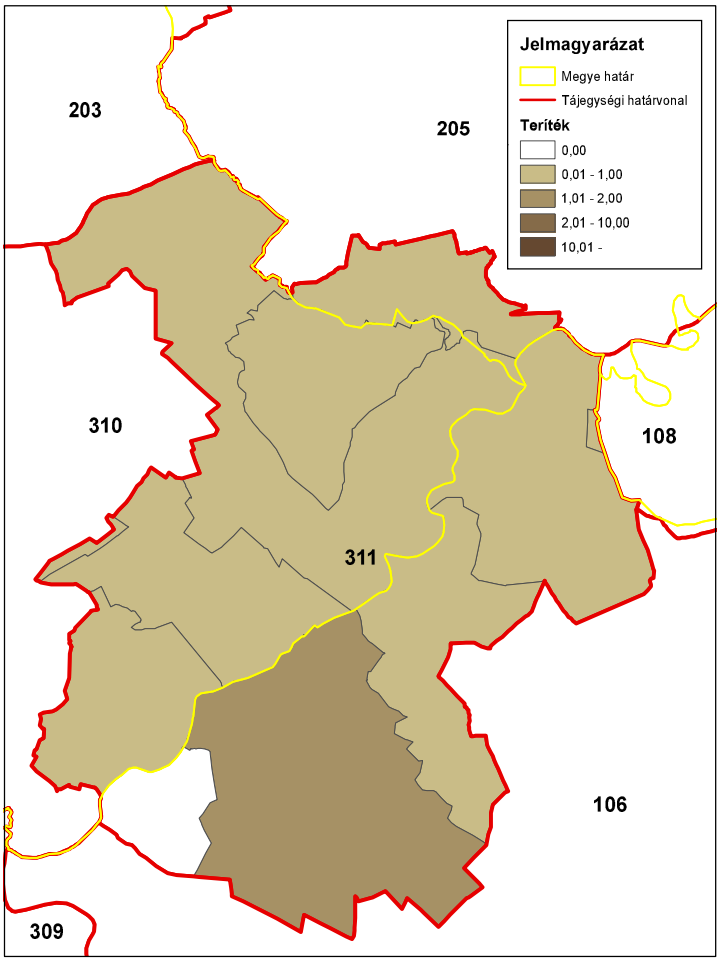
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2011

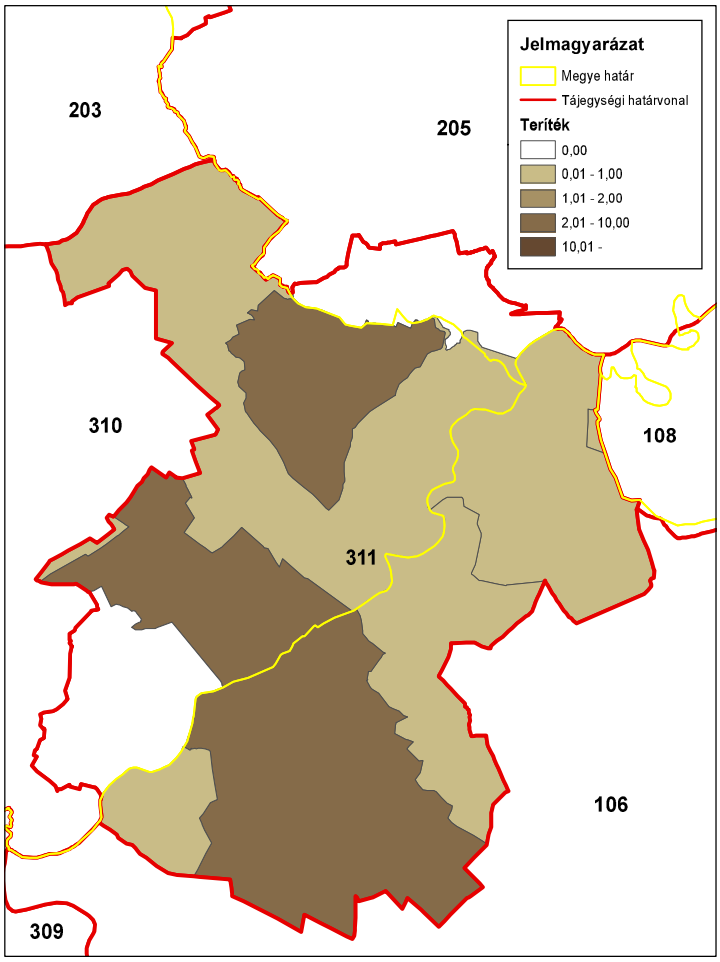
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2012

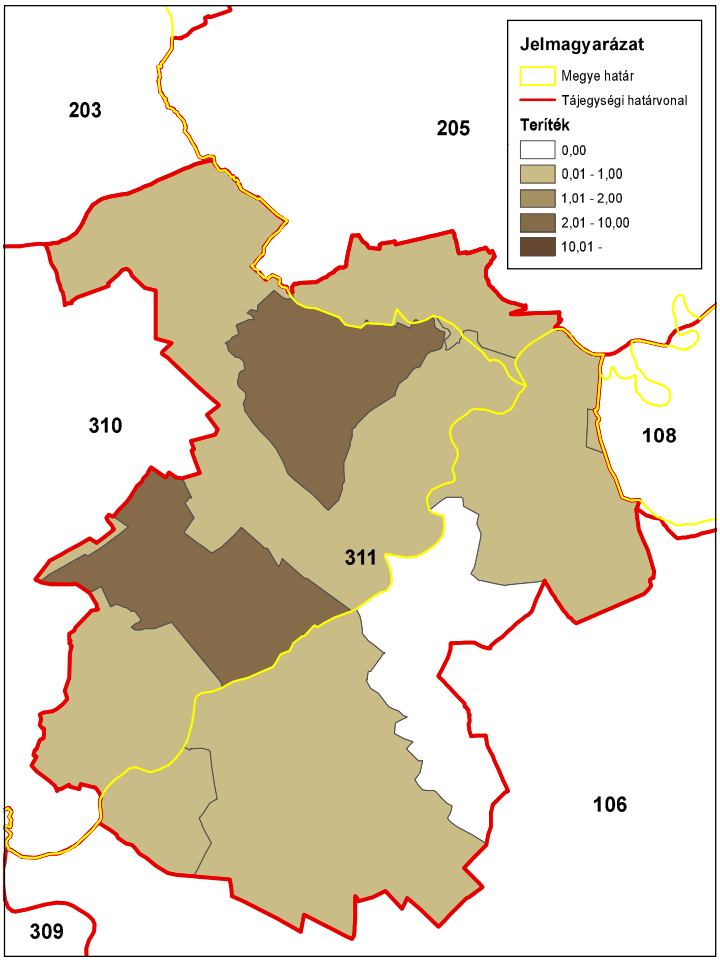
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- **Dolmányos varjú:** Terítéke ingadozó volt (100-800 pld.).
- **Szarka:** A szarka lelövések száma hullámzó képet mutatott (100-1000 pld.).
- **Szajkó:** A szajkó elejtések száma alacsony volt. A 2004-es év kivételével nem emelkedett 100 pld. fölé.
- **Róka**: A róka terítéke ingadozó volt (500 → 1500 pld.).
- **Borz**: Vadászhatóvá nyilvánítása óta lelövése emelkedett (2 → 51 pld.).
- **Kóbor kutya**: A lelövések száma hullámzó képet mutatva 70%-kal csökkent.
- **Kóbor macska:** A lelövések száma hullámzó képet mutatva 50%-kal csökkent.
- **Házi görény:** Terítéke az első üzemtervi ciklusban éves átlagban 63 pld. volt, a teríték maximuma pedig 170 pld. A második üzemtervi ciklusban terítéke teljesen jelentéktelen lett, 0 és 22 pld. között változik a tájegységben.
- **Nyest**: Terítéke jelentéktelen, 0 és 19 pld. között változik a tájegységben.
- **Üregi nyúl:** Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Pézsmapocok:** 2006-ig nem volt elejtés a vadgazdálkodási tájegységben. 2007-óta terítéke hektikusan változik (maximuma 129, minimuma 0). Az utóbbi két évben összesen 4 példánykerült terítékre, jelentősége alacsony a tájegységben.
- **Aranysakál**: 2008-ban jelent meg a vadgazdálkodási tájegységben, de azóta összesen 6 példány került terítékre. Ez alapján nem jelentős faj a tájegységben.
- **Nyestkutya**: 2012-ben és 2013-ban összesen 6 példány került terítékre. A faj megtelepedését meg kell akadályozni, elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.
- **Mosómedve**: 2009-ben ejtettek el egy példányt. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.

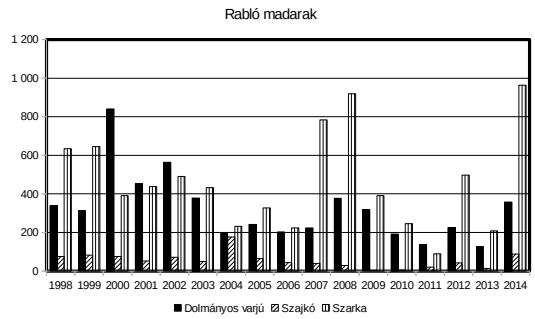
Az egyéb apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

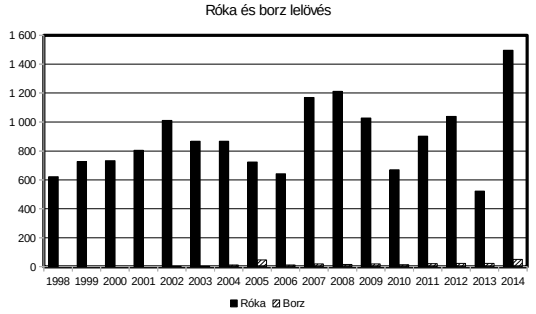
- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben (311)** legfontosabb vadfajaink közül a mezei nyúl és a fácán terítéke a felső, az őzé a felső, a gímé az alsó negyedbe, míg a vaddisznóé az átlag alatti negyedbe tartozik. Az apróvad védelme érdeké- ben a tájegységben eddig is fokozott figyelmet fordítottak a dolmányos varjú, a szarka és különösen a róka esetében , de a gyérítés intenzitása nagyon hullámzó volt. A tájegységen belül a róka terítéksűrűsége változatosan alakult, az intenzí- vebben gyérített területek a dél, dél-nyugati , a kevésbé intenzívebbek észak- keleten találhatók. Azokon a területeken ahol a fészkelő állományok jelentősek a kistestű menyétfélék (közönséges görény és nyest) gyérítésére is nagyobb figyelmet kell fordítani . A róka és aranysakál gyérítése az őz szaporulatának védelme érdekében is fontos . A kóbor kutya és kóbor macska kilövések száma nem a háziállatok tartásának javulása miatt csökken . A tájegységben a nyestkutya jelenlétére különöse figyelmet kell fordítani . A ragadozó , vagy rabló életmódú fajokra nemcsak az apróvad védelme érdekében kell a jövőben nagyobb nyomást gyakorolni a tájegységben , aminek lehetőségeit a gazdálkodási ajánlások rész ismerteti.

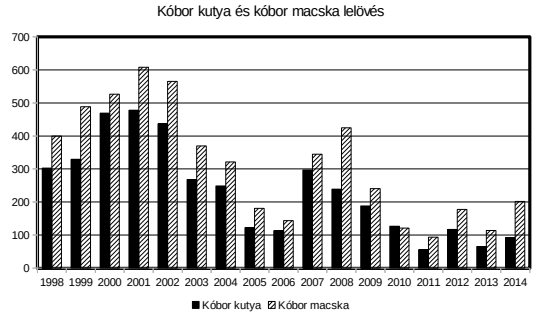
A káros apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

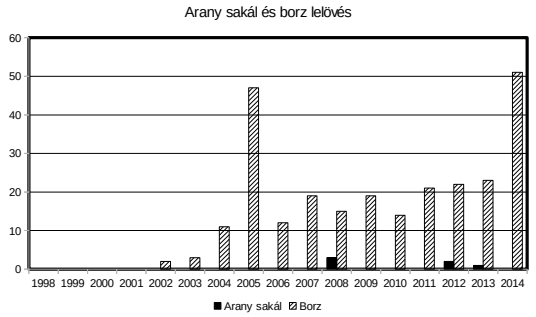
VGTE: **311**

Év	Dolmányos varjú	Szarka	Szajkó	Róka	Borz	Kóbor kutya	Kóbor macska	Házi görény	Nyest	Üregi nyúl	Pézsmapocok	Arany sakál	Nyestkutya	Mosómedve
1998	339	634	76	622	0	303	400	47	10	0	0	0	0	0
1999	313	645	83	727	0	329	488	39	2	0	0	0	0	0
2000	840	391	75	733	0	469	526	89	2	0	0	0	0	0
2001	453	438	52	804	0	478	608	170	0	0	0	0	0	0
2002	564	491	72	1 012	2	437	565	119	1	0	0	0	0	0
2003	379	433	50	868	3	268	370	51	0	0	0	0	0	0
2004	198	232	177	868	11	249	321	27	4	0	0	0	0	0
2005	242	327	64	723	47	123	181	20	3	0	0	0	0	0
2006	203	224	44	642	12	113	144	5	1	0	0	0	0	0
2007	224	784	40	1 170	19	297	345	22	8	0	17	0	0	0
2008	377	919	28	1 212	15	239	425	4	5	0	0	3	0	0
2009	318	391	4	1 027	19	188	241	13	2	0	0	0	0	1
2010	192	246	5	669	14	127	121	0	11	0	0	0	0	0
2011	136	89	20	902	21	56	94	2	10	0	129	0	0	0
2012	225	497	43	1 039	22	117	178	3	19	0	54	2	1	0
2013	127	208	14	522	23	66	114	3	4	0	2	1	5	0
2014	357	963	88	1 496	51	92	202	13	21	0	2	0	0	0
Változás	5,3%	51,9%	15,8%	140,5%	2450,0%	-69,6%	-49,5%	-72,3%	110,0%	-	-88,2%	-100,0%	-100,0%	-100,0%
Minimum	127	89	4	522	0	56	94	0	0	0	0	0	0	0
Maximum	840	963	177	1 496	51	478	608	170	21	0	129	3	5	1
Átlagos	322,8	465,4	55,0	884,5	15,2	232,4	313,1	36,9	6,1	0,0	12,0	0,4	0,4	0,1

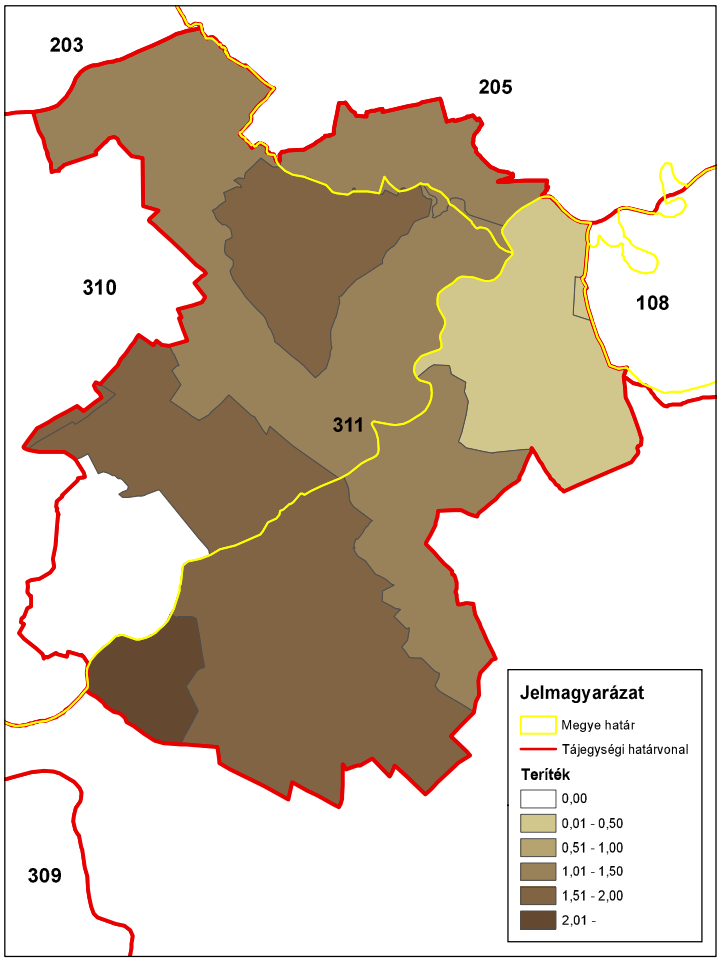

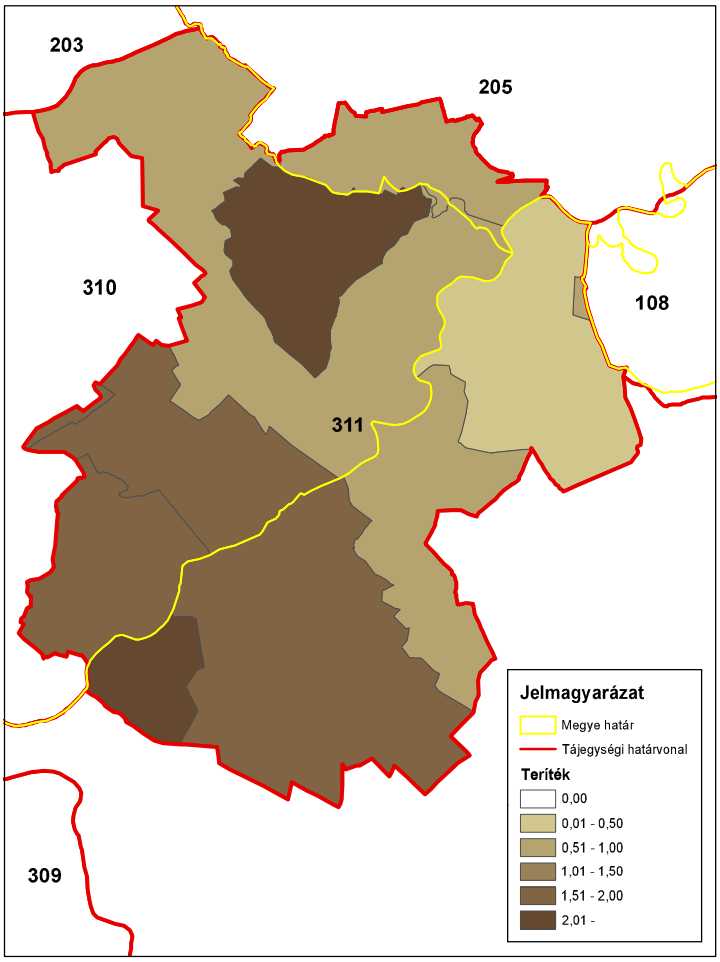

Róka (teríték - db/km^2) 2007

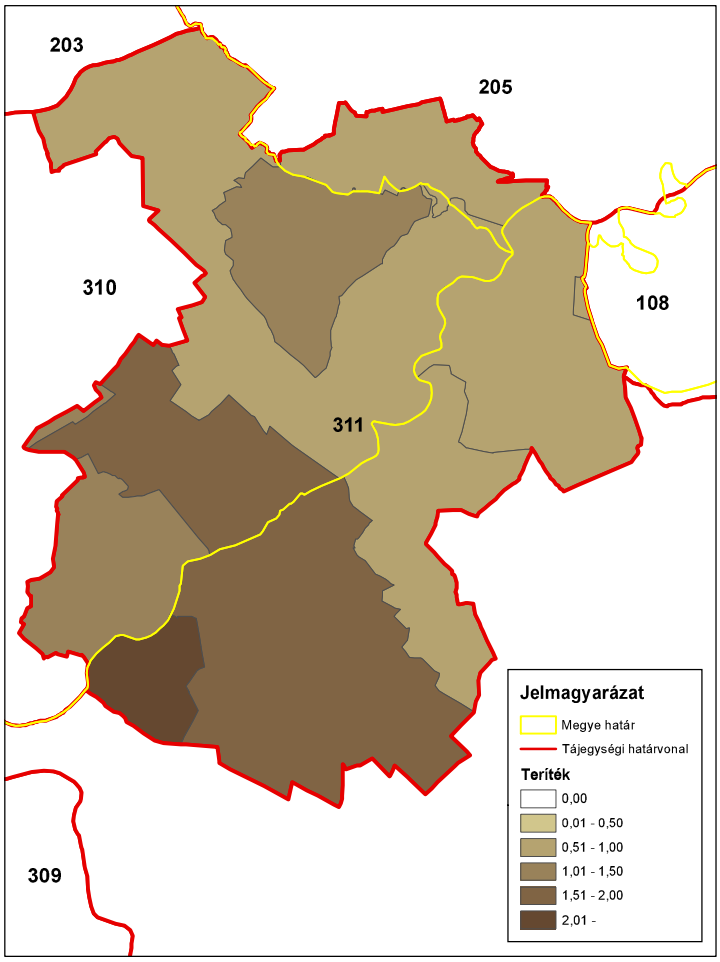
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2008

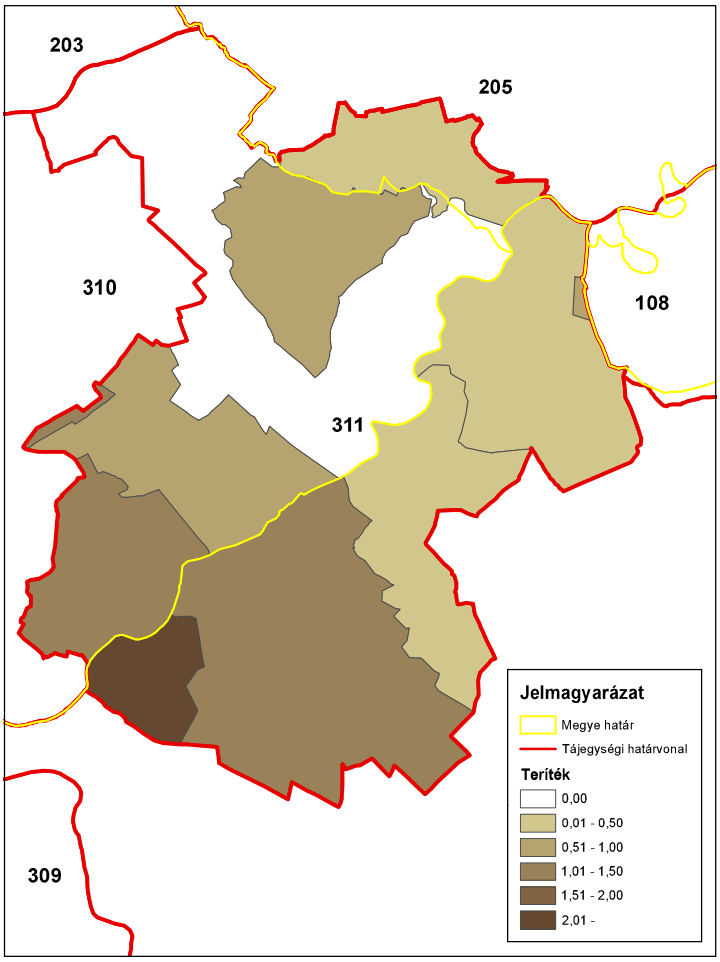
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2009

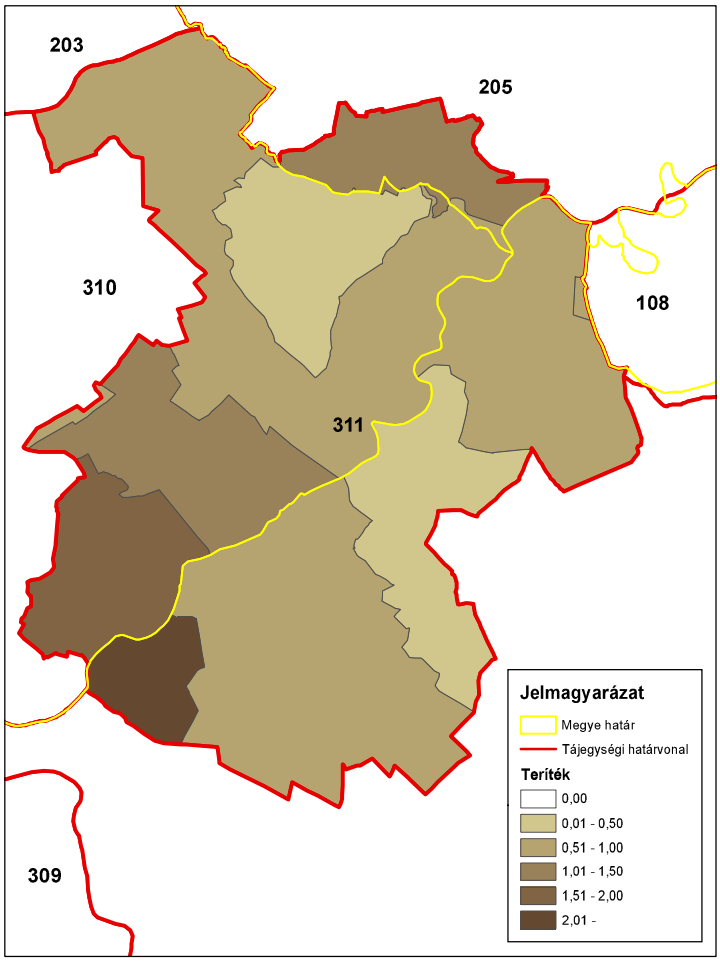
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2010

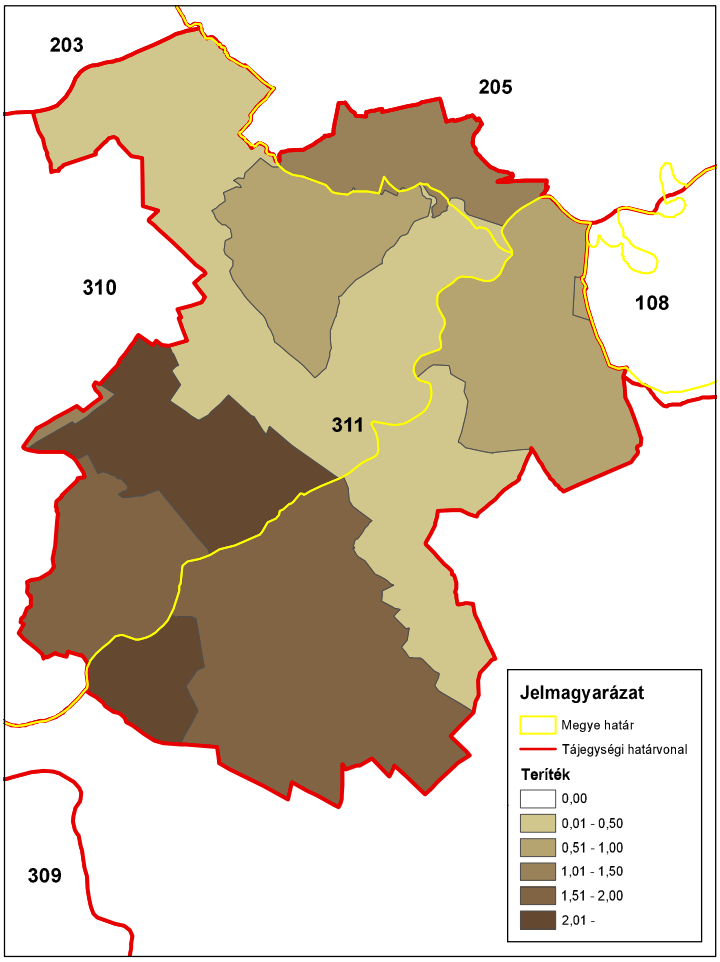
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2011

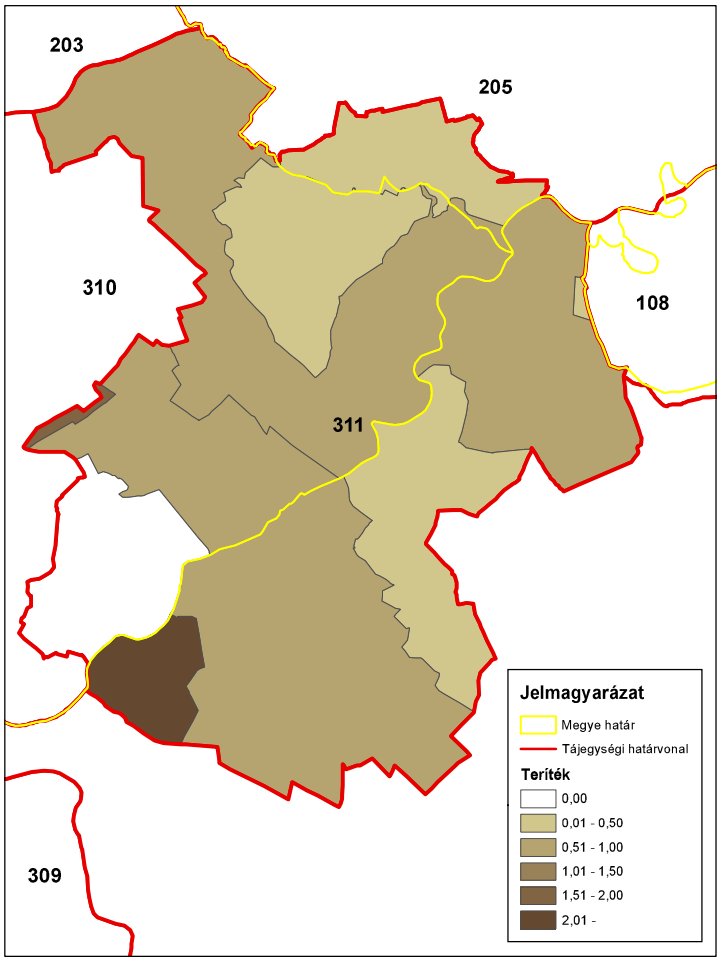
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2012

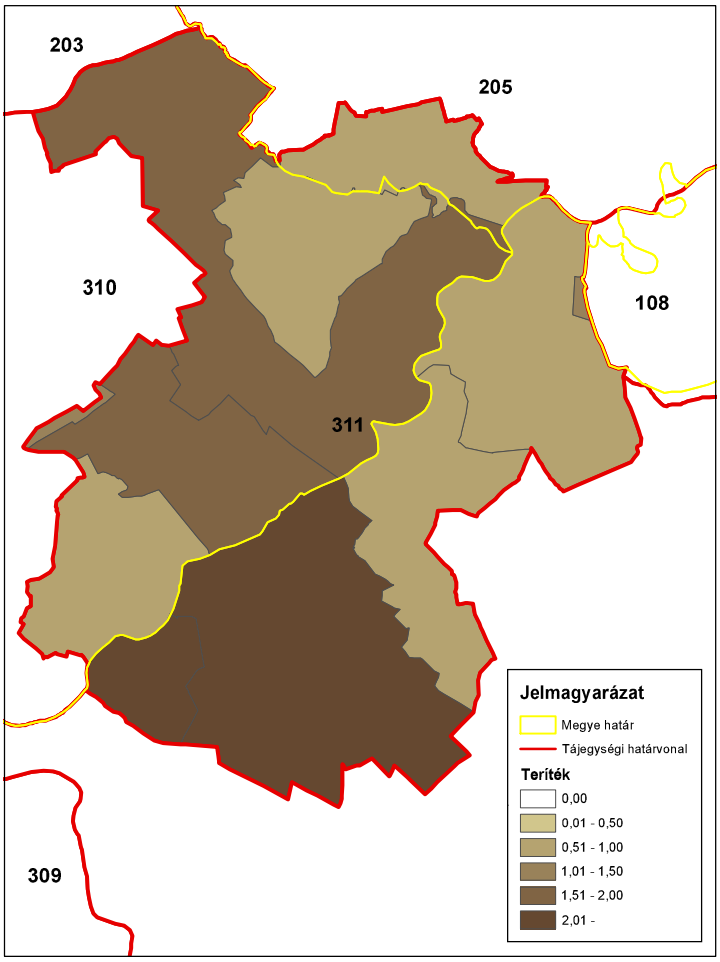
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Nagyvadgazdálkodás

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

- Gímszarvas a Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben nem fordul elő. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatban az alsó negyedben (52/52 és 48/52) helyezkedik el.

Az állomány minőségének értékelése

- Az elmúlt évtized szórvány elejtéseiből a minőség nem értékelhető.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- 1998 és 2014 között 5 alkalommal történt gímszarvas elejtés, míg jelentett állomány nincsen. Az állomány kezelése jelenleg a megjelenő egyedek terítékre hozására korlátozódik, mely a jövőben is javasolt.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- A gímszarvas nagyobb számú megjelenése és tartós megtelepedése a tájegységben kevéssé valószínű, bár nem kizárt. A tájegység jellegéből adódóan (erdősültség: 7030 ha; 7,6%) azonban nem kívánatos.

Élőhely-javítási javaslatok

- A gímszarvas szempontjából az élőhely nem igényel beavatkozást.

A génmegőrzési kezelésű területek

- A tájegységben nincs gímszarvas génmegőrzési szempontból különleges kezelésű terület (Mellékletekben csatolt táblázat).

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

- A dámszarvas a **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben (311)** szabad területen nem fordul elő és megtelepedése nem támogatott.
- Az állomány a létszám alapján **(48/52)** az **alsó negyedbe,** a terítékalapján **(48/52)** az **alsó negyedbe** tartozik a tájegységek rangsorában.
- A dámszarvasnak a vadgazdálkodási tájegység területén "**nincs jelentősége**".

Az állomány minőségének értékelése

- Nem értékelhető.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- Nem értékelhető.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- A dámszarvas a **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** szabad területen nem fordul elő és megtelepedése nem támogatott.

Élőhely-javítási javaslatok

- A dámszarvas számára élőhelyi fejlesztés nem indokolt.

Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása

- A **Mellékletekben** található jegyzék tartalmazza.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

Az őz a **Tisza-tavi** vadgazdálkodási tájegységben a mennyiségi viszonyokat nézve „**nagyon jelentős**” nagyvad. A tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszámot (**13/52**) és a terítéket (**4/52**) nézve is a felső negyedben található. Gazdálkodási szempont- ból (teríték , bevételek , károk) helyét az határozza meg , hogy az őzön kívül csak a vaddisznó van szabad területen jelen. A mezei nyúl és a fácán állománya és hasznosítása erősen csökken.

Az állomány minőségének értékelése

Az agancsok minősége a **Tisza-tavi** vadgazdálkodási tájegységben „**kiemelkedő**”. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolásában a felső negyedben (**11/52**) található.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység területén az őz jelentett létszáma 1998-2014 között **+30%** növekedést mutatott. Az őz hasznosítása folyamatosan nőtt (**+356%**). Az állomány alulhasznosításának tényét és mértékét jelzi, hogy a lelövések növekedése egy nagyságrenddel nagyobb volt, mint a létszámé.
- A vadgazdálkodási tájegységben az őzállomány annak ellenére nőtt erősen, hogy a lelövések közel ötszörösére emelkedtek. Az adatok alapján tartamosan a 1300-1500 őz (vagy több) teríték lehet a fenntartható hasznosítás.
- Az őz hasznosítási aránya nagyon alacsony szintről (7%) emelkedett egy a szinten-tartó közelében lévőnek tekinthető szintre (27%). Figyelembe véve az őz ökológiai képességeit a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságos, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban van. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya alacsony (10-15%), ami messze nem elegendő az állomány tudatos szabályozásához. A bakok és a gidák hasznosításának mértéke ennél magasabb volt (20-30%). Az őz terítékének összetétele a kezdettől csaknem az utolsó évekig hasonló képet mutatott: kevesebb sutát és gidát lőttek, mint bakot. A vadgazdálkodási tájegységben alapvetően a nőivar és a szaporulat alulhasznosítása a jellemző.
- A tájegységben a további teríték növekedés és a teríték összetételének következetes kiegyensúlyozása révén a jövőben el lehet érni egy olyan állapotot, ahol az őzállomány hasznosítása a biológiai adottságokkal összhangban áll. A növekedés megállítása, a stabil helyzet tartása azért is szükséges, mert a nagyobb állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (tömeg, kondíció, agancsméretek), amik az állomány teljesítményét visszavetik.
- Az őz a meghatározó nagyvad és lényeges bevételi forrás a vadgazdálkodási tájegységben. A térített mezőgazdasági károk értéke kicsi és az őz terítékkel nincs kimutatható kapcsolat. Alapvetően az őz által okozott károk elhanyagolhatóak, de helyi konfliktusokban ez fel is értékelődhet. A vadgazdálkodási tájegységben terjed a vaddisznó és a károkat okozó vad valószínűleg ez a faj.
- A Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységből bemutatott érmes agancsok arányát tekintve a VGTE a felső negyedben van, azaz országosan a legjobbak közé tartozik (11/52). Az ér-

Az őzgazdálkodás alapvonalai

mesek aránya 7-19% között ingadozott. A bírált trófeák korosztályi összetétele jelentősen megváltozott. A „fiatal" bakok aránya nőtt (8→40%), az „öreg" bakok aránya pedig csökkent (50→25%). A „középkorú" bakoké pedig 25-45% között volt.

- A Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben kiváló képességű őzállomány él, az agancsok szárhossza (átlagosan) már a 3-4 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, de a kicsivel nagyobb maximum 5-8 éves korra esik. Az átlagos 24 órás agancssúly 5 éves korig fokozatosan emelkedik és 6-7 év között kevéssel nagyobb.
- Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagos értékei között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között legalább 10-20% eltérés mutatható ki. Az agancsok súlya változékonyabb és ilyen szempontból kevésbé megbízható jellemző, mint a szárhosszak, amik növekedési képe szabályosabb. A környezeti hatások miatt a kedvező években a gyengébb képességű bakok is jobb agancsokat rakhatnak fel, míg a rosszabb években a jobb képességűek agancsai is gyengébbek lesznek.
- Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést a számos „átlagos" év értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 2 500 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 6 500 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Az őzgazdálkodás céljait 4 fő szempont értékelése alapján célszerű meghatározni:
  1. Megfelel-e az állomány mennyiségi hozama az elvárásoknak? (vadászati lehetőség és bevétel, vadhús árbevétele)
  2. Megfelel-e az agancsok minősége az élőhelyi lehetőségeknek és a várakozásoknak? (agancsok nagysága, érmesek száma/aránya)
  3. Kell-e a vadkárral foglalkozni? (mezőgazdasági, erdei kár, vadbalesetek)
  4. Mik a célokkal kapcsolatos biológiai és gazdálkodási korlátok? (pl. a környezet tűrőképessége)
- Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: Az őzállományok létszámának pontos felmérésére nincs módszer. A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízhatóbb nyomon követése a cél, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak. Ezek a felmérések adatokat szolgáltatnak az ivararányra és a felnevelt szaporulatra vonatkozóan is, amiből meghatározható az állomány realizált szaporodóképessége. A realizált szaporulatot összehasonlítva a kiinduló szaporodási mutatókkal (sárgatestek száma, magzatszám) megbecsülhető a felnevelési veszteség, a ragadozók hatása és a gidalövés hatása is. Az állomány trendjének ismeretében megítélhető a hasznosítás és a természetes folyamatok kölcsönhatása, amik a-

Az őzgazdálkodás alapvonalai

lapján növelhető/csökkenthető a lelövések száma. Az elmúlt 2 évtized országosan és a tájegységben is bizonyította, hogy a lelövések fokozatos növelése (ebben a vadgazdálkodási tájegységben: **+356%**), a suták és a gidák megemelt lelövései miatt az őzállományok nem omlanak össze.

- Az őzállomány állapotának legfontosabb és minden esetben gyűjthető jellemzői: a lőtt őzek testtömege és a testtömeg megoszlásának változása, az agancsok súlyának és súly szerinti eloszlásának változásai, valamint a szaporulat számának és megoszlásának változásai (magzatszám, felnevelt szaporulat).
- Az őzállományokban bak territórium foglalási viselkedése miatt erős a nyomás az 1:1-től erősen eltérő ivararány kialakulására (1:2-3 bak:suta). Ez növeli az állomány számszerű szaporodóképességét, ami „elfiatalodó" koreloszláshoz vezethet, ami a suták és a gidák megfelelően erős hasznosítása nélkül nem akadályozható meg. Ennek elmaradásakor a sűrűségfüggés hamarosan lecsökkenti az őzek súlyát és szaporulatát.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos terítéknövelés (≈30-35 %-ig) és a teríték összetételének kiegyensúlyozása (1:1:1) révén el lehet érni olyan egyensúlyt, amikor az őzállomány hasznosítása a biológiailag megalapozott, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kedvező létszám/teríték fenntartását.
- A szabályos korösszetételű (élő) állomány eloszlását figyelembe véve a bakteríték javasolt összetétele 45±10% fiatal, 40±5% középkorú és 15±5% öreg bak. A populációdinamika összefüggéseit figyelembe véve, ettől lényegesen eltérő korösszetétel torzulások nélkül tartósan nem vehető ki egy állományból sem.
- Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, ivarra és korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.
- Az őzbakok agancsainak szárhossza már a 4-5 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően a 8 éves korig azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 6-8 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni és erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

Élőhely-javítási javaslatok

- A vadgazdálkodási tájegységben elsősorban az apróvad határozzák meg az élőhelyi beavatkozásokat és fejlesztéseket. A számukra végzett beavatkozások az őznek is kedvezőek, ha a kialakuló növényzet táplálkozási igényeinek megfelelő. Az őz koncentrátum válogató kérődző, amely a magas táplálóanyag-tartalmú, nyersfehérjében gazdag, alacsony rosttartalmú növényeket részesíti előnyben. Csak az őz igényeit kielégítő élőhelyi beavatkozások, vadföldek létesítése nem várható. Az igényeinek megfelelő pillangós növények alkalmazása azonban az őz számára is jó.
- A szegélyek, csenderesek, vadrejtők fenntartása és megőrzése az őz számára is fontos,

Az őzgazdálkodás alapvonalai

rejtőhely és táplálkozás szempontjából is. Az őz számára az agrár környezetben a szegélyek és vonalas élőhelyi elemek a területiumok kijelölése és fenntartása miatt is fontosak.

- Az őz kiegészítő takarmányozása szélsőséges körülmények között indokolt, de a rossz minőségű vagy igényeinek nem megfelelő takarmányok kihelyezése káros.
- Az ásványi anyagellátás kiegészítésére sózók fenntartása/létesítése az őz számára szükséges.

Ragadozók kezelése

- A vadászható ragadozókkal való gazdálkodás az őz szempontjából is fontos. Főleg az ellés után a gidák veszteségeit okozhatja a róka, a kóbor kutya, az aranysakál és a vaddisznó is.
- A róka korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (>1,5 gyérítési rátára van szükség) kell kivenni a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia.
- Az aranysakál esetében a hatékonyabb utódnevelés miatt, a rókáét meghaladó vadászati hatékonyságra van szükség.
- A kóbor kutyák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani.

A génmegőrzési kezelésű területek

Nincs a tájegységben.

A muflongazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység** a jelentett létszám (**20/22**) és a teríték (**22/22**) szempontjából is a muflonnal rendelkező vadgazdálkodási tájegységek alsó felébe tartozik. Vadgazdálkodási jelentősége a szabad területen **nincs**.

Az állomány minőségének értékelése

A trófeák nagysága és minősége szempontjából értékelhetetlen a kevés bemutatott csiga következtében.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

A vadgazdálkodási tájegység területén a muflon szabad területen nem fordul elő.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

A vadgazdálkodási tájegység területén a muflon szabad területi természetes megtelepedése vagy szándékos betelepítése sem támogatható. A tájegység természeti és vadgazdálkodási adottságai folytán a muflon megtelepedésének elősegítése nem kívánatos.

Élőhely-javítási javaslatok

Nem alkalmazható szempont.

A génmegőrzési kezelésű területek

Nincs a tájegységben.

Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása

A vadaskertek nyilvántartása a **Mellékletben** található.

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó „**kis**" jelentőségű. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorában a jelentett létszám (**40/52**) az **alsó** és a teríték (**36/52**) alapján is az **átlag alatti negyedben** helyezkedik el. A tájegységben a vaddisznó jelenléte nem támogatható.

Az állomány minőségének értékelése

A vaddisznó trófeák minőségét nem értékeljük, mert csak szelektált minta áll rendelkezésre (>16 cm méretű agyarakat kell bíráltatni), a vadaskerti és a szabad területi agyarak nincsenek elkülönítve és egy túlszaporodott, jelentős problémákat okozó vad esetében a minőség védelmének jelenleg nincs különleges indoka.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma kezdetben csökkent, majd növekedett (**+470%**). A hasznosítási arány az értékelt időszakban kezdetben alacsony volt, de 2007 óta 150-300% között változott. A tájegységben a vaddisznó folyamatosan jelen volt, ami a Tisza-tó körüli kedvező élőhelyekkel magyarázható (nádasok). A 0-1 db/km^2 sűrűség a jellemző.
- A hasznosítási arány nagy ingadozásokkal nőtt. A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (10-30%) kevesebb arányú kocát lőttek (1-21%) és a süldő+malac lelövés (50-70%) volt a legnagyobb arányú. **Az adatok megerősítik, hogy a kocák lelövéseken belüli kis aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.**
- A tájegység területén a szántó és a rét-legelő művelési ág aránya 75.2%, az erdő 7.6% és a **nádas 3.5%.** A jelenlegi vadkárhelyzet még nem veszélyes, de az állomány további növekedése, illetve csökkentésének elmaradása nagy kockázatokat jelent. A tájegység apróvadas, agrár jellegével a növekvő vaddisznó állomány nem egyeztethető össze, ezért a vaddisznó jelenléte nem támogatható. Ugyanakkor a Tisza-tó körüli vizes élőhelyek ideálisak a vaddisznó számára és különösen megnehezítik a hatékony szabályozást.
- A vaddisznó megtelepülésének szintén kockázata az apróvadban neki tulajdonítható keletkező vesztség is. A vaddisznó mindenevő faj, ami a tojások, a fiókák és a szaporulat szempontjából többé-kevésbé bizonyított veszteségeket okozhat.
- **A kanok többnyire magas aránya a kocák kíméletére utal. A szaporodó rész határozott csökkentése nélkül nem sikeres a szaporulat akár magas arányú lövése sem. Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a koca- és malackilövések minél magasabb arányát kell elérni.**

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi létszámát a következő 10 évben a lehető legkisebbre kell csökkenteni, aminek feltételei:

- **Az évente meghatározott lelövési tervek teljesítése, a nőivar és a szaporulat védelmének megszüntetése.**
- Az irreális értékek korrekciójának biztosítása (virtuális túlhasznosítás, ivar- és korcsoportok adatainak ellenőrizhető hitelessége). Ennek érdekében a tájegység szintjén egységes vadállomány-felmérési (monitorozási) és tervezési módszertan kidolgozása és bevezetése (pl. szinkronizált számlálási rendszer, összehangolt testtömeg és szaporodási adatgyűjtési és értékelési rendszer kialakítása a vadgazdálkodási tájegységben).
- **Az éves tervben a meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korra, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva szükséges meghatározni.**
- A vadgazdálkodási egységek között a vadászati nyomás összehangolt ellenőrzése, hogy **a vaddisznót gyengébben hasznosító területek ne legyenek a visszatöltődés forrásai. Tájegységi szintű kérdés a vaddisznók kezelésének összehangolása, az utánpótlás hatékony csökkentése.**
- Folyamatos figyelmet kell fordítani a vaddisznók terjedését segítő természetes és mesterséges folyosók és élőhelyfoltok vaddisznóktól való mentesítésére (fasorok, bozótosok, erdősávok, erdőfoltok, nádasok stb.).
- A **felülről nyitott** lelövési tervszámok alkalmazása, azaz a nőivar és a szaporulat lelövését nem szükséges felülről korlátozni.
- A rendelkezésre álló adatok alapján a **100-150% hasznosítási arány** jó esetben a szinten tartáshoz volt elegendő. A 2017-től kezdődő 5 évben az érzékelhető **állománycsökkentéshez tartósan >150% hasznosítási arányt szükséges fenntartani.**
- A teríték összetételét az állomány csökkentése érdekében úgy célszerű meghatározni, hogy **a kifejlett kocák lelövése határozottan nagyobb legyen a kanokénál (1.5-2 koca : 1 kan) és az összes lelövés >75%-a malac+süldő legyen.** A malac+süldő lelövésből **>25% malac** legyen (<50% süldő).

Élőhely-javítási javaslatok

- A vaddisznó etetésének csak a vadászat megkönnyítése (szórók), illetve a károsított területektől való elterelés lehet a célja; a kihelyezett takarmány mennyiségének és minőségének ehhez kell igazodnia. Az állomány növelését célzó etetés kerülendő. A szórók és etetők helyét úgy kell megválasztani, hogy az a természeti vagy gazdasági értékekben a károkozás veszélyét ne növelje.
- A megfelelő mennyiségű és minőségű (kiegészítő) vízellátásról a vaddisznó jellemző igényeire is tekintettel célszerű dönteni.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Apróvadgazdálkodás

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a mezei nyúl „**nagy jelentőségű**” vadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatban a jelentett létszám (6/52) alapján és a teríték (8/52) alapján is a felső negyedben helyezkedik el. Gazdálkodási szempontból szerepe nagy (apróvadas vadgazdálkodási tájegységek).

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány (12860-ról 5354-re) csökken.
- A hasznosítás (3605-ről 553-ra) és a hasznosítási arány (28%-ról 10.3%-ra) csökken, a hasznosítási arány alacsony szintű.
- A befogás megszűnt, a lelövés csökkent, a lelövés uralja a hasznosítást (32%-ról 0%-ra csökkent a befogás aránya).

Állománykezelési elvek/modellek

- A mezei nyúl gazdálkodásban az alkalmazkodó hasznosítás erősítése szükséges. Kötelezővé kellene tenni egy elfogadott létszámbecslési módszer (javasolt az éjszakai reflektoros létszámbecslés) használatát tél végén-kora tavasszal és ősszel, a vadászatok megkezdése előtt. Az őszi becslés alapján, amennyiben szükséges, módosítani lehet a tervezett hasznosítandó mennyiséget. A hasznosítás mennyiségét egy hasznosítási modell segítségével kell meghatározni: a Kovács-Heltay modell vagy a SZIE VMI modellje alapján számítsák ki. Ebben a tájegységben már sejthető a tervezés megléte, de ezt minden helyi vadgazdálkodási egységben kötelezővé kell tenni.
- A hasznosítható mennyiséget havi bontásban kellene megadni az első vadászat előtt a vadászati hatóság számára, a tervezett mennyiség ¾-ét október-november hónapokban kellene elejteni. A fegyveres vadászat lehet engedélyezett.
- A mezei nyúl szempontjából a róka lehet jelentős ebben a tájegységben is attól függetlenül, hogy nem látszik erős összefüggés a lelövések között. A vaddisznó megjelent a térségben és erősen növekszik a populációja, a faj nem kívánatos a tájegységben. A vaddisznó állomány csökkentése szükséges, mivel még nagy jelentősége van a mezei nyúl gazdálkodásnak és reális fejlesztési lehetőség van a nyúl populációban. A külföldi bérvadászatásból származó haszon is ott nőtt, ahol több nyulat tudtak elejteni. Ráadásul, ahol még alacsonyabb a vaddisznó hasznosítása (kevesebb van), ott lőnek több nyulat, tehát érdemes csökkenteni a vaddisznó állományát.

Élőhely-javítási javaslatok

- Magas a szántóterületek aránya (64 %), ezért az alábbi szempontok szerint lehet az élőhelyet javítani a mezei nyúl számára:
  - A növényborítás nélküli területek minimalizálása (másodvetés, tarlóvetés) Ehhez a következő növények javasoltak : őszi káposztarepce takarmánykáposzta , takarmánykel , tarlórépa , olajretek , mohar , köles . (KAP Zöldítés kihasználása)
  - A táblaméretek csökkentése a vetésszerkezet változatosságának növelése, ha ez lehetséges (KAP Zöldítés, AKG kihasználása).
  - A még meglévő természetes élőhelyfoltok zöldfolyosókkal (KAP Zöldítés

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

– táblaszegélyek, fasorok), elsősorban füves élőhelyekkel, vagy takarmánytermő sávokkal való összekötése.
    - Változatos lágyszárú növény fajösszetétel kialakítása (fajszám: 30 <).
    - A vadászterület minden részére legyen hatással az élőhelyfejlesztés (több, kisebb, a területen szétszórt, elnyújtott, sávszerű vagy amorf kialakítás)
    - Szélfogó cserjesorok, -foltok, magasfüves (kaszálatlan) területek kialakítása (KAP Zöldítés).
    - Vadföldeken többéves vetőmagkeverékek telepítése ajánlott (Biodiverzitás vetőmag keverék; CL 1300 őz és nyúl keverék). Egynyári kultúrák esetén a vetésváltást több, kisebb részletben, hetes, hónapos különbségekkel végezzük.
    - Kaszálások során vadriasztó lánc használata szükséges, valamint a kaszálást mindig a tábla közepétől a szélei felé haladva végezzük.
    - Érdemes a meglévő gyepek (11%) fenntartása, ami kedvez a mezei nyúlnak, amennyiben megmaradnak és nem legeltetik túl háziállatokkal. Ezek összekötése zöld sávokkal szintén javasolható.
- Az agrárkörnyezet-gazdálkodási programok (AKG) zöldugar kezelésére vonatkozó szabályok a mezei nyúl élőhely kezelése során is alkalmazhatók, ahogy a kaszálás szabályai a vadlegelőkön és egyéb füves élőhelyeken is alkalmazhatók.
- Ha az élőhelyfejlesztés nem lehetséges, akkor mindenképpen szükséges a nyári kiegészítő takarmányozás a vadgazdálkodási egységek területén már az aratást megelőzően, majd utána folyamatosan az őszi vadászatig. Az etetőhelyeket a teljesen üres táblákat szegélyező gyepsávokban, fasorokban érdemes kijelölni. Az etetőhelyeket egymástól 100-150 méter távolságban érdemes kialakítani. A takarmányféleségek közül – a mezei nyúl vegetációs vízigényét figyelembe véve – elsősorban a lédús takarmányokat javasoljuk. Ezek a takarmányrépa, tarlórépa, cukorrépa, sárgarépa, káposztafélék, kukorica szilázs. A lédús takarmányokon túl a jó minőségű lucerna- és réti széna kijuttatásáról is érdemes gondoskodni.

Ragadozók állománykezelése

- A róka állomány korlátozása a legfontosabb a mezei nyúl szempontjából. Legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1.5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről.
- A kistestű menyétfélék (nyest, közönséges görény) csapdázása idényen kívül is javasolt a vadászati hatóság engedélye esetén.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Lásd a ragadozókra vonatkozó részt.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegységben** a fácán „**nagy jelentőségű**” apróvadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszám (16/52) szerint az átlag feletti negyedben , a teríték (2/52) szerint a felső negyedben helyezkedik el, és gazdálkodási szempontból a fácán szerepe nagy (apróvadas vadgazdálkodási tájegység).

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány csökkenő (-54.3%).
- A hasznosítás mértéke csökkenő trendet mutatott, közepes mértékű ingadozásokkal (9.7 ezer - 23.3 ezer) a jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás erősen ingadozó (118.3-348.8%); a kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás is jelentősen ingadozik (31.4-140.7%).
- A kibocsátott fácánok száma csökkenő (37.6 ezer → 22.9 ezer; -39%); a kibocsátás mértéke az első tervezési időszakban a jelentett állomány méretének 3-7-szerese, a másodikban kisebb, mintegy 2.5-4-szerese; a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás erősen ingadozó (5.24-161.7%), valószínűleg rendszeresen, durván túlhasznosíthatják a vad fácánokat.

Állománykezelési elvek/modellek

- A fácángazdálkodás tervezéséhez a következő változókról szükséges helyi, vagy egyéb vizsgálatokból felhasználható információ: a költő felnőtt madarak (törzsállomány) márciusi száma; a felnevelt szaporulat száma a felnevelés végéig; a populáció szeptemberi száma; elejtett egyedek száma (tyúk, kakas külön). Amennyiben kibocsátás történik, akkor a kibocsátott fácánok megtérülési aránya a kibocsátáskor jelölt fácánok alapján.
- A hasznosítási tervet a felnevelt szaporulatra (szabadterületi állomány) és a kibocsátott fácánok várható megtérülése (korábbi évek adatai) alapján elkülönítve célszerű megtervezni. A kibocsátott fácánok és a vad származású fácánok nem egyenértékűek.
- A fácán végleges hasznosítási tervszáma a vadgazdálkodók őszi állománybecslései és annak hatósági ellenőrzései alapján kerüljön meghatározásra. Szabadterületi fácán hasznosítása helyileg indokolt esetben csak meghatározott küszöb felett (jelenleg: 4 egyed / km^2) engedélyezhető. A szabadterületi vad állományra gyakorolt vadászati nyomás maradjon 25-40% alatt. Az őszi populációból a kakasok akár 75%-os, míg a tyúkok max. 20%-os hasznosítása biztosíthatja a fenntartható hozamot, de vegyes kibocsátások esetén a tyúkok hasznosítása ilyen mértékben sem ajánlott. A tojók hasznosítását célszerűbb kerülni, mivel a fácánállomány legértékesebb részét a szaporulatot biztosító életképes tyúkok alkotják. Biológiailag megalapozott esetben a vadászati hatóság a tojók lelövését eltérően értékelheti.
- Javasolt a tenyésztett napos fácáncsibék ivarának meghatározása (szexálás), hogy csak kakasok kerüljenek nevelésre és kibocsátásra. Gyakorlati tapasztalatok alapján ezzel a vad tyúkokra a visszavadászás során gyakorolt járulékos vadászati nyomás csökkenthető, ill. a jobb szaporodási teljesítményt nyújtó vad tyúkpopulációt sem hígítják fel a jellemzően rosszabb túléléssel és alacsonyabb csibefelnevelési sikerrel rendelkező kibocsátott tyúkok. A ragadozók

A fácángazdálkodás alapvonalai

csoportosulási válaszának elkerülése érdekében a kiscsoportos kihelyezést kellene előtérbe helyezni.

- A kibocsátott egyedeket szükséges megjelölni (megfelelő minőségű lábgyűrű, szárnyjelölő), hogy a visszavadászási arány és a vad fácánokra gyakorolt vadászati nyomás mérhető legyen.

Élőhely-javítási javaslatok

- Javasolt – lehetőség szerint – minél nagyobb arányban olyan területek kialakítása, ahol a fészkelési időszakban nem, vagy alig folyik olyan tevékenység, amely a fészkelést akadályozná. Ilyenek: őszi búza és árpa, tritikále, rozs, vadföld és ugar. Kedvezőnek tekinthető még: repce, borsó, vörös here, bíborhere, mézontófű.
- Fontos a fás, cserjés vegetációk megfelelő területaránya is. Javasolható a bodza, a kökény, gyepűrózsa jelenléte, illetve az ilyen növényzetű foltok, sávok megőrzése.
- Alapvető a fészkelőhelyek védelme vagy kialakítása, elsősorban füves élőhelyek és pillangós zöldtakarmánynövények tábláinak biztosításával.
- Természetbarát kaszálási módszereket kell alkalmazni a fészkelőhelyeken (fészkelési időt elkerülő munkálatok, alternáló kasza és vadriasztó lánc használata, bentről kifelé és lassú haladás, max. 3 m munkaszélesség, búvósáv-rendszer meghagyása).
- Gyom- és rovartáplálék biztosítása szükséges a szegélyvegetáció védelmével.
- Téli túlélést vadföldekkel (1-3 ha/100 ha; kelkáposzta, lenmag, gabonafélék, köles, repce, esetleg kukorica és cirok), gabonafélék önetetőből történő etetésével (1 db/ha) segíteni kell.

Ragadozók állománykezelése

- A róka állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről az év első felére koncentrálva.
- A fácán fészkelőterületein a borz állományának csökkentéséhez 0,7-es gyérítési rátát kell elérni.
- Az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdázás javasolt.
- A fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is fontos a fácán szaporodási időszakában, így szükséges lehet engedélyt kérni az idényen kívüli vadászatukhoz és csapdázásukhoz.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét is minimálisra kell szorítani a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával. Az apróvad szempontjából a macskák hatását általában alulértékelik.
- A növekvő vaddisznó állomány szabályozása is alapvető lehetséges fészekpredációjuk csökkentése miatt.

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

Az állomány számszerű hasznosításának és területi megoszlásának értékelése

- **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység (311):**
- **Üregi nyúl**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben.
- **Fogoly**: Vadászati jelentősége másodlagos, terítéke csökkenő trendet mutat.
- **Tőkés réce**: Terítéke jelentős.
- **Nyári lúd**: A rendelkezésre álló adatok alapján helyzete még nem megítélhető.
- **Vetési lúd**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: Vadászata jelentőssé vált.
- **Kanadai lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nílusi lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Szárcsa**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Örvös galamb**: Terítéke elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke másodlagos.

Állománykezelési elvek/modellek

- Jogszabályban meghatározott korlátozások (2016. júniusi állapot szerint):
  - Fogoly a vadászati idényben azokon a vadászterületeken vadászható, ahol az adott vadászati évben legalább 500 példány fogoly kibocsátása történt, a vadászati hatóság által a vad zárttéri tartásáról és kibocsátásáról adott engedélyben foglaltak szerint. Az engedélyben meg kell határozni a kibocsátás feltételeit, a hasznosítás mértékét, mely legfeljebb negyven százalék lehet, továbbá a vadászat kibocsátóhelytől mért körzetét.
  - Tőkés récére augusztus 15-től augusztus 31-ig kizárólag húzáson és a vízparttól – azaz a vízzel borított terület és a szárazföld találkozásától – számított 50 méteren kívül szabad vadászni. Tőkés récéből és szárcsából naponta, személyenként összesen legfeljebb nyolc darab ejthető el. Tenyésztett tőkés réce tilalmi időben is napi terítékkorlátozás nélkül lőhető.
  - Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként összesen legfeljebb hat darab ejthető el, melyből a nyári ludak száma nem lehet több kettőnél. A vetési lúd és a nagy lilik vadászati idénye Hajdú-Bihar, Békés és Csongrád megye teljes közigazgatási területén, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megye tiszántúli területén december 1-jén kezdődik és január 31-ig tart. A nyári lúd vadászati idénye Hajdú-Bihar megye teljes közigazgatási területén, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megye tiszántúli területén szintén

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

december 1-jén kezdődik és december 31-éig tart.

- Az elejtett kanadai lúdról és nílusi lúdról fotódokumentációt kell készíteni, melyet meg kell küldeni a Nyugat-Magyarországi Egyetemnek. Az elejtett példányt a fotódokumentáció elküldését követő két munkanapig meg kell őrizni.

- Tőkés réce kibocsátása esetén a visszavadászást a tófelületre való kibocsátás során felhelyezett jelölő gyűrűk segítségével ellenőrizhetjük.
- Fogoly kibocsátása esetén a kibocsátott madarak tájegység szintű kötelező és egyforma jelölését megfontolásra javasoljuk.
- A tájegység legfontosabb ragadozói a róka és a borz. E fajok esetében a tájegységi terv *˝A ragadozógazdálkodás alapvonalai˝* c. részben leírtak az irányadók, amelyek az egyéb hasznos apróvadfajok számára is kedvezőbb (kisebb ragadozó hatással járó) környezetet teremtenek.
- A fogoly kibocsátással érintett területeken és azok környezetében a ragadozó gyérítésnek az átlagosnál is erőteljesebbnek kell lennie és minden vadászható ragadozó, vagy rabló életmódú fajra ki kell terjednie.

Élőhely-javítási javaslatok

A Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység azon részein, ahol a fogoly előfordul olyan búvóhelyek kialakítása a cél, amely alól a fogoly ki tud látni (ernyőszerű védelem a ragadozó madár fajok ellen). Fontos, hogy a búvóhelyek az őszi-téli időszakban is védelmet nyújtsanak. Ehhez jó megoldás a cserjesávok alsó részének (50-100 cm magasságig) sűrítése, zártabbá tétele, akár szalmabálákkal is. A búvóhelyek mellett található gabona- és kukoricatáblákon a táblaszegélyek 6-20 méter széles sávjában a termény lábon hagyása (lábon történő megvásárlása és későbbi, télvégi letakarítása) javasolt. A vízi vadfajok megtartását elősegítik, ha az alacsonyabban fekvő részeken, hosszabb-rövidebb ideig a csapadékvíz visszatartására törekszünk. Ugyanezen fajok számára a gabona és pillangós növényekből álló vadföldek megfelelőek tudnak lenni. A vadföldek kialakítása a röptetett réce kibocsátó helyek közelében is fontos. Egyebekben a fácán és a mezei nyúl gazdálkodás során leírt élőhely- és vadföldgazdálkodási javaslatok az egyéb hasznos apróvadfajok számára is kedvezőbb élőhelyi környezetet teremtenek.

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

Az állományok számszerű csökkentésének és a területi megoszlás értékelése

- **Róka:** A **Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység (311)** legfontosabb ragadozója. Állománya csak akkor befolyásolható, ha a tájegység egészében egységes szemlélettel és megfelelő intenzitással gyérítik. Megfelelő célkitűzés lehet a kevésbé erőteljes vadászati nyomást gyakorló vadgazdálkodási egységek felzárkóztatása a tájegység déli-délkeleti részén gyakran tapasztalható kiemelkedő terítéksűrűséghez (> 2 pld./km^2).
- **Borz:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Aranysakál:** Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni. Állományának jelentős növekedése esetén a gyérítést és a szükséges élőhelyi kezeléseket tájegységi szinten kell elvégezni.
- **Nyest:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Házi görény:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Pézsmapocok:** Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nyestkutya:** Faunaidegen, inváziós faj. Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni.
- **Mosómedve:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Kóbor kutya:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Kóbor macska:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Dolmányos varjú:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szarka:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szajkó:** Vadászati jelentősége másodlagos.

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben a mezei nyúl és a fácán terítéke a felső, az őzé magas és a gímé az alsó, a vaddisznóé az átlag alatti negyedbe tartozik. A tájegység ragadozó fajaival való gazdálkodást ennek megfelelően kell tervezni és végrehajtani.
- A Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység legfontosabb ragadozó faja a róka.

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

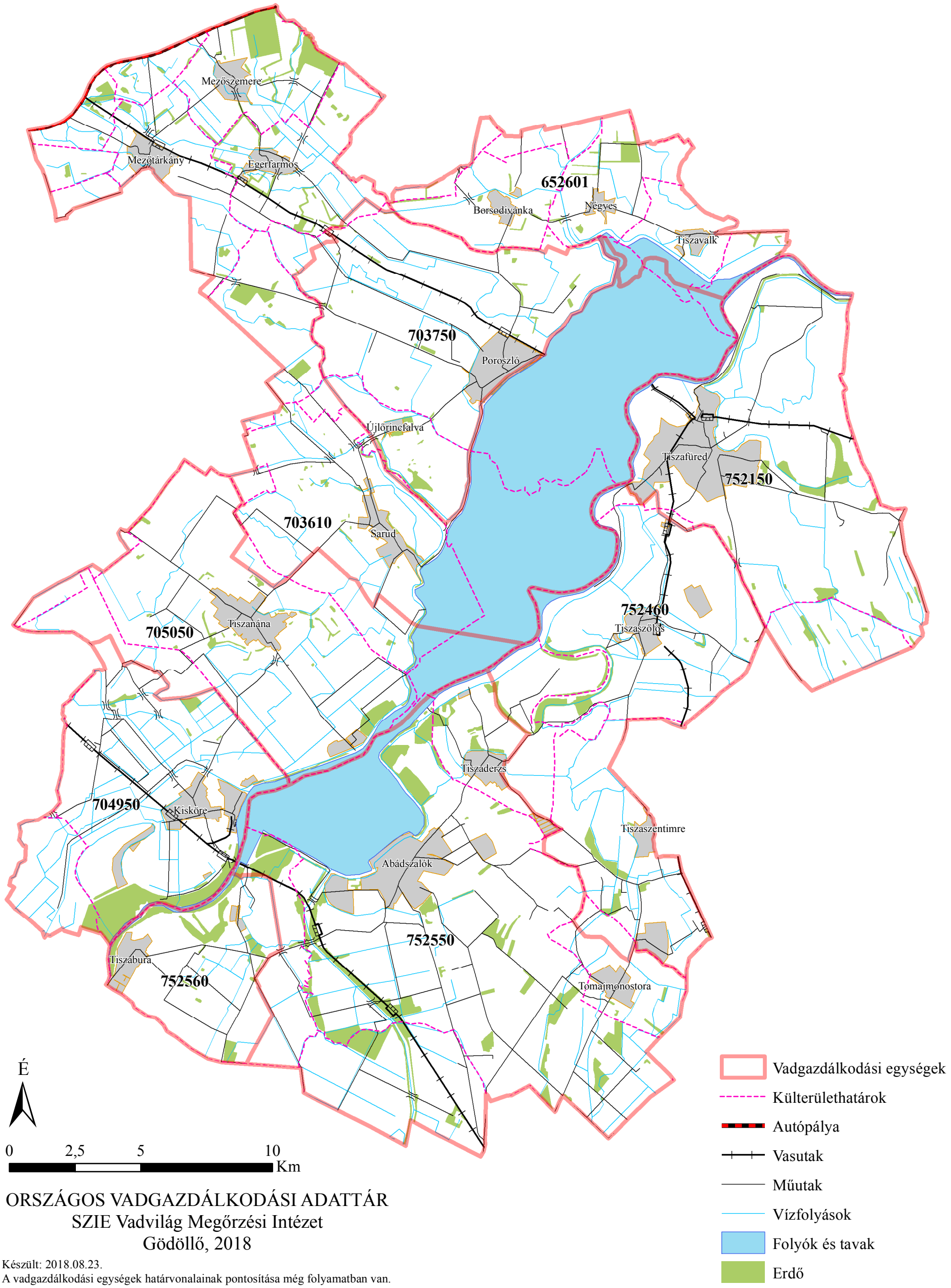
Állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia. Lehetőleg meg kell akadályozni, hogy a szukák lefialjanak. Az ennek ellenére keletkezett fialó kotorékokat kiásással kell megszüntetni. A süldő rókák már nem hagyhatják el a kotorékot - a gabona tarlókon való vadászat a süldő rókákra, már nem csökkenti az apróvadfajok szaporulatában a kártételt. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdák alkalmazása egyaránt javasolt.

- A borz állományának stabilizálásához (a további növekedés megakadályozásához) 0,5, állományának csökkentéséhez 0,7-es gyérítési rátát kell elérni. Állomány-csökkentése elsősorban a fácán fészkelő területein indokolt. Szükség esetén, idényen kívüli vadászati engedélyt kell kérni a vadászati hatóságtól. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett, a kotorékhoz kötött vadászati módok és a csapdázás javasolt. Nagyvadas területeken a borz állománycsökkenése nem kell, hogy gazdálkodási cél legyen.
- A fészkelő helyek környezetében, a kistestű menyétfélék (nyest, görény) csapdázása és szükség esetén a vándorpatkány csapdázása javasolt. Ez utóbbi faj esetében elsősorban az etetőhelyek környékén, akár a járatkezelésen alapuló mérgezés is meggondolandó lehet.
- Ugyanezeken a területeken fontos a fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is. Jelentős fészkelő állomány mellett az idényen kívüli vadászathoz és csapdázáshoz engedélyt kell kérni a vadászati hatóságtól.
- A vadászterületeken a kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Az élvefogó csapdák alkalmazása e fajok esetében kifejezetten hatékony és egyben a felesleges konfliktus lehetőségeket is csökkenti.
- Az apróvadas vadászterületeken a vaddisznó is ragadozó és így folyamatosan gyérítendő fajnak számít, megtelepedését, állománynövekedését lehetőleg meg kell akadályozni.
- A tájegységben megjelent és már szaporodik az aranysakál. Megtelepedése és állomány növekedése esetén legalább a 2-es gyérítési ráta elérése javasolt. Vadászati módjai a csapdázás és az egyéni fegyveres vadászat.
- A tájegységben az elmúlt évek adatai alapján fokozott figyelmet kell fordítani a nyestkutyára. Megjelenése esetén csapdázással és egyéni vadászattal a megtelepedés megakadályozása javasolt.

4. Mellékletek

- **A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe**
- **A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke**
- **A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján**
- **A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei**
- **Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai**

A 311 számú vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási egységei

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2018

Készült: 2018.08.23.
A vadgazdálkodási egységek határvonalainak pontosítása még folyamatban van.

A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke							
VGTE	Megye	Kód	Név	Telephely	Város	Közterület	Isz.
311	05	652601	Tiszamenti Gazdák Vt.	Négyes	Négyes	Táncsics u. 1.	3463
311	10	703610	Tepélypusztai Vadászati Társaság	Mezőtárkány-Tepélypuszta	Füzesabony	Pf: 67.	3375
311	10	703750	Laskó-Rima Köze Vadászati Egyesület	Poroszló	Poroszló	Fő út 4.	3388
311	10	704950	Alba Vadásztársaság	Csákvár	Csákvár	Vöröskapu utca 2/a.	8083
311	10	705050	Tiszanánai Természetbarátok Környezet- és V.	Tiszanána	Tiszanána	Kossuth L. út 30/1.	3385
311	16	752150	Tiszafüredi Földtulajdonosi Vadásztársaság	Tiszafüred	Tiszafüred	Poroszlói út 8.	5350
311	16	752460	Tiszamenti Földtulajdonosi Vadásztársaság	Nagyiván	Nagyiván	Őrsi u. 2/b	5363
311	16	752550	Paphalmi Diána Vadásztársaság	Abádszalók	Abádszalók	Deák F. u. 22.	5241
311	16	752560	Tiszaburai Vadásztársaság	Tiszabura	Tiszabura	Nefelejcs u. 10/B.	5235

A gímszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	46.8	49	AN	45.0	50	AN			
102	Maros-csongrádi	42.0	41	AN	41.0	40	AN			
103	Békési	40.0	39	ÁAN	40.0	39	ÁAN			
104	Szarvasi	42.8	44	AN	43.3	45	AN			
105	Körös-berettyói	33.0	33	ÁAN	33.0	33	ÁAN	31.7	34	AH
106	Nagykunsági	46.5	48	AN	45.0	49	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	37.0	37	ÁAN	37.8	37	ÁAN	13.0	12	FH
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	42.5	43	AN	43.8	46	AN			
109	Nyírségi	34.0	34	ÁAN	33.8	34	ÁAN	37.0	37	AH
110	Felső-tiszavidéki	28.3	28	ÁAN	31.5	32	ÁAN	18.3	18	KH
111	Tiszamenti	44.0	45	AN	43.0	44	AN			
112	Sárrét-bihari	44.5	47	AN	44.0	47	AN			
201	Börzsöny-gödöllői	13.0	15	ÁFN	13.3	14	ÁFN	27.5	31	AH
202	Nógrád-cserháti	19.5	19	ÁFN	18.3	17	ÁFN	26.0	28	AH
203	Bükki	16.0	16	ÁFN	18.5	18	ÁFN	32.0	35	AH
204	Cserehát-aggteleki	21.5	21	ÁFN	25.3	25	ÁFN	22.3	24	KH
205	Bükkalja-taktaközi	39.5	38	ÁAN	37.8	38	ÁAN	36.0	36	AH
206	Zemplén-bodrogközi	24.5	25	ÁFN	25.8	27	ÁAN	19.3	20	KH
301	Pesti-síksági	31.5	31	ÁAN	30.8	31	ÁAN	14.3	14	KH
302	Észak-bácskiskuni	35.0	35	ÁAN	35.3	35	ÁAN	38.0	38	AH
303	Illancs-bugaci	16.3	17	ÁFN	20.3	21	ÁFN	15.8	15	KH
304	Közép-bács-kiskuni	29.3	30	ÁAN	30.8	30	ÁAN	26.0	29	AH
305	Alsó-tiszamenti	36.8	36	ÁAN	36.3	36	ÁAN	30.0	33	AH
306	Kiskunsági	42.0	42	AN	42.0	42	AN			
307	Közép-pesti	41.3	40	AN	42.8	43	AN			
308	Tápió-vidéki	47.3	51	AN	45.0	52	AN			
309	Jászsági	47.0	50	AN	45.0	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.3	46	AN	41.0	41	AN			
311	Tisza-tavi	47.3	52	AN	44.0	48	AN			
401	Mezőföldi	32.3	32	ÁAN	30.0	29	ÁAN	16.0	16	KH
402	Külső-somogyi	11.8	13	FN	12.3	12	FN	7.0	6	FH
403	Kapos-tolnai	25.3	26	ÁFN	22.5	22	ÁFN	26.3	30	AH
404	Zselic-közép-somogyi	19.8	20	ÁFN	19.0	20	ÁFN	9.5	8	FH
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	3.3	2	FN	4.5	3	FH
406	Mecseki	7.3	5	FN	7.0	6	FN	8.3	7	FH
407	Dél-baranyai ártéri	9.3	8	FN	13.5	15	ÁFN	2.8	1	FH
408	Tolnai-hegyháti	2.0	2	FN	3.3	3	FN	6.0	5	FH
409	Gemenci	28.8	29	ÁAN	26.8	28	ÁAN	12.3	11	FH
410	Dél-balatoni	8.3	7	FN	5.0	5	FN	9.5	9	FH
501	Hanság-mosoni	24.0	23	ÁFN	22.8	23	ÁFN	21.3	23	KH
502	Vas-soproni-síksági	12.3	14	ÁFN	9.8	9	FN	24.5	27	AH
503	Alpokaljai	16.5	18	ÁFN	9.8	10	FN	19.5	21	KH
504	Rába-menti-kemenesháti	6.3	4	FN	3.3	4	FN	18.8	19	KH
505	Zalai-dombsági	10.5	11	FN	7.8	7	FN	3.0	2	FH
506	Zala-kisbalatoni	10.3	10	FN	10.3	11	FN	5.5	4	FH
507	Bakonyi	2.8	3	FN	3.0	1	FN	13.3	13	FH
508	Marcal-medencei	9.5	9	FN	9.8	8	FN	10.3	10	FH
509	Bakonyalja-komáromi	24.3	24	ÁFN	25.0	24	ÁFN	28.0	32	AH
510	Vértes-hegységi	7.3	6	FN	13.3	13	FN	24.3	26	KH
511	Velencei	26.3	27	ÁAN	25.5	26	ÁFN	23.0	25	KH
512	Dunazugi	11.5	12	FN	13.8	16	ÁFN	17.5	17	KH
513	Balaton-felvidéki	21.5	22	ÁFN	18.5	19	ÁFN	20.0	22	KH

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | felső harmad **FH** | középső harmad **KH**

átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN** | alsó harmad **AH**

A dámszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	43.0	45	AN	40.8	43	AN			
102	Maros-csongrádi	42.3	44	AN	41.0	45	AN			
103	Békési	14.0	10	FN	11.8	10	FN	11.5	10	AF
104	Szarvasi	31.8	31	ÁAN	33.0	34	ÁAN			
105	Körös-berettyói	3.5	3	FN	3.8	4	FN	5.0	3	FF
106	Nagykunsági	44.5	49	AN	41.5	50	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	14.5	12	FN	8.5	8	FN	6.0	4	FF
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobág	35.8	37	ÁAN	35.3	36	ÁAN			
109	Nyírségi	27.3	28	ÁAN	32.3	32	ÁAN		NÉ	NÉ
110	Felső-tiszavidéki	19.0	18	ÁFN	20.5	20	ÁFN	9.7	9	AF
111	Tiszamenti	18.3	17	ÁFN	19.0	19	ÁFN		NÉ	NÉ
112	Sárrét-bihari	39.8	42	AN	35.8	38	ÁAN			
201	Börzsöny-gödöllői	30.5	29	ÁAN	28.8	29	ÁAN		NÉ	NÉ
202	Nógrád-cserháti	20.8	23	ÁFN	15.3	14	ÁFN		NÉ	NÉ
203	Bükki	33.8	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN			
204	Cserehát-aggteleki	45.0	51	AN	40.8	44	AN			
205	Bükkalja-taktaközi	35.0	36	ÁAN	35.8	37	ÁAN			
206	Zemplén-bodrogközi	39.3	41	AN	41.3	46	AN			
301	Pesti-síksági	31.5	30	ÁAN	32.8	33	ÁAN			
302	Észak-bácskiskuni	24.3	26	ÁFN	28.3	28	ÁAN		NÉ	NÉ
303	Illancs-bugaci	38.5	39	ÁAN	40.3	42	AN			
304	Közép-bács-kiskuni	7.5	6	FN	9.0	9	FN	7.3	6	FF
305	Alsó-tiszamenti	20.3	21	ÁFN	25.5	25	ÁFN		NÉ	NÉ
306	Kiskunsági	43.5	46	AN	41.3	47	AN			
307	Közép-pesti	4.3	5	FN	6.5	6	FN	16.0	13	AF
308	Tápió-vidéki	37.3	38	ÁAN	39.3	41	AN			
309	Jászsági	44.8	50	AN	41.5	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	45.0	52	AN	41.5	52	AN			
311	Tisza-tavi	43.8	47	AN	41.5	48	AN			
401	Mezőföldi	41.0	43	AN	35.8	39	ÁAN			
402	Külső-somogyi	9.3	8	FN	8.3	7	FN	9.0	8	AF
403	Kapos-tolnai	4.0	4	FN	3.5	3	FN	6.3	5	FF
404	Zselic-közép-somogyi	16.0	14	ÁFN	12.8	12	FN	16.7	14	AF
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	2.0	1	FN	12.8	11	AF
406	Mecseki	18.0	16	ÁFN	17.8	17	ÁFN		NÉ	NÉ
407	Dél-baranyai ártéri	24.5	27	ÁAN	23.8	24	ÁFN		NÉ	NÉ
408	Tolnai-hegyháti	1.8	2	FN	2.0	2	FN	7.5	7	FF
409	Gemenci	39.0	40	AN	38.5	40	AN			
410	Dél-balatoni	20.0	20	ÁFN	22.5	23	ÁFN			
501	Hanság-mosoni	44.0	48	AN	41.5	49	AN			
502	Vas-soproni-síksági	14.0	11	FN	22.0	22	ÁFN			
503	Alpokaljai	19.8	19	ÁFN	14.5	13	FN			
504	Rába-menti-kemenesháti	22.8	25	ÁFN	26.0	26	ÁFN			
505	Zalai-dombsági	32.0	32	ÁAN	26.0	27	ÁAN			
506	Zala-kisbalatoni	33.5	33	ÁAN	34.8	35	ÁAN			
507	Bakonyi	15.3	13	FN	15.5	15	ÁFN	14.3	12	AF
508	Marcal-medencei	16.0	15	ÁFN	15.8	16	ÁFN		NÉ	NÉ
509	Bakonyalja-komáromi	21.5	24	ÁFN	21.0	21	ÁFN		NÉ	NÉ
510	Vértes-hegységi	10.0	9	FN	12.3	11	FN		NÉ	NÉ
511	Velencei	8.3	7	FN	4.8	5	FN	3.3	2	FF
512	Dunazugi	20.3	22	ÁFN	18.3	18	ÁFN	2.0	1	FF
513	Balaton-felvidéki	34.5	35	ÁAN	31.0	30	ÁAN			

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

FF
felső fél
FF

AF
alsó fél
KH

NÉ
Nem értékelhető
NÉ
>30 bemutatott trófea

Az őz állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	8.8	6	FN	14.5	10	FN	5.3	4	FN
102	Maros-csongrádi	10.5	10	FN	13.5	8	FN	12.3	12	FN
103	Békési	10.3	9	FN	25.3	24	ÁFN	6.0	5	FN
104	Szarvasi	12.5	12	FN	22.8	18	ÁFN	4.5	3	FN
105	Körös-berettyói	4.5	1	FN	10.5	6	FN	8.8	8	FN
106	Nagykunsági	23.5	25	ÁFN	28.0	27	ÁAN	7.0	6	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	16.0	15	ÁFN	36.3	39	ÁAN	11.0	10	FN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	28.0	28	ÁAN	46.8	51	AN	1.8	1	FN
109	Nyírségi	11.0	11	FN	28.5	28	ÁAN	10.8	9	FN
110	Felső-tiszavidéki	16.5	18	ÁFN	30.0	34	ÁAN	15.8	17	ÁFN
111	Tiszamenti	16.3	16	ÁFN	31.0	35	ÁAN	13.0	14	ÁFN
112	Sárrét-bihari	37.5	38	ÁAN	47.3	52	AN	3.3	2	FN
201	Börzsöny-gödöllői	47.3	50	AN	29.3	31	ÁAN	34.5	34	ÁAN
202	Nógrád-cserháti	51.8	52	AN	36.8	42	AN	37.3	37	ÁAN
203	Bükki	42.8	43	AN	36.3	40	AN	38.5	40	AN
204	Cserehát-aggteleki	46.8	48	AN	46.3	50	AN	27.8	26	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	43.0	44	AN	45.8	49	AN	25.5	25	ÁFN
206	Zemplén-bodrogközi	41.3	41	AN	37.0	43	AN	29.3	29	ÁAN
301	Pesti-síksági	45.0	47	AN	44.5	48	AN	37.5	38	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.0	31	ÁAN	32.8	37	ÁAN	28.5	28	ÁAN
303	Illancs-bugaci	17.3	19	ÁFN	22.5	17	ÁFN	24.5	23	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	21.3	20	ÁFN	23.8	19	ÁFN	37.5	39	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	13.8	13	FN	5.8	4	FN	15.3	15	ÁFN
306	Kiskunsági	23.5	26	ÁFN	20.3	15	ÁFN	22.0	21	ÁFN
307	Közép-pesti	28.0	29	ÁAN	14.8	11	FN	35.3	35	ÁAN
308	Tápió-vidéki	36.0	37	ÁAN	28.5	29	ÁAN	20.8	18	ÁFN
309	Jászsági	22.3	23	ÁFN	24.3	23	ÁFN	7.5	7	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	22.8	24	ÁFN	20.3	14	ÁFN	12.8	13	ÁFN
311	Tisza-tavi	21.3	21	ÁFN	36.8	41	AN	11.8	11	FN
401	Mezőföldi	31.8	32	ÁAN	43.8	47	AN	22.3	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	35.8	35	ÁAN	29.5	32	ÁAN	43.5	45	AN
403	Kapos-tolnai	8.5	5	FN	30.0	33	ÁAN	35.3	36	ÁAN
404	Zselic-közép-somogyi	30.8	30	ÁAN	29.3	30	ÁAN	39.5	41	AN
405	Belső-somogyi	35.8	36	ÁAN	27.5	26	ÁFN	47.8	50	AN
406	Mecseki	32.0	34	ÁAN	23.8	20	ÁFN	41.5	42	AN
407	Dél-baranyai ártéri	21.8	22	ÁFN	37.5	44	AN	20.8	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	7.5	3	FN	20.8	16	ÁFN	43.0	44	AN
409	Gemenci	6.3	2	FN	24.0	21	ÁFN	28.3	27	ÁAN
410	Dél-balatoni	38.0	39	ÁAN	35.3	38	ÁAN	44.3	46	AN
501	Hanság-mosoni	8.3	4	FN	3.0	2	FN	30.8	30	ÁAN
502	Vas-soproni-síksági	9.5	8	FN	2.0	1	FN	32.3	33	ÁAN
503	Alpokaljai	31.8	33	ÁAN	8.0	5	FN	45.0	48	AN
504	Rába-menti-kemenesháti	39.0	40	AN	10.5	7	FN	51.5	52	AN
505	Zalai-dombsági	43.3	45	AN	13.5	9	FN	49.5	51	AN
506	Zala-kisbalatoni	43.3	46	AN	24.0	22	ÁFN	44.5	47	AN
507	Bakonyi	41.3	42	AN	14.8	12	FN	47.3	49	AN
508	Marcal-medencei	16.3	17	ÁFN	3.5	3	FN	20.8	20	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	13.8	14	ÁFN	15.0	13	FN	24.5	24	ÁFN
510	Vértes-hegységi	9.0	7	FN	26.0	25	ÁFN	31.0	31	ÁAN
511	Velencei	26.8	27	ÁAN	32.3	36	ÁAN	15.5	16	ÁFN
512	Dunazugi	46.8	49	AN	42.5	46	AN	31.5	32	ÁAN
513	Balaton-felvidéki	51.3	51	AN	42.3	45	AN	42.5	43	AN

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A muflon állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás							
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang
101	Tiszazugi								
102	Maros-csongrádi								
103	Békési								
104	Szarvasi								
105	Körös-berettyói								
106	Nagykunsági								
107	Hajdúsági Erdőspuszták								
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy								
109	Nyírségi	20.0	21	AF	14.0	16	AF		
110	Felső-tiszavidéki								
111	Tiszamenti								
112	Sárrét-bihari								
201	Börzsöny-gödöllői	7.8	8	FF	7.0	7	FF	7.5	2
202	Nógrád-cserháti	5.8	6	FF	4.0	4	FF	5.0	5
203	Bükki	2.5	2	FF	3.0	3	FF	2.5	6
204	Cserehát-aggteleki	15.0	17	AF	15.3	15	AF		
205	Bükkalja-taktaközi								
206	Zemplén-bodrogközi	3.0	3	FF	2.5	1	FF	2.8	7
301	Pesti-síksági	13.5	12	AF	12.0	11	FF		
302	Észak-bácskiskuni								
303	Illancs-bugaci								
304	Közép-bács-kiskuni								
305	Alsó-tiszamenti								
306	Kiskunsági								
307	Közép-pesti								
308	Tápió-vidéki								
309	Jászsági								
310	Mátra-alja-dél-hevesi	12.5	11	FF	16.0	19	AF		
311	Tisza-tavi	18.5	20	AF	19.0	22	AF		
401	Mezőföldi								
402	Külső-somogyi	14.5	16	AF	14.0	14	AF		
403	Kapos-tolnai								
404	Zselic-közép-somogyi	13.5	13	AF	16.3	18	AF		
405	Belső-somogyi	18.0	19	AF	18.0	20	AF		
406	Mecseki	20.5	22	AF	20.0	21	AF		
407	Dél-baranyai ártéri								
408	Tolnai-hegyháti								
409	Gemenci								
410	Dél-balatoni								
501	Hanság-mosoni								
502	Vas-soproni-síksági	14.3	15	AF	16.0	17	AF		
503	Alpokaljai	10.8	10	FF	10.5	10	FF		
504	Rába-menti-kemenesháti								
505	Zalai-dombsági								
506	Zala-kisbalatoni	8.5	9	FF	8.8	8	FF		
507	Bakonyi	3.0	4	FF	4.3	5	FF	4.1	3
508	Marcal-medencei	13.8	14	AF	12.3	12	AF		
509	Bakonyalja-komáromi	16.3	18	AF	13.5	13	AF		
510	Vértes-hegységi	4.8	5	FF	5.0	6	FF	5.0	4
511	Velencei	7.5	7	FF	9.5	9	FF		
512	Dunazugi	2.3	1	FF	2.8	2	FF	1.9	1
513	Balaton-felvidéki								

felső fél
FF

alsó fél
AF

>30 bemutatott trófea

A vaddisznó állományának és terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Átlag rangpont / rang / besorolás					
		Jelentett	Rang		Teríték	Rang	
101	Tiszazugi	49.3	49	AN	47.5	46	AN
102	Maros-csongrádi	48.8	47	AN	48.5	49	AN
103	Békési	48.8	48	AN	48.3	48	AN
104	Szarvasi	49.3	50	AN	48.5	50	AN
105	Körös-berettyói	38.0	38	ÁAN	40.3	40	AN
106	Nagykunsági	42.8	43	AN	40.0	39	ÁAN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	31.0	30	ÁAN	31.3	30	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.5	39	ÁAN	40.5	41	AN
109	Nyírségi	34.5	35	ÁAN	33.5	34	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	27.0	28	ÁAN	28.3	28	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	41	AN	41.8	42	AN
112	Sárrét-bihari	50.8	52	AN	50.0	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	6.0	6	FN	7.3	7	FN
202	Nógrád-cserháti	13.0	13	FN	5.0	1	FN
203	Bükki	11.3	10	FN	11.0	11	FN
204	Cserehát-aggteleki	12.0	11	FN	8.0	8	FN
205	Bükkalja-taktaközi	37.8	37	ÁAN	32.3	32	ÁAN
206	Zemplén-bodrogközi	23.8	24	ÁFN	20.3	21	ÁFN
301	Pesti-síksági	33.0	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.8	32	ÁAN	37.0	37	ÁAN
303	Illancs-bugaci	25.5	25	ÁFN	29.8	29	ÁAN
304	Közép-bács-kiskuni	31.8	33	ÁAN	37.3	38	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	42.3	42	AN	43.0	43	AN
306	Kiskunsági	43.3	44	AN	44.3	44	AN
307	Közép-pesti	30.8	29	ÁAN	32.8	33	ÁAN
308	Tápió-vidéki	46.3	46	AN	49.5	51	AN
309	Jászsági	49.3	51	AN	46.3	45	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.8	45	AN	47.8	47	AN
311	Tisza-tavi	39.8	40	AN	35.8	36	ÁAN
401	Mezőföldi	35.3	36	ÁAN	33.8	35	ÁAN
402	Külső-somogyi	5.0	5	FN	11.8	12	FN
403	Kapos-tolnai	25.8	27	ÁAN	25.0	25	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	18.0	19	ÁFN	22.5	23	ÁFN
405	Belső-somogyi	2.8	1	FN	5.5	4	FN
406	Mecseki	6.3	7	FN	6.3	6	FN
407	Dél-baranyai ártéri	15.5	16	ÁFN	17.5	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	6.3	8	FN	13.5	15	ÁFN
409	Gemenci	31.0	31	ÁAN	25.5	26	ÁFN
410	Dél-balatoni	11.0	9	FN	12.8	14	ÁFN
501	Hanság-mosoni	21.0	20	ÁFN	22.0	22	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.3	12	FN	9.5	9	FN
503	Alpokaljai	22.3	22	ÁFN	10.0	10	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	14.3	14	ÁFN	5.3	3	FN
505	Zalai-dombsági	16.5	18	ÁFN	12.0	13	FN
506	Zala-kisbalatoni	14.5	15	ÁFN	15.3	16	ÁFN
507	Bakonyi	3.8	2	FN	5.3	2	FN
508	Marcal-medencei	16.0	17	ÁFN	16.5	18	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	25.5	26	ÁFN	26.5	27	ÁAN
510	Vértes-hegységi	4.0	3	FN	15.8	17	ÁFN
511	Velencei	23.5	23	ÁFN	24.5	24	ÁFN
512	Dunazugi	4.8	4	FN	6.3	5	FN
513	Balaton-felvidéki	21.5	21	ÁFN	18.8	20	ÁFN

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

A mezei nyúl és a fácán állományának és terítékének, valamint a róka terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Mezei nyúl: átlag rangpont / rang						Fácán: átlag rangpont / rang						Róka: átlag rangpont / rang		
		Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Teríték	Rang	
101	Tiszazugi	2.8	3	FN	2.8	1	FN	7.5	7	FN	9.5	8	FN	17.0	14	ÁFN
102	Maros-csongrádi	6.3	5	FN	5.0	3	FN	11.5	11	FN	10.5	9	FN	9.3	4	FN
103	Békési	2.5	2	FN	9.0	7	FN	1.0	1	FN	4.3	3	FN	14.0	6	FN
104	Szarvasi	1.3	1	FN	4.8	2	FN	3.0	3	FN	1.8	1	FN	10.0	5	FN
105	Körös-berettyói	9.0	10	FN	15.3	15	ÁFN	2.5	2	FN	8.5	7	FN	17.8	16	ÁFN
106	Nagykunsági	8.3	7	FN	12.8	13	FN	11.0	9	FN	7.0	5	FN	14.8	8	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	25.0	25	ÁFN	25.8	26	ÁFN	19.8	18	ÁFN	22.0	20	ÁFN	32.0	34	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	19.0	19	ÁFN	26.3	27	ÁAN	24.3	24	ÁFN	29.0	31	ÁAN	17.8	17	ÁFN
109	Nyírségi	15.8	14	ÁFN	16.3	16	ÁFN	11.3	10	FN	21.8	19	ÁFN	27.3	31	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	20.5	20	ÁFN	21.3	22	ÁFN	9.0	8	FN	25.3	24	ÁFN	33.8	36	ÁAN
111	Tiszamenti	13.8	13	FN	17.0	18	ÁFN	14.5	14	ÁFN	16.5	17	ÁFN	32.0	35	ÁAN
112	Sárrét-bihari	10.5	11	FN	14.0	14	ÁFN	14.5	15	ÁFN	22.5	23	ÁFN	23.8	25	ÁFN
201	Börzsöny-gödöllői	36.0	36	ÁAN	33.5	33	ÁAN	41.8	41	AN	35.3	36	ÁAN	44.8	47	AN
202	Nógrád-cserháti	39.5	39	ÁAN	40.0	40	AN	41.0	40	AN	13.3	12	FN	46.3	48	AN
203	Bükki	31.8	33	ÁAN	27.3	28	ÁAN	33.5	33	ÁAN	26.8	27	ÁAN	41.3	42	AN
204	Cserehát-aggteleki	45.3	45	AN	43.3	43	AN	48.5	48	AN	48.8	51	AN	51.5	52	AN
205	Bükkalja-taktaközi	29.5	28	ÁAN	24.3	25	ÁFN	31.5	31	ÁAN	30.3	32	ÁAN	42.5	45	AN
206	Zemplén-bodrogközi	30.8	31	ÁAN	31.3	30	ÁAN	33.5	34	ÁAN	35.3	35	ÁAN	46.8	49	AN
301	Pesti-síksági	23.5	23	ÁFN	10.5	11	FN	27.8	29	ÁAN	22.3	21	ÁFN	23.3	24	ÁFN
302	Észak-bácskiskuni	17.8	18	ÁFN	21.5	23	ÁFN	18.8	17	ÁFN	33.8	34	ÁAN	26.8	30	ÁAN
303	Illancs-bugaci	16.0	15	ÁFN	18.8	20	ÁFN	14.0	12	FN	28.8	29	ÁAN	16.8	13	FN
304	Közép-bács-kiskuni	17.3	17	ÁFN	19.8	21	ÁFN	20.8	20	ÁFN	28.8	30	ÁAN	26.5	29	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	10.8	12	FN	5.3	4	FN	5.8	5	FN	14.3	15	ÁFN	18.3	19	ÁFN
306	Kiskunsági	8.3	8	FN	10.0	9	FN	4.0	4	FN	14.0	14	ÁFN	24.3	27	ÁAN
307	Közép-pesti	25.8	26	ÁFN	18.5	19	ÁFN	25.8	27	ÁAN	14.3	16	ÁFN	18.5	21	ÁFN
308	Tápió-vidéki	21.3	22	ÁFN	12.0	12	FN	26.5	28	ÁAN	25.8	26	ÁFN	17.3	15	ÁFN
309	Jászsági	8.8	9	FN	10.0	10	FN	14.3	13	FN	5.5	4	FN	7.3	3	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	5.3	4	FN	6.0	5	FN	6.0	6	FN	10.8	10	FN	16.0	12	FN
311	Tisza-tavi	7.8	6	FN	9.5	8	FN	16.8	16	ÁFN	3.3	2	FN	3.3	1	FN
401	Mezőföldi	29.5	29	ÁAN	31.8	31	ÁAN	21.8	21	ÁFN	7.3	6	FN	21.0	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	45.3	46	AN	40.0	41	AN	42.3	42	AN	41.0	42	AN	31.8	33	ÁAN
403	Kapos-tolnai	32.3	34	ÁAN	35.0	35	ÁAN	25.5	26	ÁFN	39.0	39	ÁAN	15.8	10	FN
404	Zselic-közép-somogyi	48.5	49	AN	45.8	45	AN	43.0	44	AN	37.8	37	ÁAN	41.3	43	AN
405	Belső-somogyi	50.5	52	AN	49.5	50	AN	50.8	52	AN	51.5	52	AN	48.3	50	AN
406	Mecseki	44.0	44	AN	47.5	49	AN	44.5	47	AN	48.3	50	AN	24.0	26	ÁFN
407	Dél-baranyai ártéri	42.3	41	AN	46.0	46	AN	36.3	38	ÁAN	42.5	43	AN	26.3	28	ÁAN
408	Tolnai-hegyháti	32.3	35	ÁAN	38.8	39	ÁAN	33.8	35	ÁAN	43.8	45	AN	18.3	20	ÁFN
409	Gemenci	20.5	21	ÁFN	22.8	24	ÁFN	20.3	19	ÁFN	25.8	25	ÁFN	15.8	11	FN
410	Dél-balatoni	50.0	51	AN	47.3	48	AN	39.0	39	ÁAN	27.8	28	ÁAN	34.3	39	ÁAN
501	Hanság-mosoni	16.0	16	ÁFN	6.5	6	FN	24.3	25	ÁFN	11.0	11	FN	6.5	2	FN
502	Vas-soproni-síksági	24.3	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	35.3	36	ÁAN	32.8	33	ÁAN	15.0	9	FN
503	Alpokaljai	37.8	38	ÁAN	36.0	36	ÁAN	43.5	45	AN	37.8	38	ÁAN	29.3	32	ÁAN
504	Rába-menti-kemenesháti	48.3	48	AN	45.8	44	AN	49.8	50	AN	44.8	46	AN	41.3	44	AN
505	Zalai-dombsági	45.8	47	AN	50.8	52	AN	35.3	37	ÁAN	45.3	47	AN	34.5	40	AN
506	Zala-kisbalatoni	48.8	50	AN	50.3	51	AN	32.5	32	ÁAN	39.3	40	AN	34.0	37	ÁAN
507	Bakonyi	43.0	42	AN	47.0	47	AN	50.0	51	AN	47.5	49	AN	44.0	46	AN
508	Marcal-medencei	30.3	30	ÁAN	34.0	34	ÁAN	22.8	22	ÁFN	19.3	18	ÁFN	21.8	23	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	28.8	27	ÁAN	27.8	29	ÁAN	30.0	30	ÁAN	22.3	22	ÁFN	18.0	18	ÁFN
510	Vértes-hegységi	36.0	37	ÁAN	37.3	38	ÁAN	42.3	43	AN	40.3	41	AN	34.0	38	ÁAN
511	Velencei	31.0	32	ÁAN	32.5	32	ÁAN	22.8	23	ÁFN	13.8	13	FN	14.5	7	FN
512	Dunazugi	43.3	43	AN	36.3	37	ÁAN	48.8	49	AN	47.3	48	AN	40.0	41	AN
513	Balaton-felvidéki	40.5	40	AN	41.5	42	AN	44.3	46	AN	43.3	44	AN	48.5	51	AN

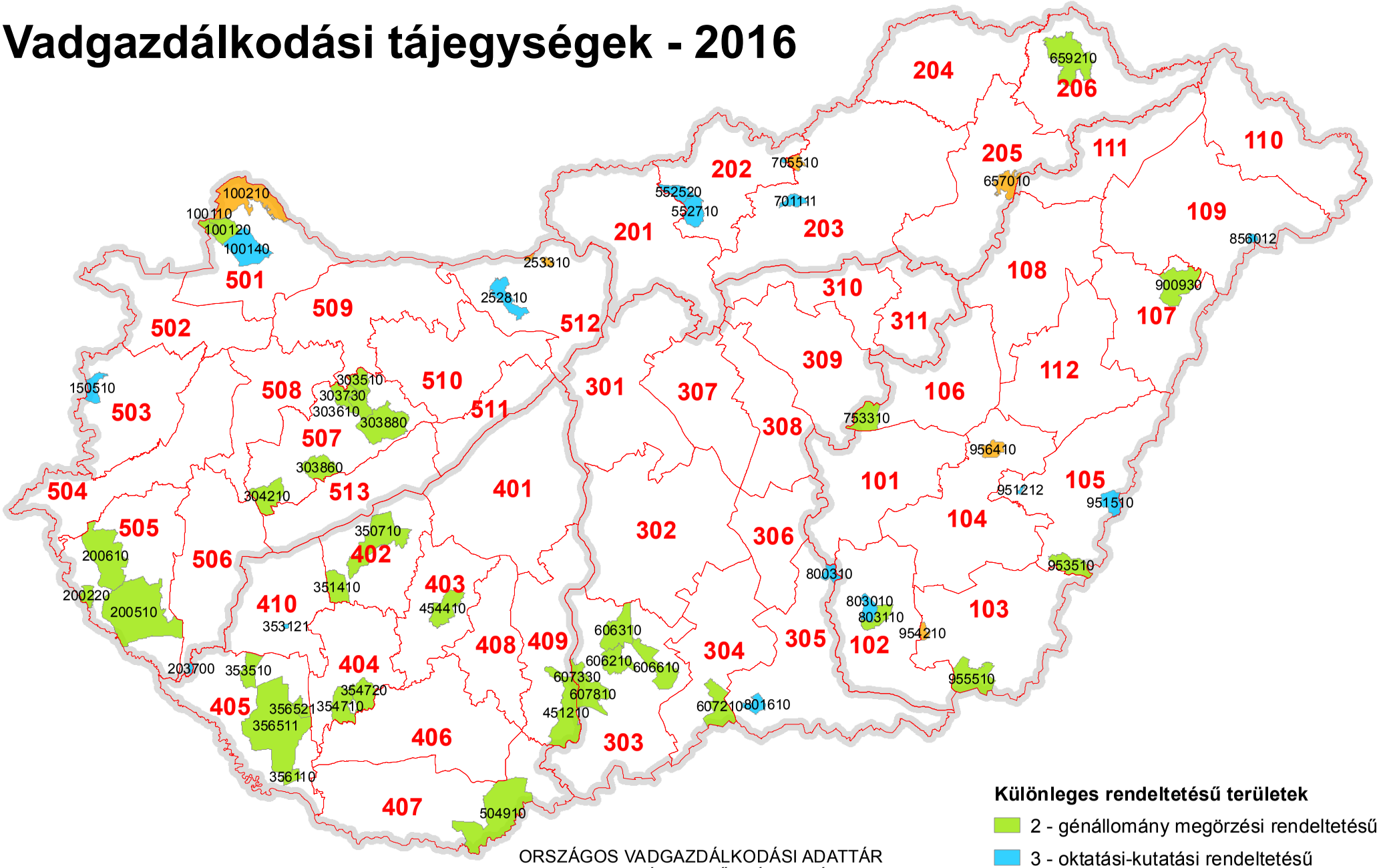
felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A fontosabb bevételi és kiadás tételek rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben (1000 Ft/km² alapján)

VGTE	Név	Külföldi bérlelövés bevétele			Belföldi bérlelövés bevétele			Élővad értékesítés			Lőtt vad értékesítés			Térített erdei kár			Térített mezőgazdasági kár		
		Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás
101	Tiszazugi	28.3	26	ÁFN	27.3	26	ÁFN	7.5	7	FN	39.5	37	ÁAN	38.3	45	AN	38.8	39	ÁAN
102	Maros-csongrádi	30.0	28	ÁAN	35.8	39	ÁAN	2.5	2	FN	35.0	33	ÁAN	38.0	43	AN	36.5	32	ÁAN
103	Békési	35.5	38	ÁAN	44.8	48	AN	2.0	1	FN	38.5	36	ÁAN	38.0	44	AN	37.8	35	ÁAN
104	Szarvasi	24.0	25	ÁFN	31.0	32	ÁAN	3.5	3	FN	33.3	31	ÁAN	40.3	50	AN	37.0	33	ÁAN
105	Körös-berettyói	20.8	19	ÁFN	26.8	25	ÁFN	7.5	8	FN	31.0	29	ÁAN	32.0	35	ÁAN	38.0	36	ÁAN
106	Nagykunsági	33.0	33	ÁAN	31.5	33	ÁAN	4.0	4	FN	41.0	43	AN	34.0	38	ÁAN	41.5	44	AN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	30.0	29	ÁAN	22.8	20	ÁFN	22.8	16	ÁFN	40.0	39	ÁAN	29.3	26	ÁFN	27.8	28	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.3	42	AN	36.5	41	AN	27.3	25	ÁFN	39.5	38	ÁAN	40.0	48	AN	49.0	51	AN
109	Nyírségi	30.0	30	ÁAN	43.0	47	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN	29.3	27	ÁAN	39.3	40	AN
110	Felső-tiszavidéki	35.3	37	ÁAN	26.0	22	ÁFN	30.5	32	ÁAN	40.8	42	AN	30.5	31	ÁAN	27.5	27	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	43	AN	38.0	42	AN	19.3	13	FN	42.8	46	AN	40.5	51	AN	45.3	48	AN
112	Sárrét-bihari	43.3	45	AN	45.5	49	AN	11.5	9	FN	45.0	48	AN	36.5	40	AN	49.8	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	36.3	39	ÁAN	15.8	13	FN	23.5	18	ÁFN	14.0	15	ÁFN	14.5	12	FN	18.0	16	ÁFN
202	Nógrád-cserháti	20.8	20	ÁFN	5.5	3	FN	36.0	41	AN	9.0	9	FN	10.0	8	FN	20.5	20	ÁFN
203	Bükki	45.8	47	AN	12.5	9	FN	29.3	29	ÁAN	20.0	20	ÁFN	15.5	16	ÁFN	28.3	29	ÁAN
204	Cserehát-aggteleki	49.5	51	AN	22.5	19	ÁFN	36.5	42	AN	28.8	28	ÁAN	19.3	20	ÁFN	18.8	18	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	50.8	52	AN	41.5	46	AN	22.8	17	ÁFN	50.8	52	AN	32.5	37	ÁAN	40.5	42	AN
206	Zemplén-bodrogközi	44.8	46	AN	21.8	18	ÁFN	26.5	23	ÁFN	32.5	30	ÁAN	25.0	23	ÁFN	25.0	25	ÁFN
301	Pesti-síksági	42.3	44	AN	27.8	27	ÁAN	31.0	34	ÁAN	40.3	40	AN	28.0	25	ÁFN	32.0	31	ÁAN
302	Észak-bács-kiskuni	46.0	48	AN	35.0	38	ÁAN	32.0	36	ÁAN	40.3	41	AN	36.8	41	AN	37.5	34	ÁAN
303	Illancs-bugaci	33.5	36	ÁAN	29.3	30	ÁAN	20.5	14	ÁFN	25.5	25	ÁFN	34.8	39	ÁAN	23.5	24	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	32.8	31	ÁAN	5.3	2	FN	24.5	21	ÁFN	21.3	22	ÁFN	39.3	47	AN	38.3	37	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	29.8	27	ÁAN	30.8	31	ÁAN	13.0	10	FN	33.8	32	ÁAN	30.8	32	ÁAN	39.8	41	AN
306	Kiskunsági	37.0	41	AN	49.3	51	AN	28.0	26	ÁFN	42.0	45	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN
307	Közép-pesti	46.0	49	AN	31.8	35	ÁAN	27.0	24	ÁFN	37.8	34	ÁAN	29.8	29	ÁAN	42.3	45	AN
308	Tápió-vidéki	46.0	50	AN	47.3	50	AN	32.5	37	ÁAN	45.3	49	AN	40.5	52	AN	47.8	49	AN
309	Jászsági	33.3	35	ÁAN	39.8	43	AN	7.0	6	FN	47.5	51	AN	30.8	33	ÁAN	44.3	46	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	36.5	40	AN	41.3	45	AN	15.5	11	FN	45.5	50	AN	37.3	42	AN	47.8	50	AN
311	Tisza-tavi	21.8	22	ÁFN	26.5	23	ÁFN	5.3	5	FN	38.0	35	ÁAN	40.0	49	AN	40.8	43	AN
401	Mezőföldi	21.3	21	ÁFN	16.3	14	ÁFN	23.8	19	ÁFN	41.3	44	AN	32.0	36	ÁAN	38.5	38	ÁAN
402	Külső-somogyi	17.3	16	ÁFN	17.3	16	ÁFN	29.3	30	ÁAN	16.0	16	ÁFN	5.8	4	FN	4.3	3	FN
403	Kapos-tolnai	21.8	23	ÁFN	26.5	24	ÁFN	35.3	40	AN	21.5	23	ÁFN	31.3	34	ÁAN	18.3	17	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	8.8	8	FN	17.5	17	ÁFN	37.3	45	AN	9.5	10	FN	15.0	14	ÁFN	10.0	8	FN
405	Belső-somogyi	5.3	3	FN	8.8	6	FN	28.3	27	ÁAN	3.5	2	FN	14.8	13	FN	1.8	1	FN
406	Mecseki	17.0	15	ÁFN	11.3	8	FN	37.0	43	AN	7.0	6	FN	14.3	11	FN	11.5	13	FN
407	Dél-baranyai ártéri	22.8	24	ÁFN	36.0	40	AN	31.8	35	ÁAN	17.8	18	ÁFN	22.0	22	ÁFN	12.0	14	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	3.3	1	FN	12.8	10	FN	34.3	39	ÁAN	4.5	3	FN	7.5	6	FN	7.0	7	FN
409	Gemenci	33.0	34	ÁAN	31.5	34	ÁAN	16.8	12	FN	27.0	26	ÁFN	30.0	30	ÁAN	30.0	30	ÁAN
410	Dél-balatoni	14.5	12	FN	14.8	12	FN	22.5	15	ÁFN	7.8	7	FN	4.3	1	FN	4.3	4	FN
501	Hanság-mosoni	14.8	13	FN	14.5	11	FN	25.0	22	ÁFN	21.0	21	ÁFN	17.0	18	ÁFN	26.0	26	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.5	10	FN	23.3	21	ÁFN	37.5	48	AN	6.5	5	FN	27.0	24	ÁFN	14.5	15	ÁFN
503	Alpokaljai	7.0	4	FN	49.8	52	AN	40.8	50	AN	13.0	14	ÁFN	11.5	9	FN	10.0	9	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	3.8	2	FN	34.0	37	ÁAN	42.0	51	AN	6.3	4	FN	5.3	3	FN	4.3	5	FN
505	Zalai-dombsági	7.3	5	FN	28.3	28	ÁAN	42.8	52	AN	9.8	11	FN	8.5	7	FN	3.5	2	FN
506	Zala-kisbalatoni	10.3	9	FN	16.3	15	ÁFN	37.3	46	AN	12.8	13	FN	12.5	10	FN	5.8	6	FN
507	Bakonyi	8.5	7	FN	9.5	7	FN	29.3	31	ÁAN	2.8	1	FN	5.0	2	FN	10.5	10	FN
508	Marcal-medencei	7.3	6	FN	40.0	44	AN	39.5	49	AN	8.5	8	FN	17.5	19	ÁFN	10.5	11	FN
509	Bakonyalja-komáromi	20.3	18	ÁFN	32.5	36	ÁAN	24.3	20	ÁFN	28.5	27	ÁAN	19.3	21	ÁFN	22.3	23	ÁFN
510	Vértes-hegységi	15.5	14	ÁFN	8.5	5	FN	37.0	44	AN	16.0	17	ÁFN	5.8	5	FN	19.3	19	ÁFN
511	Velencei	13.8	11	FN	5.5	4	FN	30.5	33	ÁAN	18.8	19	ÁFN	39.0	46	AN	21.0	21	ÁFN
512	Dunazugi	18.0	17	ÁFN	2.5	1	FN	33.3	38	ÁAN	10.5	12	FN	15.3	15	ÁFN	11.0	12	FN
513	Balaton-felvidéki	32.8	32	ÁAN	29.0	29	ÁAN	37.3	47	AN	24.8	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	21.8	22	ÁFN

első negyed	átlag feletti negyed	átlag alatti negyed	alsó negyed
FN	ÁFN	ÁAN	AN

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

175

Különleges rendeltetésű területek

- 2 - génállomány megőrzési rendeltetésű
- 3 - oktatási-kutatási rendeltetésű
- 4 - természetvédelmi rendeltetésű

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.08.02.

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

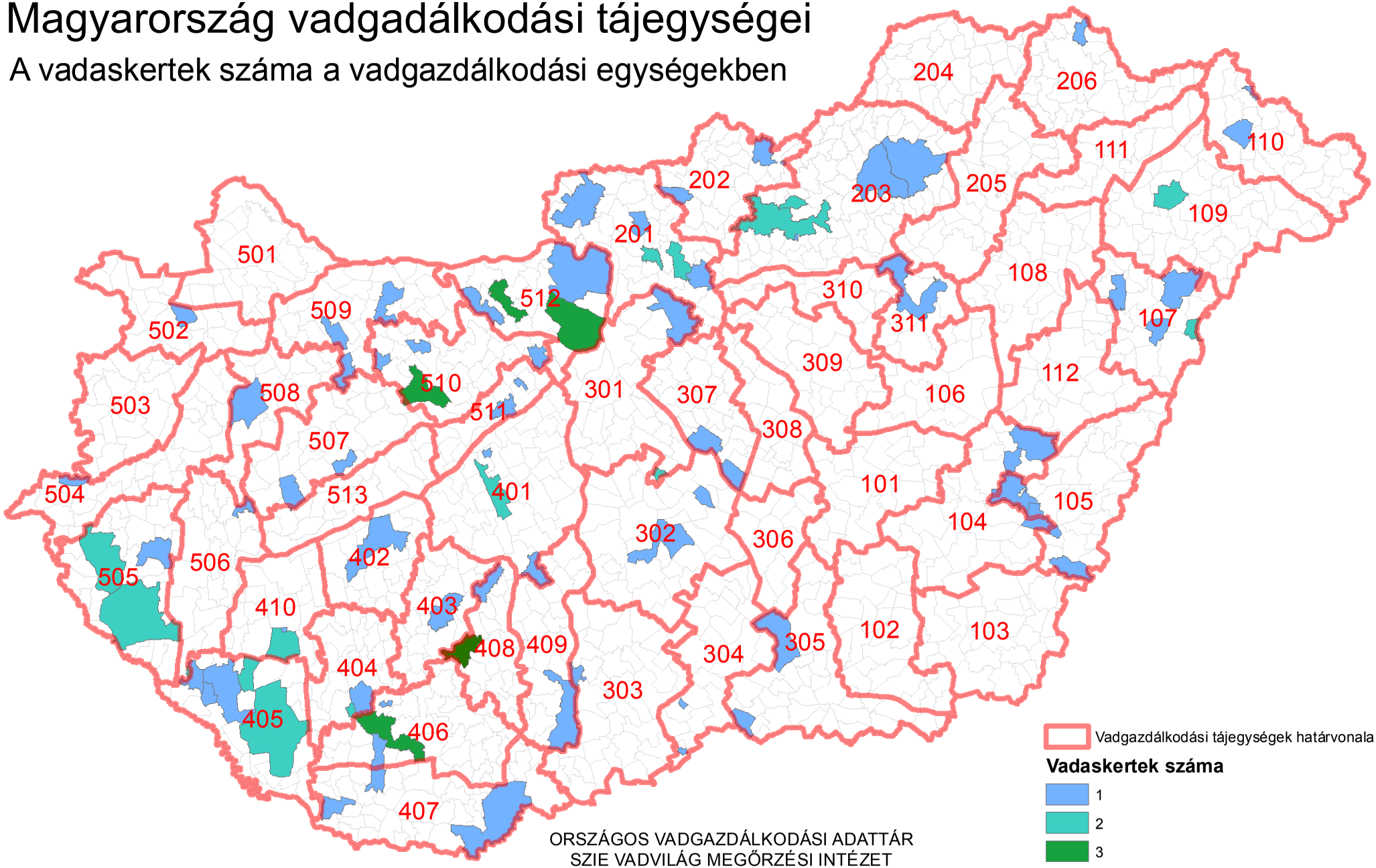
VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
102	803110	CSON	2 - génállomány megőrzési	DALERD ZRT.-Tompahát	Szeged
102	803010	CSON	3 - oktatási-kutatási	Derekmező ZRT.	Derekegyház
102	803650	CSON	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	955510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.	Mezőhegyes
103	954260	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	954860	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
104	956450	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
105	953510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	DALERD Zrt. Gyulai Erd. Gyulai Vter.	Szeged, Zsótér u. 4/B.
105	951212	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Ladány-erdei Vadászter.	Szeged
105	951510	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Biharugrai Vadászter.	Szeged
106	753310	SZOL	2 - génállomány megőrzési	Hofi Géza Vadásztársaság Egyesület	Tiszapüspöki
106	755750	SZOL	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
108	901750	HAJD	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
109	856012	SZAB	3 - oktatási-kutatási	Bátortrade KFT.	Nyírbátor
202	550110	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Bárna-Vad Kft.	Bárna
202	552520	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Nyugat-Cserhát Vadásztársaság	Cserhátsurány
202	552710	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Sasbérc Vadásztársaság Egyesület	Buják
202	552010	NOGR	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
203	701111	HEVE	3 - oktatási-kutatási	Baláta Vadásztársaság	Bodony
203	705510	HEVE	4 - természetvédelmi	Istenmezeje Vadásztársaság	Istenmezeje
204	651700	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
205	653300	BORS	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
205	657010	BORS	4 - természetvédelmi	657010 FTVK	Kesznyéten, Szamárhát
206	659210	BORS	2 - génállomány megőrzési	Északerdő ZRt.	Pálháza
206	658901	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
303	606210	BACS	2 - génállomány megőrzési	Hajósi Földtulajdonosok Vadászó Közössége	Hajós
303	606310	BACS	2 - génállomány megőrzési	Homokmégyi Dózsa Vt.	Kalocsa
303	606610	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt Kecskemét	Kecskemét
303	607330	BACS	2 - génállomány megőrzési	Gemenc ZRt. Lenes- Karasz	Baja
303	607810	BACS	2 - génállomány megőrzési	Kékhegyi Vt.	Sükösd
304	607210	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt.	Kelebia
305	800310	CSON	3 - oktatási-kutatási	Bársony I. Mg. Szakközépiskola	Csongrád
401	403950	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
401	403650	FEJE	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
402	350710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG ZRt. Szántód	Szántód

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
402	351410	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Tuskósi Vadászegyesület	Somogybabod
404	354710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Nyugat-Zselici Vadászterület	Bőszénfa
404	354720	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Kelet-Zselici Vadászterület	Kaposvár
405	353510	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Sefag Zrt. Segesd	Segesd
405	356110	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Barcs	Barcs
405	356511	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt Lábodi Vadászerdészete	Lábod
405	356521	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Mike és Környéke Földtulajdonosai Vt.	Mike
405	356060	SOMO	4 - természetvédelmi	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Pécs
406	500460	BARA	2 - génállomány megőrzési	Szentgyörgyvölgy Farm Mg. Ker. és Idegenforg. Kft.	Budapest
407	504910	BARA	2 - génállomány megőrzési	Bóly ZRT	Bóly
409	451210	TOLN	2 - génállomány megőrzési	Gemenc Zrt.	Baja
410	353121	SOMO	3 - oktatási-kutatási	Fauna-Jagd Kft.	Libickozma
501	100110	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Három Fenyő Vadásztársaság	Várbalog-Albertkázmérpuszta
501	100120	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Lajta-Mosonszolnok Földtulajdonosi Közösség	Mosonmagyaróvár
501	100140	GYOR	3 - oktatási-kutatási	Lajta Hanság Zrt.	Mosonmagyaróvár
501	100210	GYOR	4 - természetvédelmi	Felső-szigetközi Vadászszövetség	Mosonmagyaróvár
502	103850	GYOR	4 - természetvédelmi	Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	Sarród
503	150510	VAS	3 - oktatási-kutatási	Alpokaljai Vadászati Közösség VT.	Kőszeg
505	200220	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Földtulajdonosok Vadászati Közössége	Letenye-Gosztola
505	200510	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa-Bánokszentgyörgy-Leteny
506	203700	ZALA	3 - oktatási-kutatási	Kanizsa-Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa
506	202850	ZALA	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
507	303510	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Cuhai Vén Róka Vadásztársaság	Borzavár
507	303610	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Királykúti Vadásztársaság	Zirc
507	303730	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Magas-Bakony Vadgazdálkodás Sport- és Környez	Csesznek
507	303860	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Kabhegy 2004 Nonprofit Kft.	Pétfürdő
507	303880	VESZ	2 - génállomány megőrzési	VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.	Veszprém
507	304210	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Budapesti Erdőgazdaság Zrt.	Budapest
511	404550	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
512	252810	KOMA	3 - oktatási-kutatási	Gyarmatpusztai FVK	Bajna
512	252920	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
512	253310	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
513	303360	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	303950	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	304050	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak

Magyarország vadgadálkodási tájegységei

A vadaskertek száma a vadgazdálkodási egységekben

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.07.12.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2016.09.10.

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
104	950450	Füzesgyarmati Vt.	Füzesgyarmat	Füzesgyarmati dámoskert	190.00		X			
104	950750	Töviskesi Vt.	Szeghalom	Töviskesi vaddisznóskert	120.00				X	
104	956650	Hidashát-Bélmegyer Vadgazdálkodási Társaság	Bélmegyer	Bélmegyer-Vadas-i vaddisznó és muflon kert	200.25				X	X
105	951212	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Szeged	Körösladányi vaddisznóskert	418.00				X	
107	900930	Nyírerdő ZRT.	Nyírabony-Gúthpuszta	Nyírmártonfalvai vaddisznóskert	204.64				X	
107	903050	Nyírerdő ZRT.	Haláp	Monostorpályi vaddisznóskert	478.70				X	
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Magoskereszti vegyesvadas kert	425.90		X		X	X
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Csikóslaposi vaddisznóskert	335.00				X	
201	553260	Cserháti Szent Hubertus Vt.	Balassagyarmat	Alsópetényi vadaskert	210.20				X	X
201	570450	Ipoly Erdő Zrt.	Balassagyarmat	Honti muflonoskert	297.00					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Püspökszilágyi muflonkert	201.50					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Kisnémedi vaddisznóskert	269.60				X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Galgamácsai vegyes nagyvadas kert	282.60	X			X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Kálló-Galgamácsai vaddisznóskert	439.30				X	
201	571750	Virágospuszta Vt.	Kartal	Dámkert	209.39		X			
202	550110	Bárna Vad KFT	Bárna	Bárnai vadaskert	231.90	X	X	X	X	X
202	550210	Salgótarjáni FTK, Ipoly Erdő Zrt. Salgótarjáni Erdészete	Kazár	Kazári vaddisznóskert	275.60				X	
202	552520	Nyugat-Cserhát Vt.	Cserhátsurány	Cserhátsurányi vadaskert	210.00				X	X
203	652350	Északerdő Zrt.	Kisgyör	Kisgyör-Mocsolyás, dámoskert	119.80		X			
203	700650	Egererdő Zrt.	Szilvásvárad	Szilvásváradi vadaskert	284.90				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Baláta vadaskert	228.71				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Keselyű fészek vaddisznóskert	254.82				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Kisnána	Verpeléti vadaskert	1183.90				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Gyöngyössolymos	Gyöngyössolymosi (Mátrafüredi) vadaskert	348.30				X	X
203	701850	Mátra- Hunting Kft.	Pálosvörösmart	Tekeres(Abasári) vadaskert	253.90	X			X	X
206	659400	Táltosok Vt	Füzérkomlós	Szonta Safari vegyesvadas kert	511.43	X	X	X	X	X
301	572850	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Isaszegi vaddisznóskert	880.00	X			X	
301	579350	SAE Sarlóspuszta Agrár- Erdész Kft.	Tatárszentgyörgy	Sarlóspusztai vaddisznóskert	203.27				X	
302	601410	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Kecskemét-Hetényegyháza	Nyíri-erdei vadaskert	1235.20		X	X	X	
303	607320	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Hajós	Hajósi vaddisznóskert	462.30				X	
303	607330	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Dusnok, Lenes	Lenesi vaddisznóskert	453.30				X	
304	607251	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Tompa	Mélykút-Tinójárás vegyesvadas kert	606.00		X		X	
304	607252	Kunbajai Vadaskert Vt.	Bácsalmás	Bácsszöllős-Kunbajai vadaskert	601.00	X	X	X	X	
305	800660	Kisteleki Vt.	Kistelek		216.34				X	X
305	801710	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Ásotthalom	Ásotthalmi vaddisznóskert	687.30		X		X	
307	578550	Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Szolnok	Pusztavacsi vegyesvadas kert	500.90		X		X	
307	579460	Vadker Kft. / Nefag Zrt. / Csókáserdei Vt.	Szolnok	Nagykőrösi vegyesvadas kert	676.10		X		X	
311	703610	Tepélypusztai Vadászati Társaság	Mezőtárkány-Tepélypuszta	Besenyőteleki vadaskert	274.00				X	X
401	403950	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Belsőbárándi vadaskert	155.67				X	
401	403970	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Táci vadaskert	404.70				X	
401	403970	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Soponyai (Csiripi) vaddisznóskert	436.00		X	X	X	
401	450610	Gyulaj Zrt. Németkér TK	Pincei Erdészet	Kistápéi vaddisznóskert	267.00				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Tótokilapi vaddisznóskert	258.20				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Kereki vaddisznóskert	211.50				X	
402	350730	Revír Vt.	Siófok	Kási vaddisznóskert	210.60				X	
403	454400	Gyulaj Zrt. Tamási	Tamási	Gyulaji dámrezervátum	7376.00		X		X	
404	354710	SEFAG Zrt. Nyugat Zselic	Kaposvár	Sásostói vaddisznóskert	299.20				X	
404	354720	SEFAG Zrt. Kelet Zselic	Kaposvár	Tótfalusi vaddisznóskert	186.90				X	
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vadászkert	805.81	X	X			X
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vaddisznóskert	399.00				X	
405	353310	SEFAG Zrt. Iharos	Iharos	Ciperesi vaddisznóskert	300.00				X	
405	353450	Kaszó Zrt.	Kaszó	Iharosi vaddisznóskert	250.00				X	
405	353460	Újmajori Vt.	Csurgó	Újmajori vaddisznóskert	322.20				X	
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Lapodi dámoskert	128.60	X	X			X

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Csöpröndi vaddisznóskert	249.00				X	
406	500350	Királykút Vt.	Szászvár	Királykúti vegyesvadaskert	506.99	X	X	X	X	X
406	500411	Szentgyörgyvölgy Farm Kft.	Budapest	Gödrei vegyesvadas kert	762.40	X	X		X	X
406	501110	Mecseki Erdészeti Zrt.	Pécs	Sasréti vegyesvadas kert	800.00	X		X	X	X
406	501151	Mecsekerdő Zrt.	Pécs	Sasréti vaddisznóskert	400.00				X	
406	501570	Bükkösd Bikkmány	Bükkösd	Bükkösd	526.40	X	X	X	X	X
407	504910	Bólyi Mg. Termelő és Szolg. Zrt.	Bóly	Békáspusztai vaddisznóskert	301.34				X	
408	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely TK	Nagyszékely	Nagyszékelyi vadaskert	701.20	X	X		X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csurgó	Csurgói vaddisznóskert	716.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert I.	387.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert komplexum	747.10				X	
408	453710	Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.	Papd	Papdi vadaskert	228.78				X	
409	451210	Gemenci Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Baja	Gemenci vadászterület	13298.10	X		X	X	
410	353121	Fauna Jagd Kft	Nagybajom	Háromházi vaddisznóskert	312.20				X	
410	356610	Dél Dunántúli Fauna Vt.	Nagybajom	Csikóta vaddisznóskert	216.00				X	
502	104750	Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.	Győr	Gálici vaddisznóskert	300.00				X	
504	153650	Szombathelyi Erdészeti Zrt.	Szombathely	Gasztony-Csákánydoroszlói vaddisznóskert	524.90	X	X	X	X	
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Bánokszentgyörgyi dámoskert	92.20		X			
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Homokkomárom-Zsigárdi vaddisznóskert	205.70				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Kerkakutasi vaddisznóskert	237.50				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Hernyéki vaddisznóskert	329.00				X	
505	201250	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Pölöskei vaddisznóskert	210.30				X	
506	203700	SEFAG Zrt.		Liszói vadaskert	624.85	X	X	X	X	
506	203700	Kanizsa Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa	Sági vadaskert	621.93	X	X	X	X	X
507	303150	Bakonyerdő Zrt.	Pápa	Sáskai vaddisznóskert	416.20				X	
507	303890	Koronás Szarvas Kft	Pétfürdő	Koronás Szarvas Kft	3891.40	X	X	X	X	X
508	301250	Marcal-Bitvaközi Vt.	Pápa	Dabronyi vaddisznóskert	248.10				X	
509	102050	Kisalföldi Erdőgazdaság	Győr	Sokorópátkai-Ravazdi vaddisznóskert	247.20				X	
509	105800	Bakonyi Erdészeti és Faipari Zrt.	Pápa	Gici vaddisznóskert	322.60				X	
510	250750	Feketevíz Vt.	Győr	Rédei vegyesvadas kert	522.10	X	X		X	
510	251850	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Császári vadaskert	216.32	X	X		X	X
510	253550	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Dolinai vadaskert	366.00				X	
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Fehérvárcsurgói vadas kert	1197.00	X		X	X	X
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Tímári vegyesvadas kert	972.00	X	X	X	X	
510	400351	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Vadhányási vadaskert	510.00	X		X	X	
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Vérti vegyesvadas kert	970.55	X	X	X	X	X
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Ginzai vadaskert	291.16				X	X
511	403550	Tradicionális Vt.	Budapest	Lovasberényi vaddisznóskert	338.30				X	
511	404510	VADEX Mezőf. Zrt.	Vál	Váli vegyesvadas kert	653.00	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Muflonkert (Bagolyhegyi vadaskert)	122.50					X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Történelmi kert	322.80	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Rókási vaddisznóskert	300.80	X		X	X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budakeszi-Páty vegyes nagyvadas fotó szafari és vadaskert	1745.00	X	X		X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Postaréti vadaskert					X	
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budapest-Budakeszi vegyes nagyvadas vadaskert	336.00	X	X	X	X	X

Az agrárminiszter

11/2018. (VII.3.) AM rendelete

a Duna-Tisza közi Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

4. melléklet a 11/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati irányelvei

Az elejtés szakszerűtlenségének minősítése során, a táblázatokban részletezett hibapont megítélése a megadott trófeajellegek együttes értékelésével kell végezni, a hibapont besoroláshoz minden paraméternek teljesülnie kell!

III. Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei

Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei a 302. számú Észak-bács-kiskuni, 303. számú Illancs-bugaci, 306. számú Kiskunsági, 309. számú Jászsági, 311. számú Tisza-tavi vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási tájegységekben.				
Hibapont	**Felrakás** (bak kora)	**Trófea tömeg legalább (g)**	**Ágak hossza legalább (cm)**	**Általános jelleg**
1	**1.** (1)	160		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es villás, tompa ágvég
	2. (2)	220	2	szabályos hatos
	3. (3)	300	3	szabályos hatos
	4. (4)	350	4	szabályos hatos
	5. (5)	400	5	szabályos hatos
2	**1.** (1)	250		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es hatos, tompa ágvég
	2. (2)	330	3	szabályos hatos
	3. (3)	380	4	szabályos hatos
	4. (4)	430	5	szabályos hatos
	5. (5)	480	5	szabályos hatos
3	**1.** (1)	280		megadott tömeggel 15 cm-es hatos, tompa ágvég
	2. (2)	350	3	szabályos hatos
	3. (3)	400	4	szabályos hatos
	4. (4)	450	5	szabályos hatos
	5. (5)	500	5	szabályos hatos

Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

Ádámfi, T. (1976): Vadállománybecslés. MAVOSz füzetek. Magyar Vadászok Országos Szövetsége, Budapest

Bencze, L. (1966): Vadgazdálkodástan. Erdészeti technikusok tankönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1972): Vadgazdálkodásunk természeti adottságai. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1979): A vadállomány fenntartásának lehetőségei. A vadászati ökológia alapjai. Akadémiai Kiadó, Budapest

Berdár, B. (szerk.) (1983): Az őz és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Beregi, A. (2011): Vadegészségtan. Jegyzet vadgazda mérnök szakos hallgatók részére. Vadvilág Megőrzési Intézet, Szent István Egyetem, Gödöllő

Bicsérdy, Gy., Egri, B., Sugár, L. és Sztojkov, V. (2000): Vadbetegségek. Sugár, L. (szerk.). Mezőgazda Kiadó, Budapest

Bod, L. (1994): A somogyi szarvas. Lipták Vadászati és Kereskedelmi Bt., Balatonfenyves, Kaposvár

Csányi, S. (2007): Vadbiológia. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Heltai, M. (szerk.) (2010): Vadbiológiai olvasókönyv. Szemelvények a vadbiológia új eredményeiről a Vadvilág Megőrzési intézet munkatársainak ismeretterjesztő cikkei alapján. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Majzinger, I. (2018): Az őz: ökológia és alkalmazkodó gazdálkodás. Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő

Csányi, S. és Mátrai, K. (1988): Őzállományok ökológiája. A nemzetközi őzkutatások eredményei. Csányi, S. (szerk.). Állami Gazdaságok Országos Egyesülése, Vadgazdálkodási Bizottság, Budapest

Demeter, A. és Kovács, Gy. (1986): Állatpopulációk nagyságának és sűrűségének becslése. Bernát, G. (szerk.). Korunk tudománya. Akadémiai Kiadó, Budapest

Faragó, S. (1995): Mezei és vizi élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem. Erdőmérnöki Kar. Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Faragó, S. (szerk.) (2007): Magyar vadász enciklopédia. Totem Kiadó, Budapest

Faragó, S. (szerk.) (2012): A LAJTA Project. Egy tartamos mezei vad és ökoszisztéma vizsgálat 20 éve. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron

Faragó, S., Dittrich, G., Faludiné Blickle, B., Gosztonyi, L., Jánoska, F., Kolics, L., Mohácsi, S. és Papp, S. (2013): Program a fogoly (*Perdix perdix*) védelmére Magyarországon. Magyar Apróvad Közlemények, 11: 167-202

Faragó, S. és Náhlik, A. (1997): A vadállomány szabályozása. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Farkas, D. (2004): Nézd és lásd! Kézikönyv az őzről. Szekszárdi Nyomda Kft., Szekszárd

Feiszt, O. és Varga, E. (2016): A zalai gímszarvas. Zalai Gímszarvasért Alapítvány

Heltai, M. (2002): Emlős ragadozók magyarországi helyzete és elterjedése. PhD értekezés, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Szent István Egyetem, Gödöllő

Heltai, M. (2004): Élőhelyfejlesztés és -javítás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (szerk.) (2010): Emlős ragadozók Magyarországon. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Heltai, M. (2014): Élőhelyfejlesztés mezőgazdasági területeken. Jegyzet vadgazda mérnöki szakos

hallgatók részére. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (2018): Az aranysakál állományával való gazdálkodás problémái. Nimród Vadászújság, 106 (5): 12-13

Heltai, M. és Lanszki, J. (2015): Az aranysakálról röviden, de tényszerűen. Nimród Vadástújság, 103 (5): 16-17

Heltay, I. (1989): A róka ökológiája és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Heltay, I. és Kabai, P. (szerk.) (2006): Hivatásos vadászok kézikönyve. I-II. Országos Magyar Vadászkamara, Budapest

Kőhalmy, T. (1990): Vadgazdálkodás. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Kőhalmy, T. (1995): Vadbefogás, vadtelepítés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Sopron

Kőhalmy, T. (szerk.) (1995): Vadászati enciklopédia. Mezőgazda Kiadó, Budapest, (1. kiadás)

Kőhalmy, T. (1995): Erdei élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Kőhalmy, T., Mészáros, K. és Völgyi, L. (2002): A vad által és a vadban okozott károk, valamint a vadászati kár. Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron

Kovács, Gy. és Heltay, I. (1985): A mezeinyúl. Ökológia, gazdálkodás, vadászat. Hubertus Bt. és a Magyar Mezőgazdaság Kft. kiadványa, Budapest (2. kiadás)

Majzinger, I. és Csányi, S. (2017): Útmutató az adatokon alapuló mezei nyúl gazdálkodáshoz. Szent István Egyetemi Kiadó, Hódmezővásárhely — Gödöllő. 70pp.

Mátrai, G. (1980): A muflon és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Mátrai, G. (2004): Erdei élőhelyfejlesztés. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Mátrai, G. (2004): Vadföld- és legelőgazdálkodás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Nagy, E. (1984): A fácán és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Náhlik, A. (szerk.) (2014): A vaddisznóállomány helyzete és a gazdálkodás perspektívái Magyarországon. NYME Kiadó, Sopron

Páll, E. (szerk.) (1985): A gímszarvas és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Páll, E. (2001): A vaddisznó. Nimród Vadászakadémia. 8. kötet. Nimród Alapítvány, Budapest

Sárkány, P. és Vallus, P. (szerk.) (1971): A vadászat kézikönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szabolcs, J. (1975): A dámvad. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2., átdolgozott kiadás)

Szederjei, Á. (1963): A vad etetése, óvása, befogása. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. és Studinka, L. (1962): Nyúl, fogoly, fácán. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1959): Őz. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1965): Szarvas. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2. kiadás)

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): A csapdázás elmélete és gyakorlata. Vad-Ész Mérnökiroda Bt., Gödöllő

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): Ragadozógazdálkodási stratégia - a jövő lehetőségei. Magyar Apróvad Közlemények, 6: 59-78

Szunyoghy, J. (1963): A magyarországi szarvas. Kandidátusi értekezés, Természettudományi Múzeum, Budapest